

Video Kurs: A'dan Z'ye PC toplama rehberi

AYLIK YAYINDIR • ISSN:1300-9419 • 112415 • YIL:14 • 2009/11 • 6.50 TL

CHIP

11/2009

www.chip.com.tr

TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ

TAM SÜRÜM

VIDEO KURS

NDİ BİLGİSAYARINI KENDİN TOPLA
Kurulumu kolay pratik videoları izle, bilgisayar bileşenlerini bir araya getirip evde adım adım kendi PC'ni oluştur

Daha önce görülmemiş sistem optimizasyonu ipuçları ile**Süper PC**

CHIP'in ipuçları ile bilgisayarınızı ilk günkü performansına kavuşturabilir ve daha verimli hale getirebilirsiniz. **Tüm gerekli araçlar CHIP DVD'de!**

Gizli sörf için ipuçları

Gezdiğiniz internet sitelerini meraklı gözlerden saklayın 128

Teknomarketler kıyasıya yarışıyor

Yine gizlice araştırdık! Yılın en iyisi olmaya hak kazanan kim?

Dikkat: SSD sabit diskler tehlikede!

XP & Vista, diskin ömrünü tüketmeden bu önlemleri alın! 116

Veri kayıplarına son

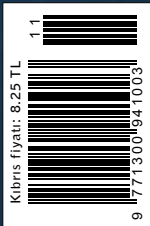
Diskinizi hızlandırın, daha güvenilir ve stabil hale getirin 120

Netbook vs Notebook

Limitlerine kadar zorladık!
Ufaklıklar sahiden becerikli mi? 60

Test: Anti-virüs

20 popüler paketten
hangileri işe yarıyor 84

Video eğitim
İş İngilizcesi

TAM SÜRÜM

En güncel sürüm
1 yıllık antivirüs

TAM SÜRÜM

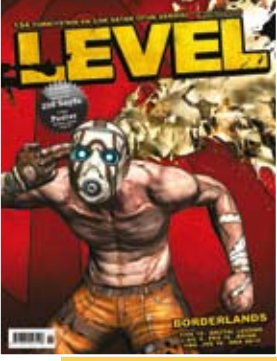
Video eğitim
MS Silverlight

TAM SÜRÜM

AYIN TAVSİYELERİ

LEVEL KASIM 2009 SAYISI

Oyun dünyasında her yıl gerçekleşen "Sonbahar yağmuru", bir kez daha oyuncuları ekran başına esir etti. Eylül ayının sonundan itibaren birer birer piyasaya sürülen müthiş yapımlar, oyun sektörünün fazlasıyla canlanmasını sağladı. LEVEL Dergisi de bu yağmuru dikkatle takip ederek her bir yağmur tanesini mercek altına aldı.

LEVEL'in Kasım sayısının kapağını, geliştirme sürecinde köklü bir grafiksel değişim geçiren **Borderlands** süslüyor. Duyurulduğu günden beri 600.000 civarında silah çeşidinin yer alacağı söylenen oyun, atmosferi ve bu geniş silah yelpazesıyla oyuncuların kalbini kazandı.

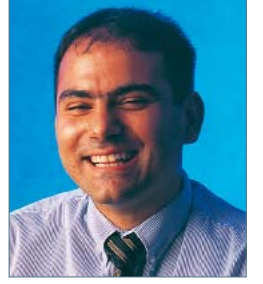
Kasım sayısında yer alan diğer önemli konularsa şöyle: Brink ve **Shank** ilk bakışları; **Aion**, **Brütal Legend**, **FIFA 10**, **Grand Theft Auto: Chinatown Wars**, **NBA 2K10**, **NBA Live 10**, **Pro Evolution Soccer 2010**, **Risen** ve **Uncharted 2: Among Thieves** incelemeleri; **Guinness Rekolar Kitapı 2010** ve **Runes of Magic** dosya konuları; **Bedük** röportajı ve dahası... Beşinci sayısıyla online oyun tutkunlarının karşısına çıkan **LEVEL - Online Oyun Dergisi**, 32 sayfalık içeriği ve Champions Online kapak konusu ile ücretsiz olarak tüm LEVEL okurlarına hediye ediliyor. Kasım ayının tam sürümüne üçüncü şahıs kamerasından oynanan aksiyon / adventure oyunu **Advent Rising**. LEVEL'in bu ayki posterleriyse **Brütal Legend** ve **FIFA 10**.

CHIP Eylül 2009
net satışı

34,202

Kaynak: DPP A.Ş.

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Kullanıcı değil, üretici hatası

80'li yılların başında bilgisayar üreticileri, açıldıktan sonra en iyi ihtimalle ekranda yanıp sönen ve başka hiçbir şey ifade etmeyen bir imleç gösteren cihazları piyasaya sürmüştü. Açma kapama düğmesine bastıktan sonra karşınıza bir imleç çıkıyorsa, bu o zamanlar kullanıcı dostu olarak kabul ediliyordu. Bilgisayardan anlamayan müşteri ümitsiz bir şekilde "Hello?" yazar ve cevap olarak soğuk bir "Syntax Error" cevabı alırdı.

Windows'un komut istemi bununla karşılaştırıldığında bilgi fıskıran bir kaynak gibi. "Hello? komutu yanlış yazıldı veya bulunamıyor" gibi bir cevap veriyor. Bazı şeyler zamanla değişti. Bir PC kullanmak için artık bilgisayar eğitimi almak gerekmiyor. Açıklayıcı yardım metinleri sayesinde artık her şey kendi kendini açıklıyor. Sihirbazlar bir mektup yazarken veya yazıcı kurarken; ihtiyacınız olduğu her yerde yardıma koşuyor.

Cep telefonu, boş SMS formuna uzun süre boş boş baktığınızda ve giriş yapmadığınızda kendiliğinden size yardımcı olmak istiyor. Telefonu nasıl kullanacağınız en ince ayrıntısına kadar açıklanıyor. Linux otomatik olarak DVD'den açılıyor ve günlük kullanım için gerekli tüm yazılımları içeriyor. 10 yıl önce YaST'ta anlaşılması zor paket adlarının şifresinin çözülmesi, Mısır piramitlerindeki hiyeroglif yazılarının anlaşılması kadar zordu. Bugün ADSL modem ve ev ağlarının kurulumu şematik bağlantı örnekleri ve yardımcı yazılımlar sayesinde sorunsuzca mümkünken, Windows 9x'te iki bilgisayarı birbirine bağlamak hiç de kolay değildi. Sürücü kurulumu için otomatik açılan kurulum penceresinde sadece birkaç defa "İleri"ye tıklamak yeterlikten, eskiden dizinlerin ve Denetim Masası'nın derinliklerine inmek gerekiyordu. Günümüzde bebekler bile bir iPod Touch'u kullanabiliyor.

Bundan bir 25 sene sonra bir bilgisayarın kurulumu ve kullanımı hiç şüphesiz bugünkünden çok daha kolay olacaktır. Kullanıcılar için tüm bunlar yeni bir özgüven sağlamalı. Yazıcı çıkış almıyorsa, kendinizi aptal gibi hissetmeyin. Kullanıcı arayüzü, kitapçık ve yardım size çözüm sağlamıyorsa teknik destek talep edin. Bunun sorumlusu siz değil, donanım üreticisidir. Zira 2009 yılında donanım ve yazılımların kullanımı çocuk oyuncağı. Değilse, kötü bir ürünle karşı karşıyasınız demektir.

Microsoft'un yeni işletim sistemi Windows 7, kullanıcı deneyimlerini ve ihtiyaçlarını temel alan, akıllıca geliştirilmiş arayüzü ile "kullanıcı dostu" ifadesini yeniden tanımlıyor. Gerçekten de Windows 7 ile bir süre çalıştıktan sonra diğer işletim sistemleri biraz "ilkel" kalıyor. PC'lerin 25 yılda geçirdiği evrimi düşününce, 25 yıl sonra bilgisayarların nasıl bir hal alacağını düşünmek, insana heyecan veriyor.

Ufuk Yamankılıçoğlu

uyaman@chip.com.tr

KAPAK KONUSU

- 38 MAKSİMUM PC**
PC'nizi hızlandıracak ve daha sorunsuz çalıştıracak en iyi araçlar ve ipuçları

GÜNCEL

- 8 CEBIT 2009**
Fuarda öne çıkan ürünler ve teknolojiler
- 10 GÜNCEL HABERLER**
- 24 COOL TECH**
Yeni ve ilginç teknoloji örnekleri
- 30 İNTERNET HAKKINDA EN İLGİNÇ 10 ŞEY**
- 32 TEKNİK SÖZLÜK**
OpenID ile şifre unutmaya son
- 34 GÜVENLİK RAPORU**
- 36 CHIP FİYAT BAROMETRESİ**
Fiyat gelişimleri ve dizüstü satın alma rehberi

TEST + TEKNOLOJİ

- 52 TEKNOLOJİ MARKETLERİ**
CHIP, en önemli teknoloji marketlerini karşılaştırmalı olarak test etti
- 60 NETBOOK DAYANIKLILIK TESTİ**
Piyasadaki netbook'lar neleri yapıyor, neleri yapamıyor?
- 64 CHIP ZAMAN TÜNELİ**
Geçmişten günümüze işletim sistemleri
- 66 AKILLI TELEFON PROGRAMLAMA**
Cep telefonunuz için kendi programınızı yazın
- 70 SANAL ŞEHİRLER**
İnternetin en büyük sanal şehirlerinde gezintiye çıkıyoruz
- 72 DONANIM GÜNLÜĞÜ**
- 76 SHREDDER ARAÇLARI**
Dosyaları kökünden temizleyen en iyi yazılımlar
- 80 WINDOWS 7**
Yeni işletim sisteminin en önemli yenilikleri ve farklı özellikleri
- 84 ANTİVİRÜS PAKETLERİ**
Yeni virüslere karşı en etkili antivirüs yazılımlarını test ediyoruz

120 PRATİK VERİ KAYBINA SON!

Sabit diskiniz için becerikli ve ücretsiz araçlarla diskinizi hızlandırabilir, daha güvenli ve stabil bir hale getirebilirsiniz. CHIP veri kayıplarını engellemek için neler yapmanız gerektiğini açıklıyor

38 KAPAK KONUSU DAHA İYİ, DAHA HIZLI

İşletim sisteminden ekran kartlarına, işlemcilerden küçük eklentilere, PC'nizi şahlandıracak tüm ücretsiz uygulamalar bu yazıda.

52 TEST & TEKNOLOJİ HANGİ TEKNOLOJİ MARKETİ?

Teknolojiyi ve alışverişi seven insanlarımız, teknoloji marketleri için iyi birer müşteri konumunda.

60 TEST & TEKNOLOJİ NETBOOK YÜK TESTİ

Günümüzde BT dünyasının yıldızları netbook'lar. Ama bu minik bilgisayarların donanımı ne kadar güçlü? CHIP, netbook'ları amansız bir testten geçiriyor.

TEST + TEKNOLOJİ

- 90 YENİ ÜRÜNLER**
Yeni donanım ve yazılım ürünleri testte
- 110 CHIP TOP10 TESTLERİ**

PRATİK

- 116 WINDOWS'TA SSD**
Yeni sabit disklerden en iyi şekilde yararlanmak için ipuçları ve araçlar
- 120 VERİ KAYBINA SON**
Sabit diskinizi her zamankinden daha güvenli, daha hızlı ve daha stabil bir hale getirin
- 124 PC SOĞUTMA**
Aşırı ısınma PC kilitlenmelerine ve donanım arızalarına neden olabilir
- 128 ANONİM SÖRF**
Veri hırsızlığına karşı en iyi araçlar, %100 anonim sörf, e-posta ve dosya takası
- 132 YAZILIM GÜNLÜĞÜ**
Yazılım dünyasındaki ilginç gelişmeler
- 134 EN İYİ FREEWARE'LER**
Ücretsiz ve açık kaynak kodlu yazılımlar
- 136 İPUÇLARI**
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet
- 140 TAM SÜRÜMLER**
DVD'deki tam sürüm programların kurulumu ve tanıtımı
- 142 AYIN WEB SİTELERİ**
- 144 KASIM 2009 DVD İÇERİĞİ**
DVD'de yer alan ve göze çarpan yazılımlar

DİĞERLERİ

- 3 SEYİR DEFTERİ**
- 6 OKUR YORUMLARI**
- 148 KABLOSUZ ELEKTRİK**
Gelecekte evler tamamen kablosuz olacak
- 152 ABONE FORMU**
- 153 KÜNYE**
- 154 GELECEK SAYIDA CHIP**

84 TEST & TEKNOLOJİ EYVAH, VİRÜS KAPTIM! ŞİMDİ NE OLACAK?

Conficker'ın modası çoktan geçti. Korsanlar uzun süredir daha yeni, daha tehlikeli silahlar doğrultuyor PC'lerimize. McAfee'nin istatistikleri de bunu kanıtıyor. Bu tehlikelerin neler olduğunu ve kendinizi onlardan nasıl koruyabileceğinizi bu yazımızda bulacaksınız.

PC kontrolü

PC problemlerini düzeltmek her zaman kolay olmuyor. Bilip bilmeden bozuk donanımları kendi başına onarmaya çalışmak, çoğunlukla bunlara daha çok zarar veriyor. Kapak konunuzda ve DVD'nizde verdiğiniz ipuçları ve araçlar sayesinde artık bilgisayarımı daha kolay tamir edebileceğimi düşünüyorum. Teşekkürler CHIP...

HÜSEYİN AÇDERE

Programlama eğitimi

Şubat ayından beri CHIP dergisini almakta ve beğenerek okumaktayım. Son dönemlerde eğitime verdiği önemden dolayı da dergi bende ayrı bir yere sahip. Acaba programlama dilleri (C, C++ gibi) hakkında da DVD'nizde eğitim videolarına yer vermeniz mümkün mü? Yayın hayatınızda başarılar diliyorum...

ÇAĞATAY ŞEN

İstek

Ben ilk defa CHIP dergisini aldım programların ne işe yaradığını bilmiyorum dergide ne işe yaradığını yazsanız iyi olur bir de FIFA 2010 verseniz iyi olur dergi çok güzel, teşekkürler.

MUSTAFA POLAT

CHIP: DVD'deki programlar hakkında ayrıntılı bilgileri dergideki yazılarda ve DVD içeriği sayfasında bulabilirsiniz. DVD'mizde eğitim videolarından dolayı yeterli yer olmadığı FIFA 2010 demosuna yer veremedik. Ancak ilk fırsatta DVD'de demosuna yer vereceğiz.

Eğitim setleri

Merhaba CHIP yetkilileri öncelikle kolay gelsin. Ben derginizi bu aydan itibaren takip etmeye başladım, inşallah gelecek aylarda da alacağım. Sorum şu: Ben geçen ayki ve ondan önceki eğitim setlerini nasıl ve nereden temin edebilirim, cevabınız için şimdiden teşekkür ederim.

METİN TURAN

CHIP: abone@doganburda.com adresine e-posta göndererek eski sayı siparişi verebilirsiniz.

Tertemiz sistemlerin sırrı

Eskiden en iyi kaldırma programı "Your Uninstaller!" diye zannedir. Ve sizin bu makalenizi okuduktan sonra bilgilendim. Şu anda bilgisayarımda "Total Uninstaller" yüklü. Keşke gelecek sayıda bunun tam sürümünü verseniz :) Çok güzel olacak. Herkese öneririm ve bundan sonra da "Your Uninstaller" gibi regedit'i tam gözlemleyemeyen kaldırma yazılımlarından kurtuldum. Teşekkürler CHIP!

TUĞBERK MELEN

C# ve Visual Studio 2010

Bu ay Chip dergisiyle vermiş olduğunuz eğitim ve Joomla kitabını çok beğendim, biz gençleri bilgilendirmek için göstermiş olduğunuz ilgi için çok teşekkürler. Sizden ricam bu vermiş olduğunuz eğitim bilgilerine (DVD ve kitap) Visual Studio 2010 ve C# programla dilini de eklemeniz. Bu konularda fazla detaylı ve düzenli Türkçe içerik internetten bulamıyoruz. Sabırsızlıkla bu eğitimleri de bekliyorum. Göstermiş olduğunuz ilgi için çok teşekkürler. İyi çalışmalar.

EMRAH ŞAHİN

Oyuncu donanımları

Size bir öneride bulunmak istiyorum her ay bir ekipmanı test ediyorsunuz, bir ayınızda programcılar için en iyi mouse,

mousepad, kulaklık, klavye gibi ekipmanları da test etmenizi istiyorum. Türkiye'de online oyunlara eğilim her geçen güne göre daha da artıyor ve bu çok beğeni getireceğini düşündüğüm için bunu yollamak istedim.

BERK ÇOLAKOĞLU

Fireworks CS4

Sizi canı gönülden tebrik eder ve başarılarınızın devamını dilerim. Ben 11. sınıf web tasarım öğrencisiyim bu sene Dreamweaver-Fireworks ve Flash CS4'ü öğreneceğiz sizin sayenizde Dreamweaver ve Flash CS4'ü öğrenmeye başladım. Acaba Fireworks eğitimini de vermeniz mümkün mü acaba, verirsiniz çok sevinirim çünkü internette araştırdım bununla ilgili herhangi bir eğitim seti bulamadım. Tekrar başarılarınızın devamını diler dergide emeği geçen bütün arkadaşlara teşekkürlerimi bir borç bilirim esen ve sağlıklı kalın.

MEHMET GÜNEZ

Yapılan testler

Bu mesajı editörlerden biri okur ve değerlendirirse çok iyi olacak. Konu şu: Reklamcılık ve grafik tasarım sektörünün çok önemli bir sorunu var o da bilgisayarında hangi monitörü kullanacağı. Adobe Photoshop, Illustrator, Corel Draw gibi programları kullanarak masaüstü yayıncılık yapan ajans ve matbaalarda yaşanan problemi eminim ki sizde biliyorsunuzdur. Baskı renkleri ile ekranda görünen renklerin birbirinden farklılığı. Bu konuda bir test

hazırlamanız mümkün mü? Piyasada birçok monitör var ama hangileri masaüstü yayıncılık ve grafik tasarım için uygun bunu bir türlü bilemiyoruz. Lütfen bu konuda yardımcı olur musunuz? Eğer bu konu dergide veya sitede ele alınamayacak ise bari bireysel olarak bana yardımcı olun. İlginize çok teşekkür eder, iyi çalışmalar dilerim.

BURAK ALAMEHMET

CHIP: Doğru renk kalibrasyonu ile çoğu monitörü masaüstü yayıncılık için uygun bir hale getirebilirsiniz. Elbette bu iş için özel olarak tasarlanmış, daha profesyonel monitörler (Eizo'nun modelleri gibi) de var.

BİLGİ

OKUR MEKTUPLARI

CHIP YAZI İŞLERİ

Hürriyet Medya Towers 34212
Güneşli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

TEKNİK SORULAR

yardim@chip.com.tr

DERGİ VE DVD İLE

İLGİLİ SORULAR

okurhizmetleri@doganburda.com

ABONELİK, ESKİ SAYI

SİPARİŞİ VE ÖZEL SAYILAR

Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri
Künye'de bulabilirsiniz.

(► S. 153)

Sönük bir CeBIT'e hiç alışık değildik

Kriz Beylikdüzü'nü vurdu

CeBIT Bilişim Eurasia Fuarı, TÜYAP Beylikdüzü Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi. Ve beklendiği gibi pek **SÖNÜK GEÇTİ**.

CEM ŞANCI

Bu yıl Almanya'daki CeBIT fuarı, katılımlarını iptal eden bine yakın firma nedeniyle son derece sönük geçmişti. Ekonomik krizin etkisi olarak değerlendirilen bu sönüklük, İstanbul CeBIT fuarına da yansdı. Geçmiş yıllarda fuarı "harlayan" dev telefon operatörleri, şov yapmayı seven büyük bilişim firmaları olmayınca fuar lise kermesi havasına bürünmüştü. Yine de İstanbul'da önemli bir bilişim etkinliği olan CeBIT için katılımcı firmalar en son ürünlerini sergileyip, az sayıdaki ziyaretçiye odaklanabildiler.

Büyük firmaların kriz nedeniyle katılımdan çekildiği CeBIT Bilişim 2009 bu sayede küçük firmaların kendilerini gösterebildiği, dikkat çekebildikleri bir platform olmuştu. Özellikle de Çin menşeli firmaların yoğunluğu dikkat çekiyordu.

İstanbul'u bilişim başkentleri arasına sokma misyonu ile yola çıkan CeBIT Bilişim Eurasia bu yıl aslında onuncu yaşını kutluyordu. Bu dönüm noktası nedeniyle herkes bir yaşgünü kutlaması atmosferi bekliyor-

du ama bakan ziyaretleri ve düşük basın ilgisi ile bu yılki CeBIT beklendiği ölçüde gürültülü olmadı.

Avrasya'nın bilişim başkenti

Aralarında Amerika, Almanya, Fransa, İtalya, Kore, Rusya'nın da bulunduğu toplam 22 ülkeden uluslararası katılımcı ve ziyaretçinin bulunduğu CeBIT Bilişim Eurasia'da katılımcı sayısı ve yabancı katılımcı gibi konularda krize rağmen bir büyüme gösterilmesi de başarı kabul edilebilir.

Toplam 60 bin metrekare alanda 12 tematik bölümde hazırlanan CeBIT Bilişim Eurasia'da Türkiye'de, Türk mühendislerce yapılan Ar-Ge çalışmalarının yanı sıra iletişimde yeni bir dönemi başlatan 3G dünyasına ait en yeni ürünler de yer aldı. Tüketicilere yönelik teknoloji ürünlerinin çeşitli indirim ve düzenlenen kampanyalarla satın alınabildiği fuar, bu yıl Tüypap'ın uzaklığına da etkisiyle, aslında gerçekten teknolojiyle ilgilenen ve ihtiyaçlarını gidermek için teknoloji ürünleri arayan insanlar tarafın-

dan ziyaret edildi diyebiliriz. Fuarcuların, "poşet müşterisi" dediği, ilginç poşetler ve broşürler ve eşantıyon oyuncaklar toplama peşindeki "alakasız" ziyaretçinin az olduğu fuarda, bu sayede firmalar da asıl müşterilerine odaklanabildiler

Peki neler vardı?

Online sosyal ağ, e-ticaret firmaları, online pazarlama firmaları ve yazılım tedarikçilerinin yer aldığı Webciety tematik bölümünde pazarlama profesyonellerinin yanı sıra halkla ilişkiler, sosyal ağ kullanıcıları, medya ve blog yazarları bir araya gelerek bu yıl CeBIT'te bir ilk oluşturdular. Artık gözardı edilemez bir mecra haline gelen sosyal ağlar, insanların hayatlarının bir parçası olmuşken, ziyaretçiler bu bölümde dünyadaki ve Türkiye'deki uygulamaları, yenilikleri, gelecekteki planları öğrenme fırsatı buldular.

3G uygulamalarının sergilendiği CeBIT Bilişim Eurasia'da en yeni donanım, biyometrik sistem, ofis ekipmanı ve yazılımlar

kurumsal firmalar ve teknoloji tutkunları ile buluştu. Bimeks'in yer aldığı "Bilişim Market" bölümünde ziyaretçiler dizüstü ve masaüstü bilgisayarı, dijital medya oynatıcıya, dijital fotoğraf makinesinden, navigasyon sistemi ve televizyona kadar binlerce ürünü % 50'lere varan indirimle satın alabildi. tv.cebitbilisim.com adresinden takip edilebilen internet televizyonunun yanı sıra mobil fuar uygulamasıyla fuar hakkındaki tüm bilgiler, ücretsiz olarak SMS veya Bluetooth yoluyla cep telefonlarına da yüklendi. Fuar boyunca katılımcılar ve ziyaretçiler arasında toplam 1.180 onaylanmış randevu gerçekleştirildi. "Tüm sektörler bilişimle buluşuyor" sloganıyla onuncu kez kapılarını açan CeBIT Bilişim Eurasia'ya çeşitli sektörlerde hizmet veren, satın alma yetkisi olan üst düzey yöneticiler, belediye başkanları, hastane sahipleri ve başhekimler ve Anadolu'nun çeşitli şehirlerinden bilişim ve satın alma uzmanları İstanbul'da toplandı. Kısacası bu yıl CeBIT tüketici odaklı değil de, daha çok iş dünyasına odaklı bir fuar oldu.

Son olarak, CeBIT'i katılımcıları nasıl değerlendirdi, fuarı nasıl yorumladılar, bizzat katılımcıların ağzından okuyalım:

Türksat Genel Müdürü Dr. Özkan Dalbay

7-11 Ekim 2009 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleşen CeBIT Bilişim Eurasia fuarına ana sponsor olmaktan dolayı duyduğumuz memnuniyeti ifade etmek istiyorum. Uydu işletmeciliği ve uydu yayıncılığı, bilişim ve iletişim alanlarında bölgesinde lider, dünyada önde gelen şirketler arasında yer almayı hedefleyen Türksat A.Ş., Avrasya'nın bu önemli fuar organizasyonunda aktif rol alarak, yeni hizmetlerini kurumsal ve bireysel müşterilerine tanıtmaya fırsatı yakaladı. Önümüzdeki on yıllık sürece ilişkin hedeflerimizi sektörün önde gelen firmalarıyla paylaşmış, yakınsamanın sonucu olan ve son kullanıcılarımıza sunacağımız ses, TV ve internetten oluşan üçlü bütünleşik hizmetlerimizi tanıtmış olmaktan dolayı mutluluk duyuyoruz.

CeBIT Bilişim Eurasia fuarının Türkiye'nin ve sektörün gelişimine yaptığı olumlu katkılarının gelecekte de artarak süreceğine inanıyoruz.

Krizin etkisi Tüm dünyada son yıllarda bilişim fuarları beklenen ilgiyi görmüyor.

Doğan Telekom Genel Müdürü Fazıl Esen

CeBIT Bilişim'e katıldığımız için memnuniyet duyuyoruz. Bu yılki CeBIT Bilişim fuarında beklediğimizden daha fazla ziyaretçi olduğunu ve dolayısıyla standımızı ziyaret eden birçok birey ve kurum olduğunu açık yüreklilikle söyleyebiliriz. Fuar süresince B2B (Business to Business) anlamında birçok görüşme ve bazı firmalarla da iş akitleri gerçekleştirdik. CeBIT 2009'un bize kurumsal fayda dışında; mevcut ve potansiyel abonelerimize, medyaya ve iletişim ile ilgilenen büyük küçük birçok kişiye, Smile ADSL'i ve yanında yeni çıkardığımız birbirinden kapsamlı ürün ve katma değerli servisleri tanıtmada büyük fayda sağladığını söyleyebiliriz. Yer aldığımız 7. salonda olmamız da imajımız ve smile talk, smile vitamin, smile gezgin, smile tv, smile müzik, smile oyuncu gibi yeni hizmetlerimizin tanıtımı açısından bir fırsattı. Yoğun ve faydalı geçen bu organizasyon için CeBIT Bilişim ekibine teşekkürlerimizi sunarız.

Sony Eurasia Ülke Müdürü Murat Küçüksaraç

Bu yıl CeBIT Bilişim Fuarı dahilinde Broadcast Cable & Satellite Fuarı ve Konferansı'nda hem sponsor hem katılımcı olarak yer almaktan büyük memnuniyet duyduk. Bilişimdeki en son teknolojik gelişmeleri sektör lideri ürünlerine uygulayan Sony Profesyonel grubu olarak bu fuarda yerimizi almamız kaçınılmaz idi. Yayıncılık, prodüksiyon, güvenlik sistemleri, dijital baskı sis-

temleri, video konferans, medikal, projeksiyon ve profesyonel ekran çözümlerimizi sunduğumuz fuar standımızda her gruptan müşterilerimizle bizzat görüşme, ürünlerimizi anlatma ve geleceğe dair planlarımızı yapma fırsatımız oldu. Konferans kapsamında sponsor, konuşmacı ve katılımcı olarak sektörün geleceğine ışık tutulmasına ve sektör profesyonellerinin trendler ve mevcut teknolojiler ile ilgili son bilgileri almasına ön ayak olduk. Önümüzdeki yıllarda da sektörlerimizin gelişimine katkımızı devam ettirmek istegindeyiz. Fuarı düzenleyen ve katkısı olan herkese teşekkür ediyoruz.

Toshiba Bilgisayar Sistemleri Genel Müdürü Aytaç Biter

TNB A.Ş fuarın en köklü, en eski katılımcılarından biri. Toshiba'yı tercih edenler teknolojiyi yakından

takip eden, gelişmelere meraklı, dinamik ve araştırmacı bir kitle. Bu yüzden biz onlara ulaşmak için fuarların etkili olduğunu düşünüyoruz. Fuarlara inanan bir marka olarak, kullanıcıların markalara dokunabildiği, geleceği hissettiren ürünlerin sergilenme şansı olan CeBIT Bilişim fuarına uzun yıllardır katılmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Tüketicilerimize uygun fiyat, yenilikçilik ve kalite anlamında her zaman doğru bileşeni sunmaya büyük önem veriyoruz ve piyasaya sunduğumuz tüm cihazlarda bu prensibe sadık kalmaya çalışıyoruz. İlk defa CeBIT fuarında sergilediğimiz 19 ayrı yeni ürünümüz mevcut bunlardan ikisini dünya pazarında satışa sunulmadan CeBIT Bilişim'de kullanıcıların beğenisine sunduğumuz için heyecanlıydık.

Bimeks Genel Müdürü Arif Bayraktar

Tüketici elektroniği alanında Türkiye'nin öncü perakendecilerinden biri olarak, 7-11 Ekim tarihleri arasında gerçekleştirilen Uluslararası Bilgi ve İletişim Teknolojileri Fuarı CeBIT Bilişim Eurasia'da teknoloji severlerle buluştuk. Fuarın tek satış noktası olan Bimeks, 2600 metrekaarelik mağazası ile bilgisayarlar, cep telefonları, televizyonlar, fotoğraf makineleri, müzik sistemleri gibi 500'ün üzerinde ürün çeşidinde %50'ye varan çok özel fırsatlar sundu. Fuar süresince gördüğümüz yoğun ilgiden ve satışlardan memnun kaldık. CeBIT Bilişim Eurasia fuarının firmamız için oldukça verimli geçtiğini belirtmek isterim.

BİLGİ İÇİN: www.cebitbilisim.com

ACER BETOUCH & NEOTOUGH

4 yeni Windows cep telefonu

Acer, yeni bir Google cep telefonunun yanında dört yeni Windows cep telefonu da duyurdu. Acer Windows Mobile 6.5 ile çalışan üç telefonu beTouch serisine yerleştiriyor. Windows Mobile ile çalışan amiral gemisi ise Acer neoTouch oluyor.

Acer beTouch E100 / E101

Acer beTouch E100 HSPA üzerinden mobil internet gezintileri yapmanızı sağlıyor. Acer beTouch E101 ile ise bu konuda sadece EDGE tekniğini sunuyor. İki model de 2 Megapiksel kamera, Bluetooth 2.0 + EDR ve GPS alıcısıyla donatıldı. Yine iki cep de 3,2 inç dokunmatik ekran ve ön yüklü Facebook, Flickr veya Blogger uygulamalarıyla geliyor. E100'ün bu ay içinde çıkması ve kontrat-

sız yaklaşık 300 Euro'ya satılması bekleniyor. E101 de bu ay içerisinde çıkacak ve kontratsız yaklaşık 240 Euro'ya satılacak.

Acer beTouch E200 de HSPA desteği sunuyor; fakat E100 veya E101'in aksine 3,2 Megapiksel kamerayla beraber geliyor. Cihaz 3,0 inç dokunmatik ekranı, beş kullanım tuşu ve kaydırılabilir klavyesi üzerinden yönetilebiliyor. Acer'a göre E200 kasım ayının başında çıkacak ve fiyatı 340 Euro olacak.

NeoTouch Acer'ın iş cep telefonu alanındaki yeni amiral gemisi oluyor. 3,8 inç dokunmatik ekran (800 x 480 piksel), WLAN, HSPA ve Bluetooth 2.1 + EDR ile beraber geliyor. Cihaz işlemci olarak 1 GHz hızındaki Qualcomm Snapdragon CPU'yu kullanıyor. 5 Megapiksel çözünürlüğündeki kamera cihazın resim ve video yetilerini

tamamlıyor. GPS fonksiyonu sayesinde kullanıcılar telefonu navigasyon çözümü olarak da kullanabiliyor. Ayrıca yeni bir eşitleme fonksiyonu diğer cihazlarla veri eşitlemesi yapmayı belirgin derecede kolaylaştıracak. Acer cep telefonunun kullanımı konusunda başlangıç ekranını kişiselleştirme imkanı sunuyor. Masaüstünün tek bir tıklama ile uygulamaların çalıştırılabileceği merkezi bir platform haline gelmesi isteniyor. Kilitli durumda da gelen mesajlar veya randevularla ilgili yeni bildirimler ekranda gösterilecek. Acer cihazın dokunmatik ekranını geliştirirken basit metin girişine odaklandığını da ekliyor. neoTouch'ın Kasım ayının başından itibaren kontratsız 400 Euro'ya satışa sunulacak.

BİLGİ İÇİN: www.acer.com.tr

YENİ FACEBOOK ORTAYA ÇIKTI

Facebook görünümünü değiştiriyor

Facebook'tan basına sızan bilgilere göre, ünlü sosyal ağ, yakında yeni bir tasarıma geçecek. Elbette tasarım sürecinde pek çok şey değişecektir. Ancak yeni bir Facebook yayıncı kutusu, Friendfeed'dekine benzer bir en iyi haberler filtresi keşinleşmiş görünüyor. Haber kaynağının sağında yer alan durum güncelle seçeneğinin de bahsi geçmesine karşın bunun nasıl görüneceği henüz kesinleşmemiş durumda. Yine önemli değişiklikler arasında akşam haberleri ayrımı ve etkinliklerin daha yukarıya taşınması yer alıyor. Bir sosyal ajanda olarak kullanılan Facebook'ta insanlar iş görüşmelerinden, sosyal ilişkilerine, randevularına, buluşmalarına kadar her detayı planlayabildiklerinden yeni tasarımın sorun çıkarması endişesi herkesi rahatsız ediyor.

BİLGİ İÇİN: www.facebook.com

TECHNOPC NANO

Minicik masaüstü PC

Küçük boyutlu masaüstü bilgisayarlara artan talebi karşılamak amacıyla geliştirilen NANO serisi, diğer masaüstü bilgisayarların bütün özelliklerini bünyesinde barındırırken 17cmx, 15cmx, 2cm'lik ebatlarıyla masalarda önemli bir yer kazandırıyor. Yücel Elektronik, kendi üretimi tescilli PC markası Technopc'nin yeni ürün serisi NANO, Intel Atom 1,6GHz işlemcisi, 1GB belleği, 160GB sabit disk, 6 adet USB çıkışı, 10/100/100 gigabit ethernet, ses ve mikrofona giriş/ çıkışlarıyla bir masaüstü bilgisayardan beklentileri fazlasıyla karşılıyor.

Fansız soğutma sistemine sahip NANO PC'ler maksimum 40W'lık tüketimi ile enerji tasarrufu da sağlıyor. Ürünle birlikte standart olarak verilen aparatlar ile masaüstü NANO PC'niz LCD monitörlere bağlanabilirken gerek kazandırdığı çalışma alanı, gerekse de üstün performans özellikleriyle öne çıkıyor.

BİLGİ İÇİN: www.technopc.com.tr

WOLFRAM ALPHA

Yeni arama motoru

WolframAlpha uygulaması yeni bir arama motoru. Ancak özellikle şu noktada diğer arama motorlarından ayrılıyor: Google'da yapılan tipik bir arama genellikle tek bir kelimeden oluşup, sonuç olarak birden linki ortaya çıkarırken cevap makinesi, arama kutucuğuna girilen gerçek soruları cevaplıyor. Bunun dışında Wolfram Alpha farklı arama sorgularını birbirleriyle karşılaştırabiliyor. Mesela Türkiye'nin gayri safi yurtiçi hasılası ile (GSYH) diğer bir ülkeninkini karşılaştırıp sonucu grafiksel olarak ekrana getirebiliyor. Bu yenilikler onu alışılmış arama motorlarından farklı yapsa da, internet kullanıcılarının çoğu zaman, çok basit, hızlı ve net cevaplar istediği gerçeği hala Google'ın tahtını erişilmez kılıyor.

BİLGİ İÇİN: www.wolframalpha.com

İYİ MAIL

Gereksiz email'e karşı

Yapılan araştırmalara göre kurumsal bir firmada çalışan profesyonel bir kişiye günde ortalama 127 mail geliyor. 1 mailin okunup cevaplanması için 1 dakika ayrıldığında günde 2 saat mail ile haberleşme için harcanıyor. Yapılan aynı araştırmaya göre gelen 127 mailin yüzde 30'unu spam gibi adlandırılan gereksiz mailler oluşturuyor. Kullanımı çok kolay iyi mail programı bilgisayara yüklendiğinde, Outlook'a bir araç çubuğu ekleniyor. Bu araç çubuğu vasıtasıyla gereksiz mail adresleri engellenebiliyor. ABD'de 5 yıldır, Intel, Microsoft ve Novartis gibi firmalar tarafından kullanılan bu programı Türkiye için geliştiren Al-Ge günlük mail kotası koyarak günde 100 mail atan bir çalışanın 101'inci mailde uyarıyor. Böylece gereksiz mailin önüne geçilerek kotanın iş için yazılacak mail olarak kullanılması sağlanıyor. Aynı zamanda İyi-Mail programı vasıtasıyla mailinizde göndermeyi unuttuğunuz ek için uyarı alıyorsunuz.

ACER

ACER Dünya ikinciliğine yükseldi

Analist firma Gartner, Inc1 tarafından yayınlanan 2009 3. çeyrek dünya PC Sağlayıcıları Adet Sevkiyat ön verilerine göre Acer dünya PC pazarında ikinci sıraya yükseldi. Arka arkaya üç çeyreklik düşüşten sonra tüketici segmentinin liderliğe devam etmesi sayesinde tüm dünyadaki PC sevkiyatları 2009 3. çeyreğinde, 2008 yılının aynı çeyreğine göre %0,5'lik bir artış gösterdi. Bu tabloda Acer %23,6'lık dikkate değer bir büyüme kaydetti(2008'in üçüncü çeyreğine göre). Ayrıca Acer konsolide cironun çeyrekte %40 ve yılda %5 büyüme göstererek 2009'un 3. çeyreğinde 5.19 milyar dolara ulaşacağını açıkladı.

BİLGİ İÇİN: www.acer.com.tr

KINGSTON, DATATRAVELER 410

USB Flash Sürücü Şimdi Daha Hızlı...

Kingston, saniyede 20MB'a kadar okuma yazma işlemi yapabilen DataTraveler 410 USB Flash sürücüyü piyasaya sürdü. 32GB' kadar değişik kapasite versiyonlarıyla piyasaya sürülen Data Traveller 410 ile daha hızlı dosya transferi yapılırken, şifre uygulaması ile dataların korunması daha da etkinleştirildi.

"Yazılımcılar, kurumlar ve son tüketicilerin daha geniş boyutlu dosyaları saklamaya ve aktarmaya ihtiyaçları arttıkça USB Flash disklerde günlük yaşamda daha yaygın hale geldiler" diyen Kingston USB İş Geliştirme Müdürü Andrew Ewing, müşteri geri dönüşlerini dikkate alarak, Data Traveler 410'u daha yüksek data transfer kapasitesi ve güvenlik önlemleri ile geliştirdiklerini ve

ürünün fiyat olarak da oldukça hesaplı olduğunu belirtti.

Ayrıca, sürücünün içerisinde standart olarak yer alan SecureTraveler yazılımı kullanıcının verilerini korumak amacıyla sürücü içerisinde şifre korumalı bir alan "Privacy Zone" yaratmasını sağlıyor.

Kingston'un yüksek kapasiteli 16 ve 32 GB'lık diğer ürünleri DataTraveler I, DataTraveler 101 ve DataTraveler 112'nin saniyede 10 MB'lık okuma yazma hızına oranla, Data Traveler 410 daha da yüksek transfer artışı gösteriyor.

BİLGİ İÇİN: www.kingston.com

TURKCELL MÜŞTERİLERİNE PARA İADESİ

Fazla ücret almışlar

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, "Turkcell'in, abonelerine kurum tarafından belirlenen azami fiyat sınırlarının üzerinde tarife uygulaması nedeniyle, imtiyaz sözleşmesinin 13. maddesini, 5809 sayılı kanunun ilgili hükümlerini, GSM azami fiyat çizelgelerinin belirlenmesine ilişkin Kurul kararları hükümlerini ihlal ettiğinin tespit edildiğine" karar verdi.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) internet sitesinde yer alan Kurul kararı şöyle:

"15 Ekim 2009 tarih ve 2009/İK-07/515 sayılı Kurul kararı ile "Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş'nin, abonelerine Kurum tarafından belirlenen azami fiyat sınırlarının üzerinde tarife uygulaması nedeniyle, Kurumumuzla imzalamış olduğu imtiyaz sözleşmesinin 13'üncü maddesini, 5809 sayılı kanunun ilgili hükümlerini, GSM azami fiyat çizelgelerinin belirlenmesine ilişkin 25 Mart 2009 tarih ve 2009/DK-07/151 sayılı kurul kararı ile 25 Mart 2009 tarih ve 2009/DK-07/149 sayılı kurul kararı hükümlerini ihlal ettiği tespit edilmiştir.

-Söz konusu uygulamadan dolayı abonelerden fazladan alınan konuşma tutarlarının iş bu kararın ilgili işletmeciyeye tebliğinden itibaren en geç 1 ay içerisinde abonelere iade edilmesi,

-Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş'ye Telekomünikasyon Kurumunun Denetim Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 13'üncü maddesi çerçevesinde soruşturma açılması, söz konusu soruşturmayı yürütmek üzere ilgili birim olarak Tarifeler Dairesi Başkanlığı'nın görevlendirilmesi,

-Soruşturma sonucunun, Kurul kararına dönüşmesi süresi boyunca söz konusu ihlale ilişkin olarak ihlalin boyutu, süresi, abonelik türleri, elde edilen haksız kazanç, etkilenen abone sayısı gibi hususlar dahil soruşturma sürecinde değerlendirilecek her türlü bilgi ve belgenin Turkcell İletişim A.Ş tarafından saklanması,

BİLGİ İÇİN: www.turkcell.com

DELL ADAMO XPS

Kağıt gibi dizüstü

Dell kısa bir süre içerisinde "Adamo XPS" adında çok ince bir notebook tanıtacak. Hemen hemen 10 mm kalınlığındaki cihaz hakkında detaylı bilgiler ise henüz açıklanmadı.

ABD medya organlarının bildirdiği habere göre Dell, XPS Adamo hakkındaki bilgileri gizli tutmayı tercih ediyor. Örneğin cihazın ne kesin ebatları ne de teknik spesifikasyonları ortaya çıktı. Üreticinin web sitesinde umuma açılan tek bilgi cihazın 9,99 mm kalınlığında olması. Eğer durum gerçekten böyleyse Adamo XPS dünyanın en ince notebook'u oluyor. Karşılaştırmak gerekirse: Güncel MacBook Air 19,4 mm, XPS selefi "Adamo 13" 16,4 mm ve Sony'nin henüz piyasaya sürülmemiş Vaio X'i ise 13,9 mm kalınlığında. Sadece 10 mm kalınlık ile Adamo XPS, bir MacBook Air'in yarısı kadar kalın oluyor. İnternet haberlerine göre cihazın fiyatı yaklaşık 2000 Dolar olacak. Ayrıca dizüstü kapağının özel bir ısı algılayıcısına dokunulduğunda otomatikman açılacağı iddia ediliyor.

BİLGİ İÇİN: www.dell.com

MICROSOFT FUSE İLE SOSYAL AĞLARA GİRİYOR

Yeni bir Facebook mu?

Microsoft'un oluşturduğu araştırma grubu sosyal ağlarla ilgileniyor. Future Social Experiences (FUSE) isimli bu araştırma takımı Microsoft Genel Müdürlerinden Lili Cheng tarafından yönetiliyor. Daha üstte ise Şef Yazılım Mimarı Ray Ozzie yer alıyor. FUSE ile birlikte üç araştırma grubu bir araya geliyor ve tek bir grup halini alıyor. Sosyal ağların bilgisayar kullanımına ve işletim sistemine etkileri araştırılıyor. Sosyal ağın, gerçek zamanlı iletişim ile medya aktarımını ağırlıklı olarak ele alan projenin amacı ortaya bir Facebook ya da MySpace daha çıkartmak değil. "Üç ekran" adını verdikleri, PC, mobil cihaz ve televizyonun online olacağı bir ortak çalışma platformu üzerinde çalışıyorlar. Sosyal ağ dedikleri Facebook tarzı değil, Google Docs tarzı bir çalışma. İnsanların bir arada ortaya proje koyabilmesine yönelik olacağı tahmin ediliyor. Bununla birlikte grubun çalışmalarının gerçek detayları açıklanmıyor, sadece genel ve geniş bakış açıları medyaya yansıtılıyor.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

NVIDIA'DAN MÜJDE

Ağ'da 3D render

Nvidia'nın 3 boyutlu modellerin internet ve ağ üzerinde 'render' edilmesini mümkün kılan bir sistem geliştirdiklerini açıkladı. Bu da heyecan uyandırdı çünkü artık online sitelerin, oyunların çok daha rahat 3D olarak görüntülenmesi sağlanabilecek. 'Bilgisayarda tasarlanmış modellerin, görüntülenmek üzere yine bilgisayar tarafından işlenmesi' olarak kabaca tanımlayabileceğimiz 'render' hadisesinin, özellikle oyunlar gibi 3 boyutlu uygulamalar söz konusu olduğunda, ciddi bir işlemci gücü gerektirdiği biliniyor.

BİLGİ İÇİN: www.nvidia.com

SAMSUNG'DAN YÜRÜTEN CEP TELEFONU

Nihayet güneş enerjili telefon

Samsung uzun zaman önce çevre dostu bir cep telefonu piyasaya çıkartacağını duyurmuştu. Üzerinden epey zaman geçti ama son gelen haberlere göre Koreli elektronik devi nihayet söz verdiği telefonunun üretimini tamamlamış. S7550 Blue Earth (Mavi Dünya) adı verilen telefon Kasım ayı içerisinde Avrupa'da piyasaya çıkmış olacak. S7550'nin çevreciliği üretim aşamasında başlıyor. Büyük oranda geri dönüştürülmüş plastik su şişelerinden üretilmiş olan telefonun doğayı korumak adına tek özelliği bu değil. Samsung, telefonun üzerinde yürüdüğünüz mesafeyi ölçen bir aygıt olduğunu ve bu sayede S7550'nin ulaşım için araç kullanmak yeri-

ne, yürümeyi teşvik edeceğini söylüyor. Ayrıca telefonun takvim özelliğinde dünya çapında çevreci aktivitelere ait günler önceden işaretlenmiş olarak satılacak. Telefonun arka bölümündeki minik güneş paneli, telefonun daha doğal yöntemlerle şarj olabildiğini sağlamayı hedefliyor. Üreticiler bugüne kadar kullanıcıların yoğun talebine rağmen laptop kapaklarına ve telefon sırtlarına güneş enerjisi toplayan hücreler koymaktan çekiniyordu.

Samsung'un bu girişimiyle teknoloji pazarında, dahili güneş panelleri bulunan cihazları görmek mümkün olabilecek.

BİLGİ İÇİN: www.samsung.com.tr

BU ŞAKA DEĞİL!

Gelecekte gelip Cern'i bozdular

Dünyanın en büyük ve en pahalı fizik deneyi yakın zamanda olası bir sabotaj tehlikesi atlatmıştı. On dan daha önce de çeşitli sorunlar ve teknik arızalar nedeniyle uzun zamandır ertelenen büyük deney ile ilgili iki bilim adamının ortaya attığı iddia ise gerçekten

çok ilginç. Holger Bech Nielsen ve Masao Ninomiya, CERN'deki deneyin gerçekleşmesinin mümkün olmadığını çünkü gerçekleşmesi durumunda meydana gelebilecek felaketlerden bizi koruyan "birileri" olduğunu iddia ettiler. Bu birilerinin kim olduğu noktasında ise iki teorileri var. Her ne kadar Nielsen bu teorilerini hiç yayımlamamış olsa da, yazışmalarından CERN'deki büyük deneyin ya Tanrı, ya da gelecekte gelen birileri tarafından engellenmeye çalışıldığını düşündüğü biliniyor. Nielsen, benzer özelliklere sahip ve milyarlarca dolar harcadıktan sonra 1993 yılında iptal edilen farklı bir deneyin de aynı durumun kurbanı olduğunu da iddia ediyor. Nielsen'e göre tüm bu aksaklıklar bir sebepten dolayı meydana geliyor ve bir uyarı niteliği taşıyor. İddiaya ortaya atan bilim adamları dünyada büyük saygı gören iki önemli fizikçi olarak tanınıyor ve iddialarında çok ciddi. Amerika'da 70'li yıllarda da benzer bir deney, nedeni anlaşılamayan terslikler nedeniyle bir türlü gerçekleştirilememişti.

BİLGİ İÇİN: www.cern.ch

YOUTUBE SPAM'CİLERİN OYUNCAĞI OLDU

Kehanet gerçekleşti

İki yıl kadar önce güvenlik firması Kaspersky, istenmeyen e-postaların artışına dikkat çekmiş ve bir süre

sonra popüler video paylaşım sitesi YouTube'un da spam gönderenlerin hedefi, hatta aracı haline geleceğini söylemişti. Tam iki yıl sonra Kaspersky'nin bu kehaneti doğru çıktı. Son zamanlarda giderek artan bir spam furiasında YouTube'daki bir video başrolde. İstenmeyen e-posta gönderen kişiler, parayla satılan milyonlarca e-posta adresini satın alıp bu adreslerin sahiplerine YouTube'da yayınladıkları bir video'nun bağlantısını gönderiyorlar. Yapılan araştırmalara göre genellikle doğrudan silinen bu tip istenmeyen e-postaların aksine, bu yeni spam atağı daha çok ilgi görüyor, çünkü açık bir şekilde bu tarz bir video kullanıcıların ilgisini çekiyor ve bağlantıya tıklıyorlar. Sonunda kaç kişinin YouTube videosunda reklamı yapılan ürünü satın aldığı ise bilinmiyor.

BİLGİ İÇİN: www.kaspersky.com.tr

CONCORD MOBILE

4+4 Lük Kart Girişli

Yeni CONCORD mobile E97 modelinde çift sim kart yanında bir de çift mikro kart girişi bulunuyor. Her ne kadar ki kutusunda dahili 1 GB kart verilse bile buna ek olarak bir kart yuvasına 4 GB değerine 4 GB ekleyerek telefonu 8 GB olarak kullanabiliyorsunuz. Aslında çift olan sadece mikro kart ve sim kart girişi değil. Bunlara ek olarak çift kamera, çift hoparlör, çift batarya da bulunuyor. Genel özellikleri bakımından 2.0 megapiksel kamera, TV, FM radyo, Bluetooth, MP3/MP4 çalma, MSN ve internet kullanma imkanlarına sahip cihazın son kullanıcı fiyatı ise 209 TL.

BİLGİ İÇİN: www.concordmobile.com.tr

SAMSUNG M8910 PIXON12

Dünyanın İlk 12 Megapiksel Kameralı Cep Telefonu

Samsung Electronics; yüksek megapiksel kameralı cep telefonları pazarındaki liderliğini yeni modeli M8910 Pixon12 ile pekiştiriyor. Samsung M8910 Pixon12, dünyada ilk 12 megapiksel kameralı sahip cep telefonu olmasının yanı sıra, tam dokunmatik ekranıyla da dikkat çekiyor.

M8910 Pixon12 ile kullanıcılar, 3.1 inç tam dokunmatik AMOLED ekranla birlikte, yanlarında ayrıca bir fotoğraf makinası taşımadan her an kolayca fotoğraf çekme ve paylaşma olanağına sahip olabilecekler. Samsung Electronics Mobil İletişimden Sorumlu, Yetkili Başkan Yardımcısı JK Shin, "Samsung M8910 Pixon12, Samsung'un durmaksızın devam eden tüketicilerle ilgili araştırmaları ile çığır açan ürünler geliştirmesinin en iyi örneği. Bu sayede tüketicilerimizin ihtiyaçlarını karşılamamın ötesine geçiyor, onlara beklediklerinden fazlasını verebiliyoruz" dedi. Shin, kullanıcıların diğer beklentilerini ise şöyle ifade etti: "Kamera kullanımına hızlı geçiş, daha yüksek deklanşör hızı ve çekilen fotoğraflar arasında hızlı gezinebilme, kullanıcıların aradığı en önemli özellikler haline geldi. Biz de dünyanın ilk 12 megapiksel kameralı cep telefonu ile bu yöndeki yoğun

taleplere karşılık verebilmenin mutluluğunu yaşıyoruz."

Anında Çek

Samsung M8910 Pixon12'deki ayrı bir kamera açma tuşu sayesinde kullanıcılar, kolayca fotoğraf çekebiliyorlar. Tek dokunuşta kameralı aktif hale getiren bu tuş sayesinde, günümüz gelişmiş dijital kameraları kalitesinde ve hızında fotoğraf çekmek mümkün oluyor. Samsung Pixon12'deki en önemli özelliklerden bir diğeri de, bir sonraki fotoğrafı çekmek için gereken kayıtların iki saniyeye kadar düşürülmüş olması. Böylece artarda fotoğraf çekerken karşılaşılan en büyük şikayet de giderilmiş oluyor.

Samsung M8910 Pixon12, yenilikçi kamera özellikleri sayesinde, en iyi fotoğraf kalitesini sunuyor. Touch Auto Focus (AF) takip özelliği ile kullanıcıların tek yapması gereken, bir parmak dokunuşuyla fotoğrafın odak noktasını seçmek ve gerisini Samsung M8910 Pixon12'nin akıllı kamerasına bırakmak. Çünkü bu özellik sayesinde, odak noktası belirlendikten sonra AF fonksiyonu, nesne hareket halindeyken bile ekran içindeki netlik ayarını bozmuyor

ve nesneyi takip ediyor. Üstelik Smart Auto özelliği ile çekilen nesne, arka plan ve ışığa göre kadrajı ve çekim modunu ayarlayarak kullanıcıların mükemmel fotoğraflar çekmesi tek bir dokunuşla kalıyor. Samsung M8910 Pixon12'nin kamerasındaki üstün mercek ve Xenon flaş sayesinde dijital kamera kalitesinde çekilen görüntüler, her kullanıcıyı profesyonel fotoğrafçı yapacak kadar iddialı. Ayrıca 28 milimetrelilik geniş açılı mercek ile daha iyi bir perspektif ve kadraj yakalamak mümkün. Samsung M8910 Pixon12, KDV dahil 1,349,00 TL olarak Türkiye'de satışta.

BİLGİ İÇİN: www.samsung.com.tr

NOKIA'NIN NETBOOK'U ÇIKTI

Buna da el attılar

Nokia'nın yeni netbook'u, O2 tarafından dağıtılmaya başlandı. Ekim ayının sonundan itibaren Booklet 3G "O2 My Handy" ödeme planı çerçevesinde satışa sunulacak. Plana göre tüketici bir kereye mahsus 249 Euro ödeyip netbook'u satın alabilecek; sonrasında ise 24 ay boyunca ayda 20 Euro ödemeye devam edecek. Böylece cihaz toplamda 729 Euro'ya mal oluyor. Nokia'nın belirttiği tavsiye edilen satış fiyatı ise 700 Euro idi.

Windows 7 ve Intel Atom CPU'lu Nokia Booklet 3G; 1,25 kg ağırlığında, 2 cm kalınlığında ve 10,1 inç ekranlı bir netbook. İşletim sistemi olarak Windows 7 devreye giriyor. Intel Atom CPU ise cihazın alt yapısını oluşturuyor. Netbook 3G/HSDPA ve WLAN kablosuz standartlarını destekliyor.

BİLGİ İÇİN: www.nokia.com

12 SAAT PİL ÖMRÜ

Asus UnLimited

Yeni Asus "UnLimited" serisi netbooklar performans konusunda taviz vermeyen kullanıcılara en üstün bilgisayar deneyimi sunmak için tasarlanmış. En son işlemci teknolojisi Intel Core 2 Duo SU7300 ile yoğun uygulamaların üstesinden gelmek, Asus Turbo33 teknolojisi ile de anında performans arttırımı gibi birçok özellik sunan UL Serisi Noebooklar Nvidia GeForce G 210M grafik kartı sayesinde kullanıcılara gerçeğe en

yakın oyun deneyimi ve film keyfi sunuyor.

Asus "UnLimited" Serisi netbooklar, Asus GraphiX Boost teknolojisi ile kullanıcı, batarya gücünü grafik kullanımına göre ayarlayarak pil ömrünü 12 saat gibi inanılmaz bir süreye çıkartıp kesintisiz bilgisayar keyfi yaşıyor. Tüm bu yenilikler bir inç'ten daha ince, alüminyum kaplı şık kasa ile tamamlanıyor.

BİLGİ İÇİN: www.asus.com.tr

KISA KISA

NVIDIA ESKİLERİ
TEMİZLEMeye BAŞLIYOR

DirectX11'le beraber, grafik işlemci üreticileri de eski modellerine güle güle diyor. Nvidia'dan gelen dedikodulara göre birçok üst seviye ekran kartının üretimi durdurulacak. Geforce GTX 285, GTX 275 ve GTX 260'ın EoL (End of Life: miadını doldurma) seviyesine geldiği ve bu yüzden üretimden kaldırılacağı söyleniyor. Nvidia'nın kendisi bu dedikodular hakkında bir açıklama yapmadı. Fakat DirectX 11 desteği sunan Fermi'nin yakında piyasaya sürüleceği göz önünde bulundurulursa haberin doğruluk ihtimali bir hayli yüksek.

BİLGİ İÇİN: www.nvidia.com

ZOTAC TV ÇIKIŞINI
KALDIRIYOR

Ekran kartı üreticisi Zotac bundan sonra ürettiği ekran kartlarına sadece yüksek çözünürlüklü çıkışlar koyacağını duyurdu. Zotac geleceğin klasik TV çıkışlarından uzakta, HDMI, çift DVI ve VGA çıkışlarında olduğu düşüncesinde kararlı. GeForce GTS 250, 9xxx ve 8400FS serisi ekran kartlarında bu düşüncesini uygulayacak

BİLGİ İÇİN: www.zotac.com

NERO 9 RELOADED

Nero'nun multimedia ve medya yazım setinin dokuzuncu sürümü büyük bir güncellemeye tabi tutuluyor. "Reloaded" ek ismiyle lanse edilen yeni Nero 9 sürümü, Windows 7 ile tamamen uyumlu: Zıplayan listeler ve görev çubuğu ön izlemeleri dahil. Ayrıca sete yeni multimedia özellikleri de ekleniyor. Hatta yeni müşteriler için Nero BackItUp & Burn de mevcut.

BİLGİ İÇİN: www.nero.com

GOOGLE GRİP SİTESİ

Google, grip salgını takip sistemi olan Google Flu Trends'i duyurdu. Avrupa'nın genelinde hizmete giren sistem, salgın hastalıkların takibinde yardımcı olacak. Google Flu Trends, girilen aramaları takip ederek belirli bölgelerde salgın olup olmadığını anlayabilen bir hizmet. Amerika'daki denemelerde oldukça yararlı olduğu söyleniyor.

BİLGİ İÇİN: www.google.org/flu Trends

HTC HD2'Yİ TANITTI

HTC'nin ilk Windows telefonu

HTC'nin yeni Windows telefonu HD2, hızlı tepki verebilen dokunmatik ekranı ile akıllı telefonlarda bir ilke imza atıyor. HTC HD2, yüksek çözünürlüklü 4,3 inç "kapasitif" dokunmatik ekranı ve HTC Sense teknolojisi ile benzersiz bir Windows telefon deneyimi sunuyor.

Gelişmiş bir yenilikçilik ve tasarıma sahip olan HD2; web siteleri, Microsoft Office dosyaları, PDF belgeler ve resimleri parmağınızın tek bir dokunuşu ile kolayca görüntülenize, büyütme-nize veya yeniden boyutlandırabilmenize olanak tanıyan "kapasitif" dokunmatik ekrana sahip ilk Windows telefon. Yenilik, tasarım ve kullanım rahatlığı ile kullanıcıların hayatını iyileştirmek amacıyla geliştirilen HTC Sense teknolojisi, üç temel prensip üzerine kurulu: "Benim Olsun" (Make it Mine), "Yakınımda Kal" (Stay Close) ve "Beklenmeyeni Keşfet" (Discover the Unexpected).

"Benim Olsun" (Make it mine)
HD2, HTC'nin kişiselleştirme

hamlesini, telefonunuza neyi istediğinizin yanı sıra nerede olduğunuzu yansıtarak sürdürüyor. HTC, 4,3 inç genişlikte pencereyi andıran ekranını kullanarak önemli içeriklerinize ve bilgilerinize zarar vermeden HD2'nin tüm ekranını kullanan, yerleştirilmiş ve animasyonlu hava durumu bilgilerini sunuyor. Kullanıcılar yeni "Windows Marketplace for Mobile" (Cep Telefonları için Windows Pazaryeri) aracılığıyla çok sayıda uygulamayı indirerek HD2'yi ihtiyaçlarına ve tarzlarına göre daha da geliştirebiliyorlar.

"Yakınımda Kal" (Stay Close)

HTC'nin hayatınızdaki kişilerle iletişim anlarınızı ses, mesaj, Facebook ya da e-posta aracılığıyla olmasına bakmaksızın tek bir "kişi görüntüsü" altında gösteren kişi-odaklı iletişim yaklaşımı sayesinde HD2, yakın arkadaşlarınız ve iş arkadaşlarınızla yakın ve sürekli iletişimde kalmanızı sağlıyor. E-posta alıp gönderdiğiniz bir sırada, arama tuşuna ba-

sarak kolayca telefon görüşmesine geçiş yapabiliyorsunuz. HTC ayrıca, Twitter uygulamasının yeni Windows tabanlı versiyonu HTC Peep'i de içeriyor. 5 Megapiksel kamera ile çektiğiniz fotoğrafları Facebook veya Twitter üzerinden kolaylıkla paylaşabiliyorsunuz.

"Beklenmeyeni Keşfet" (Discover the Unexpected)

HTC Sense teknolojisi sayesinde HD2, telefon deneyiminizi tümüyle geliştiren ve zenginleştiren bir dizi gelişmiş özellik içeriyor. Cihazın üzerinde, gelen çağrıyı cevaplamak veya arama yapmak üzere telefonu elinize aldığınızda ekrandaki yanlış dokunuşları önleyen yakınlık sensörü de dahil olmak üzere bir dizi sensör bulunuyor.

BİLGİ İÇİN: www.htc.com

SU, YAĞ, UN VAR....

Google neden cep telefonu yapmıyor?

Ashok Kumar, Northeast Securities firmasında görev yapan bir analiz uzmanı. Son zamanlarda ortaya attığı bir iddia sayesinde Kumar bir anda ilgi odağı oldu. Kumar'ın iddiasına göre Google'a artık cep telefonları için işletim sistemi hazırlamak yetmiyor. Bunun yerine, Apple'ın iPhone üretmesi gibi, Google şu sıralar ilgisini kendi cep telefonunu üretmeye yönlen-

dirmiş durumda. Hatta Kumar'a göre arama motoru dev bu konuda önemli adımlar attı ve üreticisini bile seçti. Eğer Kumar'ın iddiaları doğruysa GooglePhone'u çok uzun süre beklemeyeceğiz çünkü Google'ın telefonu bu yıl bitmeden piyasaya çıkmış olacak. Tahmin edebileceğiniz gibi Android işletim sistemi kullanacak olan telefon, bir anlamda Android'in pazarda güç toplamasını da hızlandırmayı hedefliyor. Kumar bu bilgiyi, Google'ın hazırladığı cep telefonu için birlikte çalıştığı tasarım firmasından elde ettiğini söylüyor ama firmanın adını açıklamıyor. Google henüz bu konuda bir yorum yapmadı ama firmadan resmi bir yanıtın çok da gecikmeden gelmesi bekleniyor.

BİLGİ İÇİN: www.google.com

BİR BU EKSİKTİ!

Nükleer PİL yaptılar

Missouri Üniversitesi'nden araştırmacılar bozuk para büyüklüğünde nükleer pil geliştirdiler. Sağlık, uzay araştırmaları, askeri cihazlar ve elbette eninde sonunda tüketici elektroniğinde bu pillerin kullanılması bekleniyor. Uzun ömürleriyle sıradan pillerle kıyaslanmayacak kadar uzun bu piller, kablosuz elektrikli olan ihtiyacı bile ortadan kaldırabilir. İnanılmaz küçük boyutta üretimi başarılı olan bu mühendislik harikası pillerin ataları, radyoaktif element yüzünden, enerjiyi aktardığı yarıiletkenlere zarar veriyordu. Mühendisler bu sorunu sıvı bir yarıiletken kullanarak aştılar.

READ.ME

MAHMUT KARSLIOĞLU, mkars@chip.com.tr

İnternet rekorları

Hep ciddi şeylerden konuşacak değiliz ya. Bu ay da her zaman okurken eğlendiğim rekorların birkaç tanesini sizlerle paylaşmak istedim...

■ Üç yapraklı yonca ve harp kadar siyah bira yani Guinness aslında İrlanda'nın en büyük sembolleri arasında yer alır. Ancak bu siyah bira üreticisinin hazırladığı Guinness Rekorlar Kitabının ünü bugün hepsini geride bırakmış durumda. İlk olarak 1950'de küçük bir İrlanda barında birkaç rekor ile yazılmaya başlanmış olan kitap artık 124 milyon satış ile dünyanın en çok satılan telifli kitabı olarak kendi rekoruna da sahip. Guinness Rekorlar Kitabı, 2008'den beri Türkçe olarak da yayınlanıyor. Okuması ve bilgilerin paylaşılması ayrıca bir keyif unsuru.

Birkaç aydır sıkıldıkça bir oradan bir buradan okuyup duruyorum. Ama tabii ki ilk olarak ilgi alanım olan teknoloji ve internet bölümü ile başlamıştım. Sanırım bunları tanıdığım herkese anlatmışımdır. Ama sonradan düşününce sizlerle paylaşmadığım aklıma geldi. Köşem kısıtlı olduğu için aralarından özellikle internetle ilgili olanları ayıkladım. Bunları arkadaşlarınızla paylaşmaktan keyif alacağınıza eminim. Aslında CHIP'te de her ay, o ayın en hızlı ve en güçlü bilgisayar ve internet teknolojilerini tanıtıyoruz. Ancak tüm zamanların teknolojik rekorlarını merak ediyorsanız okumaya devam edin.

En uzak WIFI bağlantısı: Ermanno Pietrosemoli, Venezuela Andlarındaki iki dağ arasında 387 km'ye yayılan bir 802.11 sinyali üzerinden 3Mb/s hızında veri göndermeyi başararak bu rekorun sahibi olmuş. İki yan odadaki kablolu ağı ancak zayıf sinyal ile bağlanabilenlere duyurulur :)

SPAM'e en büyük ceza: Üç Amerikan şirketi 2003 yılında Iowa merkezli bir ISS, müşterilerine spam e-posta gönderdiği için 1.08 milyar dolar ödemeye mahkum olmuş. CAN-SPAM yasası 2004 yılında yürürlüğe girdik-

ten sonraki verilen en büyük ceza ise 873 milyon dolar ile Kanada'lı Adam Guerbuez'e kesilmiş.

İnternetin enleri: Tahmin edilebileceği üzere Mayıs 2008 verileri ile en büyük sosyal ağ olma rekorunu 132,1 milyon kullanıcı ile Facebook elinde tutuyor. En büyük video paylaşım sitesi ise tabii ki Youtube. 2009 itibari ile siteye her dakika 13 saatlik video yükleniyor. Temmuz 2008 verileri sadece Amerika'daki kullanıcıların 558 milyon saatlik video izlediğini gösteriyor. Aynı gün içinde en çok ziyaret edilen kişisel blog sayfasının sahibi ise Japon TV sunucusu Yusuke Kamiji. Blogu 12 Nisan 2008'de tam 230.755 kişi tarafından okunmuş.

En fazla internet arkadaşı: Facebook ya da MSN'inizdeki arkadaş sayınız ile övünüyor musunuz? Bir de şunu dinleyin. MySpace'in başkanı ve eş-kurucusu Tom Anderson bir MySpace hesabı açan herkesin otomatikman ilk "arkadaşı" oluyor. 25 Mart 2009 itibari ile arkadaş sayısı 260.274.990!

En fazla siber suç mahkumiyeti: Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'ne göre internette gezinme yasalarına karşı geldiği için en fazla insanı hapse gönderen ülke, 13 Mart 2009 itibari ile 69 mahkumla Çin'miş.

İç çektiren bir rekor: OECD'nin Temmuz rakamlarına göre dünyanın kişi başına düşen en yüksek genişbant kapsamlı ülkesi 100 kişiden 34,3'ünün en az 256kbit/s indirme hızına sahip olduğu Danimarka'yımış. Ne diyelim darısı başımıza.

Dip not: Söz rekordan açılmışken Türkiye'de 14 yılı aşkın bir süredir kesintisiz yayın yapan, aynı yayın kadrosuna sahip ve aylık dergiler arasında 70.000'lik satış barajını aşan tek bilgisayar dergisinin CHIP olduğunu biliyor muydunuz?

WINDOWS LIVE MESSENGER'A ALTERNATİF Facebook, Twitter, Messenger...

Günümüzde hemen her internet kullanıcısı en azından bir sohbet yazılımı kullanıyor. Fakat pek çok kişi tek bir sohbet programı ile yetinmek yerine birden fazla farklı sohbet uygulamasına ve bunların her biri için ayrı ayrı hesaplara sahip. Trillian ise temel olarak farklı sohbet uygulamalarını ayrı ayrı çalıştırmak yerine, tek bir program ile tüm sohbet yazılımları ve hesaplarınızı bir arada kullanma özelliği sunuyor. Üstelik Trillian'ın son sürümü Astra bu konuda oldukça başarılı. Bu başarısının ardında ise Trillian'ın sadece farklı sohbet programlarını tek çatı altında toplamının ötesine geçmiş olması yatıyor. Artık Trillian ile sadece Google, MySpace IM, Skype, AIM, ICQ, MSN, Yahoo ve IRC gibi sohbet programlarını bir tek programdan çalıştırmakla kalmayacaksınız, bunun yanı sıra e-postalarınızı, takip ettiğiniz RSS beslemelerini ve hatta Facebook ve Twitter bile tek bir program ile elinizin altında olacak.

BİLGİ İÇİN: www.trillian.im

NVIDIA GEFORCE GT220 VE GEFORCE 210 Gigabyte'ın yeni ekran kartları

Dünyanın önde gelen anakart ve ekran kartı üreticilerinden Gigabyte, yeni GV-N220OC-1GI ve GV-N210OC-512I ekran kartlarını tanıttı. Yepyeni NVIDIA 40nm GeForce GT220 ve GeForce 210 grafik işlemcilerini barındıran GV-N220OC-1GI ve GV-N210OC-512I, overclock

ayarları sayesinde harika bir oyun deneyimi sunuyor. Ayrıca, her iki model de Microsoft'un en son işletim sistemi olan Windows 7'yi destekliyor. Bu özelliklerinin yanı sıra, Gigabyte GT220 ekran kartı daha düşük sıcaklık, daha uzun ürün ömrü ve üstün overclock stabilitesi sağlamak üzere Gigabyte'ın Ultra Dayanıklı 2 (Ultra Durable 2) teknolojisi ile üretilmiş. Oyun tutkunları, yeni grafik işlemci teknolojisi ve yüksek ürün kalitesi ile şaşırtıcı bir şekilde 3D oyun deneyiminin keyfini sürebilirler. Windows 7'yi destekleyen GV-N220OC-1GI ve GV-N210OC-512I, kullanıcıların daha interaktif, daha etkin grafik işlemcisi ile hızlandırılmış özelliklere ve aynı zamanda en güçlü 3D oyun çözümüne sahip olmasını sağlar. Nvidia CUDA ve PhysX teknolojisi ile birlikte, oyun tutkunları deniz dalgalarının meydana getirdiği yıkıntılar ve patlamalar gibi gerçeğe benzer, gerçek zamanlı çevresel etkiler sayesinde en keyifli oyun deneyiminin tadını çıkarabilecekler.

BİLGİ İÇİN: www.gigabyte.com.tr

LED TEKNOLOJISIYLA DAHA GERÇEKÇİ OYUN KEYFINE HAZIRLANIN!

Dünyanın ilk LED LCD Monitörü LG W86

LG Electronics'in geliştirdiği dünyanın ilk LED LCD Monitörü LG W86, olağanüstü görüntü kalitesiyle, gerçekçi oyun deneyimini yeniden şekillendiriyor.

LCD monitörlerden %30 daha ince ve hafif olan yeni W86, normal CCFL monitörlerden yaklaşık %40 daha az enerji tüketirken, çarpıcı tasarımıyla da göz dolduruyor

Tüketici elektroniği ürünlerinde dünya liderliğini üstlenen ve geliştirdiği ürün ve çözümlerle birçok "ilk"e imza atan LG Electronics, geliştirdiği, dünyanın ilk LED LCD Monitörü LG W86 ile bilgisayar oyunu tutkunlarını, yepyeni bir döneme davet ediyor. LG W86 LED LCD monitör, mükemmel görüntü kalitesiyle daha gerçekçi bir oyun deneyiminin kapılarını açıyor. Enerji tasarruflu arkadan LED aydınlatmasıyla kristal berraklığında görüntü kalitesi sunan W86, şık dış görünümüyle de bulunduğu her yere kolayca uyum sağlıyor.

Gelişmiş arkadan LED aydınlatma teknolojisine sahip yeni W86, bu sayede hem 20.5mm gibi inanılmaz bir inceliğe sahip hem de çoğu CCFL arkadan aydınlatmalı monitörlerin üçte biri kadar ince ve hafif. LG W86'nın 20.5mm'lik ekranı, kesme mücevher gibi parlayan, yakut kırmızısı

bir altlığın üzerine oturuyor. Hemen ekranın altından geçen altın kuşak, monitörü tıpkı bir gerdanlık gibi süslüyor. Ayrıca ekranı çevreleyen hoş, parlak siyah yüzey, temiz, sade bir kontür oluşturuyor.

LG W86, üzerindeki harici kumanda tuşlarına bile özel bir önem verilerek tasarlanıyor. LED aydınlatmalı açma-kapama tuşu, dış çerçeveyi parlak bir mücevher gibi süslerken, diğer kontrol tuşları, çerçevenin içine gizlenmiş kırmızı pırıltılarını yalnızca el yaklaştırılınca göz önüne seriyor. 2,000,000:1 gibi etkileyici bir dinamik kontrast oranına sahip olan W86, fotoğrafların, filmlerin ve oyunların tüm detaylarını en mükemmel şekilde gözler önüne seriyor. W86, bu eşsiz performansının yanı sıra, normal CCFL monitörlerden yaklaşık olarak yüzde 40 oranında daha az enerji tüketiyor ve cıva içermiyor.

Rakipsiz görüntü kalitesiyle fark yaratan W86'nın 22 inç ve 24 inç modelleri, Full HD 1080p çözünürlük sunuyor. Tüm modellerin tepki süresi ise sadece 2 milisaniye. Modelin sahip olduğu yeni "Auto Bright" özelliği, ekranın parlaklığını odadaki ışığın ve ekrandaki içeriğin parlaklığına göre hassas bir biçimde ayarlıyor. Bu

sayede en iyi görüntü kalitesine ulaşıyor, enerji tasarrufu sağlıyor ve göz yorgunluğunu en aza indiriyor.

İki adet HDMI çıkışı, W86'nın en üstün görüntü kalitesinde PC'lere, oyun konsollarına ve Blu-ray cihazlara kolaylıkla bağlanabilmesine olanak tanıyor. Monitördeki 16:9 en-boy oranıyla, geniş ekran filmleri seyrederken, izleme keyfini bozan siyah kuşaklar olmadan ekranın tamamından görüntü veriyor. LG W86, kullanıcılarına mükemmel bir deneyim sunmak için sıra dışı özellikleri barındırıyor. Sinema modunda, sıradan ekranlarda olduğundan çok daha üstün bir onli-

ne video seyretme deneyimi yaşıyor. Tek bir tuşla, video haricinde tüm ekran kararıyor. Zaman Kumandası, önceden girilmiş aralıklarla mola vermeye yönelik otomatik hatırlatmalar yapıyor. W86'nın 4:3 geniş modu, daha eski ekranlar için tasarlanmış olan oyun ve programları en düşük bozulmayla sunuyor. Ekrandaki görüntüyü ve yazıları daha büyük olmaları için daha düşük bir çözünürlüğe geçiren "EZ Zooming" özelliği de yorgun gözler için güzel bir alternatif sunuyor. LG W86, 22 inç ve 24 inç, 16:9 konfigürasyonlarında seçenekleriyle, dünya çapında ekim ayından itibaren kullanıcıların beğenisine sunuluyor.

BİLGİ İÇİN: www.lg.com.tr

BBS YILIN ÇÖZÜM ORTAĞI

Lenovo'nun güvenilir ortağı

Bilgi Birikim Sistemleri Lenovo'nun gerçekleştirdiği '2008-2009 Başarı Ödülleri' töreninde Müşteri Geliştirme Kategorisi'nde Yılın Çözüm Ortağı seçildi. 1992 yılından bu yana müşterilerinin bilgi teknolojileri alanında ihtiyaç duydukları çözüm ve hizmetleri sağlayan Bilgi Birikim Sistemleri, Lenovo'dan Yılın Çözüm Ortağı ödülünü aldı. Lenovo CEO'su Yu-ang Yang'ın da katıldığı tören-

de açılış konuşmasını Lenovo Türkiye Genel Müdürü Faik Burhanoglu yaptı. Anahtar teslim proje anlayışı ile sistem entegrasyon projeleri, donanım ve yazılım satışı, lisanslama ve kuruluş, sistem desteği, teknik bakım, özel yazılım, proje yönetimi, danışmanlık hizmetleri sunan BBS 2008-2009 çalışmaları için aldığı ödüllere bir yenisini daha ekledi

BİLGİ İÇİN: www.bbs.com.tr

CEPTE FOTOĞRAF DEVRİMİ

Yüksek kaliteli çekimler

Texas Instruments (TI), şimdiye kadar sadece gerçek dijital fotoğraf makinelerine tahsis edilmiş fotoğraf ve video fonksiyonlarını, özel bir yardımcı işlemci sayesinde cep telefonlarına entegre etmek istiyor. OMAP-DM5x ailesinin yeni amiral gemisinin ismi DM525. TI'ya göre işlemci, 20 megapiksel kadar fotoğraf algılayıcılarını ve ISO 3200 hassasiyet değerini destekliyor. Ayrıca özel bir video-gürültü filtresi aracılığıyla H.264 formatında HD vi-

deo çekimine de imkan veriyor. Bunların dışında yüz tanıma ve hareket eden kişileri odağa alma gibi yetileri de olacak. Kullanıcı isterse işlemci, fotoğraf çekme anına da müdahale ediyor

BİLGİ İÇİN: www.ti.com

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

2010 Can-Am Spyder Roadster

Tek rakibim Türk Hava Yolları

2010 model Can-Am motosikletler görücüye çıktı. Ve görüldüğü üzere üç tekerliği ile göz alan bu araçlara sahip olmak için insanın içi gidebiliyor. Şimdi elinizi vicdanınıza koyun ve söyleyin, dört tekerlekli bir otomobil mi istediniz, üç tekerlekli karizmatik bir motosiklet mi? Şahsen ben dört tekerlekli, şoförlü, limuzin bir aracı tercih ederdim ama üç tekerlekli motorları tercih edenler için de söyleyelim, bu araçların 988 cc motoru var ve 622 litre depolama alanına sahip. Yani utanmasa, bir evi bu araçla taşıyabilirsiniz. Hız yaptığınızda sağa sola savrulup düşmeyesiniz diye sürücü kemerine de sahip aracı şehirde kullandığınızda arkanızdan hayran hayran bakacak kızları bi düşünün.

Fiyatı: belli değil **Bilgi için: www.can-am.brp.com**

Electronic Drum Kit Tişört

Davulunuzu Tişörtte taşıyın

Herkes ritimli bir müzik dinlerken bir gün elleriyle ritm tutmuştur. Gelin kendimizi kandırmayalım, en ben yapmam diyen adam bile günün birinde ritmin büyüüne kapılır ve koca orduları gazlayıp savaşa sürükleyen vurmali çalgıların sesi insanı ele geçirdiğinde o eller, sağa sola vurup ses çıkarmak ister. Kah baldırlar, kah masa, sandalye, kah da göğüsler... İşte tişörtümüz burada devreye giriyor. Üzerindeki davul şekillerine vurulduğunda uygun davul sesleri çıkartan tişört ile dilediğiniz davul ritimlerini çalabilirsiniz. Kızlar artık sahnedeki karizmatik bateriste değil size hasta olacak. Kendinize güvenin. İçinizdeki ritmin gücüne inanın. Başarabilirsiniz.

Fiyat: 30 dolar

Bilgi için: www.thinkgeek.com

Star Wars gercek mi oluyor?

Güç sizinle olsun!

Bu ilginç oyun seti size Star Wars, Return Of The Jedi'de Luke'un Jedi eğitimini taklit etme şansı veriyor. Ve hayır olayda bir hile yok. Tamamen beyin dalgaları ve düşünce gücüyle çalışan bir sistem bu. Başlığı kafanıza taktıktan sonra üzerindeki alıcılar beyin dalgalarını okuyor ve topu yukarı çıkarmayı düşündüğünüzde top tütün içinde yükseliyor. Evet şaka yapmıyoruz, insanoğlunu uzaya taşıyan batılı bilimadamları beyin dalgalarını deşifre etmeyi çoktan başardılar da bir de dalga geçer gibi oyuncak diye üretip bize satıyorlar. Askeri, bilimsel, gizli teknolojik çalışmalarda kim bilir neler yapıyorlardır, bir düşünsenize. Çok garip değil mi? Neyse üzmeyseniz o güzel canınızı. Hayırlısıysa her şey oluruna varır sonuçta.

Fiyat: 100 dolar.

Bilgi için: www.thinkgeek.com

Bitkilerin dili

Çiçek dili çeviricisi

Ağaçlar, çiçekler konuşmaz mı sanıyorsunuz? Haklı olabilirsiniz. Bizim anladığımız dilde ve şekilde konuşmuyor olabilirler ama CERN'de çalışan biliminsanları geçen aylarda, bitkilerin kendilerince bir frekansta su ihtiyaçlarını dile getirdiklerini fark ettiler. İşte bu cihazı bitkilerinizin yanına dikeyorsunuz ve gerekli ayarları yaptıktan sonra çiçeklerinin susadığını duyabiliyorsunuz, hatta daha iyisi bu cihaz, bitkilerinizin su ihtiyaçlarını Twitter'a gönderiyor ve böylece bilgisayarınızın başındayken, çiçeklerinizin su ihtiyacını görüp yerinizden kalkıp sulamaya girişebiliyorsunuz.

Fiyat: 100 dolar

Bilgi için: www.thinkgeek.com

Looking Glass

Akıllı pencere

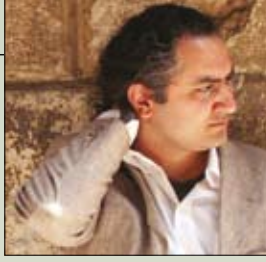
İşte internetin ve dijital dünyanın geleceğinde karşımıza çıkacak şaşırtıcı bir teknoloji: Akıllı Pencere. Bu minik el cihazı, dünya ile gözleriniz arasına giren bir tür dijital arayüz. Minik bir bilgisayar olan bu cihazla, bir binaya baktığınızda, bulunduğunuz sokak ve semt adresini alabileceksiniz, bir kitabın

üzerine koyduğunuzda metin içinde bilmediğiniz kelimeleri parmağınızla işaretleyerek internet üzerinden anlamlarını, yabancı dildeki karşılıklarını bulabileceksiniz. Ya da örneğin bir müzede veya elli katlı kocaman bir iş merkezinde dolaşırken, ziyaretçi kartı niyetine boynunuza asılacak bu tür bir cihaz size hangi köşeden nereye dönmeniz gerektiğini gösterecek. Henüz konsept aşamasında olan bu cihazı çok uçuk buluyorsanız, beş sene önce bu sayfalardan size konsept kol saati-multimedya telefon cihazları tanıttığımızı hatırlatırım.

HABERİNİZ OLSUN

CEM ŞANCI, cemsanci@chip.com.tr

Sansür gelenegimiz internette

İnternet yasasının çıkmasından sonra altı binden fazla siteye Türkiye'den erişimin yasaklandığını öğrendik. Şu halimizle dünyanın en sansürcü ülkesiyiz.

■ Kasım ayında yeni romanım Bir Kadın Masal İster yayınlanıyor ve yayından önce okurların yorumlarını almak için bir grup eski okuruma test amacıyla romanı okuttum. Aldığım tepkiler içinde beni çok eden bazı cevaplar çıktı ki, ülkenin nereye gittiğini tekrar düşünmek zorunda kaldım. Bir okurum, metnin içinde geçen "sevişme" kelimesinin çok "ayıp" olduğunu dile getirerek romandan rahatsız olmuştu.

Sansürün geldiği boyutu sayılarla vererek durumu anlatmaya çalışayım. Erişemediğimiz 6000'den fazla internet sitesi. Bunların içinde Youtube, Last FM, Myspace.com ve Bloggum.com gibi erotizmle, cinsellikle hiç alakası olmayan siteler de var.

Erotizm ve cinsel unsurlar içeren sitelere erişim engellenmesi zaten apayrı bir dosya konusu. Herhalde gelecek yüzyıllarda, üniversitelerde, siyaset ve iletişim kürsülerinde ders olarak okutulacak müthiş bir politik çalım. Onun incelenmesi için bu köşe küçük kalır. Ama asıl ilginç olanı, sansüre karşı durması gerekenlerin bile gitgide sansürü kabulleniyor, kanıksıyor olması. Ve hatta uygulamaya başlaması. Özellikle internet sitesi yöneticilerinin tutumlarını aklım almıyor. İnternet gibi özgür olması gereken bir mecrada onlara dayatılan kurallara, baskılara o kadar kolay boyun eğiyorlar, sitelerindeki okurlarını yazarlarını öyle güzel sansürlüyorlar ki, artık halkın kıvama geldiğini gören siyasetçiler internet sitesi kurmak isteyenler için valilikten izin almak, sorumlu müdürler belirlemek gibi "polis devleti"

kuralları getirmeye hazırlanıyorlar.

Sansür her ne kadar insanları korumak için uygulanıyormuş gibi görünse de asıl zararı insanımız görüyor ve dünyadan bihaber, dünya almış başını giderken bir beşinci dünya ülkesinin aç-fakir-cahil insanları gibi boş gözlerle etraflarına bakan acınası bir duruma düşüyorlar. Örneğin Youtube, dünyanın en büyük "üniversitesi" haline gelmiş durumda ve gençlerimizi oraya erişmekten alıkoymak nasıl bir mantığın ürünüdür. Videolarla anlatılan derslerin, online uygulamaların, deneylerin sayesinde en aptal insan bile yarım saat içinde, merak ettiği, öğrenmek istediği bir konu hakkında uygulamalı bilgi sahibi olabiliyor.

Uyguladığımız sansür politikasını bugüne kadar hep yanlış buluyordum. Dergideki yazılarımda da defalarca eleştirdim. Ama artık sadece yanlış değil, çok da tehlikeli bulmaya başladım çünkü o kadar yoğun, başına buyruk, yoruma açık kurallar üzerinden ve mantıksal sorgulaması yapılmayan bir sansür uygulamamız var ki, artık normalleşerek insanımızın hayatında olağan karşıladığı bir kavram haline gelmeye başladı. Hatta gençler bu sansürlü yaşam biçimini kabullenip, kendileri de uygulamaya başladılar. Genç insanların kontrolündeki web siteleri, internet toplulukları sansürden, yöneticilerinin görüşlerine ters düşen fikirleri silmekten, bu fikirleri öne süren kullanıcıların hesaplarını silmekten geçilmiyor. Yani, nihayet, dünyaca ünlü sansür gelenegimizi internete ve gençlerimizin beyinlerine de taşıdık.

GOOGLE BEDAVA MÜZİK VERMEYE HAZIRLANIYOR

Korsan MP3 sorununda aklın yolu mu kazanıyor?

Müzik endüstrisi, trilyon dolarlar kazandığı tatlı karından vazgeçmek istemezken, internet kullanıcıları sahip olduğu şarkıları paylaşmak konusunda ısrarlı olunca, yıllardır çözilemeyen bir müzik paylaşım problemi tüm dünyayı etkisi altına almıştı. Napster ile ilk büyük alevin parladığı bu savaşta bugüne kadar kalıcı bir çözüm üretilmedi. Apple, iTunes ile şarkıların tanesini bir dolara satmaya başlayınca kısa bir ateşkes yaşandıysa da dünyada hala birçok kullanıcı, internet üzerinden yasadışı olarak MP3 indirmeye devam ediyor.

Hem müzisyenlerin para kazanarak hayatlarını ve üretimlerini devam ettirebilecekleri, hem de kullanıcıların şarkılarını diledikleri gibi paylaşarak diledikleri gibi dinleyebilecekleri bir sistemin geliştirilebilmesi için satın alma eylemini ortadan kaldıracak bir çözüm bulunması gerekiyordu ki, Google bu konuda bir adım attı.

Google zaten YouTube'a sahip ve internet üzerinde video işinde oldukça büyük bir isim. Şimdi kendi müzik hizmetini de çıkartarak Spotify ve iTunes gibi müzik hizmetleriyle rekabete hazırlanıyor. Google'ın bu yeni müzik hizmetinin çıkışının çok yakında olacağı konuşulanlar arasında. Google Audio isimli hizmetin, Çin'de kullanıma girdiği rapor ediliyor. Bununla birlikte detaylar ve Google tarafından hizmetin başladığına dair resmi bir açıklama henüz mevcut değil.

Google'da arama yapan kullanıcılar şarkı, sanatçı veya albüm ismi yazarak aradıklarını bulabilecek ve beklenen o ki bulunan parçaları ücretsiz olarak indirebilecek. Bu hizmetin şimdilik sadece Amerika'da uygulanmaya başlaması da mümkün, zira henüz İngiltere gibi batılı ülkelerde bile bir açıklama yapılmadı. Ancak bedava müzik hizmetinin masraflarının ise Google reklamları tarafından karşılanması bekleniyor. Google'ın Google Audio için planları kesin olarak açıklandığında, müzik hizmetinin bolca reklamla kesildiği Spotify gibi hizmetler oldukça sert bir rekabetle karşılaşacaktır. Ayrıca Google gibi bir devin yaratacağı reklam karşılığı bedava müzik hizmetinin standart oluşturması ve genel kabul görmesi de büyük olasılık. Bu sayede müzik piyasasında tüm taşlar yerinden oynayarak yeni bir gelir anlayışının ortaya çıkması bekleniyor.

BİLGİ İÇİN: www.google.com

VISTA KATİLİ WINDOWS 7

Microsoft'un yeni işletim sistemi

Tüm dünyada "Windows, Sınırsız Yaşam" sloganıyla aynı anda satışa sunulan Microsoft'un yeni nesil işletim sistemi Windows 7, bireylerin ve kurumların bilgiye ulaşmasının önündeki bütün engelleri kaldırdı. Bu çerçevede Windows 7 değişimin zirve noktasını temsil ediyor. Windows 7 günlük işlerinizi daha hızlı ve kolay yapmanıza yardımcı oluyor. Şimdi Windows Arama ile Başlat menüsünden sadece birkaç kelime girek bilgisayarınızdaki belgelere, e-postalara, şarkılara ya da herhangi bir dosyaya ulaşip anında yerini saptamanız mümkün. Gelişmiş görev çubuğu ile dosyaları açıp bilgisayarınızda daha hızlı

gezinebilirsiniz. Hatta en sık kullandığınız programları görev çubuğuna sabitleyebilir ve böylece tek bir tıklamayla ulaşabilirsiniz. Jump List'le düzenli olarak kullandığınız dosyaları sadece iki tıklamayla açabilirsiniz. Birden fazla açık programı, belgelerinizi ve tarayıcı pencerelerinizi kolayca küçük resim ve tam ekran görünüm-leriyle yönetebilirsiniz.

Windows 7 açık pencereleri yeniden boyutlandırmak ve düzenlemek için yeni yollar sunuyor. Örneğin, Snap özelliği ile iki pencereyi ekranın karşılıklı iki kenarına doğru iterek düzgün bir şekilde yanyana getirebilirsiniz. Ayrıca bir pencereye tıklayıp fareyi biraz

salladığınızda diğer pencereler küçülerek çalışma alanınızın ferahlamasını sağlar, aynı hareketle pencereleri eski yerine getirebilirsiniz. Kişilerin günlük yaşamında bilgisayarda gerçekleştirdikleri rutin işler, Windows 7'nin sezgisel tasarımı ve kolay erişim olanakları ile birkaç kat daha hızlanacak.

En temel ihtiyaçlardan biri olan dosya, klasör, bilgisayar ve cihaz bulma özellikleri Windows 7'nin üstün performansı ile yepyeni bir anlam kazandı. Arama sonuçlarının sınıflandırılması ve gruplandırılması %38 oranında daha iyi olan Windows 7 ile kullanıcılar bilgisayar, ağ ve internet dahilinde araştırma yapabilecekler. Windows 7, PC'nin performansını arttırmak ve böylece daha hızlı ve güvenilir yapmak için tasarlanmış. Artık uyku modundaki Windows 7 sisteminiz uyandırılırken daha çabuk harekete geçecek, komutlara daha hızlı cevap verebilecek. Windows Mobility Center'ın gelişmiş özellikleri ile kullandığınız mobil cihazları PC ile çok kolay senkron edebilecek, tüm mobil cihazlarınızı tek bir yerden yönetebileceksiniz. Windows 7'nin gelişmiş güvenlik ayarları bilgisayarınızı ve gizliliğinizi korumanıza yardımcı olacak. Windows 7'deki kullanıcı hesabı

kontrolleri, bilinmeyen bir program çalıştırılmak istendiğinde sizi uyararak bilgisayarınızın kötü niyetli yazılımlar tarafından zarar görmesini engelliyor. Ebeveyn Kontrolleri ile çocuğunuzun bilgisayarda geçireceği saatleri belirleyebilir hangi oyunları oynayacağını kontrol edebilirsiniz. Internet Explorer 8'deki SmartScreen filtresi sizden gizli bilgilerinizi almaya çalışan aldatıcı web sitelerine karşı sizi uyararak bilgisayarınızın güvenli kalmasına yardımcı oluyor.

Bilgisayarınızı, yardımcı araçlar ve masaüstü temalarıyla istediğiniz gibi kişiselleştirebilir, hatta masaüstünüzü kendi fotoğraflarınızdan oluşan bir slayt gösterisine dönüştürebilirsiniz. Home Basic, Home Premium, Professional, Enterprise ve Ultimate sürümleri, farklı bireysel ve kurumsal ihtiyaçları karşılayan özellikleriyle dikkat çekiyor. 22 Ekim 2009'da Türkiye'de satışa sunulan Windows 7 sürümlerinin son kullanıcı önerilen liste fiyatları şöyle: Windows 7 Home Basic için 123 ABD Doları; Windows 7 Home Premium için 145 ABD Doları; Windows 7 Professional için 236 ABD Doları ve Windows 7 Ultimate için ise 250 ABD Doları.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com.tr

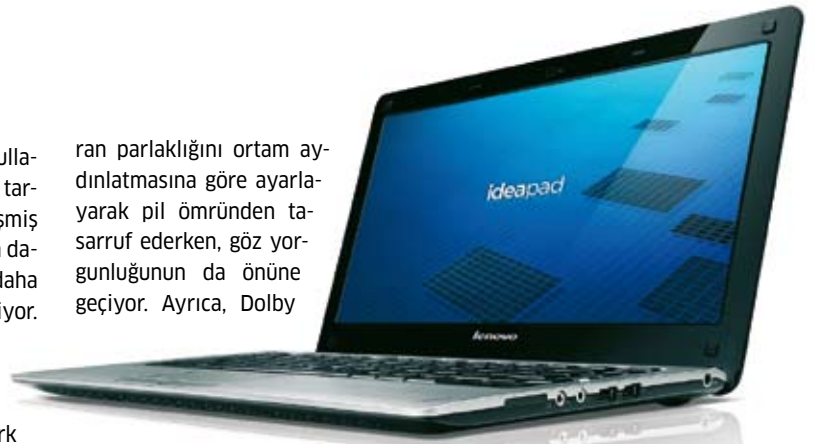
ULTRA HAFİF VE ULTRA İNCE LENOVO U350

Netbook gibi Laptop

Lenovo tüketicilere ultra ince, ultra hafif ve son teknoloji özellikler sunabilmek için sınırları zorluyor. Gümüş renkli şık bir kasaya sahip olan U350, yalnızca 1,6 kilogram ağırlığında ve 1 inç inceliğinde. Lenovo, bilgisayara en yeni eğlence ve bilişim özelliklerini ekleyerek kullanıcıların dijital dünyasını genişletiyor. LED arka aydınlatma teknolojisi kullanılan 13,3 inç büyüklüğündeki ekranı 16:9 görüntü oranı ve HDMI görüntü çıkışı sayesinde tüketicilerin multimedya dosyaları HD kalitesinde

keyifle izlemesini sağlıyor. Kullanıcılar daha mobil bir yaşam tarzına ayak uydurabilen gelişmiş bağlanabilirliğe ve eskisinden daha uzun pil ömrüne sahip, daha ince ve hafif PC'ler talep ediyor. Lenovo, pazarda giderek büyüyen ve 'Thinbook' adı verilen bu aralığa yönelik talepleri karşılamak için Türk kullanıcıları ile IdeaPad U350 dizüstü bilgisayarı buluşturuyor. IdeaPad U350'de benzerlerinden farklı özellikler de mevcut. Bunlardan Ambient Light Sensor, ek-

ran parlaklığını ortam aydınlatmasına göre ayarlayarak pil ömründen tasarruf ederken, göz yorgunluğunun da önüne geçiyor. Ayrıca, Dolby

Sound Room teknolojisi video deneyimini kaliteli bir çevresel ses sunarak artırıyor. Üründeki tümleşik web kamerası videolu sohbet imkanı sunarken, VeriFace

yüz tanıma teknolojisi kullanıcının şifre kullanmadan bilgisayara giriş yapabilmesini sağlıyor.

Fiyat: 699 Dolar + KDV

BİLGİ İÇİN: www.lenovo.com.tr

10 ilginç şey İnternet hakkında

Web, dünyadaki en önemli mecra haline geldi ve onun hakkında birçok ilginç, **İNANILMAZ VERİ** var.

CEM ŞANCI

1 Ada devleti Bermuda, en yüksek **geniş bant** kullanım oranına sahip yer.

2 Dünyadaki sunucuların %2'sinin sahibi:

Google™

3 Bir internet videosunun ortalama süresi, 3 dakika.

4 İnternetin 50 milyon kullanıcıya ulaşması 4 yıl aldı. Diğer mecralar bu hızla büyümemişlerdi. Radyo 38 yılda, televizyon 13 yılda 50 milyon kullanıcıya ulaştı. Ancak iPod 3 yılda 50 milyon sattı. Facebook ise 2 yılda 50 milyon kullanıcıya ulaştı.

5 Dünyadaki elektriğin %5'i **interneti çalıştırmak** için kullanılıyor.

SEX artık **internetteki BİR NUMARALI konu** değil. 2008'den beri insanlar sosyal ağları sex sitelerinden daha çok kullanıyor.

7 10 kullanıcıdan 7'si DSL bağlantısı kullanıyor.

8 Amerika'da evlenen her 10 çiftten 8'i birbirleriyle **internet üzerinden** tanışıyor.

9 Kazancına bakılınca Google dünyanın 9. en başarılı teknoloji şirketi. Karına bakılınca Google 8. sırada yer alıyor. Ancak çalışan başına kâr oranına bakınca Dünyada birinci. Her çalışan şirkete 210 bin dolar kâr ettiriyor.

Cisco'nun bir araştırmasına göre 2013 yılının sonunda internetin baş etmesi gereken **veri miktarı** 56 exabyta yükselecek ki, bu da 10 milyon DVD'ye denk geliyor.

10

OpenID: Her kapıyı açan anahtar

Artık sayısız **PAROLAYI EZBERLEMENE** son!
Tüm web siteleri için tek bir hesap kullanın.
CHIP yeni OpenID teknolojisini mercek altına
alıp risklerini inceliyor.

BARIŞ EMRE ALKIM / MS

Daha önce hiç parola unutduğunuz oldu mu? Olmuştur elbette. Peki, şimdiye kadar kaç web sitesine kayıt olup hesap açtığınızı anımsıyor musunuz? Hatırlamamanız doğal. Çünkü her internet mağazası ya da çevrimiçi topluluk bunun için kişisel bilgilerinizi ve oturum açma parolanızı istiyor. Bu can sıkıcı sorunun birkaç çözümü mevcut.

Gelecek vaat eden çözümlerden biri OpenID adını taşıyan URL temelli kullanıcı kimliği. Farkında olmasanız da muhtemelen bu tarz bir kimliğe sahipsiniz. Google, Microsoft ve Yahoo, kullanıcı hesaplarını OpenID ile ilişkilendiriyor.

Her yerden oturum açın: Tüm siteler için ispatlanmış kimlik

OpenID'nin altında yatan ilke şu: OpenID, kullanıcıların kayıt olmayı gerektiren her internet sitesinde kimliklerini kanıtlamak için kullanabilecekleri bir yöntem. Çalışması için, kullanıcının öncelikle bir OpenID sağlayıcıya başvurup bir hesap açtırması, adı, e-posta adresi ve kullanıcı adı gibi birtakım ayrıntıları bildirip bir URL, yani internet adresi alması gerekiyor.

Bu kimlik bilgisi, OpenID sağlayıcısının bir alt ad alanı şeklinde oluyor. Söz gelimi, <http://kullaniciadi.myopenid.com> gibi. Kullanıcı bu adresi

kullanarak OpenID ile oturum açmayı destekleyen tüm web sitelerine kayıt yaptırabiliyor.

OpenID müşterileri (ilgili taraflar) URL'yi şifrelenmiş halde bir internet kitaplığına yolluyor ve kullanıcıyı da kaydını onaylaması için kendi OpenID sağlayıcılarına yönlendiriyorlar. Kullanıcı siteyi doğrulayınca sağlayıcı gerekli tüm bilgileri, örneğin kullanıcı adı ve e-posta adresini web sitesine gönderiyor, site de kullanıcının oturumunu açıyor. Bir dahaki oturum açmada bu zahmete girmemek için, kullanıcı bu siteyi sürekli etkin hale getirebiliyor ve bundan böyle tek bir web sitesine girmesi, oturumun kendiliğinden açılması için yetiyor (sağdaki grafiğe bakınız!). Kullanıcı OpenID müşterisi tüm web siteleri için farklı parolalar ve kullanıcı adları yerine tek bir OpenID kimliğine gereksinim duyduğu için bu sisteme Tek Oturum Sistemi (SSO) deniyor.

Kolay kullanım: Kendiliğinden veri ekleme

OpenID sağlayıcısına hangi verilerin iletildiği tümüyle seçilen profile bağlı. Bir hesapta "kişisel" ya da "halka açık" gibi birden çok kimlik saklanabiliyor. Böylece e-posta adresi, fotoğraf ve telefon numaraları herhangi bir profile bir araya getirilebiliyor. Kullanıcı bir web sitesinde oturum açmak

istediğinde kendine uygun kimliği seçmesi yeterli oluyor.

Diğer yandan, birisi OpenID adresini bir siteye kaydolurken kullanmak istemezse, kendi ana sayfasını da kimlik amaçlı verebiliyor.

Ne var ki bunun için her web sitesinin başlık kısmına birkaç HTML etiketi eklenmesi gerekiyor; böylelikle bu siteler OpenID sağlayıcısı için ararım olarak kullanılabilir. O zaman ana sayfa, kayıtlı web sitelerinde kullanıcı adı rolü görüyor. Bu da blog yazarları ya da organizasyonlar için gayet kullanışlı.

OpenID'nin yapabilecekleri eklentiler sayesinde sınır tanımıyor. OpenID Attribute Exchange (Öznitelik değiş tokuşu) eklentisiyle profiller otomatik olarak güncellenebiliyor. Örneğin, kullanıcı e-posta veya ev adresini değiştirirse, OpenID sağlayıcı bunu ilgili tüm web sitelerine bildirebiliyor. Aynı şekilde, web siteleri de ayrıntıların güncellenip güncellenmediğini denetleyebili-

yor. Kişisel bilgilerini paylaşmak istemeyenlerse herhangi bir programlama dili öğrenmelerine gerek kalmadan kendi sunucularını kurabiliyorlar. OpenID bir merkezden yönetilmeyen açık bir sistem olduğu için, kullanıcının tek yapması gereken php MyOpenID araç paketi gibi önceden hazırlanmış betikleri arşivden çıkartıp kendi web sayfasına yüklemek.

Bunun avantajı, kişisel bilgilerin her zaman kullanıcının

OpenID sağlayıcıları

Bu web siteleri kullanıcılara ücretsiz hesap veriyor:

Kapalı sağlayıcılardan birkaçı
www.microsoft.com
www.google.com
www.yahoo.com

Açık sağlayıcılardan birkaçı
www.myopenid.com
<https://pip.verisignlabs.com>
<https://meinguter.name>
<https://my.xlogon.net>
<http://clavid.ch>

OpenID logosu Giderek daha çok site kişisel URL yoluyla oturum açmayı destekliyor.

Bu vakfın üyelerinden bir-kaçı şöyle: Microsoft, Google, Yahoo, IBM, Facebook, MySpace ve Verisign.

Eksikler: Yemleme ve kimlik hırsızlığı

Bu açık protokolün avantajları ortada, ancak kendince riskleri de bulunuyor. Hemen herkes bir OpenID sağlayıcısı olabileceğine göre, kullanıcı verilerini sadece güvendiği sitelere vermeli. Aksi takdirde web'deki kimliğini çaldırabilir. Sol sayfanın altındaki kutuda görebileceğiniz gibi bilinen sağlayıcıların bir listesini derledik. Bir diğer sorun da şu: Eğer OpenID sağlayıcınıza erişemiyorsanız, mesela şirketin sunucuları devre dışı kalmışsa kendi URL'nizle hiçbir siteye giriş yapamıyorsunuz. Diğer web uygulamaları gibi OpenID de yemleme (kimlik avı) saldırılarına karşı çok korunmasız. Herhangi bir web sitesini doğrulamak için sağlayıcıyla bağlantı kurmak zorunlu. Bağlantınıza dahil olan ve sağlayıcının web sitesini taklit eden bir vekil sunucu yardımıyla, korsanlar parolanızı ele geçirebilir ve tüm verilerinizi çalabilir. Böyle risklerden kaçınmak için kullanıcının daima

öncelikle sağlayıcısının sitesinde oturum açması ve internette sörf yapmaya ancak bundan sonra başlaması gerekiyor. Eğer kullanıcı tekrar parola girmesini gerektiren bir siteye yönlendirilirse, bu tek bir anlama geliyor, o da yemleme saldırısı.

OpenID sağlayıcıları bu tehditi görüp bir güvenlik mekanizması geliştirmişler. Bu sayede kullanıcının PC'sindeki sertifikalar sadece tanımlama amacıyla kullanılabilir. OpenID sağlayıcılarının bazıları ise kimliğin cep telefonu tuşlarıyla doğrulanabilmesi için ücretsiz olarak telefonunuzu arıyor.

İlk deneme: Google ve diğerleri OpenID'ye geçiyor

Google, Microsoft ve Yahoo gibi web devleri Tek Oturum teknolojisini geleceğin standardı olarak gördüklerinden daha şimdiden kendi OpenID hizmetlerini vermeye başladılar. Ancak bu büyük sağlayıcı firmalar da ne yöne gideceklerini henüz kestiremiyorlar. Sorun şu ki, bu firmalar aynı anda hem sağlayıcı hem de müşteri konumunda; bu yüzden de rakiplerin OpenID'lerini kabul etmiyorlar. Bu yüzden kullanıcı her site için ayrıca oturum açmak zorunda

kalıyor. Bu da yetmezmiş gibi, birbiriyle uyumsuz bir OpenID ağı oluşuyor. Hatta Facebook gibi salt müşteri olan firmalar bile işi yokuşa sürüyorlar. Örneğin, OpenID oturumunu sistemlerine dahil etmek yerine kullanıcının her seferinde Facebook'tan oturum açmasını zorunlu kılıyorlar ve ancak bunun üzerine OpenID oturumu kimliğinize bağlanabiliyor. Görüldüğü üzere web siteleri OpenID'yi en iyi şekilde nasıl kullanacaklarını hala bilemez haldeler. Ancak büyük firmaların geniş desteği sayesinde, OpenID'yi geleceğin internet standardı yapmak mümkün gözüküyor.

balkim@chip.com.tr

denetiminde olması. Ancak bu durumda kendi sunucusunun güvenliğini sağlamak da kullanıcıya düşüyor.

OpenID'nin kullanımı sadece sunucu tarafında kolay değil; müşteriler de çeşitli dillerde yazılmış hazır kütüphanelere rahatça erişebiliyorlar. Bunlara Java, PHP, Python ve Perl dahil. Bu özelliği yüzünden OpenID aynı ilke üzerine kurulu diğer Tek Oturum Sistemleri'ne, örneğin Shibboleth ya da Saml'a göre daha cazip görünüyor.

OpenID vakfı 2007 yılından bu yana söz konusu teknolojinin gelişimini gözlemliyor ve bu sayede OpenID protokolünün standartlarını her zaman takip edebiliyorsunuz.

KARAR

OpenID'nin birçok avantajı var: Tüm siteler için tek bir hesap yetiyor, birden çok kimlik kolayca idare edilebiliyor. Ancak uygulama aşamasında sorunlar var. Google ve Microsoft gibi büyük sağlayıcılar şimdiye kadar iki farklı cephede uğraşıyorlar ve teknolojinin pratik kullanımı gibi ortak bir amaçtan yoksunlar. Güvenlik standartları konusundaki şüpheler bile henüz giderilmiş değil.

OpenID nasıl çalışıyor?

OpenID sağlayıcı, kullanıcı için merkezi arabirim demek. Burada saklanan veri sayesinde kullanıcı (yani OpenID kullanıcısı) OpenID oturumunu destekleyen tüm sitelerde oturum açabiliyor.

A Kullanıcı, sağlayıcıdaki web sitesini etkinleştirip otomatikman oturum açtı. **B** Kullanıcı, diğer web sitelerine kayıt olmak için sadece bu URL'yi kullanıyor.

OpenID web sitesi

Oturum açma
Kullanıcı OpenID sağlayıcısında oturum açıyor

Kullanıcının URL'si etkinleştiriliyor
<http://kullaniciadi.myopenid.com>

Kayıt
Kullanıcı web sitesindeki sorguyu onaylıyor; sağlayıcı kullanıcı bilgilerini iletiyor.

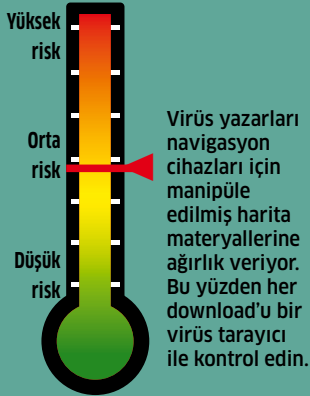
Kullanıcı web sitesi

Otomatik oturum açma
Kullanıcı, siteyi zaten sağlayıcıyla ilişkilendirmiş durumda

Düğmeyle ya da URL'yle oturum açma
Kullanıcı, tıklayarak ya da URL aracılığıyla kaydoluyor. Ardından tekrar sağlayıcıya dönüyor.

Kullanıcı oturumunu açmış ve içeriğe erişebiliyor

GERÇEKLER

Tehlike barometresi
Ekim 2009 ayında:

Virüs tehditleri

Sıra	İsim	Bulaşmış PC sayısı
1	Net-Worm.Win32.Kido.ih	41033
2	Net-Worm.Win32.Kido.ih	18027
3	Virus.Win32.Sality.aa	12470
4	not-a-virus:AdWare.Win32.Boran.z	11384
5	Net-Worm.Win32.Kido.ir	6433
6	Trojan-Downloader.Win32.VB.eql	6168
7	Trojan.Win32.Autoit.ci	5947
8	Virus.Win32.Induc.a	5433
9	Virus.Win32.Virut.ce	5169
10	P2P-Worm.Win32.Palevo.jdb	4288

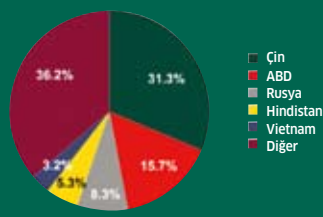
Kaspersky Güvenlik Ağı'ndan (KSN) Eylül 2009 verilerine göre kötü amaçlı programlar arasında bulunan ilk 10 yazılım yukarıdaki şekildedir.

İnternet tehditleri

Sıra	İsim	Bulaşmış PC sayısı
1	not-a-virus:AdWare.Win32.Boran.z	17624
2	Trojan.JS.Redirector.l	16831
3	Trojan-Downloader.HTML.IFrame.sz	6586
4	Exploit.JS.Pdfka.ti	3834
5	Trojan-Clicker.HTML.Agent.aq	3424
6	Trojan-Downloader.JS.Major.c	2970
7	Trojan-Downloader.JS.Gumblar.a	2583
8	Exploit.JS.ActiveX.as	2434
9	Trojan-Downloader.JS.LuckySploit.q	2224
10	Trojan-GameThief.Win32.Magania.bht	1627

Çoğunlukla internet sayfalarından bulaşan ve bilinçli ya da bilinçsiz indirilen kötü amaçlı programlar.

Ülkeler sıralaması

Web üzerinden kötü amaçlı program bulaşmasında en üste gelen ülkeler

Hacker'lar biyometri taramasını da kırdı

Yüz tanıma özelliğine sahip dizüstü PC modelleri bugüne kadar güvenli sayılıyordu. Ancak hacker'lar şimdi de **BIYOMETRİYİ** kırdı.

Yeni dizüstü PC modellerinde artık şifre girmek zorunda değilsiniz, yüzünüz sisteme girmek için yeterli oluyor. Bir biyometri yazılımı kayıtlı yüz hatlarını tanıyor ve PC'yi kullanıma açıyor. Bu sayede PC'nize sadece siz girebiliyorsunuz, istenmeyen kişiler dışarıda kalıyor. Ancak Asyalı bilgisayar korsanları buna da bir çözüm bulmuşlar. Vietnam'daki Bkis Internet Security'nin güvenlik uzmanları yüz tarayıcılarının nasıl kandırılabilirliğini bulmuşlar. Lenovo, Asus ve Toshiba gibi üreticiler belirli modellerinde yüz tanımayla sisteme giriş yapılımasını sağlıyor. Kullanıcı bilgisayarı başından ayırdığında yazılım bilgisayara erişimi engelliyor. Yüz tanımanın başlangıç zamanlarında yazılım sadece az sayıda özelliği tanıyabiliyordu, mesela gözler arasında ki mesafe veya ağız açısıyla

burnun ucu arasındaki mesafe gibi. Işıklandırma durumuna ve kamera optiğine bağlı olarak sonuçlar o kadar başarısız ki, yazılım hemen herkesi erişime yetkili olarak algılıyordu. Yeni yazılım sürümleri kullanıcının yaklaşık olarak 10 tane fotoğrafını kaydediyor ve bunları webcam'den gelen görüntüyle karşılaştırıyor. Ancak saldırı, bu algoritmanın bazı hataları olduğunu keşfetmişler. Kullanıcının basılı bir fotoğrafı (mesela Facebook'tan alınmış), yazılımı kandırmak için yeterli olabiliyor. Ancak saldırganlar bunun için fotoğrafın 30 değişik varyasyonunu oluşturmak zorunda, mesela siyah-beyaz bir resim veya yüksek kontrastlı bir resim. Bu şekilde bir Fake-Face (sahte yüz) brute force saldırısı gerçekleştiriyorlar. Sonuç: Yazılım çoğunlukla 20. resimden sonra korunmuş PC'ye erişim hakkı veriyor.

Yüz kontrolü
Yeni dizüstüler yüz taramayla PC'ye erişimi serbest bırakıyor, ancak maalesef bu korumanın kırılması sanıldığından daha kolay.

Hacker koruması: Sadece bir kombinasyon güvenli

Bu yüzden dizüstü yüz tarayıcılar gerçek bir koruma sağlamıyorlar. Endüstriyel biyometri tarayıcısı geliştiricileri de günümüzde saf yüz tanıma-dan vazgeçmiş durumdadır. Gerçekten güvenli olan sadece değişik biyometri özelliklerinin birbiriyle kombine edilmesi, mesela parmak izi ve retina. Burada ilgili tarayıcı sadece parmak izini değil, elin ölçülerini de tarıyor. Göz tarayıcısı da ek olarak ağ tabakasını okuyor. Tüm bunlar da bugüne kadar kırılamamış bir güvenlik sistemi sağlıyor.

Ancak endişeye gerek yok: Dizüstünüzde güvenilir biyometri taramasından taviz vermek istemiyorsanız, binlerce dolar harcamanıza gerek yok. Basit bir parmak izi tarayıcısı genelde yeterli. Bazı üreticiler bu tip bir Swipe tarayıcısı günümüzde bazı modellerine entegre etmeye başladılar. Terfi için Microsoft'un Finger Print Reader'ı yeterli (www.microsoft.com.tr, yaklaşık 45 dolar). Bu sistemin kırılması en azından dizüstü üreticilerinin yüz taramasından çok daha zor.

BİLGİ: <http://security.bkis.vn>

OPENOFFICE

Virüslü Word

Word'deki ve ücretsiz ofis paketi OpenOffice'in XML modülündeki bir güvenlik açığı, korsanların bilgisayara zararlı kodlar bulaştırmaya ve sistem yöneticisi haklarına sahip olmasına yardımcı oluyor. Metin işlemek için hata, manipüle edilmiş WMV'ler (Windows Media Video) yüzünden

ortaya çıkıyor. Bu tip bir video metne eklenmişse, açılma sırasında bellek taşmasına neden olabiliyor. Böylece bilgisayar çökebiliyor veya korsan kodlar çalıştırılabilir. Saldırganlar diğer zayıf noktadan özel bir XML dosyası sayesinde faydalıyor. OpenOffice'te kullanılan

Open Document Format (ODF), program dosyası açarken çalıştırdığı XML koduna sahip. Hacker'lar bu sayede PC'nin kontrolünü ele geçirebiliyor. Her iki zayıf nokta da, üretici Sun'ın belirttiği üzere güncel 3.1.1 sürümünde giderilmiş.

BİLGİ: www.openoffice.org

BİLGİ

Yeni güvenlik riskleri

MICROSOFT

Yazılım devi beş tane kritik güvenlik açığını birden yamadı, korsanlar bunlar sayesinde bilgisayara zararlı kodlar bulaştırabiliyordu. Windows XP ve Vista kullanıcıları sorundan etkileniyordu.

► **Çözüm:** Güncellemeleri Windows Update hizmetiyle otomatik olarak PC'nize yükleyebilirsiniz.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com.tr

GOOGLE CHROME

Manipüle edilmiş bir web sayfası, Google tarayıcısı Chrome'un kilitlemesi ve bilgisayarda zararlı kodlar çalıştırılması için yeterli oluyor.

► **Çözüm:** Google Chrome'un güncel 2.0.172.43 sürümünü yükleyin. Bu sürüm iki tane kritik güvenlik açığını daha kapatıyor.

BİLGİ İÇİN: www.google.com.tr/chrome

MICROSOFT

FTP korsanları

Microsoft IIS 5 ve 6'nın (Internet Information Services) FTP sunucusundaki bir açık sayesinde saldırganlar sunucu üzerinde sistem yöneticisi haklarına sahip olabiliyor. Microsoft'un kendi koruması „Stack Cookie Protection“ bile bu saldırıyı tespit edemiyor. Hacker önce FTP sunucusunda özel bir dizin oluşturuyor ve bu dizini »NLST« (Name Listing) komutuyla çağırıyor. Microsoft sorular üzerine bu problem için bir yama çıkaracağını duyurdu, ancak yama henüz geliştirilme aşamasında. Basın sözcüsü açığın bugüne kadar aktif olarak kullanılmadığını söyledi. Sunucusunu yine de hemen korumak isteyenler için şu ana kadar sadece bir çözüm mevcut: Tüm FTP kullanıcılarının ve misafir hesaplarının root (kök) dizinde altdizin oluşturma yetkisi elinden alınınca, korsanlar sunucuya sızamıyor.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com.tr

SKYPE

VoIP'ler de dinlenebiliyor

Özel bir Truva atıyla İsviçreli bir yazılım geliştiricisi şifrelenmiş Skype konuşmalarını dinlemeyi başardı. VoIP programı bugüne kadar iyi korunmuş olarak biliniyordu, zira her iki konuşması arasındaki bağlantılar şifreleniyor. Güvenlik uzmanı, internete, bilgisayardaki çalışan Skype işlemine kendini ekleyen bir aracın kaynak kodunu internete koydu. Truva atı buradan her konuşmayı şifrelenmemiş olarak dinleyebiliyor, içeriği MP3 dosyası olarak kaydediyor ve bunu daha sonra önceden ayarlanmış web üzerindeki bir sunucuya gönderiyor.

Daha 2008 yılında bu tip araçların çeşitli gizli istihbarat servislere tarafından kullanıldığı yönünde bilgiler gelmişti. Ancak bu haberler ne yalanlandı, ne de doğrulandı. Şu anda yayınlanan aracın yazarı, geçmişte ERA IT gibi, suçla mücadele kurumları için dinleme programları geliştirdiği iddia edilen IT güvenlik firmalarında çalışmış. Bu tip saldırılara karşı sadece bir yazılım güncellemesi sizi koruyabilir. Skype ise halen bir çözüm üzerinde çalışıyor.

BİLGİ İÇİN: www.skype.com.tr

PC'leri dolaba kilitleyemeyiz!

Murat Göçe
Kaspersky Lab
Türkiye Genel Müdürü

Veri güvenliği için zamanında önlem alınmalı

■ Yaşantımıza birçok kolaylık ve yenilik getiren internet, beraberinde birçok tehlikeyi de taşıyor. Kullanıcının artık bunun bilincinde olup, internet üzerinden gelebilecek tehlikelere karşı tedbirini alması gerekiyor. Eugene Kaspersky bu durumu şöyle özetliyor: "Bilgi alışverişi için tüm harici bağlantı noktalarını kullanan kişi, bağlantısını kopardığında bilgisayarını koruduğunu düşünebilir. Nasıl ki, bir grip virüsüne yakalamaktan kendinizi tamamen koruyamıyorsak, kötü amaçlı yazılımlardan da yüzde 100 korumayı kimse garanti edemez". Sadece bilgisayarının internet bağlantısını kesen hatta bir dolaba kitleyen yüzde 99 güvenliğe kavuşur. Geriye kalan yüzde 1'i de yangın, deprem gibi doğal afetlere ayırabiliriz...

Öncelikli olarak kullanıcının bilinçlenmesinde büyük yarar var. İşine yarayan bilgileri internette arayıp bulan kullanıcının, tehditlerden nasıl korunulması gerektiğini de tüm kaynaklardan araştırması gerekiyor. Bilgisayara ne kadar güvenlik imkanı sağlarsa sağlansın, kullanıcı bilinçli değilse korumanın anlamını yitireceğini unutmamalı. İnternette güvenli gezinmek mümkün. Bunun için izlenmesi gereken adımları şöyle sıralayabiliriz:

- Antivirüs, antispay, antipishing, antiSpam, Uygulama kontrolü, Sandbox (güvenli ortam) ve güvenlik duvarı içeren kapsamlı güvenlik teknolojilerini kullanın.
- Sadece lisanslı yazılım yükleyin. Güvenlik yazılımlarının ciddi yatırım, sürekli araştırma ve geliştirme çalışmalarıyla ortaya çıktığını, lisanssız yazılımların ise bu konuları ihmal ettiğini unutmayın.
- Düzenli olarak güncellenen yasal yazılımların, sizi yeni gelişmelerden haberdar edeceğini aklınızdan çıkarmayın.
- Ağ tehditleri ve yeni türde dolandırıcılıklara karşı haberleri dikkate alın. Bu haberlerin Hoax (Sahte içerikli) olmadığını anlamak için uzmanlardan yardım isteyin.
- İnternet üzerinde oyun oynarken, sezgilerinizi kullanın. Kimseye şifre vermeyin ve şifrenizi de düzenli olarak değiştirin.
- Ağ saldırılarının çoğu, 'insan faktörü'nden faydalanıp, insanların merakını çekmek suretiyle başarılı oluyor. Tanıdık birinden gelse bile, indirip çalıştırdığınız tüm dosyaların bağlantılarına dikkat edin.
- İnternet üzerinden aldığınız her şeyi antivirüs yazılımını kullanarak tarayın; mümkünse kısıtlı kullanıcılar adı altında bağlanın ve asla sistem yöneticisi olarak çalıştırmayın.
- Basit ve tek şifre oluşturmayın. Her hesap için ayrı şifre oluşturmazsanız, özel bilginize sızan korsanın çeceği şifreyle tüm hesaplarınızı kolayca ele geçireceğini unutmayın
- Önemli verilerin kopyalarının yedeklerini saklayın.

CHIP fiyat barometresi

AYIN EN İYİ FIRSATLARI: Şimdi almalı mı yoksa en iyisi beklemeli mi? CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz yedi aygıt sınıfı için fiyat tahminleri yayınlıyor. Bu ay ayrıca üç fiyat kategorisindeki en sıcak dizüstü tavsiyelerine yer veriyoruz.

DONANIM REHBERİ

Dizüstü satın alma danışmanı

Her amaca uygun taşınabilir PC'ler: Hayalinizdeki dizüstünün nasıl olabileceğini açıklıyoruz.

GİRİŞ SEVİYESİ

650 dolar + KDV	Adı	Lenovo G530 (NSH25TX)
	İşlemci	Core 2 Duo T6400 (2 x 2,0 GHz)
	RAM	3 GB (maks. 8 GB)
	Grafik yongası	Intel GMA X4500HD
	Ekran	15,4", 1.280 x 800 Piksel
	İşletim sistemi	Windows XP Pro
	Sabit disk	250 GB
	Pil süresi*	1:35/4:06 saat

GENEL ÇÖZÜM

840 dolar + KDV	Adı	Acer Aspire 4810TG
	İşlemci	Core 2 Duo SU9400 (2 x 1,4 GHz)
	RAM	4 GB (maksimum 8 GB)
	Grafik yongası	Mobility Radeon HD 4330
	Ekran	14,1", 1.366 x 768 piksel
	İşletim sistemi	Vista Home Premium
	Sabit disk	320 GB
	Pil süresi*	2:24/7:07 saat

GENEL ÇÖZÜM

1.800 dolar + KDV	Adı	Sony Vaio VGN-FW4ZTJ/H
	İşlemci	Core 2 Duo P8700 (2 x 2,53 GHz)
	RAM	6 GB (maksimum 8 GB)
	Grafik yongası	ATI Mobility Radeon HD 4650
	Ekran	16,4", 1.920 x 1080 piksel
	İşletim sistemi	Vista Home Premium
	Sabit disk	500 GB
	Pil süresi*	2:10/3:20 saat

* Tam yükte/Office

HEPSİBURADA.COM EN ÇOK SATAN DİZÜSTÜLER

1	DATRON PL3 INTEL CORE DUO T4200 2GHZ 2GB 250GB 15.4"	449 USD + KDV
2	ACER EME725-431G16MI INTEL CORE DUO T4300 2.1GHZ 1GB 160GB 15.6"	499 USD + KDV
3	LENOVO (IBM) THINKPAD SL500 INTEL CORE 2 DUO P8600 2.4GHZ 3GB 320GB 15.4"	839 USD + KDV
4	DATRON TW8M INTEL CORE 2 DUO T6600 2.2GHZ 3GB 320GB 15.4"	619 USD + KDV
5	DELL STUDIO 1555 INTEL CORE 2 DUO P8700 2.53 GHZ 4GB 320GB 15.6"	999 USD + KDV
6	TOSHIBA SATELLITE L300-256 INTEL DUAL CORE T4200 2.0GHZ 2GB 320GB 15.4"	649 USD + KDV
7	LENOVO (IBM) SL500 INTEL CORE 2 DUO 5870 2GHZ 3GB 320GB 15.4"	699 USD + KDV

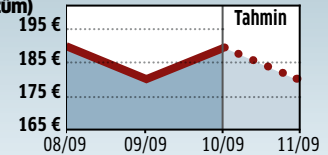
Fiyat gelişimleri

Hemen satın mı almalı yoksa beklemeli mi? Fiyat tahminlerimiz satın alma kararınızda yardımcı olacak.

Dijital fotoğraf makinesi (genel çözüm)

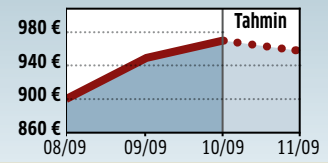
Panasonic DMC-FX37

Televizyon (LCD, 40/42 inç)

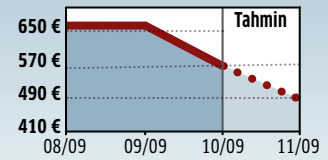
LG 42LH7000

Netbook

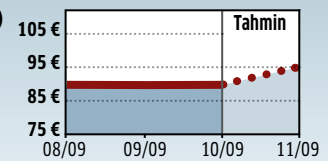
HP Pavilion dv2-1050eg

Sabit disk (Solid State Drive)

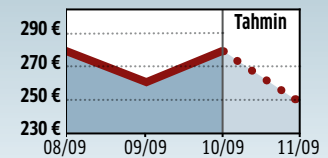
Transcend TS32GSSD25-M

Blu-ray oynatıcı

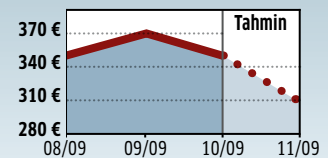
Sony BDP-S550

MP3-video oynatıcı

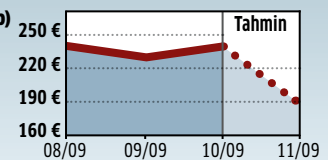
Archos 5 (250 GB)

Yazıcı (çok fonksiyonlu mürekkep)

Canon Pixma MP970

Daha iyi, daha hızlı, daha güçlü

İşletim sisteminden ekran kartlarına, işlemcilerden küçük eklentilere, PC'nizi şahlandıracak tüm **ÜCRETSİZ UYGULAMALAR** bu yazıda.

BERK ERGİN

Antivirüs ve Windows güncellemele-
rini yapmanız gerektiğini biliyor
ve bunları yapıyorsunuz ama aynı
derecede etkili güvenlik açıklarının
Acrobat 8.0'de de olduğunu ya da
gözde uygulamalarınızı açarken aynı dü-
zeyde risk barındıran güvenlik açıkları ol-
duğunu biliyor muydunuz? Muhtemelen
bilmiyordunuz. İşte bu noktada Secunia'nın
Personal Software Inspector'ı (<http://secunia.com>) devreye giriyor. PSI sisteminizdeki
açıklar göstermek için devasa veri tabanın-
dan yararlanıyor ve hangilerinde güncelle-
melere gitmeniz gerektiğini söylüyor. PSI
size sadece uygun yamaları indirmeniz için
bağlantı sunmakla kalmıyor aynı za-
manda yeni oluşan güvenlik açıkları-
na karşı da dikkatle takipte bulun-
yor.

PC'nizi temizleyin

Çevresel ortamlara bağlı olarak bilgi-
sayarınızın birkaç ay içerisinde toz
parçacıklarıyla dolmuş olması müm-
kün. Her ne kadar bu ilk başta o kadar
zararlı değilmiş gibi görünse de, bilgi-
sayarınızdaki fanları yavaşlatacağı
hatta bazen çalışmaz hale getireceği
için performansınıza büyük oranda
zarar verebiliyor. Genellikle böyle du-
rumlarda güç kaynağı fanının temizli-

ği yeterli olsa da, kasanın içindeki fanlara
da göz atmalısınız. Her ne kadar vakumlu
temizleyiciler fanlar için yeterliyse de ana-
kart gibi zeminlerin üzerindeki tozların tem-
izliğinde yetersiz kalırlar. Bunun yerine
PC'nizi dışarı çıkarın (ofis ortamı müsaitse
bunu odanızda da yapabilirsiniz) ve bir
kompres aracılığıyla yüzeylere tutunmuş
tozlardan kurtulun.

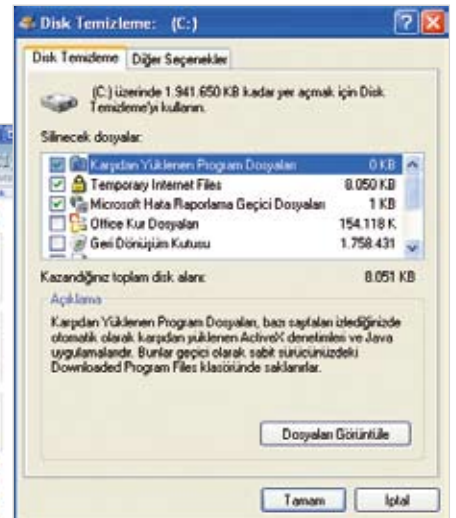
Windows'a temizlik

Bazı hazır Windows işlevleri çoğu zaman
fazlasıyla hafife alınır. Oysa disk temizleyi-
ci, Microsoft Office temp dosyaları ve eski
hata raporları gibi istenmeyen verileri te-

mizlemede kusursuz bir yazılımdır. İşletim
sisteminizin kurulu olduğu sabit disk sim-
gesine sağ tıklayıp »Özellikler«e basın. Bu-
radaki Genel sekmesinde »Disk
temizleme«yi göreceksiniz. Buraya tıkladı-
ğınızda uygulama bilgisayarınızı taramaya
başlayacak. Böylelikle herhangi bir yan etki-
ye maruz kalmadan indirilmiş program
dosyaları, geçici internet dosyaları, çevrim-
dışı web sayfaları, Microsoft hata raporları,
geri dönüşüm kutusu, web istemci/sunu-

Her an tetikte Güvenlik açıkları çoğu zaman size en gü-
venilir gelen kaynaklarda oluşuyor. Secunia Inspector'la
bilgisayarınızın güvenliği emin ellerde.

Dikkat Giderek kalabalıklaşan sabit diskini-
zin performansı yavaşlar. Windows'un temel
araçlarından disk temizleyici, gereksiz veri-
leri silmede sandığınızdan daha başarılı.

cusu geçici dosyaları, çevrimdışı geçici dosyalar ve katalog dosyalarından kurtulacaksınız.

Dosyalarınızı sıkıştırın

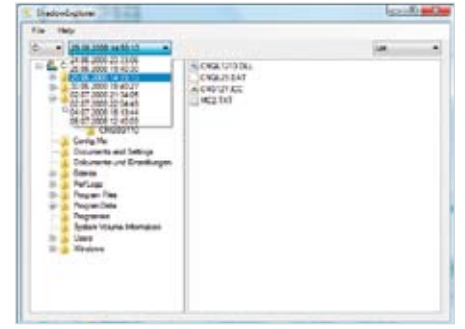
Şurası kesin ki siz sabit diskinizi doldurdu-
ça bilgisayarınızın performansı da aynı
oranda azalacaktır. 2 TB'lık sabit diskler için
şimdilik böyle bir tehdit söz konusu değilse
de, hayli yaygın olarak kullanılan 160 GB ya
da 250 GB'lık sürücüler bu tarz sorunları ya-
şıyor. Eğer verilerinizi taşıyabileceğiniz ha-
rici bir çözümünüz yoksa bu seçeneklerini-

zin sınırlı olduğu anlamına geliyor. Böylesi
durumlarda verilerinizi kesip biçmeden ön-
ce sıkıştırmayı neden denemiyorsunuz?

Kastettiğimiz, tüm verilerinizi WinZip'le
sıkıştırmak gibi zahmetli bir işlem değil.
Bunun yerine Windows'un, hazır sıkıştırma
aracını kullanabilirsiniz; böylelikle dosyala-
rınızda hiçbir fark yaşamadan alandan ka-
zanmış olabilirsiniz. Bu özelliği çalıştırmak
için »Bilgisayarım«daki sıkıştırmak istedi-
ğiniz sürücüye sağ tıklayın ve »Özellikler«i
seçin. »Disk temizleme«ye tıklayın ve »Eski
Dosyaları Sıkıştır« seçeneğinin işaretli ol-
duğundan emin olun. Buradan
»Özellikler«e tıklayarak Windows'un sıkış-
tırmasını istediğiniz dosyaların geçmiş sü-
resini belirleyin. »Tamam«'a tıklayarak ör-
neğin son altı aydır Windows'un kullan-
madığı dosyaları sıkıştırmasını başlatabi-
leceksiniz. Windows sıkıştırma işlemini ta-
mamladığında, sıkıştırılmış dosya isimle-

Yerden tasarruf Bilgisayarınızda uzun süredir
kullanılmayan dosyaları sıkıştırarak, özellikle
eski makinenizdeki sabit diskinize yer açın.

Shadow Copy Windows Vista'nın belgeleri
getirdiği geri yükleme noktası özelliği artık bir
gizem olmaktan çıkıyor.

rinin maviye dönüştüğünü gözlemleyecek-
siniz. Sıkıştırılmamış dosyalar ise siyah ola-
rak kalacaktır. Orta karar 2,4 GHz Core 2 Duo
işlemcili bir bilgisayarla bile sıkıştırılmış
dosyaların yeniden açılmasının çok az za-
man aldığını belirledik. Bu yöntem sayesi-
nde özellikle eski makinelerde oldukça yarar-
lı sonuçlar alınabiliyor. Bizim makineleri-
mizden birinde 8 GB'lık alan sıkıştırma işle-
mi sayesinde kazanılan alan 30 GB'a ulaş-
tı.

ShadowCopy avantajından yararlanın

Belge dosyalarınızla çalışmak için Windows
Vista'nın gölge kopyalar (shadow copies)
adlı bir uygulaması var. Uygulama sayesi-
nde çalışmakta olduğunuz belgenin yanlış
ilerlediğini fark ettiğiniz vakit, bir ay önceki
haline geri dönmeniz mümkün oluyor. Ne
yazık ki, bu uygulama sadece Vista'nın Ulti-
mate ya da Business sürümleriyle kullanıcı-
nın hizmetine sunuluyor. Görünen o ki
Microsoft önceki sürümlerine ulaşmanıza
engel olmak için elinden geleni yapıyor.
Eğer Microsoft Vista'da sistem güvenliğini
etkinleştirmişseniz, belgeleriniz yine de ye-
deklenmiş durumdadır. Etkinleştirme için
»Computer«a sağ tıklayarak »System Pro-
tection« bağlantısına ve »System Protecti-
on« sekmesine tıklayın. Gölgeleme işle-
mini istediğiniz her sürücüye işaret koymanız ge-
rekiyor.

Belgenizin önceki sürümlerine ulaşmak
için ücretsiz olan ShadowExplorer applica-
tionunu, www.shadowexplorer.com'dan in-
dirin, artık yedeklenmiş dosyalarınıza ulaş-
mamanız için hiçbir neden kalmadı. Üst
solda karşınıza çıkacak pencereden gün be
gün yedeklerinize göz atmanız mümkün.

Bir şey daha: Eğer tüm belgeleriniz, ne-
denini anlayamadığınız bir biçimde yedek-
lenmiş ve en önemli kısımları Vista tarafın-
dan gizlenmişse, »System Restore«dan tüm
bu yedekleme faaliyetlerini kaldırabilirsiniz.
Uygulamaya »Bilgisayarım«a sağ tıkla-
yıp »Özellikler«den »Sistem Güvenliği«
ndeki C: sürücüsünün önündeki işareti kal-

dırarak ulaşabilirsiniz. Ya da »Disk Cleanup«a gidip, »More Options«taki »Clean up« seçeneğinden en son geri yükleme noktasına ulaşabilirsiniz.

Güncellemeleri tarayın

Sürücülerinizi düzenli olarak güncellediğiniz farkındayız ancak güncelleme adımlarının izini sürmek buzdolabınızın su filtresini değiştirmekten daha kolay değil (en son ne zaman değiştirdiğinizi hatırlıyor musunuz?). Miadı dolmuş sürücüler hızlı ve kolay biçimde tespit etmenin yolu Phoenix Technologies'in web tabanlı DriverAgent'ından geçiyor. Tek yapmanız gereken www.driveragent.com adresini ziyaret etmek ve sağdaki »Web Scan« tuşuna basmak. Böylelikle araç Phoenix veri taba-

Ne kadar güncel o kadar iyi Donanım bileşenlerinin sürücülerini Phoenix Driver Agent ile sürekli güncel tutun.

nından sürücüleriniz için gerekli güncellemeleri tarayacak ve size hangilerine ihtiyaç duyduğunuzu söyleyecek. Eğer paraya kıyarsanız, servis size gerekli sürücüler bulacak ya da güncellemek istediğiniz araçları kaydedip, gerekli güncellemeleri sürücünüze kuracak.

Bulun ve yok edin

Kötü amaçlı yazılımlar (malware) bilgisayar performansınızın en büyük belalarından. Bunlardan kurtulmak için teknik servis yolunu tutmanız gerekir ama bu işi kendiniz niye para harcamadan yapamayınız ki? İşe www.superantispyware.com adresinden edinebileceğiniz SuperAntiSpyware ile başlayabilirsiniz. Uygulamayı kurduktan sonra çalıştırın. Sırasıyla »General« ve »Startup« sekmesinden, »Use Windows XP Style Menus / Integrate with Vista Security

Center«ı işaretleyin. Ayrıca »Do not scan when SuperAntiSpyware starts« ve »Check for updates before starting on startup«ı işaretleyin. Tam bir tarama başlatın ve hareket halindeki her şeyi yok edin.

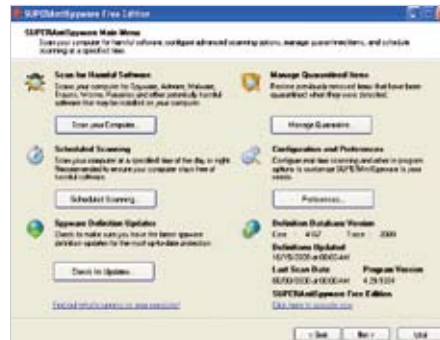
Şimdi www.malwarebytes.org adresinden Malwarebytes yazılımını indirin. Kurduktan sonra güncellemelerini yapın ve taramaya yönlendirin. Akabinde yine hareket eden her şeyi temizleyin.

Sisteminizde çalışmakta olan anti virüs yazılımınıza ek olarak başka bir temizleyici yazılım daha kullanabilirsiniz. Örneğin www.pandasecurity.com adresinden temin edebileceğiniz Panda ActiveScan 2.0 yazılımını. Bu web tabanlı tarayıcı belki hiçbir şeyi tamir edemiyor ama tespit yeteneği sayesinde size ilave bir güvenlik sağlıyor.

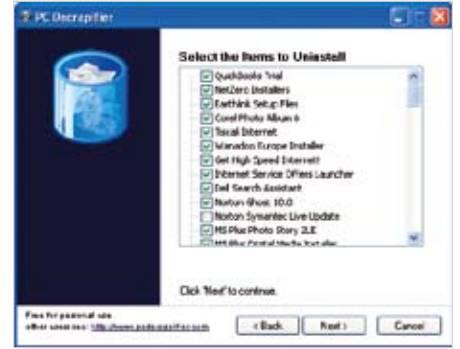
Eğer konu hakkında daha detaylı bilgilerin yer aldığı bir kaynağa ihtiyacınız varsa <http://bit.ly/pazyy> adresine göz atabilirsiniz.

Dizüstü temizliği

Bazı dizüstü fiyatlarının diğerlerine göre daha ucuz olduğu gözünüzden kaçmamıştır. Bunun yanıtının bir kısmı da kullanılan yazılımlarda. Bu tarz dizüstüler tam sürüm yazılımlar kullanmadığından, barındırdığı deneme sürümleri zamanı gelip de miadını doldurduğunda sabit disk tam bir çöplüğe dönüşüyor. Bazı bilgisayarlarda durum o kadar vahim ki, bu çöplüğü temizlemek saatler alıyor. Artık bilgisayar başında bu tarz yazılımlar yüzünden saatlerinizi harcamanıza gerek kalmayan bir yazılım var: PC Decrapifier (www.pcdecrapifier.com), daha önceden bilgisayarınıza kurmuş bu deneme sürümlerini tespit edip, sistemden kaldırıyor. Ücretsiz yazılımı indirip kurduktan sonra çalıştırın. Size bilgisayarınızın yeni olup olmadığını soracaktır.

Tam güvenlik Özellikle internete bağlanan bilgisayarlar için zararlı yazılımlardan kurtulmanın en güvenilir yolları.

Dizüstü temizlik Yeni aldığınız dizüstünüzdeki gereksiz deneme sürümlerini kaldırmakla uğraşmayın.

Eğer yeni olmadığını seçerseniz, yazılım bir geri yükleme noktası oluşturacak. Diğer taraftan adım adım bilgisayarınızı tarayarak deneme sürümü uygulamalarını tespit edecek. Akabinde size sisteminizden kaldırabileceğiniz uygulamaların bir listesini sunacak. Eğer bunları kaldırmak için hazırsanız »Next« tuşuna basmanız, PC Decrapifier'in bunları çöp kutusuna göndermesi için yeterli.

Dosyalarınızı yedekleyin

Sabit diskler kapasitelerinin sınırlarına ulaştıkça hızları yavaşlar. Eğer birden fazla sabit disk opsiyonuna sahipseniz (bugünlerde çoğu kullanıcı bu avantaja sahip) neden işletim sisteminizin tıka basa dolu diskler nedeniyle yavaşlamasına katlanasınız ki? Sürekli kullanımına ihtiyaç duymadığınız dosyaları, yedek ya da harici diskine atarak, diskinizde yer açıp bilgisayarınızın performansını arttırmanız mümkün.

Akıllı S.M.A.R.T

Günümüz sabit diskleri çökmesinden önce size uyarı mesajları veren S.M.A.R.T. (görüntüleme, analiz ve raporlama teknolojisi) özelliğiyle geliyor. Ne var ki işletim sistemleri bu yeni teknolojinin uyarılarına pek kulak asmıyor. Dolayısıyla söz konusu bir çökme durumunu aslında bir iki ay öncesinden bilebileceksen, işletim sisteminin azizliği nedeniyle son dakikaya kadar durumdan haberdar olamıyorsunuz. Gerçi SpeedFan (www.almico.com/speedfan.php) gibi sayısız araç bu uyarıların size ulaşmasına yardımcı olsa da, bu tarz uygulamaların ar yüzü sıradan kullanıcılar için biraz meşakkatli. Dolayısıyla biz de hemen herkesin anlayabileceği HDD Health'i (www.panterasoft.com) tavsiye ediyoruz. Uygulamayı kurun ve çalıştırma sırasında konfigürasyonunu yapın. Araç bir çökme problemine yol açacak kadar S.M.A.R.T. uyarısı oluştuğu takdirde size gerekli ikazı yapacaktır. Aynı zamanda birer ısı ve sağlık çubuğu da, verile-

CLOUD'U KULLANMAK

PC'NİZİN UFKUNU GENİŞLETİN

“Cloud” kavramını duymamışsanız gerçekten de artık dünyayla ilgilenmenizin zamanı gelmiş demektir. İnternet kaynaklarının paylaşımı prensibine dayanan bu teknolojinin gerçekten de iki büyük özelliği bulunuyor: Hem ücretsiz hem de kullanımının gayet kolay olması. İşte bilişim deneyiminizi tamamen değiştirecek üç adet ücretsiz “cloud” servisi

Dropbox: Bu kullanışlı uygulama dosyalarınızı internette saklama ve paylaşma olanağı sağlıyor. Uygulamayı PC'nize kurarak, diğer makinelerle bağlantı halindeki dropbox'ınıza dosyalarınızı sürükleyip bırakarak taşıyabiliyorsunuz. Belki bu bahsettiklerimiz size Yahoo'nun “briefcase” uygulamasından çok farklı gelmeyebilir ama bu yazılımın çok daha basit olduğunu belirtelim. Çift tıklamayla Windows dosyasını açıp sürükleyip bırakarak taşıyorsunuz, hepsi bu. Ücretsiz sürüm size 2 GB alan sağlarken, aylık 10 dolar ya da yıllık 99 dolara 50 GB'lık alan almanız mümkün.

Bilgi için: www.getdropbox.com

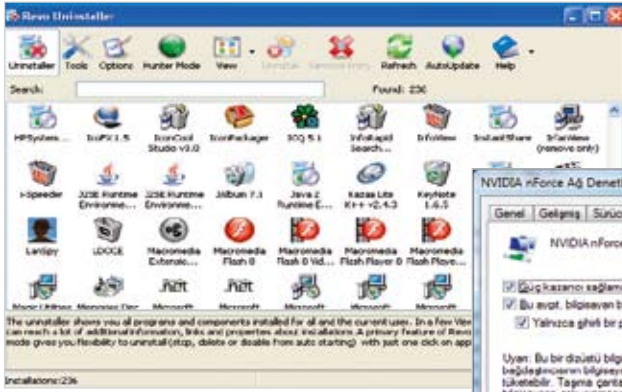
Zoho: Zoho'yu Google Docs'un başarılı hali olarak düşünebilirsiniz. Bu ücretsiz yazılımla tarayıcı temelli sayfa yapısı, Word istemcisi ve sunum uygulamasının yanı sıra, hemen her tür kullanıcının yararlanabileceği pek

çok özelliğe kavuşuyorsunuz. Web'de saklayabileceğiniz ücretsiz sürümün alanı 1 GB. 5 GB'lık alan ise ayda 3 dolara mal oluyor ancak bu kadar yere ihtiyacınızın olması pek olası değil.

Bilgi için: www.zoho.com

Quake Live: Hala yapılan yükseltmelerle Quake Arena III'te daha fazla kare hızı yakalamaya çalıştığımız günleri hatırlıyor musunuz bilinmez. Ancak bu günlerde web tarayıcınızda aynı deneyimi yaşamanız mümkün. İster inanın ister inanmayın Q3A'nın bu ücretsiz sürümünü orijinalinden farksız oynayabiliyorsunuz.

Bilgi için: www.quakelive.com

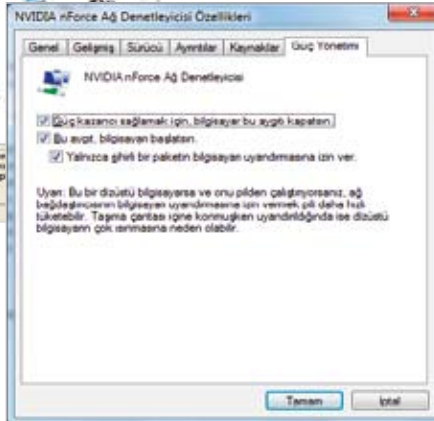

Her şeyi kaldırın
İstemediğiniz yazılımları sisteminizden tamamen kazımak için en başarılı yazılım Revo Uninstaller.

rinizi yedeklemenin zamanının gelip gelmediği konusunda fikir verecektir.

Revo Uninstaller

PC'nizde bir türlü kurtulamadığınız uygulamalar mı var? Gerçekten işe yarar bir temizleme yazılımı olan Revo Uninstaller'a mutlaka göz atmanızda yarar var. Yazılım sayesinde en baş belası uygulamalardan bile kurtulmanız gayet kolay (www.revouninstaller.com). Aracı yükleyip çalıştırdıktan sonra, sisteminizden kaldırabileceğiniz yazılımların olduğu bir pencere gelecek. Kaldırmak istediğiniz uygulamaya işaretledikten sonra, »Kaldır« a tıkladığınızda, size kaldırma işlemi için dört tane seçenek sunulacak. Bunlardan ilki “yerleşik” kaldırma seçeneği. “Güvenli” kaldırma standart kaldırma işlemine tabi; ayrıca Kayıt defteri, sabit disk taraması yapıyor. “Makul” ve “Geliştirilmiş” seçenekleri ise, kaldırmak istediğiniz uygulamanın kayıtları hakkında daha detaylı incelemeler yapıyor. Bu seçenekler arasında en uygunu “güvenli” olan seçenek. Böylelikle artık başınıza bela olmuş uygulamalardan kurtulmanız için hiçbir neden kalmıyor; hem de format çekmeye gerek kalmadan.

Enerji tasarrufu S3 kullanımı hakkındaki pratik önerilerimizle, bilgisayarınızın elektrik tasarrufunu minimuma indirir.

S3 onarımı

PC'nizin S3 hazırda bekleme durumundan yararlanmak elektrik tüketiminde hayli kullanışlıdır. Aslına bakacak olursanız, S3 kullanımı hakkında bir kitap çıkartacak kadar çok konu var. Sizlere yardımcı olabilmek adına en bilinen S3 hazırda bekleme sorunlarına değinelim istedik.

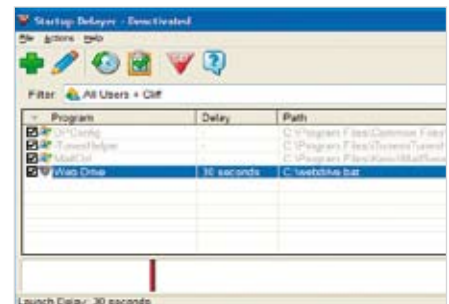
Ekrana kartlarınızı sıklıkla güncelleyin. Eğer cihazınız kendiliğinden hazırda bekleme mod'una geçmiyorsa, nVidia, ATI ve Intel üreticilerinin web sayfalarından en son sürücü güncellemelerini yapmanız gerekiyor.

BIOS'UNUZU GÜNCELLEYİN: Anakart BIOS'u PC'nin hazırda bekleme çalışmalarını doğrudan etkiler ve anakart güncellemeleri büyük olasılıkla sorununuzu çözecektir. Kart üreticisinin en son sürücüsüne sahip olduğunuzdan emin olmalısınız.

INSOMNIA: Eğer sisteminiz garip bir biçimde kendiliğinden çalışmaya başlıyorsa bunun nedeni ya USB araçları ya da NIC'dir. Aracınızı harekete geçiren cihazı engellemek için, Bilgisayarım'a sağ tıklayarak »Özellikler« den »Araç Yöneticisi« ne gidin ve »Donanım« dan »Aygıt Yöneticisi« ni işaretleyin. Vista'da ise »Bilgisayarım« a sağ tıklayın, »Özellikler« den »Aygıt Yöneticisi« ne tıklayın. Ağ bağdaştırıcısına çift tıklayarak »Güç Yönetimi« ne girin. »Hazırda bekletmeyi etkinleştir« seçeneğine işaret koyun. Aynı işlemi fare ayarları için de yapın.

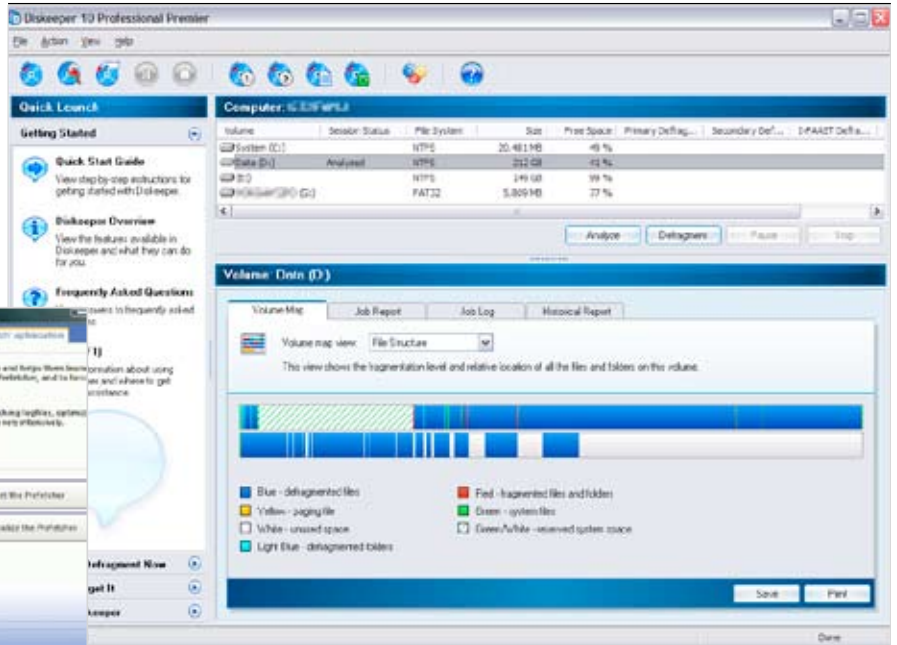
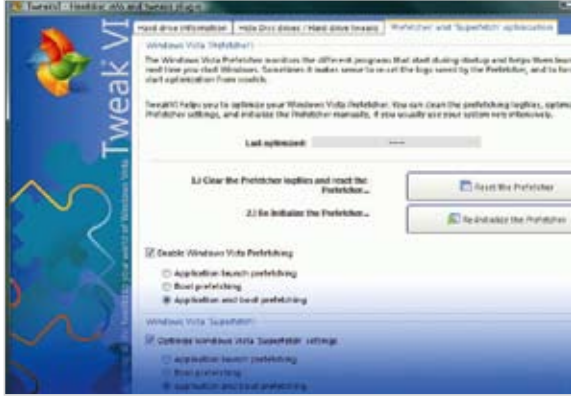
Bazen XP işletim sistemine yeni bir USB fare ya da klavye yükledikten sonra, sisteminiz uyku moduna doğru düzgün geçmez. Böylesi hataları gidermek için girmeniz gereken Kayıt defteri kodu şöyle: HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Services\usb "USBBIOSx"=DWORD:00000000

Eğer bu kayıt girdisine rağmen cihazınız hala doğru çalışmıyorsa, USB cihazlarını tek tek çıkartarak hangisinin soruna neden olduğunu görmeniz gerekiyor. Başka bir yolsa BIOS ayarlarından USB cihazınızın, PC'yi uyandırma etkinliğini iptal etmek. Ne var ki tüm BIOS'larda bu seçenek bulunmuyor. →

Akıllı başlangıç İşletim sisteminizin açılış sırasında yüklenen yazılımları sıraya koyarak gereksiz bekleme sürelerinden kurtulun.

İşletim sisteminize makyaj Tweak VI aracının getirdiği sayısız işlevle Vista işletim sisteminizin çehresi değişiyor.

Hızlı disk birleştirme Önerdiğimiz yazılımlar ve bazı pratik ipuçlarıyla disk birleştirme işlemi artık çok daha pratik.

PC'nize hızlı açılış

Windows Vista bir uygulamanın ne zaman başlayacağını belirlemeye yarayan, geliştiriciler için yeni özelliklerle geliyor. Bu tarz özellikler XP'de bulunmuyor. Ancak uygulama ya da eklentilerin belirlenmiş sırayla çalıştırılması sırasında bellekte müthiş bir yığılma gerçekleşiyor. Bu hatayı gidermenin iki yolu bulunuyor. İlki, bu uygulamalardan bir kısmının çalışmasını durdurmak. İkincisi ise yazılımların ne zaman başlayacağını tek tek ayarlamak. Bunun için biz R2 Studio'nun Startup Delayer'ını (www.r2.com.au) kullandık.

İlkin uygulamayı indirin ve yükleyin. Bir kez çalıştırdığınızda, çalıştırılma sırası için düzenlenmeyi bekleyen bir uygulama sırasıyla karşılaşırsınız. Adobe Updater gibi çalıştırmak istemediğiniz uygulamaları yanlarındaki işaretleri kaldırarak buradan iptal edebilirsiniz. Bu işlemi tamamladıktan sonra artık çalışmasına öncelik verdiğiniz uygulamalara geçebilirsiniz. Mutlaka önceliği antivirüs, anti malware gibi uygulamalara vermelisiniz. Ama örneğin Sun'ın Java güncelleme yazılımı gibi uygulamalar, listenin arkalarına atılabilir. Bunun için uygulamaya çift tıklayarak yeni bir pencerenin açılmasını sağlayın. Karşınıza gelen seçeneklerden en çok "delay" seçenekleri üzerinde durmanızda yarar var. Buradan saat, dakika olarak ayarlama yapabiliyorsunuz. Ayarlamalardan sonra Java, PC açılır açılmaz güncellemeye geçecektir. Bunun için güncelleme başlamasını açılıştan 30 dakika sonraya atmanızda yarar var.

Araç sayesinde bu tarz uygulamaları, önceliğinin az olduğunu düşündüğünüz diğer tüm uygulamalar için yapabiliyorsunuz.

nuz. Öncelik atamalarını tamamladıktan sonra kırmızı üçgene tıklayın. Eğer uygulamaların geri sayım sürelerini görmek istiyorsanız grafik sürümünü seçin ya da "invisible"ı işaretleyerek gözünüzün önünden kaldırsın. Bilgisayarınızı yeniden başlatarak yaptığınız ayarlamaların istediğiniz gibi çalışıp çalışmadığını kontrol edebilirsiniz.

Ditto

Belki de bilgisayarda en çok kullanılan klavye kısayolları kes-yapıştır kısa yollarıdır ama ne yazık ki Ctrl + özelliği sadece tek bir özelliği destekler. Ditto ise Windows için biçilmiş kaftan. Yüzlerce kopyala yapıştır girdisini hafızasında tutabiliyor ve HTML kodlarını metin halinde kullanabiliyor ki bu iş tarayıcıdan Word'e aktarım sırasında gayet kullanışlı bir özellik. Ancak maalesef uygulama Vista için henüz hazır değil; <http://sourceforge.net/projects/ditto-cp/> adresinden indirebilirsiniz.

Tweak'leyin

Windows XP Power kullanıcıları, XP işletim sisteminin özelliklerini bir hayli arttıran PowerToys ile aşinadır (<http://bit.ly/18bITQ>). Gözde yazılımlarımızdan Tweak UI ile hızlı menülerden kısayollara kadar onlarca opsiyonu bir arada bulmanız mümkün. Her ne kadar bu uygulamanın Vista desteği bulunmasa da size başka bir çözüm getiriyoruz.

Totalidea.com adresinden indirebileceğiniz TweakVI, Vista için pek çok kullanışlı özellik barındırıyor. Araç sayesinde Windows OEM iletişim bilgileri, transparanlık düzeyi, başlat menüsü uzunluğu, masaüs-

tü simgeleri, sabit disk'ten RAM'e bellek aktarımı gibi değişiklikler yapabiliyorsunuz. Ayrıca işlemci için de bellek optimizasyonları mümkün olsa da, pratikte biz bu işlevin çok fazla bir yarar sağladığını gözlemlemedik. Daha çok aracın, ekranın sol üstünde yer alan simgeleri değiştirebilmesi gibi özelliklerini ilgi çekici bulduk.

Diskinizi birleştirin

Evet farkındayız, sabit diskinizi belirli aralıklarda "defrag" (disk birleştirme) işleminden geçirmeniz gerektiği, dişlerinizi günde iki kez fırçalamanız gerektiği kadar sık duyduğunuz bir motto. Bilgisayarınızın performansı için hatta en temel kurallardan biri haline gelmiş durumda.

Windows XP'nin disk birleştirme aracı her ne kadar başlangıçta gayet başarılı bir biçimde çalışsa da, diskinizde az yerin kalması gibi ağır durumlarda aynı başarıyı göstermiyor. Hayli popüler olan Auslogics Defrag (<http://auslogics.com>) ve IBit'in Smart Defrag (www.iobit.com) yazılımları da tam başarılı diyemeyiz. Hayli zor disk birleştirme durumlarında Diskeeper 2009 (www.diskeeper.com) diğer üç seçeneği geride bırakıyor ve diskinizi tamamen birleştirebiliyor. Her zaman acil disk birleştirme ihtiyacınız olmasa da elinizin altında bulunmasında yarar var.

Windows Vista ise bambaşka bir hikaye. Vista'nın disk birleştirme aracıyla yaptığımız testlerde şaşırtıcı derecede başarılı çalıştığını fark ettik. Arka planda sessiz sedasız çalışan Vista'nın disk birleştirme aracının kullanıcıları rahatsız edileceğini düşündüğümüz bir olumsuzluğu var: 64 MB'tan büyük dosyaları birleştirmiyor. →

CHIP
ONLINE.tr

"Aşağıdaki metin bu resmi tasvir etmektedir"

Birazdan kopacak fırtınanın habercisi gibi gökyüzünü sarımsı bulutların arkasına gizlenmiş güneşin son ışıkları Rockefeller merkezinin devasa boyutlarındaki camlarından içeri süzülüp hala ortalığı aydınlatmaya devam ediyordu. Empire State binasının hemen kuzeyinde kalan bu yapı aşağıda Manhattan, ufukta ise New York limanı ve özgürlük heykelini barındıran biraz kasvetli ama muhteşem bir manzara sahipi. Ama onun için bunların hiçbiri önem taşımıyordu. Bekleme salonundaki krem renkli deri puf-lardan birini cam kenarına çekmiş, kimbilir ne kadar zamandır başı önünde derin düşüncelere dalmıştı. Fotoğrafının çekildiğini bile umursamamıştı...

"Bir resim bin kelimeye bedeldir. Saniyede 25 tanesi ise size neler anlatabilir, varın siz tahmin edin..."

video galeri

- ✓ Video donanım incelemeleri
- ✓ Adım adım video dersler
- ✓ CHIP'e özel röportajlar
- ✓ Kaçırdığınız fuarlardan görüntüler

resim galeri

- ✓ En yeni donanımların ilk görüntüleri
- ✓ 4:3 ve 16:9 en güzel masaüstü resimleri
- ✓ Tüm dünyadan çarpıcı fuar görüntüleri

Tümü Türkiye'nin en iyi teknoloji sitesinde

www.chip.com.tr

Hızlı ekran kartları Ekran kartınız için risksiz ve maksimum performanslı hız aşırma için gereken tüm ipuçları.

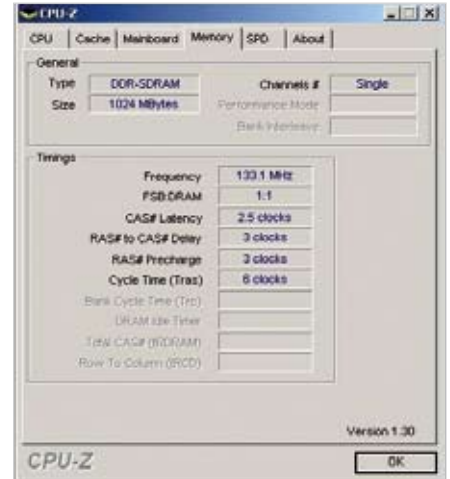
Microsoft'tan yapılan açıklamaya göre 64 MB'tan büyük parçaların diske erişimdeki etkisi çok az ve işlemciyi böylesine büyük parçalar için boşuna çalıştırmaya gerek yok. Yetkili ağız böyle söylese de, diskinizdeki yüzlerce video parçaları, birleştirme dışında kaldığında performansı gayet olumsuz etkileyebiliyor. Neyse ki bunun için de çözüm var. Vista'dan tam bir disk birleştirme talep edebilirsiniz. Bunu başlat menüsünden cmd.exe uygulamasına sağ tıklayıp »Launch as administrator«a tıklayıp akabinde gelen pencereye "defrag c: -v -w" yazarak sağlayabilirsiniz. Bu temel komutlar sayesinde gerekli disk birleştirmeyi yapabiliyorsunuz. Ancak tüm disk birleştirme komutlarına sahip olmak istiyorsanız aynı penceredeki komut satırına "defrag /?" yazmanız yeterli olacaktır.

GPU'nuza hız aşırma

GPU hız aşırması çoğu zaman kullanıcılara korkutucu gelir ve genellikle başarılı sonuçlar elde edilemez. Bunun nedeni ise çoğu GPU'nun üst uç donanım bileşeni olmasıdır ki bu ürünler zaten üreticiler tarafından performanslarının en üst düzeyinde kullanıldığından daha fazla hız aşırma kaldıramaz.

Yine de alabildiğiniz kadarını almaya bakmanızda bir sakınca yok. Tıpkı işlemcilerde olduğu gibi GPU hız aşırmasının da tehlikeli yönleri var ama en azından veri kaybına uğramıyorsunuz. En kötü ihtimalle saat çarpanlarını geri alır ya da daha kötü ihtimalle kartı çıkartıp geri takmak durumunda kalırsınız.

Şimdilerde GPU hız aşırması için en sık başvurulan yazılım Riva Tuner (www.guru3d.com). Aracı indirip kurun. Uygulamaya geçmeden önce son ekran kartı sürücüsüne sahip olup olmadığınızı kontrol

RAM performansı Yapacağınız birkaç basit işlemle belleklerinüzden yüzde 10'un üzerinde performans artışı sağlayabilirsiniz.

edin. RivaTuner'ı başlattıktan sonra, menü çubuğundaki »customize«a tıklayın ve »Low-Level System Settings«e basın. »Enable driver-level hardware overclocking«e işaret koyun. nVidia ekran kartlarındaki açılır menü size 2D, düşük güçlü 3D ve performanslı 3D özellikleri sunar. Performansı seçin. Akabinde shader çarpanını da arttıracak olan çekirdek saatinin çarpan hızını arttırmaya başlayın. Hafıza saatini de yükseltmeyi unutmayın. Çarpanları ne kadar yükseltebileceğiniz, ekran kartınıza ve soğutma sisteminize bağlı. »Apply«a tıklayın ve bir oyun çalıştırarak bir süre oynayın. Görsel kısmına, örneğin texture'daki bozulmalara dikkat edin ve uygulamanın kararlı çalıştığından emin olun. Akabinde RivaTuner'a geri dönün ve eğer hız aşırma bozulmalara neden olduysa, çarpan sayılarını biraz düşürün. Deneye yanlı uygun değerleri bulacaksınız. Söz konusu ATI ekran kartları olduğunda RivaTuner'ın işi kolaylaşıyor: Kolayca çekirdek ve hafıza hızını seçip hızı arttırmanız yeterli.

Kararlı hıza ulaştığınızda, »Apply overclocking at Windows Startup« kutucuğunu işaretleyebilirsiniz. Böylelikle işletim sisteminin her başlattığınızda ekran kartınız kendiliğinden hız aşırtaacak. Her ne kadar GPU'larda hız aşırma kolay kolay sonuç vermese de elde edeceğiniz her MHz'in yararı var.

RAM'inize ince ayar

Toplattığınız PC kasası için reyon elemanı gerçekten uygun bileşenleri seçti mi dersiniz? Yapılan genel hatalardan biri de uygun bellek modülleri tercih etmemek. Phenom II ve Core 2 işlemciler çift kanal modlar tercih etse de yeni Core i7'nin desteklediği kanal sayısı üç. Hangi kanala sahip olduğunuzu öğrenmenin en iyi yolu CPU-Z aracını →

indirmekten geçiyor (www.cupid.com). Sıkıştırılmış yazılımı açın ve doğrudan çalıştırın. Açıldıktan sonra »Memory« sekmesine tıklayın. »Channels #«ın altından bellek kanalınızın çift mi üçlü mü olduğunu görebilirsiniz. Eğer tek kanal görüntülüyor ama anakartınızda birden çok DIMM soketi kullanılıyorsa, anakartınız yanlış yapılandırılmış demektir. SPD sekmesine gidin. Slot # şeklinde bir açılır menü göreceksiniz. Buradan bilgisayarınıza kurulmuş her DIMM hakkında ve bunlara atanmış soketler hakkında bilgi alabilirsiniz. Belleğinizi uygun bir biçimde yapılandırabilmeniz için anakart kılavuzundaki yönergelerden hangi yuvalara dual mod RAM'leri takabileceğini öğrenin. Bilgisayarınızı kapatın, elektriğini tamamen kesip yeniden başlatın ve hafıza modüllerini yeniden ayarlayın. Şunu hatırlatmakta yarar var, bu işlemlerin tamamı size müthiş bir performans artışı sunmayacaktır ancak Pentium 4 gibi eski işlemcilerde, dual mod'a geçmek bant genişliği tüketimi bakımından performansla yaklaşık %10 katkı sağlayabiliyor.

Diğer taraftan RAM'inizin doğru hızda çalıştığından da emin olmanızda yarar var. Çoğu anakart RAM hızını doğru yapılandırıyor ama bazılarının başarısız olduğu da aşikar. Bunun için tekrardan CPU-Z yazılımını çalıştırıp »Memory« sekmesine tıklayın ve DRAM Frequency'e göz atın. Burada temel saat hızını görebilirsiniz. DDR/DDR2/DDR3 hızlarını anlamak için gösterilen rakamların yarı yarıya olduğunu göz önünde bulundurun. Örneğin 333 MHz, DDR2/667 anlamına geliyor. Eğer RAM'inizin DDR2/800'e ayarlanmasını istiyorsanız, bilgisayarı yeniden başlatıp DEL, F1 ya da F2 tuşlarına basıp BIOS ayarlarına girerek RAM hızını arttırabileceğiniz bölüme uğramanız gerekiyor.

Başlat sırasını değiştirin

Her ne kadar bilgisayarınızı günde bir kez açıyor olsanız dahi, ön yükleme araçlarını değiştirerek 8-10 saniye zamandan tasarruf etmeniz mümkün. Bilgisayarınızın eski alışkanlıklardan kalma açılışta disket ya da CD sürücüsü araması yerine onu doğrudan sabit diske yönlendirebilirsiniz.

Bunun için BIOS'a girin (PC'yi açtığınızda DEL, F1 ya da F2 tuşuna basarak) ve önyükleme düzenine bakın. Genellikle »Boot« ya da benzeri bir maddenin altında yer alır. İşletim sisteminin önyüklemeye ilk sıraya atayacağı aracı »primary hard disk« seçin. Artık kazandığınız saniyeleri ne için harcayacağınızı düşünebilirsiniz.

berk@chip.com.tr

BİLGİ

Tüm upgrade'lerin kralı hız aşırma

PC'nize ücretsiz performansın en kesin yolu işlemciye hız aşırıktan geçiyor. Tabii riskleri yok değil.

Muhtemelen herhangi bir internet sitesinde şöyle bir şeyler görmüşsünüzdür: Intel, AMD ve Cyrix gibi devler işletim sistemlerinin yavaş çalışmasını istiyor. Böylelikle bu büyük firmalar, daha hızlı olduklarını iddia ettikleri işlemcileri satabiliyorlar. Oysa sisteminize speed.ini dosyamızı yükleyerek bilgisayarınızın hızını bin kat arttırmanız mümkün.

Böylesi saçmalıklara sıkça rastlayabilirsiniz. Oysa işin aslı çok az işletim sistemi hilesi az da olsa performans artışına yarıyor. Performans artışının tek bir garantili yolu var: İşlemci hız aşırması.

Tehlikeli olduğu kesin, veri kaybına hatta donanım yakmaya kadar gidiyor işin ucu ama garantili performans artışının tek yolu da bu. Neyse ki günümüz işlemcilerinin hemen hepsi hız aşırma becerisine sahip.

Eğer daha önce denemediyseniz şimdi hız aşırma için daha iyi gerekçeleriniz var. Muhtemelen donanım bileşenleriniz biraz eskidi ve performans için fazladan bütçeye sahip değilsiniz.

İşlemci hız aşırma uygulamaları, oldukça karmaşık işlemlerden çok kolay olanlara kadar geniş bir yelpazeye sahip. Bunun en kolay yolu anakarta entegre halde gelen hız aşırma aracı. Herhangi bir MSI, Asus ya da Gigabyte anakartı, Windows ile uyumlu hız aşırma eklentisiyle gelebiliyor. Daha gelişmiş cihazlar, BIOS'ta da bu özelliğe yer veriyor.

Eğer anakartınızın her hangi bir uygulaması bulunmuyorsa, yine de BIOS sayesinde hız aşırma yapabilmeniz mümkün. Tabii HP, Dell ya da Gateway gibi markaların hız aşırıtmaya izin vermeyen ucuz modellerinden birine sahip değilseniz.

DEL, F1 ya da F2 tuşlarıyla PC'nizin açılış sırasında BIOS'a girin. Dünyadaki kullanıcıların %95'inin kilitli işlemci kullanıldığını göz önünde bulundurursak, performans artışının yolu saat çarpanlarından, FSB (Core 2 / Celeron / Pentium / Pentium 4), base clock (core i7) ya da CPU Frequency clock (Athlon 64 / Sempron / Phenom / Phenom II) geçiyor.

BIOS'tan FSB / bclock / CPU clock ayar-

Windows'taki hız aşırma yöntemi BIOS'takiyle büyük benzerlikler gösteriyor.

larını bulun ve uygulamaya geçin. İşlemci hız aşırmasına başlamak için %5'lik artırımlar yerinde olacaktır. Tabii bu işlemler sırasında saat frekans hızlarının saat çarpanları sayesinde arttırıldığını anımsamakta yarar var. Örneğin Intel'in Core 2 Quad Q9300 işlemcisinin 7.5'lik sabit çarpan değeri bulun-

yor. Bunun arttırılması FSB'deki base clock'un 2.5 GHz'lik değerde 333 MHz'lik artırımları ile mümkün. %5'lik artırım için bu değeri 350 MHz'e yükseltmeniz gerekiyor. Eğer bu oran size yeterli gelmiyor ve %10'luk bir artış istiyorsanız, yeni değer 366 MHz olmalı. Aynı saat çarpanı yöntemi Penom II ve Core i7 işlemciler için de geçerli.

Peki ne kadarlık bir performans artışı bekliyorsunuz? Bunun genel geçer bir yasa olduğunu söyleyemeyiz ama %5'lik artış taban değeri oluşturuyor. %10'luk artış ise ortalama bir değer. Bazı kullanıcıların bunlardan daha yüksek değerlerde hız aşırmasına gittiği ise bilinen bir gerçek. Her zaman için işlemcilerde hız aşırmasının tehlikeler barındırdığını hatırlayın ama performans için şart olduğunu da.

Hızlı overclock Üreticilerin kendi araçlarıyla overclock daha kolay.

Hangi teknoloji marketi?

Ülkemiz nüfusunun %60'ının 35 yaşın altında olması, her açıdan ciddi bir dinamizm potansiyeli anlamına geliyor. Bu bağlamda **TEKNOLOJİYİ VE ALIŞVERİŞİ** seven insanlarımız, teknoloji marketleri için iyi birer müşteri konumunda.

ŞAHİN EKŞİOĞLU

İki büyük teknoloji marketi devi, Best Buy ve Media Markt (kısa bir süre sonra) dünya üzerinde ilk defa aynı ülkede yani ülkemizde buluşarak rakip haline gelecek. Teknoloji marketleri farklı hizmet anlayışları ve zincir yapılarıyla kendi müşteri kitlesini oluşturuyor. Her halükarda giderek artan bir hizmet verme yarışı ve düşük politikası bu anlamda en çok kullanıcılara yarıyor. Bu market zincirleri, genç nüfusu ve güçlenen ekonomisiyle ülkemizin çok iyi bir pazar olduğunun farkında.

CHIP demek siz demek

Geçen sene gerçekleştirdiğimiz teknoloji marketleri testi alanında bir ilk olarak tarihe geçti ve sektörde büyük ses getirdi. Zira daha önce teknoloji marketleriyle ilgili pek çok yazı yazılmıştı ama hiçbir yayın, birinci ve sonuncu seçebilecek karşılaştırmalı bir test ortaya koymamıştı. CHIP, geçen yılki test prosedürünü geliştirerek aynı cesur tavrıyla yeni bir teknoloji marketleri testi ile karşı-

nızda. Bu test, mağaza zincirlerinin tümünü değil teste konu olan mağazaları, objektif kriterler ve puan ağırlıklarıyla karşılaştırmayı hedefliyor. Geçen seneki testimizden sonra web sitemizde gerçekleştirdiğimiz bir ankette binlerce ziyaretçimize bir teknoloji marketinden neler beklediğini sorduk. Aldığımız yanıtlar ve bu yanıtların genele oranı, kendi test prosedürümüzdeki puan yapısıyla neredeyse birebir örtüşüyordu. Bu noktada belirtmek isteriz ki; kullanıcıların nabzını en doğru şekilde tutup, beklentilerini anlayabilmek için son kullanıcı gözüyle empati yapıp değerlendirmelerde bulunmaya çalışıyoruz. Ve siz değerli okuyucularımızdan aldığımız cevaplar doğrultusunda sağlamalar yapıp, kendimizi geliştirmeye devam ediyoruz. Şimdi gelin 7 teknoloji marketinin katıldığı testimize geçelim.

Media Markt Beylikdüzü

- + Rahat atmosfer
- + Koşulsuz iade
- + Zengin çeşit
- + Fotoğraf baskısı

Yüzey alanı ve ürün sayısı olarak testimizdeki en büyük teknoloji marketi olan Media Markt Beylikdüzü mağazası, gerçekten de adeta uçsuz bucaksız tanımlamasını hak ediyor. 2 katlı olan mağaza içinde giriş katındaki otomobil ses sistemleri bölümü, testteki tüm mağazalar içinde rakipsiz bir tablo çiziyor. Çok uygun fiyata fotoğraf baskısı da yaptırabileceğiniz Media Markt Beylikdüzü mağazasında ürün dizilimlerinde fiyat kriteri esas alınmış. Diğer mağazaların ısrarla görmezden geldiği bu özellik, satın alma sırasında size büyük kolaylık sunuyor ve seçeneklerinizi daha iyi görmenize olanak sağlıyor. Mağazadaki LCD TV bölümü oldukça etkileyici. 4 ayrı sırada dizilmiş onlarca LCD TV arasından seçim yapmak her babayığının harcı değil doğrusu. Ayrıca Media Markt Beylikdüzü mağazasında beyaz eşyalar, küçük ve büyük ev aletleri de onlarca çeşitle birlikte bulunuyor. Nakliye için 10

Uçsuz bucaksız teknoloji 2 katlı mağazanın büyük boyutları ve zengin çeşit sayısı, çoğu kullanıcının "fuvar havasında" alışveriş yapmasına olanak sağlıyor.

NASIL TEST ETTİK?

Aslında test tablosundan da görebileceğiniz gibi kriterler sanırız daha açık olamazdı. Bir teknoloji marketinden beklenilecek neredeyse tüm kriterleri dikkate almaya çalıştık. Burada kuşkusuz en önemli nokta puan ağırlıkları oldu. Zira 100 puanın %20'sini en düşük fiyat garantisi alırken bir diğer %20 de koşulsuz ürün iadesine ayrıldı. Koşulsuz ürün iadesi, satın alıp beğenmediğiniz ürünü (iade edilebilecek bir ürün olması kaydıyla) geri verip paranızı eksiksiz geri alıp alamadığınızı anlatan bir kriter. %10 ağırlıklı Ürün çeşitliliği için subjektif gözlemlerimizden ve mağaza büyüklüğünden faydalandık. Geri kalan %50'lik ağırlık ise tabloda diğer 10 kriter arasında eşit olarak paylaşıldı. Bu kriterlerden Subjektif Atmosfer bölümünde, mağazaya girdiğinizde nasıl hissedeceğinizi, mağazanın sizi alışverişe teşvik mi edeceğini yoksa alışverişten soğutacağını mı anlamaya çalıştık. Burada sezgilerimizden faydalandıysak da işi 6. hissimize bırakmadık. Zira tavan yüksekliği, mağazanın genel büyüklüğü ve mimarisi, etrafta çalan müzikler, iç mekanın nasıl ve ne şekilde kullanıldığı gibi kriterler Subjektif atmosfer kategorisinin temel yapı direkleri oldu. Web sitesi bölümünde testimiz sadece bireysel mağazaları kapsadığı için, sitede sadece ilgili mağazaya atıfta bulunan özellikleri dikkate aldık. Stand görevlilerine sorduğumuz 2 adet tuzak soru ve görevlilerin sayısı ve bize yaklaşımı, bu kategorideki dikkat ettiğimiz noktalar arasında. Para birimi olarak Türk Lirası kullandığımıza göre mağazadaki ürünlerin dolar ya da euro karşılığı bizi ilgilendirmiyor ve ilgilendirmemeli de. Tahmin edebileceğiniz gibi fiyat etiketlerinden bahsediyoruz. Ürünlerin belli bir sıraya göre dizilmiş olması kriterini etiketlerle birlikte puanladık. Bu noktada etiketlerinde sadece KDV dahil TL fiyatı belirten ve ürünlerini dizerken fiyat kriterini baz alan mağazalar bizden aslan payını kaptı.

Biraz da dinlenmek gerek

Bir diğer önemli kriter de mağaza içi kafeteryalar oldu. Bu mağazaların en küçüğünü bile dikkatli bir şekilde gezip bilgi toplamak, orta yaşlı birisi için epey yorucu olabilir. Dolayısıyla mağaza size dinlenip tuvalet molası imkanı vermişse, biz de bunu olumlu bir şekilde puanlamaya kattık tabii ki. Unutulmaması gereken bir konu olan otopark, duruma göre canınızı epey sıkabilir. İyi bir otopark hizmeti sayesinde içiniz rahat bir şekilde alışverişe başlayabilirsiniz. Sonucun kriterimiz olan Alışveriş kolaylıkları kategorisindeyse tahmin edebileceğiniz gibi, temelde mağaza içinde aradığımız bir ürünü kolayca bulabilmemiz için düşünülen yardımcı elementleri dikkate aldık. Ki bunlara tabela ve yön göstericiler, elektrikli merdiven veya asansöre ek olarak bazı kullanıcıların o sırada internetten fiyat kontrolü yapmasını sağlayacak kablosuz internet hizmeti de bu kategoride toplam puana dahil edildi.

TL alınan Media Markt Beylikdüzü, büyük yüzey alanını çok iyi kullanmış. Ne sıkışık ne de gereğinden fazla yaygın bir düzen var. Mağaza içinde aradığınızı bulmak için gerekli işaretler de tam dozunda. Zira gereğinden fazla fiyat, reklam, yol gösterici v.b. tabelayla dikkatiniz dağılmıyor. Fakat mağazanın bir ucundan bakınca diğer ucunda ne olduğunu görebiliyorsunuz. Tuzak sorularımızdan başarıyla çıkan Media Markt stand görevlileri, ayrıca ilgili ve nazik yaklaşımlarıyla da takdirimizi kazandı. Alan büyük olmasına rağmen stand görevlilerinin sayısı

gayet yeterli. Hatta bu yüzden görülmeden fotoğraf çekmek konusunda epey zorluk yaşadık. Mağazadaki CD/DVD bölümü, tek başına orta halli bir mağaza sayılabilecek kadar kapsamlı.

11 mağazayla hizmet veren Media Markt'ın reklamlarında da sık sık dile getirdiği gibi satın almadan önce ürünü yakından görebilmeniz hatta deneyebilmeniz için her türlü olanak sağlanmış. Fiyat etiketlerinde KDV dahil Türk Lirası uygulamasını ülkemizde ilk uygulayan teknoloji marketi olan Media Markt, bu kriter itibarıyla bizden →

Devasa mağazanın devasa reyonu Media Markt Beylikdüzü mağazasında bulunan LCD TV reyonunun hepsini tek bir kareye sığdıramadık ne yazık ki.

Beyaz eşyada da iddialı Media Markt Beylikdüzü mağazasındaki beyaz eşya bölümünü ziyaret etmeden bu tür bir ürün satın almanızda fayda var.

Onlarca küçük mağaza Bimeks içinde, önde gelen markalara ait pek çok irili ufaklı boyutlarda birbirinden ayrılmış reyonlar bulunuyor. Dahası farklı zevklerin dekore ettiği bu reyonlar mağazaya renk katıyor.

Oyuncular bayılacak Bimeks'in tasarımcıları büyük ihtimalle oyun oynamayı çok seviyor. Fotoğraftaki kask gibi görünen "sey" aslında bir yarış otomobili simülatorü.

yine tam puan alıyor. Beğenmediğiniz alışır halde ürünü 14 gün içinde hasarsız ve kutu içeriğiyle, faturasıyla birlikte getirdiğiniz takdirde mağaza sorgusuz sualsiz paranızı iade ediyor. Ayrıca tüm ürünlerde en düşük fiyat garantisi de cabası. Media Markt, uygun fiyat konusunda kendine o kadar güveniyor ki, satın aldığınız ürünü aynı il sınırları içinde 14 gün boyunca daha uygun fiyata bulursanız aradaki fiyat farkının 2 katını size ödüyor. Kendisi büyük olan mağazanın kendi gibi büyük bir otoparkı mevcut. Elinizdeki paketleri ya da paltolarınızı koyabileceğiniz girişteki kilitli dolaplar ve mağaza içi asansör gibi özellikleri de bulunan Media Markt Beylikdüzü'nün bizce en önemli avantajlarından birisi mağaza içi atmosfer. Yüksek tavanlar ve başarılı aydınlatma sayesinde zaten geniş olan mağazada dolaşırken kendinizi fuar gibi hissedebilirsiniz. Media Markt'ın kendisi de bu avantajın farkında olsa gerek. Zira firma, Web sitesindeki ilginç bir uygulamayla mağaza içi konsepti ve ortamı müşterilerine göstermek için Kozyatağı Media Markt mağazasını yüksek tanınmış gerçek görüntülerle sanal olarak gezilebilmesine olanak sağlamış. Ürün satışı yapılmayan Web sitesinde tüm mağazalara erişim telefonu bulunan Media Markt'ın "mağazalar üstü" genel bir müşteri destek hattı bulunmuyor.

Darty Profilo

- Arıza durumunda geçici ürün
- Koşulsuz iade
- Nispeten küçük

Gerek yüzey alanı gerekse ürün çeşidi olarak testimizdeki en küçük mağazalardan biri diyebileceğimiz Darty Profilo, Mecidiyeköy Profilo alışveriş merkezinin tam karşısında bulunuyor ve dolayısıyla buradaki otoparkı kullanabiliyorsunuz. 13 mağazası

bulunan Darty, müşterilerine sunduğu güven sözleşmesiyle, hizmet kalitesine verdiği önemi vurguluyor. En düşük fiyat garantisi sunan Darty, bununla da kalmıyor ve satın aldığınız ürünü il sınırları içinde 15 gün süreyle daha uygun fiyata görürseniz aradaki farkı ödeyip, üstüne bir kutu çikolatayla size teşekkür ediyor. Ek olarak satın aldığınız ürünü beğenmemeniz durumunda 7 gün içinde iade ederek paranızı geri alabiliyorsunuz. 444 888 0 numaralı telefondan her gün 10:00-22:00 arasında hizmet veren Darty, güven sözleşmesindeki bir madde ile testteki diğer mağazaların sunmadığı bir hizmet sunuyor ve satın aldığınız ürünün arıza yapması durumunda, arıza tamiri süresince size geçici olarak başka bir ürün tahsis ediyor. Bu gerçekten takdir edilmesi gereken bir özellik. Çünkü arıza sebebiyle oluşan mağduriyet, böylece minimuma indirgenmiş oluyor. Testteki bazı mağazalar henüz en düşük fiyat garantisi bile sunamazken bazılarının da bu kadar üst seviye hizmetler sunabilmesi gerçekten de çok ilginç. Darty Profilo'da ürünlerin diziliminde fiyat kıstası (arada kuralı bozan ürünler olsa da) hissediliyor. Tüm etiketlerde KDV dahil Türk Lirası ibaresi bulunduran mağazanın giriş katı elektronik cihazlara ayrılmışken yürüyen merdivenle inip çıktığınız alt katında beyaz eşyalar ve küçük-büyük ev alet-

Darty güven sözleşmesi Darty müşteri hizmetlerini güven sözleşmesiyle destekliyor.

leri bulunuyor. Mağazadaki ürünleri genel olarak rahatça inceleyebiliriz fakat SLR fotoğraf makineleri bu konudaki az sayıda istisnadan biri oluyor. Zira bu ürünlere camkan arkasından bakmak durumundasınız. Mağaza içinde navigasyon ve ürün grubu bulma adına çok fazla işaret yok ama buna gerek de yok. Küçük boyutlarına rağmen oldukça iyi bir şekilde tasarlanan mağazada bir iki adım atınca koridorlarda aradığınız ürün grubuna rastlamanız işten bile değil. Darty.com.tr'den satış da yapan Darty, Profilo mağazasıyla derli toplu bir tablo çizmeyi başarıyorsa da daha geniş bir yüzey alanı fena olmazdı doğrusu.

Bimeks Teknoport Yeşilköy

- Zengin çeşit
- Oyunseverler için ideal
- Alçak tavan
- Dairesel yapı

Dünya Ticaret Merkezi'nde bulunan Bimeks Teknoport Yeşilköy, bunun bir dezavantajı olarak (büyük bir otoparka sahip olmasına rağmen), genelde müşterilerine otopark sorununu yaşıyor gibi. Yurt sathına yayılmış 27 mağazada hizmet veren Bimeks, tüm ürünlerde en düşük fiyat garantisi sunan bir mağaza. Fakat bu garanti sadece 3 günle sınırlı. Ayrıca satın aldığınız ürünü beğenmemeniz durumunda yine 3 gün içinde iade edip paranızı geri alabiliyorsunuz. Dairesel formuyla dikkat çeken mağaza, bu anlamda ilk bakışta algıladığınızdan çok daha büyük aslında. Mağazayı gezdikçe tam olarak ne kadar büyük olduğunu daha iyi anlıyorsunuz. Dolayısıyla genel olarak baktığımızda ürün çeşidi ve yüzey alanı olarak Bimeks Teknoport Yeşilköy'ün testimizde ilk üçte olduğunu söyleyebiliriz. Mağaza içindeki navigasyon işaretleri pratikte çok işe yaramıyor çünkü dairel yapı yüzünden →

görüş alanınız kısıtlı. Bu yüzden, alışveriş için mağazaya geldiğinizde, mağazada ne olduğunu görebilmek için genellikle mağazanın tümünü gezmek zorunda kalıyorsunuz. Dairesel form bu anlamda pek hoşumuza gitmedi. Ayrıca tavanın nispeten basık olduğunu da belirtelim. Bimeks.com.tr'den online olarak ve (212) 463 33 33'tek telefonla da satış yapan mağazanın genel destek telefonu (216) 444 22 11. Fakat hafta içi öğleden önce aramamıza rağmen bu telefondan müşteri temsilcisine ulaşmakta epey zorlandık doğrusu. 4077 sayılı kanun gereği satın alınan ürünün 30 gün içinde bozulması durumunda aynısı ile değiştirilmesi prosedüründe, ilk 15 gün için ilgili ürünün teknik servisini devreden çıkartıp bizzat müşterisiyle muhatap olan Bimeks içinde, neredeyse tüm majör markalara ait irili ufaklı standlar bulunuyor. Bu çok sayıdaki standın farklı konseptlere sahip olması, mağazaya önemli ölçüde renk katıyor.

Ürünleri rahatça inceleyebileceğiniz Bimeks'te SLR makineler bu açıdan az sayıdaki istisnai ürün gruplarından biri. Zira SLR fotoğraf makineleri vitrine konmuş. PC ile ilgili bileşenlerin etiketlerinde genelde dolar cinsinden para birimi var. Bazı ürünlerdeyse dolar ve buna karşılık gelen TL ibaresi gördüğümüz mağazada, diğer ürünler KDV dahil TL üzerinden etiketlenmiş. Müzik enstrümanları standı ve kitap bölümüyle dikkat çeken Bimeks Teknoport, belli bir ürün dizilimi kaygısı gütmemiş. Özellikle oyun standlarıyla beğenimizi kazanan mağazadaki overclock ve anakart bölümü de ilginç. Son olarak, mağazadaki stand görevlilerinin (kendi aralarında sohbet etmeyi sevseler de) bilgi düzeyi ve yaklaşım olarak tatminkar bir seviyede olduğunu belirtelim.

Electro World Esentepe

- + Ferah ortam
- + Fotoğraf baskısı
- Stand görevlisi sayısı yetersiz

Ankara, İstanbul, Konya ve Bursa'daki toplam 10 mağazayla hizmet veren Electro World, satın alma tarihinden itibaren 7 gün süreyle en düşük fiyat garantisi sunduğu gibi, bu 7 gün içinde, aynı ürünün il sınırları içinde daha uygun fiyata satıldığının belgelenmesi durumunda, aradaki fiyat farkının %120'sini müşterisine ödüyor. Yüzey alanı büyüklüğü olarak "ortalamanın biraz altı" bir tablo çizen Electro World Esentepe, yüksek tavanları ve başarılı aydınlatmasıyla ferah bir alışveriş ortamı sunuyor. Ürün diziliminde fiyat kıstası dikkate alınan mağazada tüm fiyatlar Türk Lirası ve hem peşin

LCD reyonunu beğendik
Electro World Esentepe mağazası çok büyük olmamasına rağmen LCD reyonu açısından kesinlikle tatminkar bir tablo çizmeyi başarıyor.

Oyunseverleri fethetmeye aday Electro World içindeki oyun donanımları ve yazılımları bölümü, oyun tutkunlarını cezp edecek kadar başarılı.

hem de vade farklı taksitli olarak belirtilmiş. Mağaza içinde aradığınızı bulmak çok kolay. Çünkü gerekli bilgilendirici işaretler bolca var. Hatta biraz fazla var bile diyebiliriz. Reklam, fiyat ve yön işaretlerinin sayısının fazlalığı biraz dikkat dağıtıcı olmuş. Fotoğraf baskısı hizmetiyle beğenimizi kazanan mağazada, SLR fotoğraf makineleri ve birkaç istisnai ürün grubu dışında tüm ürünleri rahatça inceleyip kurcalayabiliyoruz. Mağazanın büyük bir bölümünü elektronik eşyalar kaplarken yaklaşık 2/5'lik kısmında beyaz eşyalar ve küçük-büyük ev aletleri bulunuyor. İçinde bulunduğu Astoria alışveriş merkezinin otoparkını kullanan Electro World Esentepe'de stand görevlilerinin sayısını yeterli bulmadık. Bu yüzden olsa gerek mağaza görevlileri yardım sever fakat yerlerinde pek durmuyor ve sürekli dolaşıyorlar. Dolayısıyla soru sormak için birini çevirip yakalamanız gerekebiliyor. Electro World (212) 318 0 999 numaralı telefondan haftanın 7 günü saat 9:00-22:00 arasında müşteri hizmetleri desteği sunuyor.

Vatan Topkapı

- + Rahat atmosfer
- + Kafeterya
- En düşük fiyat garantisi yok
- Bazı etiketlerde dolar ya da Euro da var

Geçen seneki testimiz sırasında ciddi bir tamir ve yenileme işleminden geçen Vatan Topkapı, adeta küllerinden doğmuş. Farklı konseptiyle öne çıkan mağaza, müşteri yo-

ğunluğuyla da dikkat çeken bir tablo çiziyor. En düşük fiyat garantisi sunmayan ve yurt sathındaki 12 mağazayla satış yapan Vatan Bilgisayar, vatanbilgisayar.com adresinden de satış yapıyor ve (212) 444 56 56 numaralı telefondan müşterilerine destek sunuyor. Bu desteğin saatleri ise hafta için 9:00-19:00, hafta sonu 10:00-18:00 olarak belirlenmiş. Vatan Bilgisayar'dan satın almış olduğunuz ürünleri 15 gün boyunca herhangi bir neden göstermeksizin iade edip, karşılığında aynı değerinde alışveriş kuponu kazanabiliyorsunuz. Mağaza içindeki yürüyen merdivenle ikinci kata çıkarken, en üst katteki kafeteryaya çıkmak için acil çıkış kapısından geçip merdivenleri kullanabilirsiniz. Kafeterya demişken, Vatan Topkapı'nın kafeteryasına küçük çaplı bir restoran demek daha doğru olabilir. Zira mağazada olup biteni keyifle yukardan izleyebileceğiniz, aydınlık ortamı ve yemek çeşitleriyle burası gerçekten de o yorucu tamir sürecine değmiş gibi. Tuvaleti de bulunan bu kafeterya, müşterilerin teknoloji marketlerinden beklentilerini değiştirecek kadar başarılıydı doğrusu. Ayrıca mağaza içinde kablosuz internet bulunduğunu da belirtelim. Zengin ürün çeşidiyle öne çıkan Vatan Topkapı'da ürünlerdeki etiketler, genelde TL ise de bazı PC bileşenlerinde dolar ve karşılığı TL, bazılarında da Euro ve karşılığı TL bilgisi bir arada sunulmuş. Mağaza içi atmosferi beğendiğimizi söyleyebiliriz. Vatan Topkapı, teşhir ürünlerinde oldukça cömert davranmışsa da Video kameralar ve SLR fotoğraf maki- →

Dinlenme zamanı Alışverişinizi yapıp çay kahve içmeye hatta yemek yemeye ne dersiniz? Vatan Topkapı mağazasındaki kafeterya, gerçek bir kurtarıcı.

İlgilic tasarımı Keyifli sayılabilecek yapısıyla sizi kendine çeken Vatan Topkapı mağazası, özellikle yenilendikten sonra daha da cazip bir hale gelmiş.

neleri bu cömertlikten yeterince nasibini alamamış ne yazık ki. Mağaza içi navigasyon, yapı itibarıyla mağaza dezavantajlı gibi görünse de oldukça başarılı diyebiliriz. Aradığınızı bulmak genel olarak çok uzun sürmüyor. Üst kattaki "garaj günleri" bölümünde tamir görmüş ya da bazı parçaları eksik ürünleri, nispeten uygun fiyata satın alabilirsiniz. Bu ürünlerin etiketinde o bölümde satılma sebeplerinin de yazılı olmasını takdir ettik. Fakat bu bölümden alışveriş yapmadan önce yaklaşık fiyata yeni bir benzer ürünü satın alamayacağınızdan emin olun. Ayrıca bu ürünlerde genelde garanti bulunmuyor. Vatan Topkapı'nın küçük diyebileceğimiz bir park alanı var. Ürün diziliminde genellikle fiyattan ziyade marka baz alınan Vatan Topkapı mağazasında çalışan sayısı epey fazla ve soru sorduğunuzda gayet ilgililer.

Teknosa Cevahir

- + Başarılı telefon ve web desteği
- En düşük fiyat garantisi yok
- Koşulsuz iade yok

Farklı şehirlerdeki 150'den fazla mağaza sayısı ile Teknosa, kuşkusuz testimizdeki en büyük zincir olma özelliğini taşıyor. Testimize konu olan Cevahir mağazası ise yaklaşık olarak Electro World Esentepe ile aynı yüzey alanına sahip. Sahip olduğu büyük sayılamayacak yüzey alanını çok iyi kullanan Teknosa Cevahir, bu anlamda çok ferah bir ortam sunuyor diyemeyiz fakat sıkışık da sayılmaz. Israrla en düşük fiyat garantisi sunmayan Teknosa'da koşulsuz ürün iadesi de hala yok. Fakat ürünü beğenmeyip 15 gün içinde iade etmeniz durumunda %15'lik kesintiyle paranızı geri alabiliyorsunuz. Doğrusunu isterseniz böyle bir kesintiyle

ürünü internetten kendiniz de satabilirsiniz. Hem de 15 gün sınırı olmadan. Dolayısıyla Teknosa'nın geçen yılki testimizde de bizi rahatsız eden bu %15 kesinti uygulamasına son verip, yakın zaman içinde müşterilerine koşulsuz iade hizmeti sunacağını umuyoruz. Geçen sene bizi oldukça etkileyen haftanın 7 günü 24 saat telefonla destek (444 55 99) uygulamasına devam eden hatta başarılı bir web desteğiyle bunu geliştiren Teknosa, teknosa.com.tr'den ulaşabileceğiniz TeknosaAssist hizmetiyle satış öncesi ve sonrası kullanıcıların yardımına koşuyor. Yine web sitesindeki TeknoDanışman bölümünde farklı ürün grupları için bilgilendirici ve oldukça faydalı rehberler sunulmuş. Bu sayede kullanıcılar satın alacakları ürünlerde nelere dikkat etmeleri gerektiği ya da ürün özelliklerinde belirtilen spesifikasyonların ne anlama geldiği gibi konularda bilgi sahibi olabiliyor. Mağazadaki bir diğer hoş özellik de SLR fotoğraf makineleri dahil tüm ürünleri rahatça inceleyebiliyor olmamız. Tuzak sorularımıza başarılı cevaplar veren

Teknosa Cevahir görevlileri, sayıca yeterli ve güler yüzlüydü. Dizilim konusunda kriter gözetmeyen Teknosa Cevahir'de fiyat etiketleri genelde Türk Lirası'ysa da, PC'lerde dolar ve KDV dahil karşılığı TL ibarelerini görüyoruz. Cevahir alışveriş merkezinin otoparkını kullanan Teknosa Cevahir içinde aradığınız ürün grubunu sorunsuzca buluyorsunuz. Son olarak mağazada fotoğraf baskısı da yapıldığını belirtelim.

Gold Bahçelievler

- + Kafeterya
- En düşük fiyat garantisi yok
- Koşulsuz iade yok
- Sıkışık yapılanma

(212) 444 91 11 numaralı telefondan hafta içi 9:00-19:00 ve Cumartesi 9:00-17:00 arası (Pazar günü telefon desteği yok) müşteri hizmetleri desteği veren Gold, ülkemize dağılmış tam 71 mağazayla, Teknosa'dan sonraki en büyük teknoloji marketleri zinciri olma özelliğini taşıyor. Gold.com.tr'den on-

Alan optimizasyonu

Teknosa Cevahir geniş bir alanı kapsamıyorsa da mevcut alanı verimli bir şekilde kullanmak için sıkışıklık yaratmayacak önlemler geliştirilmiş.

SIRALAMA	1	2	3	4	5	6	7
	Media Markt Beylikdüzü	Darty Profilo	Bimeks Teknoport	Electro World Esentepe	Vatan Topkapı	Teknosa Cevahir	Gold Bahçelievler
CHIP Puanı	88 ■■■■■	74 ■■■■■	63 ■■■■■	60 ■■■■■	45 ■■■■■	44 ■■■■■	36 ■■■■■
En düşük fiyat garantisi	100	95	70	80	-	-	-
Koşulsuz iade	100	80	70	-	-	-	-
Ürün çeşitliliği	100	70	90	75	85	75	75
Sübjektif atmosfer	100	75	75	85	95	80	60
Arızalı ürün iade prosedürü	70	100	85	70	70	70	70
Fotoğraf baskısı	100	-	-	100	-	100	-
Telefon desteği	50	80	60	80	70	100	60
Web sitesi	75	80	80	80	85	100	75
Stand görevlileri	90	70	70	70	90	85	70
Etiketlendirme ve ürün dizilimi	100	95	50	100	60	50	50
Kafeterya	-	-	-	-	100	-	70
Otopark	100	70	50	90	70	80	70
Alışveriş kolaylıkları (yürüyen merdiven, asansör, kablosuz internet, yön işaretleri v.b.)	70	65	55	55	80	60	45

line olarak da satış yapan Gold, Bahçelievler'deki çok katlı mağazasıyla testimize katılıyor. Ana kısmı giriş katında bulunan mağaza L şeklinde. Mağazanın giriş bölümünün darlığı doğrusu biraz can sıkıcı. Dahası bu darlık ileriye doğru devam ediyor. Koridor diyebileceğimiz bu bölüm boyunca elektronik cihazlar, sağda, solda ve ortada olmak üzere yer alıyor. Koridorun sonunda 7 basamak aşağı inince sağa doğru uzanan beyaz eşya ve ev aletleri bölümü sizi karşılıyor. Girişte hemen solda bulunan parfümerinin bizde hafif çaplı bir şok etkisi yaptığını belirtmeliyiz. 3-5 parfümlük küçük bir vitrin değil neredeyse tüm ünlü markaların olduğu bir reyondan bahsediyoruz. Üst kata çıktığımızda bizi karşılayan kafeteryada oturup bir şeyler atıştırmak mümkünse de buradaki fiyatlar bize biraz yüksek geldi. Fakat kablosuz internet önemli bir avantaj. Üst kattaki kafeteryanın he-

men karşısında ciddi ciddi bir kitapçı var. Ciddi ciddi derken bunu küçük bir reyon sanmayın demek istedik. Gerçek anlamda neredeyse her türden kitabı bulabileceğiniz bir kitap mağazası burası. En düşük fiyat garantisi ya da koşulsuz iade hizmeti sunmayan Gold, Bahçelievler mağazasında belli ki yeni ve farklı bir konsept deniyor. Zira bu şartlar altında kafeterya ve kitapçıya bu kadar alan ayırıp ana ürün kalemlerini giriş katına sıkıştırmak çok mantıklı değil. Çalışan sayısı kesinlikle yeterli fakat tuzak sorularımızdan beklediğimiz doğru cevapları pek alamadık. Fiyatlar etiketlerde dolar artı KDV ve karşılığı KDV dahil TL olarak belirtilmiş. Nakliye ücreti 70 TL olan mağazada alt kata inince LCD ve ses sistemleri bölümüyle karşılaşılıyor. Gold Bahçelievler'in otoparkı büyük değilse de park yeri sıkıntısı yaşamadık. 📍

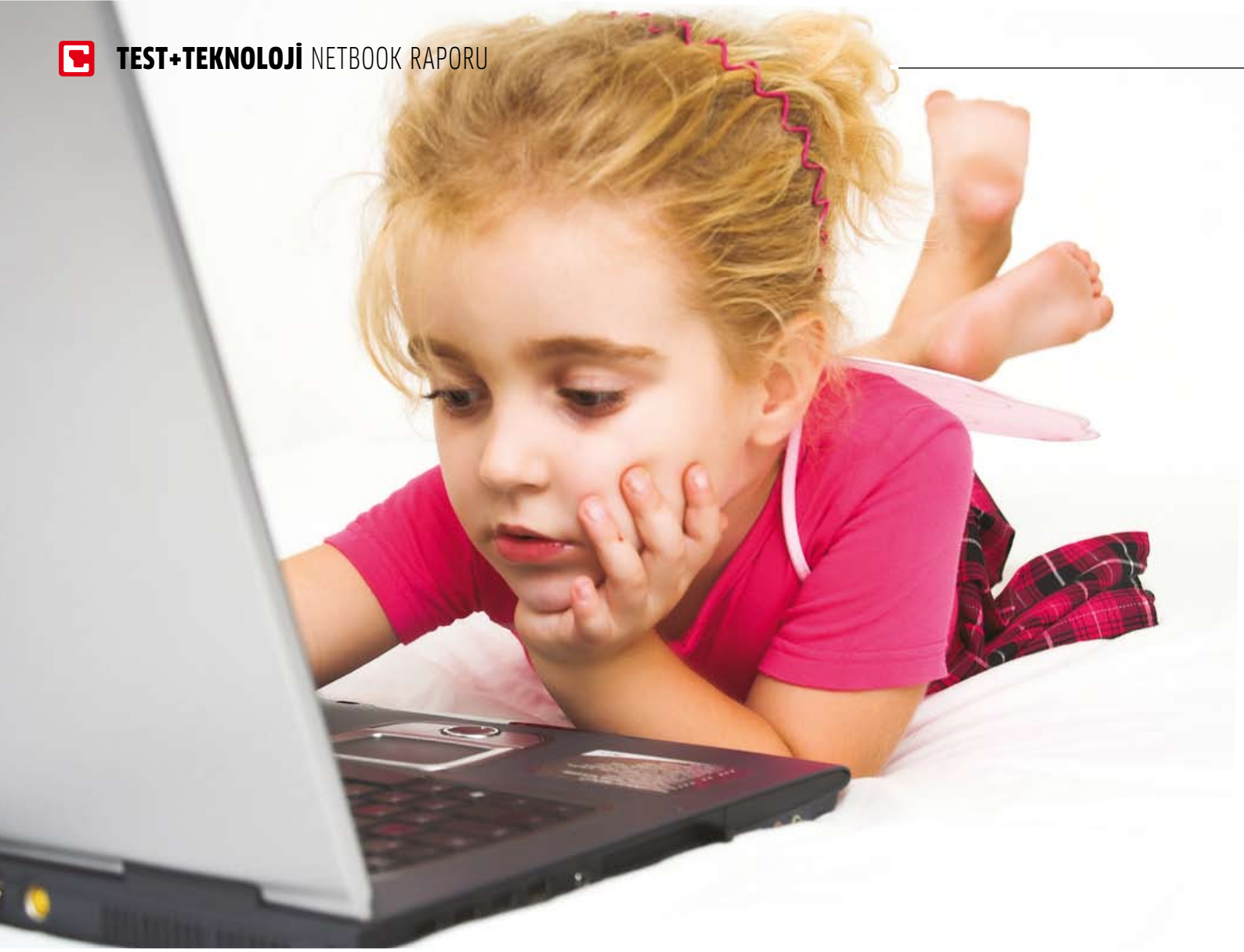
esahin@chip.com.tr

TEST SONUCU

Geçen seneki testimizden sonra geçen bir yıl için bir değerlendirme yaptığımızda, mağazalardaki stand görevlilerinin sayısının ve bilgi seviyesinin artmış olduğunu söyleyebiliriz. Koşulsuz iade hizmeti belki hala tüm mağazalarda görmek için erken diyebileceğimiz bir özellik. Fakat testimize katılan 7 mağazadan 3'ünün hala en düşük fiyat garantisi vermiyor oluşunu anlamak güç. Nispeten yaygın mağaza zincirleri en düşük fiyat garantisi verilerse, müşterilerin sık sık fark iadesi talebiyle kendilerine başvuracağını düşünüyor olabilirler. Fakat öyle bile olsa, en azından örneğin 3 günle sınırlı olmak üzere verilecek bir en düşük fiyat garantisinin sağlayacağı prestij ve güven duygusu, mağazalara fark iadesi için başvuracak müşterilere ödenmesi muhtemel paradan çok daha fazla bir getiri sağlayacaktır. Örneğin ortaya koyduğumuz kriterler itibarıyla bu sene de birinci olan Media Markt, en düşük fiyat politikasına o kadar güveniyor ki, geçen seneki testimizden hemen sonra, daha düşük fiyat gösteren müşterilerine artık farkı değil farkın iki katını ödüyor. Müşteriler de bunu bilerek alışveriş yaptığı için herkesin içi rahat oluyor. Keza Darty'nin arızalı ürünün tamiri sırasında size geçici olarak bir ürün bırakması "umut veren" gelişmeler arasında. Electro World ise geçen seneki testimizin akabinde en düşük fiyat politikasını uygulamaya başlamıştı zaten. Hal böyleyken bazı mağazaların hala en düşük fiyat garantisi veremiyor olması, test sıralamamızdaki pozisyonlarını da doğrudan etkiledi. Zira giriş yazımızda da bahsettiğimiz gibi kullanıcıların en fazla önem verdiği bu kriter, karar aşamasında hayati önem taşıyor.

Dar alanda kısa paslaşmalar
Aslında çok katlı yapısıyla yer sıkıntısı bulunmayan Gold Bahçelievler mağazasında tüm yoğunluk giriş katında toplanınca sıkışık bir ortam söz konusu olmuş.

Netbook yük testi: Ufaklıklar gerçekten becerikli mi?

Günümüzde BT dünyasının yıldızları netbook'lar. Ama bu minik bilgisayarların donanımı ne kadar güçlü? CHIP, netbook'ları amansız bir testten geçirip **NELER YAPABİLDİKLERİNİ** açığa çıkardı.

BARIŞ EMRE ALKIM / MS

Netbook'lar inanılmaz derecede az güç harcıyor, çok kullanışlı, her yere taşınabiliyor ve çok da moda. Neredeyse her ay üreticiler piyasaya yeni modeller sürüyor. Tüm bu netbook furasına karşın, bu aletlerin performansının çok kısıtlı olduğu unutulmamalı. Peki, netbook'lar hangi uygulamalar için uygun, hangileriyse bu küçük aletlerin canını çıkarıyor? Bulmak için, netbook de-

yince aklı ilk gelen firma olan Asus'un iki referans modelini, "tam" bir dizüstü bilgisayar olan ucuz HP 550 ile karşılaştırdık. Asus 1000H modeli sabit disk kullanırken, 900A ise yavaş SSD belleğiyle donatılmış. İki modelin ortak yanı, neredeyse tüm netbook'larda standart olan bir Atom N270 işlemcisi ve ona eşlik eden Intel grafik yonga seti. HP dizüstü bilgisayar ise sadece 415 dolar'lık fiyatıyla neredeyse Asus 1000H ile

aynı fiyata sahip.

Karşılaştırılabilir değerler elde etmek amacıyla üç aygıtta da Service Pack 2'ye sahip Windows XP kurduk. Böyle yaptığınızda HP dizüstünün fiyatı 1000H'den daha yüksek oluyor. Daha kurulum aşamasında birtakım farklar belirginleşti. HP dizüstüne Windows 26 dakikada kurulurken flash bellekli Eee PC'de bu bir saatten fazla sürdü. Aslında SSD'lerin sabit disklerden daha hız-

Rakipler yan yana

SSD'LI NETBOOK

ASUS EEE PC 900A: Çok hafif ve taşınabilir bir mini bilgisayar. Ancak sistemi çok yavaşlatan, ucuz bir flash bellekle donatılmış.

SABİT DİSKLİ NETBOOK

ASUS EEE PC 1000H: Bu alet basit işler için yeteri kadar güçlü. İş çoklu ortama gelince manzara değişiyor.

DİZÜSTÜ

HP 550: Dar bütçelilere hitap eden bu bilgisayar, netbook'lardan daha güçlü ama iki kat ağır.

VERİ KOPYALAMA (DAKİKADA)

95 MB

910 MB

1.056 MB

PHOTOSHOP'TA DOSYA AÇMA (DAKİKADA)

0,86 Resim

1,7 Resim

1,8 Resim

SEKME AÇMA (DAKİKADA)

0,24 Sekme

0,37 Sekme

1,4 Sekme

FİLM KODLAMA (DAKİKADA)

1,47 Kare

1,52 Kare

5 Kare

lı olması gerekiyor, tabii iyi olanların. Asus'un burada ucuza kaçtığı bir gerçek. Asus 900A'nın bizde bıraktığı bu izlenim, işletim sisteminin başlatılması sırasında daha da pekişti. 900A, Windows'un açılması için HP dizüstünün iki katı zamana gereksinim duyuyor. Hele kopyalama işlemleri tam bir ömür törpüsü. 880 MB'lık bir dosyayı, USB diskten bilgisayara aktarma işlemini gerek HP gerekse sabit diskli Eee PC, yaklaşık bir dakika içinde tamamlıyor. Oysa bu süre SSD'li Eee PC'de tam dokuz dakika sürerek tahammül sınırlarını zorluyor. Eğer evde hazırladığınız videolar gibi büyük dosyaları kopyalıyorsanız 900A sayesinde sabretmeyi öğrenmeniz gerekecek.

Bu fiyat aralığındaki modellerden karmaşık 3B oyunları ya da 3B sunumları çalıştırmasını beklemek hayal. Yine de Cinebench ile adaylarımızı bir dayanıklılık testinden geçirdik. Netbook'lar OpenGL (3B performansı) testinde 270'er puan aldılar. Bu değer kesinlikle çok yetersiz. Dizüstü bilgisayar ise 700 puandan fazlasını almayı başardı ve test görüntüsünü yedi dakikada oluşturabildi. Elbette bu da çok yavaş, ama

SSD bellek sistemin ayağına dolanıyor

ufak tefek çoklu ortam işlerinin altından kalkabilir.

Üç aygıtın da en iyi becerebildiği şey, belge okuma, yazma ve sunum. Bu etapta elde ettiğimiz değerler arasında sadece saniye farkları vardı. Ancak Asus 900A'yla MS Office 2007 arasındaki anlaşmazlık bizi hayrete düşürdü. Flash diskli netbook tüm kurulum girişimlerimizi sonuçsuz bıraktı. Her seferinde kurulum programı 20 dakikadan sonra çöktü. Ancak katılımcılarımız OpenOffice 3 ile sorunsuzca çalıştı. Bedava ofis paketinin 500 sayfalık bir belgeyi açması Microsoft Office'ten sadece bir iki saniye fazla sürüyor. İçi resim dolu PowerPoint sunumlarını açmak, tüm aygıtlar için çocuk oyunca-

ğıydı. Sadece 900A'nın sunumu başlatması için 80 saniye beklemek gerekti. Adobe Reader testi ise çok şaşırtıcıydı. Aygıtların hiçbirisi 600 sayfalık bir PDF'yi dört saniyenin altında açmakta zorlanmadı. Bu günlük kullanım için çok ideal bir değer.

Ofis yazılımları netbook'lar için sorun değil; donanımları bu işlerin altından başlarıyla sıyrılıyor. Eğer evinizde keyifle çalışmak isterseniz aygıtları bir harici monitöre bağlayabilirsiniz. Bu şekilde denediğimizde görüntüde herhangi bir gecikme sorunu yaşamadık.

İnternet: Sörf yapmak için yeterli

Ofis uygulamalarının yanı sıra, minik PC'lerin internet uygulamalarını da bir çırpıda çalıştırabilmesi gerekiyor. Üzerinde tek tük resim olan haber sitelerinde hiç sorun yok. Tüm aygıtlar CHIP ve diğer haber sitelerini zahmetsizce açabildi. Bir tek bütün gün internette dolanıp tarayıcılarında aynı anda birden çok sekmeyi açık tutanların sabırlı olmayı öğrenmesi ve netbook'lara alışması gerekiyor. Ayrıca arka planda başka bir şey çalışmamalı, yoksa işlemci yükü

Hantal bellek Asus PC 900A'daki SSD son derece yavaş. Photoshop'u ancak ikinci denemede ve 70 dakikada kurabildik.

Fotoğraflar için yeterli Netbook'lar küçük düzeltmelerin altından kalkabiliyor. Hatta yeni Photoshop CS4'ü bile çalıştırabiliyorlar.

fazlaydı bu. Netbook'lar aslında yeni Windows'u çalıştıracak kadar güçlü. En azından Asus 1000H'de Windows 7 en az XP kadar hızlı çalışıyor. Diğer yandan, harici sürücüdeki DVD yeterince hızlı tanınmadığı için 900A'da Windows 7 açılmayı reddetti. Yine de donanım bunun için yeterli.

Ancak aygıtta Windows 7 çalıştırmak zaten keyifli olmayacaktı çünkü XP bile yeteri kadar akıcı çalışmıyor. Mini bilgisayar Windows'un yüklenmesi ve açılış sırasında çok yavaş kalıyor. Ayrıca kullanıcılar Windows 7'ye geçmek isterse flash belleğin miktarı bir sorun çıkarabilir çünkü bu işletim sistemi için 6 GB boş alan gerekiyor. Bu da küçük Eee PC kullanıcılarının önceden yüklenmiş olarak gelen Linux'tan vazgeçmemeleri için bir diğer sebep. Hantal SSD bu işletim sisteminde de çok etkileyici bir performans ortaya koymuyor.

KARAR: Netbook'lar güçlü aletler değil. Zayıf donanımdan en fazla yararı sağlamak için kaynak canavarlarından uzak durmak ve sadece hafif yazılımlar kullanmak gerekiyor. Yer sorunu yaşıyorsanız büyük programları bir USB belleğe ya da hafıza kartına yazabilirsiniz. İdeal programları dergi DVD'sinde bulacaksınız. HP 550 ise başarılı bir grafik çiziyor. Bu ucuz dizüstü, kendisiyle aynı fiyata satılan netbook'lardan çok daha kuvvetli. Donanım, zorlu çoklu ortam yazılımlarıyla bile başa çıkabiliyor. Eğer evde kullanmak üzere bir bilgisayar alıyorsanız, netbook yerine bir dizüstü tercih etmeniz daha iyi bir seçim olacaktır.

balkim@chip.com.tr

SIRALAMA	1. SIRA 	2. SIRA 	3. SIRA
Ürün	Hewlett Packard HP 550 Notebook	Asus Eee PC 1000H Netbook sabit diskli	Asus Eee PC 900A Netbook mit SSD'li
Fiyat (yaklaşık)	415 Dolar (Windows yok!)	399 Dolar	300 Dolar
Performans değerlendirmesi	87,5 	52,9 	31,8
Ofis uygulamaları			
Belge açma (2,6 MB) MS Office 2007 / OpenOffice	5 s/20 s	16 s/30 s	— 1/43 s
Sunum açma (6,6 MB) MS Office 2007 / OpenOffice	2 s/5 s	6 s/16 s	— 1/80 s
Adobe Reader'la PDF dosyası açma (21,4 MB)	1 s	2 s	4 s
İnternet (Firefox)			
10 sekme açma	7 s	27 s	42 s
Web videosu oynatma (flash)	Mükemmel	Yüksek çözünürlükte takılmalar	Yüksek çözünürlükte takılmalar
Çoklu ortam			
40 saniyelik bir film kodlama (H.264, XviD)	3:20 dk	11:00 dk	11:40 dk
Film oynatma (1.920 x 1.080 piksel)	Mükemmel	HD videolar takılıyor	HD videolar takılıyor
Resim açma (11 MB) Photoshop / Gimp	33 s/49 s	35 s/100 s	70 s/100 s
Genel			
Cinebench video (OpenGL standart)	733 Puan	274 Puan	264 Puan
Cinebench görüntü render	7:45 dk	19:15 dk	18:32 dk
Veri kopyalama (880 MB)	0:50 dk	0:58 dk	9:18 dk

Teknik özellikler			
İşlemci	Intel Celeron M, 2 GHz	Intel Atom N270, 1,6 GHz	Intel Atom N270, 1,6 GHz
Bellek	1 GByte DDR2	1 GByte DDR2	1 GByte DDR2
Sabit disk	S-ATA, 160 GByte	S-ATA, 160 GByte	SSD, 8 GByte
Disk sürücü	DVD yazıcı	-	-
Grafik yongası	Intel GMA X3100	Intel GMA 950	Intel GMA 950
Ekran	15,4 inç WXGA	10 inç WSVGA	8,9 inç WSVGA
İşletim sistemi	Free DOS	MS Windows XP Home	Linux
Pil	Lityum iyon, 6 hücre	Lityum iyon, 6 hücre	Lityum iyon, 4 hücre
Ağırlık	2,5 kg	1,45 kg	990 g
Boyutlar (E x B x D)	35,8 cm x 3,8 cm x 26,7 cm	26,6 cm x 3,8 cm x 19,1 cm	22,5 cm x 3,4 cm x 17 cm

 Zirve sınıfı (100-90) Üst sınıf (89-75)
 Orta sınıf (74-45) Tavsiye edilmez (44-0)
Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

¹ MS Office kurulumu mümkün değil

ruhan Solaris işletim sisteminin 40 yıl öncesini örnek aldığını söylememiz yerinde olur.

Uzun bir dönem boyunca Unix'in pek çok yeni fikri işletim sistemi dünyasına kattığı bir gerçek. Bu yeniliklerin çoğu günümüze kadar ulaşmış durumda: Klasörlerle dağıtılabilen hiyerarşik dosya sistemi, aygıt sürücüsünden donanıma ulaşabilen çekirdek, dosya kütüğünü de bünyesinde barındıran bellek sanallaştırması gibi.

Başka bir Unix yeniliği ise işlemci çekirdeklerinin güvence altına aldığı işlenmiş bilginin uygun dağıtımı gibi bir çoklu işlem sisteminin geliştirilmesiydi.

Unix: Bilgisayar dili C özellikle bu işletim sistemi için geliştirilmişti

Her işletim sistemi bir bilgisayar diline ihtiyaç duyar. Önceleri bu donanım için belirlenmiş birer aygıt koduydu. Bu uygulamayı ise 70'lerdeki atılımıyla Unix değiştirdi. Geliştiriciler bilgi aktarımını halen kullanımda olan yeni bir dil üzerinden gerçekleştirmek istediler: C. Böylelikle artık işletim sistemi tüm donanım bileşenleriyle

uyumlu olarak çalışabilecekti; tek yapılması gereken donanım bileşeni için yeni bir sürücü oluşturarak işletim sisteminin diline o bileşeni tanıtmaktı. Peki ya Windows? Her ne kadar 80'lerde MS-DOS sayesinde piyasanın büyük bir bölümünü ele geçirmiş olsa da, yazılım devi o dönemlerde teknolojik olarak eksikliklere sahipti. İlk Windows aslında bir işletim sisteminden daha çok DOS işletim sistemi çekirdeğinden oluşan, görsellik kazandırılmış bir arabirimden başka bir şey değildi. Tıpkı sürükle ve bırak ya da çalıştırılmak istenen öğelere çift tıklamak gibi, rakibi Apple'dan alınmış fare yardımıyla kullanılan bir masaüstü fikrinin orijinal olmaması gibi.

Microsoft'un ilk orijinal işletim sistemi aslında Linux'tan bir yıl sonra 1993 yılında piyasaya sürülen Windows NT işletim sistemiydi. Görünen o ki söz konusu teknolojik ilerleme olduğunda Windows'un Unix'in halefleri tarafından yakalanmaması mümkün değil. Aslında bugün kullanılmakta olan Vista işletim sisteminin bile Windows NT'nin geliştirilmiş sürümünden başka bir şey olmadığını söyleyebilmekteyiz. Win-

dows NT'den farklı olan belirgin özellikler sadece çoklu işlemci çekirdek desteği ve düzenli virüs denetiminin yapıldığı web sayfaları. Böylelikle bir dizi yeni uygulama sayesinde, zararlı yazılımların işletim sistemini çökertmesi engellenmiş oluyor ki bu durum aslında OS işletim sisteminin getirdiği yeniliklerin rötarlı modellenmesinden başka bir şey değil. Teknolojiden yararlanması gereken sadece Windows değil.

Yapılan araştırmalar PC kullanıcılarının, üniversitelerdeki bilişim teknolojilerini yaklaşık 20 yıl geriden takip ettiğini ortaya koyuyor. Amsterdam Üniversitesinin 1984 yılında OS tabanlı geliştirdiği "Amoeba", birden çok bilgisayar kullanıcısının aynı anda donanım kaynaklarını paylaşabildiği bir işletim sistemiydi. Bu, web tabanlı işletim sistemlerinin atası olarak kabul edilmektedir.

Araştırma taleplerinin ortaya koyduğu üzere bugünlerde Microsoft'un bellek taşmaları ve mavi ekran uyarılarını tarihe karıştıracak yeni bir işletim sistemi üzerinde harıl harıl çalıştığını biliyoruz.

berk@chip.com.tr

GELECEK

Windows 7

Modern sistemler çok yönlü olmalı: Vista'nın takipçisi netbook'lar için yeterince ince ve dokunmatik olarak kullanılabilir.

2010

Windows XP

Windows NT ve Windows 95 işletim sistemlerinin bileşiminden oluşan bu işletim sistemi, ürün aktivasyonu her ne kadar o tarihlere dayansa da günümüzün en popüler yazılımı.

2001

Linus Torvalds Unix çekirdeği üzerine kurduğu yeni sistemi duyurdu. Aslında, başlangıçta bu sisteme "Freax" adını vermek istiyordu.

1992

Epoc16

Symbian OS'nin ilk öncüsü grafik ara yüzüyle mobil cihazlarda çoklu işlemler gerçekleştirebiliyordu.

1989

Windows 95

Microsoft'un 32 bit'lik sistemi kişisel kullanıcılar arasında bir numara oldu. İlk dört günde dört milyon yazılım paketi satıldı.

Mac OS X

Apple oldukça büyük değişikliklere gitti ve Unix üzerine kurulu animasyonlu masaüstüne sahip işletim sistemini duyurdu.

Singularity

Microsoft'un araştırma birimleri artık mavi ekran hatası vermeyecek ve bellek taşmalarına uğramayacak yeni bir işletim sistemi mimarisi geliştirmeye koyulduklarını duyurdu.

Akıllı telefonlar için program yazın

Yazılım geliştirmeyi altından sadece profesyonellerin kalkabileceği bir şey mi sanıyorsunuz? Hiç de değil! Taşınabilir aygıtlar için, amatörlerin de uygulama yazabileceği araçlar mevcut. Bu yazımızda geliştirme kitlerini ve **CEP TELEFONU PROGRAMLAMANIN** temellerini anlatıyoruz.

BARIŞ EMRE ALKIM / MS

iPhone akıllı telefon pazarına bomba gibi düştü ve kullanım kolaylığıyla beğeni kazandı. Ancak Apple'ın telefonunu çekici kılan, App Store aracılığıyla üçüncü parti geliştiricilerin yazdığı sayısız uygulamaya erişebilmesi. Bu mini uygulamalar sayesinde kullanıcılar aygıtlarına yepyeni özellikler kazandırabiliyorlar. Talep akıl almaz boyutlarda. Bir yıldan kısa sürede söz konusu portal-dan bir milyardan fazla indirme yapılmış. Bu yüzden, rakiplerin de aynı yönetime başvurması şaşırtıcı değil. Bunların başını Android akıllı telefon işletim sistemiyle Google ve yakında çıkacak Palm Pre'de webOS işletim sistemini kullanacak olan Palm çekiyor. Ancak geliştirici olmayınca, geliştirme aracı da olmuyor. Bu yüzden üreticiler en az kodlama bilgisiyle en fazla programcıyı kendilerine çekmek için tüm güçlükleri ortadan kaldırıyorlar. Böylece her sistemin yanında, uyumlu bir de geliştirme paketi geliyor.

CHIP bu araç kitlerinin nasıl çalıştığını ve basit uygulamalar sayesinde, taşınabilir programların nasıl tasarlandığını gösteriyor. Dergi DVD'sine bu geliştirici araçlarının bir kısmını koyduk.

SDK: Temel çerçeve

Programcının bir ortam için uygulama geliştirebilmesi için önce sistemin işleyişini, hangi dilde yazıldığını ve mevcut arabirimleri bilmesi gerekir. SDK (Software Development Kit, yani Yazılım Geliştirme Kiti) bu görevi üstlenir. Bir SDK gerekli geliştirme ortamını, tüm bileşenlerle birlikte sağ-

lar. Araçları, kitaplıkları, belgeleri, örnek uygulamaları ve bazen de bir emülatörü içerir.

Bir çerçeve, taşınabilir aygıtlara program yazmak için şarttır ve hedef sistemin altyapısını oluşturur. Çerçeve, ileride yazılacak programların belirli bir işletim sistemi üzerinde uyarlanması sağlamak için, önceden belirlenmiş desenler kullanır.

Kod, uyumlu bir düzenleyici sayesinde yazılır. Bu da geliştirme ortamını ve IDE diye bilinen Tümlüşik Geliştirme Ortamı'nı oluşturur. Geliştirme ortamı, örneğin bir proje yöneticisinin program yazılması için ihtiyaç duyduğu SDK desteğidir. Standart kodları otomatik olarak tamamlar ve sözdizimini renklerle vurgulayarak kolaylaştırır.

Geliştirmenin yanı sıra, debugger yani hata ayıklayıcı (İngilizcede böcek anlamına gelen bug, aynı zamanda hata için kullanılıyor) sayesinde programcılar hatalı kodları çabucak tespit edebilir. Hata ayıklayıcı program akışını izler ve yorumlanması olanaksız kodlara rastladığı anda uyarı verir. Kodları böylece hatalardan arındırmaya "Bugfix" yani hata giderme deniyor.

Ancak program yazmak, eğer kitaplıklar olmasaydı çok daha karmaşık olurdu. Kitaplıklar, çeşitli programların paylaşabileceği önceden tanımlanmış işlevleri sunarlar.

Windows'ta kitaplık dosyalarını .dll (Dynamic Link Library) uzantısına bakarak tanımak mümkün.

Bunların dışında, işletim sisteminin bir kodu program olarak tanınması için derleyici gerekiyor. Derleyici, kaynak kodu çözümlüyor, işliyor ve hedef sistemin anlayacağı dile çeviriyor.

Son aşamada ise yazılım bir emülatör üzerinde çalıştırılıyor, böylece hedef sistemde çalıştırma zorunluluğu ortadan kalıyor. Emülatör, uygulamaları test için de kullanılıyor. Örnek olarak cep telefonlarında sıkça kullanılan Arm işlemci mimarisi ve işletim sistemlerini gösterebiliriz.

iPhone: Objective C kodu

iPhone ya da iPod Touch için yazılım geliştirmek isteyen programcıların, Apple'ın firma politikaları uyarınca izleyebileceği iki yol var: Apple aslında bu ürünler için bir SDK sunmuyordu ve programcık (widget)

BİR BAKIŞTA GELİŞTİRME KİTLERİ			
Ürün	iPhone-SDK (Apple)	webOS-SDK (Palm)	Android-SDK (Google)
Lisans	Ücretsiz ama satış sırasında ek maliyet	Muhtemelen ücretsiz	Ücretsiz
Programlama dili	Objective C	HTML, CSS, JavaScript	Java
Nerede çalışıyor	X86 mimarili Mac OS X	Windows, Linux, MacOSX	Windows, Linux, Mac OSX
İndirme ve öğreticiler	http://developer.apple.com	http://developer.palm.com	http://developer.android.com/sdk
Bileşenler (bir kısmı)	Xcode IDE, Arabirim Yaratıcı, Hata Ayıklayıcı ve Derleme araçları (gdb/gcc), Emülatör	İmzalı paketleme araçları, Dokümantasyon, Hata Ayıklayıcı, Mojo Çerçevesi (JavaScript kitaplıklarıyla), Emülatör	Uygulama çerçevesi, Android çalışma zamanı, Dokümantasyon, Kitaplıklar, Emülatör
Satış maliyeti	İmzalı yazılım için yıllık 99 dolar	Muhtemelen yok	Ücretsiz
Dağıtım kanalı	App Store (iTunes)	App Catalog	Android Market

geliştirmek Safari tarayıcısı aracılığıyla gerçekleşiyordu. Apple, kısıtlamaların ne kadar yetersiz olduğunu gösteren bir "hack" olayından sonra iPhone araçlarının geliştirilmesine izin verdi. SDK şu anda ücretsiz ama sadece X86 tabanlı Macintosh'larda çalışıyor. Programcılar, geliştirme ortamı olarak Xcode'dan yararlanıyorlar.

Xcode, aslında C dilinin nesne yönelimli bileşenlerle zenginleştirilmiş hali olan Objective C'yi kullanıyor. Uygulama Programlama Arabirimi (API) olarak da Cocoa Touch kullanılıyor.

SDK'ya ek olarak çoğu geliştirici yazılımlar için alternatif araçlardan da yararlanıyor. Bunlardan biri Framework iPhone User Interface (iUI). Bu kitler tarayıcının arabirim olarak kullanacağı araçlar tasarlamakta başka işe yaramıyor ama bu düzenleyiciler Mac OSX'e bağımlı değil.

Apple'ın lisans maddeleri kullanıcıların elini kolunu bağladığı için niceden beri eleş-

tiriliyor. Örneğin, programcıların arka planda çalışacak prosesler yaratmasına izin yok. Satışta bile sorunlar çıkıyor. Önce bağımsız geliştirilmiş uygulamaların bile emülatörde değil de iPhone ya da iPod Touch'ta çalışması için bir dijital sertifika gerekiyor.

Ne var ki bu sertifika sadece Geliştiriciler Programı'na yıllık 99 dolar ödeyerek üye olmuş kişilere veriliyor. Bunlar yetmezmiş gibi, ürünün App Store'daki satışından geliştiricinin alacağı paranın %30'una Apple el koyuyor. Bu engelleri aşmak için internette Apple'ın güvenlik mekanizmasını aşan, imzasız programların bile iPhone'da çalışmasına olanak tanıyan Jailbreak komutları kol geziyor. Ancak kırılgan sistemler de kullanıcıları büyük güvenlik riskleriyle karşı karşıya getiriyor.

webOS: HTML kodu

Palm'ın yeni işletim sistemi webOS'un SDK'sı hala ortalarda yok, zira geliştirici pa-

BİLGİ

Rekabet kızışıyor

Apple'ın rakibi olan Palm ve Google, kendi platformlarını üçüncü parti geliştiriciler için cazip kılma fırsatını kaçırdıysa da, gelecek sürümlerde durum değişecek.

WINDOWS MOBILE

Bugüne kadar Windows için programlama çok karmaşık, amatörler için neredeyse imkansızdı. Ama Microsoft, 6,5 sürümünden itibaren HTML, CSS ve JavaScript'le widget yazmaya izin verecek. Programlar Internet Explorer Mobile tarafından yönetilecek.

<http://msdn.microsoft.com>

SYMBIAN OS

Bu işletim sistemi sayısız cep telefonunda çalışsa da, üçüncü parti yazılım sayısı çok az. Bu da Symbian'ın yakın zamana kadar kapalı bir sistem olmasından kaynaklanıyor. Cep telefonu üreticisi Nokia, bileşenlerden bazılarını açık kaynak lisansı ile dağıtmaya başladı ve böylece yazılım geliştiricileri çekmeyi umuyor.

<http://developer.symbian.com>

J2ME

"Java Platform Micro Edition" aslında tek başına bir mobil sistem değil, mobil aygıtlar için tasarlanmış hafif bir Java paketi. Donanımın daha etkili olması için, bu sürüm standart sürüm olarak yayımlanacak. Wikibooks'ta Java programlamaya giriş kitabı bulabilirsiniz:

http://en.wikibooks.org/wiki/Java_Micro

Eclipse: Geliştiriciler Android araçlarını nasıl programlıyor?

Android SDK, programcılar için tam bir oyun parkı niteliğinde. Kullanıcılar cep telefonları için yüzlerce yazılımı çevrimiçi mağazalardan indirebiliyor. Bu programların nasıl geliştirildiğini küçük bir örnekle göstereceğiz.

HAZIRLIK: SDK'LARI AYARLAYIN

Aracınızı yaratmak için kolları sıvamadan önce biraz temel hazırlık lazım. Öncelikle ücretsiz Java geliştirme kiti olan JDK6'yı (Java Development Kit) indirin ve "bin" klasörünü sistem değişkeni olarak tanımlayın. Bunu »Denetim Masası / Sistem / Gelişmiş Sistem Ayarları / Ortam Değişkenleri« kısmından yapabilirsiniz. »Yeni«ye tıklayıp değişkeni ekledikten sonra »Değişken Değeri« kısmına noktalı virgülden sonra

SDK klasörünün yolunu girmeniz gerekiyor; örneğin "C:\Sun\SDK\bin". Android'i kurmak gerekmiyor, arşivden çıkarmak yeterli. Yine burada da bir sistem değişkeni ayarı gerekiyor, ama bu sefer "tools" klasörü için.

Kağıt üzerinde, şu anda programlamaya başlayabilirsiniz ama yazılımı elinizde uygun bir düzenleyici (editör) olmadan geliştirerseniz ortaya çıkacak ürün pek de kullanıcı dostu olmaz. Çoğu programcı ücretsiz Java geliştirme ortamı olan Eclipse'ten bu iş için faydalıyor. Araç çok iyi tasarlanmış ve hata saptamada çok becerikli. Aynı zamanda kaynak kodu derlemeye de yarıyor. ADT (Android Development Tools) adlı Google eklentisini kurarsanız Eclipse

Android kodunu da anlıyor. Bunun için programı açıp »Help / Software Updates« komutunu verin. Ardından »Available Software / Add Site / Archive« yolunu izleyerek sıkıştırılmış ADT arşivini seçin ve açılır pencerede »Install«a tıklayın. Artık araçlara Eclipse'ten erişebileceksiniz. Şimdi sıra Android SDK'yı ve dahili emülatörünü Eclipse'e eklemeye geldi. Bunun için SDK'nın yolunu »Windows / Preferences / Android« menüsünden »SDK Location« kısmına yazmalısınız.

DENEME: İLK PROJE

Hazırlık tamamlanınca ilk uygulamamıza başlayabiliriz. Platform için özel hazırlanmış olan Java çerçevesi, siz »File / New / Other« kısmından geliştirme ortamı olarak

»Android«i seçer seçmez otomatikman yükleniyor. Şimdi tek yapmanız gereken, menü penceresinden projeye, etkinliğe ve bitmiş pakete isim vermek.

Eclipse artık uygulamanın Android çatısını kaynak klasöre "src" uzantısıyla kaydedecek. Bu kaynak kodunu değiştirerek programın arabirim tasarımı ve işlevi üzerinde değişiklik yapabilirsiniz. Aşağıda geliştirme ortamının işlevselliğini sınamak üzere bir çırpıda yazılmış örnek bir betik görüyorsunuz. Test uygulamamız, Android'de bir metin alanı görüntüleyen ve widget'ların basit tasarımını ortaya koyan bir örnek.

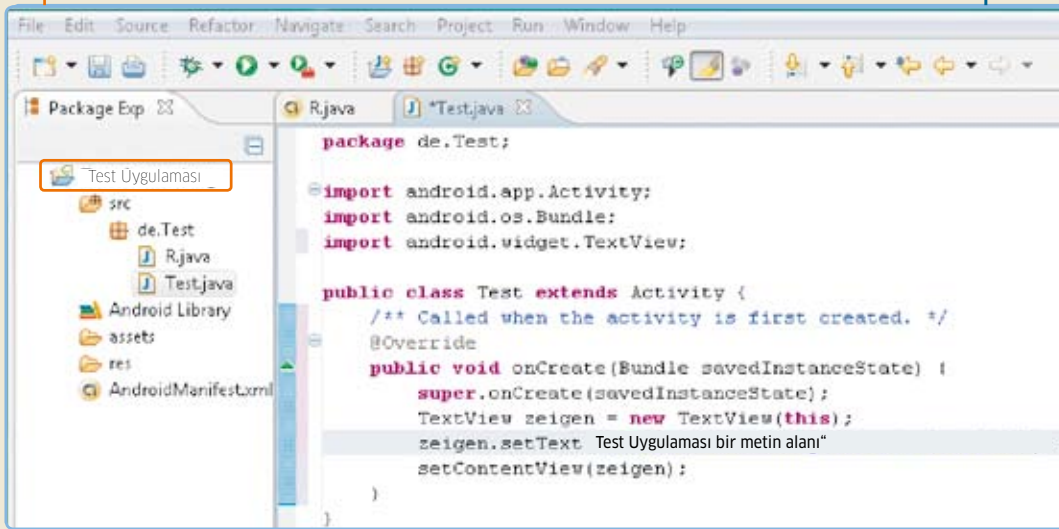
Eğer kaynak kodu yazarken yanlışlık yaparsanız telaşlanmayın. Eclipse hemen sizi uyaracak ve önerilerde

Uygulamayı Eclipse'te nasıl programlayacaksınız?

Android emülatörü geliştirdiğiniz programları denemenize yarıyor. Kullanıcı kaynak kodları Eclipse geliştirme ortamında giriyor.

1

Uygulama geliştirme ortamı Eclipse Aracımızın projesi "Test Uygulaması" ana klasörü ve alt klasörlerden oluşuyor. Programın işleme koyulacak kaynak kodu "Test.java" dosyasında yer alıyor. Burada kullanıcı Android uygulamasını istediği gibi özelleştirebiliyor.

Eclipse, paket için otomatikman bir çerçeve uyguluyor

İçe alınan Android unsurları: Kullanıcı "TextView" widget'ını elle ekliyor

Eclipse Android etkinliği (activity) otomatikman önceden tanımlı sınıfa (Test) uyguluyor.

"TextView" widget'ına karşılık gelen nesne: "Test uygulaması" kısmı, "Test-View" unsurunun içeriği.

bulunacaktır.

Kaynak kod ilk test için hazır olduğunda »File / Save« komutuyla kaydedin ve »Run / Run Configuration / Android Application« menüsünden projenizi çalıştırın. Sonra bir isim ve yaratılan projeyi seçin. »Launch Action« kısmından »Launch«a tıklayıp yaratılan etkinliği girin. Şimdi »Run« dediğinizde Android Emülatörü otomatikman açılacak ve aracınızı sınavabileceksiniz. »Android Mobile« kısmında önceden bütünleştirilmiş bir dizi programcık ve kaynak kodları bulunuyor. Bunları Eclipse'te istediğiniz gibi görüntüleyebilir ve değiştirebilirsiniz.

2

Açık durumda
Otomatik olarak yazılan uygulama bir metin alanından oluşuyor.

3

Emülatör Araç,
butona fareyle tıklanınca çalışıyor.

keti henüz serbest olarak dağıtılmıyor. Ama kulağımıza ilişen söylentilere göre, kullanıcılar popüler web dilleriyle de (HTML, CSS, JavaScript) program yazabilecekler. Bunun için de uygun bir HTML düzenleyicisi yeterli. Ama yazdığınız araçları test etmek için emülatöre ihtiyacınız var.

Dahası, sadece Mojo adlı SDK programları imzalı paketler halinde üretebiliyor. Geliştirici araçlarının ne zaman çıkacağı meçhul olsa da, <http://developer.palm.com> adresinden beta sürüm için kayıt yaptırabilirsiniz. Şimdilik Palm SDK'ları önerilen program tipine, geliştirme platformuna ve dile göre dağıtıyor. İmzalı araçlar ise App Catalog adlı bir çevrimiçi mağazadan satılacak.

Uygulamaların kaynağında index.html adlı bir dosya bulunuyor; örneğin, grafikler ve düğmeler bu dosyada belirleniyor. Sistem için benzersiz olan bir biçim kalıbı (style sheet) sistem için gerekli özelleştirme işini üstleniyor.

Arka planda çalışan SQLite programı kitaplığı JavaScript API'leriyle etkinleştirilebiliyor. Bununla beraber, merkezi sistem olan Core OS'a hala doğrudan erişim yok. Palm'a göre, uygulamalar Mojo çerçevesi yardımıyla User Interface System Manager (UI) ile haberleşiyor.

Bu program, ağ ya da ses denetçileri gibi sistem hizmetlerini denetleyen webOS hizmetleri için arabuluculuğu üstleniyor.

Android: Java kodu

Android, Google dışında 33 üyesi daha bulunan Open Handset Alliance adlı bir grubun geliştirdiği işletim sistemi. Ancak Google bu platformun ardındaki itici güç. Platform Apache2.0 lisansı taşıdığı için her taşınabilir ağıta aktarılabilir. Bu yüzden şu anda kendi "Google mobile" sürümü üzerinde çalışan birçok geliştirici var. Android'in temelinde, ağ desteği, ses, klavye ve kamera sürücülerini gibi basit modülleri bir araya getiren bir Linux çekirdeği bulunuyor. Donanım uygulamalar arasında arabirim görevini Dalvik Virtual Machine üstleniyor. Bu arabirim, aşağıdaki grafikte görüldüğü gibi Java Runtime Environment'ı temel alıyor.

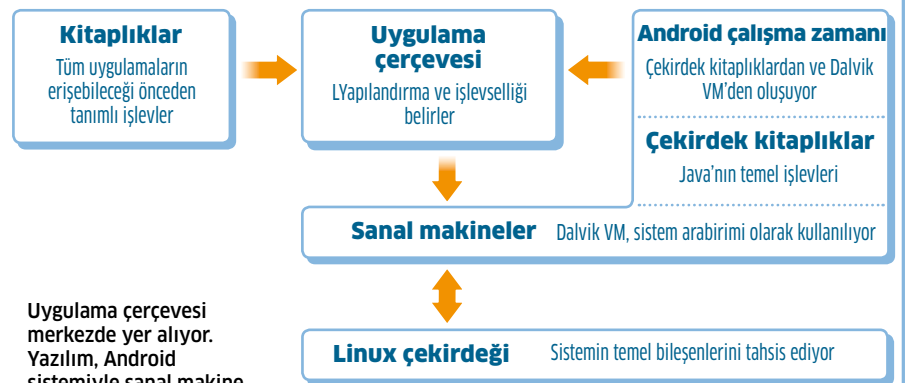
SDK, uygulama çerçevesi, kitaplıklar, emülatör ve Android çalışma zamanından oluşuyor. Kaynak kodlar Java'yla yazılıp derleniyor, sonra da bir çapraz birleştirici (cross-assembler) ile modüler hale getiriliyor ve böylece Android üzerinde işletilebiliyor. Basit düzeyde Java bilen herkes Android araçları yazmaya başlayabilir. Sayfanın sonunda bunun basit bir örneği var.

Bu da demek oluyor ki programlama tüm SDK'larda ve platformlarda kolay; ama temel düzeyde programcılık bilgisi şart. Geniş kullanıcı topluluğu ve göz ardı edilebilir engeller sayesinde, artık her kullanıcı kendi uygulamasını cep telefonunda çalıştırabilecek. 🇹🇷

balkim@chip.com.tr

Bir Android uygulamasının anatomisi

Bir uygulamanın temel çerçevesi daima aynı unsurlardan oluşur. Aracın uygulama alanına göre program gerekli bileşenlere erişir.

Sanal Şehirlere davetlisiniz

Ogame, Travian, Knight Online, Klan Savaşları derken sanal oyunlar ve ortamlar gittikçe daha popüler hale gelmeye başladı. Yazımızda tanıtacağımız sanal şehirler ise kullanıcılara az önce saydıklarımızdan **DAHA FARKLI** bir tecrübe yaşatıyor.

NEDİM ŞAHİN

İnternet teknolojileri geliştikçe çevrimiçi uygulamalar daha çekici hale geliyor. Bazı uygulamaları çalıştırmak için tek ihtiyacınız olan şey güncel bir internet tarayıcısı. Bununla birlikte hız ve popülerlik de sağlanınca geliştirilen bir uygulama kısa sürede tüm Dünya'ya yayılabilir. Yazımızda yer verdiğimiz yerli ve yabancı sanal şehirler hem tasarımları hem de içerikleri ile görülmeye değer uygulamalar arasında.

Second Life

Popüler yaşam simülasyonu Second Life'ın 2003 yılındaki kuruluşundan itibaren hızla artan kullanıcı sayısı bugün Dünya'nın her yerinden milyonlarca kullanıcıya ulaştı. Second Life, internet kullanıcıları için önemli bir sosyalleşme ortamı olarak ön plana çıkıyor. Firmalar içinse ürünlerini tanıtabilecekleri ve satabilecekleri yeni bir pazar olma özelliğini taşıyor. Hal böyle olunca Second Life artık bir oyun olmaktan çıktı. Adında da yer aldığı gibi ikinci bir hayat haline geldi. Öyle bir hayat ki; artık kendi para birimi bile var! Linden ismi verilen para birimi üzerinden alışverişler yapılıyor. 262 Linden 1 Amerikan Dolarına denk geliyor. Denk geliyor diyoruz çünkü Second Life kendi dalgalı kuruna ve ekonomi sistemine sahip. Para biriminin değeri sürekli değişiyor.

Bugün Dünya devleri birbiri ardına Second Life'da ofislerini açıyor. IBM, SUN, Cisco, BMW, Toyota, Mercedes Benz, Sony BMG, Adidas, Nike ve Reuters Second Life'da yer alan firmalar arasında. Bazı ülkelerdeki devlet kurumları da hizmetlerinin bir kısmını Second Life üzerinden ver-

meye başladı. Türkiye'den ise Vestel ve Star Gazetesi tuttıkları ofislerle ürünlerini tüm Dünya'daki kullanıcılara ulaştırmaya başlamıştı.

www.secondlife.com adresinden üye olduktan sonra küçük bir yazılımı bilgisayarınıza indirip kuruyorsunuz. Ardından kullanıcı adınız ve şifrenizle sanal dünyaya giriş yapabilirsiniz. Sağ üstteki arama kutusuna tıklayarak istediğiniz mekana "Teleport" ile uçmanız mümkün. Second Life'daki mekanları bir harita üzerinden incelemek isterseniz www.slurl.com adresini öneririz.

ComcastTown.com

Comcast Town'a ilk girişinizde göz alıcı renklerle dolu bir tasarım karşılıyor sizi. Bu bile siteye çok çabuk bir şekilde ısınmanızı sağlıyor. Size verilen başlangıç parasıyla ilk olarak evinizi oluşturuyorsunuz ve şehirde bir apartmana yerleşiyorsunuz. Ardından şehirde gezinmeye, alışveriş yapmaya ve diğer kullanıcılarla tanışmaya başlıyorsunuz. İlk başta güzel bir ev oluşturmakta zorlansanız da zaman geçtikçe paranız artıyor ve evinize yeni eşyalar almaya başlıyorsunuz. Evin düzenlenmesi ve eşyalarla döşenmesi The Sims oyununu hatırlatıyor. Şehirde gezinti ve komşularınıza misafirliğe gitmenizse oyuna ayrı bir tat katıyor.

Geçtiğimiz aylarda site üzerinde "en güzel ev" yarışması yapılmıştı. Bu tür etkinliklerle ve firmaların şehirdeki kullanıcılara sundukları servislerle geçirdiğiniz vakit daha eğlenceli hale geliyor. Ayrıca Facebook hesabınızı sitede tanıtarak buradaki evinizi Facebook'a taşımanız mümkün.

Bununla birlikte Facebook'daki arkadaşlarınızla şehirde birlikte takılabilir, birbirinize komşu olabilirsiniz.

Kaneva.com

Kaneva, 3 boyutlu sohbet ortamları arasında öne çıkan uygulamalardan birisi. "Fame Point" adı verilen puanlarla oyunda kendinize yeni kıyafetler, evler, eşyalar alabiliyorsunuz. Kaneva'yı benzerlerinden ayıran bir özelliği kendi evinizi yapabiliyor olmanız. Diğer pek çok site yalnızca ortama bağlanıp gezinmek ile sınırlıyken Kaneva'da kendinize ait kalıcı bir ev yapabilirsiniz. Bu ev sayesinde kendi arkadaş çevrenizi oluşturabilir, evinizde partiler düzenleyerek daha çok ziyaretçi gelmesini sağlayabilirsiniz. Ziyaretçiler geldikçe puan kazanıyorsunuz.

Sanalika.com

Sanalika.com'da 10'dan fazla adada gezip istediğiniz mekanda sohbete başlayabilirsiniz. Mekanların kalabalık olmasının yanı sıra çevredeki nesnelerin fazlalığı da dikkat çekiyor. Örneğin deniz kenarında oturma

Detaylar Sanal mekanlardaki nesneler özenle seçilmiş ve karakterlerin durak, koltuk, gazeteci gibi bu nesneler ile etkileşime geçebilmesi sağlanmış.

Çocuklar için Sanal Şehir

Hemen her sanal şehir yetişkinler için tasarlanmış durumda. Xivio.com bu durumun farkına varmış olacak ki çocuklar için bir sanal ortam hazırlamayı düşünmüş. Eğer siteye ebeveyn olarak çocuğunuzu üye yapıyorsanız bu durumu belirten seçeneği işaretliyorsunuz ve bu sayede çocuğunuzun sitedeki aktivitesini izleyebiliyorsunuz.

Türkçe İki boyutlu, arkadaşlarınızla birlikte güzel vakit geçirebileceğiniz bir site.

yerleri, ağaçlar, durak, kuğu, kuşlar, sandal, gazete satan bir kişi bulunuyor. Bu nesnelerle etkileşime geçebiliyorsunuz. İsterse- nizi köşedeki bowling salonuna veya soka- ğın sonundaki oyun salonuna giderek ora- daki kişilerle tanışabilir ve eğlenceli vakit geçirebilirsiniz. Ortamda bir de apartman bulunuyor ve bu apartmanda herkesin bir dairesi yer alıyor. Sitede "sanil" ismi veri- len para birimi kullanılıyor. Saniller ile is- terseniz karakterinize giysiler veya arka- daşlarınıza hediyeler alabiliyorsunuz.

Active Worlds

Kendi sanal dünyanızı oluşturmak ister mi- siniz? Active Worlds'de kullanıcıların oluş-

turdıkları yüzlerce sanal dünya bulunuyor. www.activeworlds.com adresinden küçük bir uygulama indirip kurarak sistemi kul- lanmaya başlayabilirsiniz. İlk olarak turist kipinde ortama bağlanıyorsunuz. 500'den fazla dünya üzerinde istediğinizde gezine- bilirsiniz. Eğer kendi dünyanızı oluşturmak isterseniz vatandaş (citizen) kaydı yapma- nız gerekiyor. Üyelik formunu doldurmak biraz sabır istese de sonunda kendi dünya- nızı tasarlamaya başlıyorsunuz.

Chatcity.cc

Chatcity.cc, herhangi bir yüklemeye gerek olmadan bağlanılabilecek bir sohbet orta- mı. Daha önce tanıttığımız uygulamalar

gibi üç boyutlu bir ortam sunamasa da Türkçe olması ve hızlı çalışması nedeniyle tercih edilebilecek bir site.

Gazogen.com

Türk yapımı bir diğer sohbet ortamı ise Ga- zogen. Kendi odanızı oluşturarak, oyunda- ki arkadaşlarınıza hediyeler olarak, farklı karakterler ve kıyafetlere bürünerek güzel vakit geçirebilirsiniz.

"Şikayet" ve "Kara Liste" gibi özelliklere önem verilerek düzenli ve seviyeli bir soh- bet ortamı oluşturulmuş. Lokanta, disko, plaj gibi mekanlar ile site üzerinde küçük bir şehir oluşturulmuş. yorum@chip.com.tr

yorum@chip.com.tr

GOOGLE LIVELY HİZMETİNE NE OLDU?

Geçtiğimiz sene oluşturduğu üç boyutlu ortam ile Google kullanıcıların ilgisini çekmeyi umuyordu. Ancak her bilişim projesinin başına gelebileceği gibi bu proje de bekleneni vermedi ve sene so- nuna doğru Google Lively kapanmak zo- runda kaldı. Aslında sohbet odaları yete- rince kalabalıktı ancak sohbetler Google'ın istediği niteliğe ulaşmamış ola- cak ki böyle bir karar alındı. Google gibi büyük bir firmanın bu konuda başarısız olması kullanıcıların sanal ortamlar ko- nusunda ne kadar seçici olduklarını gös- teriyor.

Kendi dünyanız Active Worlds'de kendinize ait bir dünya oluşturarak herkesi burada toplayabilir- siniz.

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.
esahin@chip.com.tr,
www.chip.com.tr/blog/sahin

Virüs müymüşüz?

Hiç düşündünüz mü ya virüsler dünyayı korumaya çalışan canlılar biz de dünyayı yok etmeye çalışan virüslersek ? Çevre konusunda duyarlı olmak, yüksek bir bilinç düzeyi gerektirmemeli artık.

15 Ekim Bu dünyanın virüsleri

Bu yazımda genel Donanım Günlüğü konseptinin biraz dışına çıkmak istiyorum. Matrix filminde ajan Smith'in Morpheus'u kaçırıp Zion'a giriş şifrelerini öğrenmek için sorguya aldığı sahneyi hatırlarsınız. Bu sahnede Neo ve Trinity helikopterle gelip Morpheus'u kaçırana kadar Smith'in ilginç bir tiradı vardır. Geçenlerde aklıma gelen bu sahne, ilginç çağrışımlar yaptı. İlgili sahnede Smith, virüslerin nasıl kontrolsüzce çoğalıp bulundukları bölgedeki kaynakları tükettiğini ve daha sonra kaynaklarını tüketecek başka yerler aradığını söyleyerek bu tanıma uyan doğadaki ikinci bir canlı olarak insanoğlunu göstermişti. Aslında bu tanımda gerçeklik payı yok değil. Zira doğadaki canlılar kendi içinde mükemmel bir denge içinde yaşamlarını sürdürürken, insanoğlu tüketim ve çoğalma konusunda büyük bir açlık gösteriyor. Dahası insanoğlu o çok övündüğü aklını, doğaya verdiği zararı tazmin etmek için kullanmaktan aciz bir görüntü çiziyor. Bunun sonucunda iklim değişiklikleri, kaybolan hayvan ve bitki türleri ve diğer doğa felaketleri olarak tüm bu zararlar tekrar bize dönüyor. Buraya kadar söylediklerimi herkes biliyor zaten. Peki ama ya doğa dediğimiz canlılar (ve cansızlar) bütünü aslında tek başına büyük bir canlıysa? Doğanın dengesi dediğimiz şey de basit anlamda bir denge değil de bilinçli bir kompanzasyon sistemi ya da genel anlamda "akılsa"? Aslında düşündüğümüzde insan vücudu milyonlarca canlıdan oluşuyor. Çoğu zararsız hatta faydalı olan bu milyonlarca canlı arasında zararlı olanlar da var kuşkusuz. Ve zararlı olanlarla zararsız olanlar arasındaki denge bozulduğunda hasta oluyoruz. Dolayısıyla doğa dediğimiz sis-

temler bütünü aslında kayguları ve planları, hatta stratejileri olan bir ana sistemdir demek çok da uçuk sayılmaz. Burada üstünde durulması gereken, doğanın bizim anladığımız anlamda akıllı olup olmaması değil. Zira doğanın aklını kendi aklımızla paralellik kurarak anlamaya çalışmak gereksiz ve konunun özünü ıskalamamıza sebep olacak beyhude bir çaba olacaktır. Diğer tarafta ya biz yani insanoğlu, aslında ajan Smith'in dediği gibi bu dünyanın (onu yiyip bitirmeye çalışan) virüsleriysek? Daha da ironik olanı ya virüs dediğimiz zararlı canlılar, aslında doğa tarafında bizi yok etmek adına üretilen "antikorlar-sa"? Domuz gribi almış yürümüşken bu satırlar pek de hoş değil farkındayım ama şapkamızı ne zaman önümüze koyup düşüneceğiz acaba?

NOT: Teknik olarak Matrix'teki analogi itibarıyla insanoğlu virüse değil kanser hücresine daha çok benzetilebilir. Zira virüs bir dış etken olarak vücuda girip zarar verir. Öte yandan kanser hücresi, vücudun (bir zamanlar) kendi hücresiyken genetik yapısındaki bozulma sebebiyle var olduğu ortama yabancılaşır ve vücut tarafında bir yabancı olarak algılanarak kontrolsüzce çoğalıp etrafına zarar verir.

17 Ekim Fermi öfkeli geliyor

AMD yeni Radeon HD 5000 (RV 870)serisiyle arkasına sağlam bir rüzgar almış gidiyor. DX 11.0 destekli bu yeni GPU ailesi nVidia kartları sürklase etmiş durumda ve nVidia şu sıralar harıl harıl yeni GPU'sunu bitirmeye çalışıyor. Kod adı Fermi olan yeni DX 11.0 destekli nVidia üretimi GPU yani GT300, 40nm teknolojisiyle üretilecek ve 3 milyar transistör barındıracak. AMD

Doğal denge? Ajan Smith, Morpheus'u sandalyeye bağlamış şifreleri öğrenmeye çalışırken bir yandan da insanlık hakkında "gayet objektif" değerlendirmelerde bulunuyor.

Ses ver nVidia! nVidia'nın kod adı Fermi olan GPU'su hakkında bilgi almak istediğinizde karşınıza fizikçi Enrico Fermi'nin fotoğrafları çıkıyor.

ATI RV870 yani Cypress ise 2 milyar transistör içeriyor. Fermi, 256 bitlik RV870'in ve önceki 512 bitlik nVidia modellerin aksine 384 bit bellek veriyolu genişliğine sahip olacak. Adını nükleer reaktörün mucidi sayılan İtalyan fizikçi Enrico Fermi'den alan ve 1.5 GB hatta 3 ve 6 GB'a kadar GDDR5 bellek desteği olan GT300, genel olarak nVidia'nın epey güvendiği bir GPU olacak. Zira firma özellikle üst uç sistemlerde GT300'e öyle bel bağlamış durumda ki, bu GPU ile sadece AMD'nin 5000 serisini değil, 2010'da çıkacak Intel'in Larrabee'sini de gözüne kestirmiş durumda. Rekabet git-tikçe kızışmış durumdayken sektör nVidia'dan yaklaşık spesifikasyonlar değil somut adımlar bekliyor. Bu arada AMD, Radeon HD 5870 ve 5850 ile keyifli günler geçirirken yan gelip yatmıyor ve giriş-orta seviye için DX 11.0 destekli GPU'ları HD 5770 ve HD 5750'yi piyasaya sürdü bile. 128 bitlik bu GPU'lardan HD 5770'i taşıyan modeller 1 GB GDDR5 bellek taşıyor ve 199 dolar etiketiyle satılıyor. Performans açısından bakılırsa, yapılan ilk testlere göre HD 5770, HD 4870'e denk hatta daha iyi bir başarıma sahip. HD 5700 serisindeki fiyatların 110 dolar-dan başlayacağı da gelen haberler arasında.

20 Ekim Megapiksel savaşı

Konu ilginç olunca gelişmelerle birlikte yorumlarımla sık sık sizinle paylaşıyo-

rum. Fotoğraf makinesinde çözünürlük de böyle konulardan biri. Olympus'un daha önce duyurduğu 12 Megapiksel'de kalıp diğer gelişmelere konsantre olma kararını desteklediğimi daha önce belirtmiş fakat 12 Megapiksel'i bu noktada erken bir durak olarak gördüğümün altını çizmiştim. Bu noktada Olympus'un çarpan faktörü 2 olan bir algılayıcı kullandığı için daha düşük kumlanma oranı yakalamak adına algılayıcıdaki pikseller arasında daha fazla boşluk kalabilmesi için çözünürlük açısından diğer üreticilerin gerisinde kalması mantıklı. Nikon'un yeni bombası D3S ise, tam çerçevede 12.1 Megapiksellik çözünürlüğünde saniyede 9 kare çekebiliyor. Üstelik ISO 200-12.800 (ISO 100-102.400 desteği de var) desteği sayesinde düşük ışık şartlarında bile performanstan ödün vermiyor. Canon da tabii ki bu arada boş durmadı ve 1D Mark IV'ü piyasaya sürdü. 16.1 Megapiksel çözünürlüğünde fotoğraf çekebilen Mark IV tam çerçeve değil ve APS-H formatını kullanıyor

5000 dolarınız varsa kaçırmayın Canon EOS 1D Mark IV, en iyi makinenin ille de tam çerçeve olması gerektiğini de göstermesi açısından ilginç bir model.

Harici optikler iyidir Harici bellek ve disk çözümleriyle tanıdığımız Transcend, genişleyen pazarı görerek harici optik DVD yazıcısını piyasaya sürdü.

(1.3 çarpan). Saniyede 10 kare çekebilen bu hız canavarının Amerika gövde fiyatı 5000 dolar. Üreticilerin, çözünürlüğü sabitleyin-ce daha iyi ergonomi, daha düşük kumlanma ve daha geniş bir dinamik alan gibi aslında çekilen fotoğrafa çözünürlükten daha fazla etkiyen özelliklere yoğunlaşması önemli bir gelişme. Konuyla doğrudan ilgisi olmasa da belirtmek istediğim bir nokta, Olympus, Sony, Pentax ve Samsung gibi SLR üreticileri, gövdede imaj sabitleme sunuyor. Fakat bu üreticiler arasında hem gövdede imaj sabitleme hem de tam çerçeve desteği sunan tek üretici Sony. Dolayısıyla Canon ve Nikon'u SLR arenasında sıkıştırabilecek bir üretici varsa bu da Sony olacaktır. Zira diğer üreticilerin mevcut objektiflerinde tam çerçeve uyumu bulunmuyor. Hal böyleyken bir üreticinin "hop tam çerçeve SLR yaptık" demesi de mümkün değil.

21 Ekim Harici DVD yazıcılara gün doğdu

Netbook'lar pazar payını bu derece artırıp bir de üstüne optik sürücü barındırmayan süper ince dizüstü PC'ler arz-ı endam etmişken harici optik sürücülerin popüler olması şaşırtıcı değil. İlginç olansa çok değil 2 sene öncesine kadar optik sürücüsüz bir dizüstü üretmeye kimsenin cesaret edememiş olması. Bu aşamada Apple, Mac Air ile konuyla ilgili ilk girişim olarak Pandora'nın kutusunu açtı diyebiliriz. USB diskler ucuzlayıp yaygınlaşınca optik sürücüler de eski önemini kaybetti. Oysa disket sürücü portları kullanımdan kalkmalarına rağmen yıllarca anakartlarda yer almıştı. Her halükarda nadiren kullandığımız bir bileşeni sürekli dizüstü PC gövdesinde taşımak gerçekten de pek çok açıdan mantıklı değil.

Sildiklerinizden

Veri siliciler hassas verileri sabit diskinizden sonsuza dek sildiklerini iddia ediyorlar. Peki, bu araçlar işlerini ne kadar ayrıntılı yapıyor? Profesyonel bir veri kurtarma laboratuvarının yardımıyla yaptığımız testin sonuçları **ŞÜPHEYE YER BIRAKMIYOR.**

BARIŞ EMRE ALKIM / MM

Eski sabit diskinizi bir açık artırma sitesinden satıp neden para kazanmıyorsunuz? Kulağa hoş geliyor olabilir ama önce içindeki mevcut veriyi güvenli bir şekilde silmelisiniz. Parolalarınız ya da kredi kartı numaralarınız hala sabit diskte olabilir. Ya da uyarılara kulak asmayıp siz de ihtiyatsız satıcılar kervanına katılabilirsiniz. Kesler International adlı adli bilgisayar araştırma şirketinin verileri, eBay'de satılan sabit disklerden %40'ının üzerinde hala eski bilgiler bulunduğunu ortaya koyuyor. Satıcıların bazıları dikkatsizlikten ötürü verileri silmeyi unuturken, bazıları da yanlış yöntemi tercih ediyor.

Güvenle üzerine yazma

Sabit diski temizlemek için yeniden biçimlendirmenin (formatlamanın) yettiği yanlışlığı çok yaygın. Halbuki bu işlem sırasında yazılım sadece boş bir dizin yapısı oluşturuyor ve işletim sisteminin verileri disk üzerinde böldüğü kümelerin boyutunu değiştiriyor. Ancak bu işlem asıl verilere dokunmuyor ve Recuva gibi ücretsiz ve basit bir yazılımla bile verileri kurtarmak mümkün oluyor (DVD'mizde mevcut).

Dosyaları tümüyle ortadan kaldırmak için, üzerlerine veri yazmanız gerekir. Testimiz bu amaca hizmet eden araçları ve onların hangi sıklıkla kullanmanız gerektiğini gösteriyor. Beş ticari ve iki ücretsiz yazılı-

YORUM

Reinhold Kern,
Kroll Ontrack'ın müdürü

Biçimlendirme yetmez!

Eğer veri taşıyıcılarınızı satmayı tasarlıyorsanız ilk işiniz onları silmek olmalı. Kim vergi bilgilerinin ya da özel fotoğraflarının başkasının eline geçmesini ister ki? Geri Dönüşüm Kutusu'nu boşaltmak ya da diski biçimlendirmek, veri kurtarma yazılımlarının üstesinden kolayca gelebildiği şeyler. Mutlak güvenlik sağlayan tek şey, verileri güvenli şekilde yok etmek. Eğer doğru aracı kullanıyorsanız, verilerin üstüne bir kez yazmak yetiyor da artıyor bile.

mın birer disk bölümünü (partition) yok etmesi gerekiyordu. Bu işlem tamamlanınca diski, veri kurtarma uzmanı Kroll Ontrack'e yolladık. Alman Federal Suç Bürosu'na ya da Federal İstihbarat Servisi'ne göndermekten bir farkı yok, zira onlar da Kroll'la aynı yöntemleri kullanıyor ve hatta donanımlarının bir kısmını Kroll Ontrack'ten satın alıyorlar. Eğer verileri onlar kurtaramazsa, hiç kimse kurtaramaz.

Yöntemler: Ateşli tartışmalar

Verileri güvenli şekilde silmek için üzerine kaç kez yazmak gerektiği hala web forumla-

SİLME STANDARTLARI

DoD 5220.22-M (ABD Savunma Bakanlığı): Üç geçişli (ilk seferi gelişigüzel bir değer, ikincisi bu değer tam tersi olan bit değeri, üçüncüsü ise gelişigüzel byte'larla)

Nato standardı: Yedi geçişli (00 ile FF'in kullanıldığı altı geçiş, gelişigüzel karakterlerle yedinci geçiş)

VSITR (BT Güvenliği Federal Ofisi) Yedi geçiş (00 ile FF'in kullanıldığı altı geçiş, AA'nın kullanıldığı yedinci geçiş)

Bruce Schneier'in algoritması: Yedi geçişli (ilki 00 ile, ikincisi FF ile, sonraki beş geçiş gelişigüzel karakterlerle)

Guttman güvenli silme algoritması: 35 geçiş kadar (dört rastgele karakter, sonra seçilen değerlerle 31 geçiş)

rında sıkça tartışılıyor. İşin arka planına baktığımızda, sabit disklerin verileri, disk yüzeyindeki metal parçaların manyetize edilmesiyle sakladığını görüyoruz.

Manyetizasyonla elde edilen iki farklı kutup, 1 ve 0 bitlerine denk düşüyor. Disk kafası okuma sırasında analog sinyali sayısala çeviriyor ama bu yöntem de tartışmaya açık. Bir söylentiye göre, analog sinyalin manyetik alan kuvveti üzerine yazıldıkça değişiyor. Örneğin, bir 0'ın üzerine 1 yazılacak olursa, sinyal değeri 0,95 olurken 1'in üzerine 1 yazıldığında değer 1,05 ediyor. Eğer silme programı verilerin üzerine bir

geriye eser kalsın

Dosya siliciler verileri nasıl yok ediyor?

Aşağıdaki örnek, boyutu 2 GB'ı geçen sıradan bir NTFS disk bölümünü temel alıyor. Bu durumda, dosya içeriği her biri 4 KB tutan kümelere dağıtılmış durumda. Yazılımın, disk bölümlere dizinlerini kullanarak bu kümeleri tanıması ve üstüne yazması gerekiyor.

- 1 Yazılım, disk bölümlere dizinlerine (Ana dosya tablosu, MFT) bakıyor ve silinecek dosyanın girişini buluyor.

DİSK BÖLÜMÜ

ÖN YÜKLEME SEKTÖRÜ

ANA DOSYA TABLOSU (MFT)

SİSTEM DOSYALARI

VERİLER

VERİLER

Veri - Küme (4 KB)

Yazılım dosya içeriğini barındıran kümelerin üstüne yazıyor

4

Boş alan! Aracın, dosyanın işgal etmediği küme içeriğinin de üstüne yazması gerekiyor.

- 2

Silici, dosya girişini denetliyor

DOSYA BAŞLIĞI 1024 BYTE

STANDART BİLGİ (42 BYTE)

DOSYA ÖZNİTELİKLERİ (982 BYTE)

DOSYADA TUTULAN

DOSYADA TUTULMAYAN*

İmza
lik dosya özniteliğinin adresi
Kullanımda mı / silinmiş mi?
Kullanılan MFT girişi boyutu
MFT girişinin atanmış boyutu

Yaratılış tarihi
Son değiştirme tarihi
Son erişim tarihi
Bulunduğu klasör
Dosya adı
Dosya yaratıcısı
Kim kullanılabilir

1. Parça
İşgal edilen küme sayısı
Başlangıç noktası (1. küme)
2. Parça
İşgal edilen küme sayısı
Başlangıç noktası (1. küme)
3. Parça vb.

Çalışma listesi

3

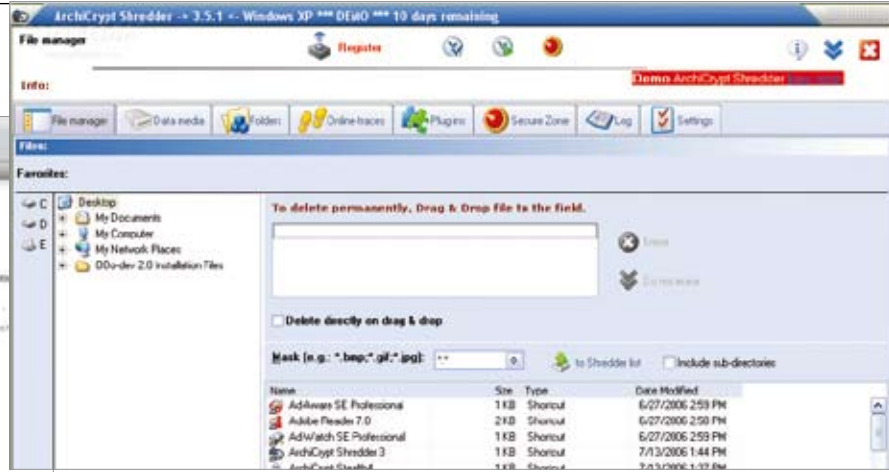
Silici, çalışma listesi sayesinde dosyanın yer aldığı kümeleri buluyor.

! Silicinin dosya adının da üstüne yazması şart

*MFT'de tutulmayan dosya niteliklerini kapsıyor, buna dosya içeriği dahil.

SystemUP
En iyi çalışan
program olan
Eraser, açılış
ekranında üç
silme seçeneği
sunuyor.

ArchiCrypt Bu yazılım, takas dosyası gibi korunmuş sistem dosyalarını silme özelliğine sahip.

kez yazmakla yetinirse önceki değerleri bu küçük farklardan yola çıkarak okumak mümkün olabiliyor. İşte bu yüzden, uzmanların geliştirdiği silme prosedürüne (Silme standartları başlıklı kutuya bakınız) sadık kalmalısınız. Bir diğer dedikodu ise, yazma kafasının eski değerleri tam olarak silmeyip belirli bir değere yuvarladığı ve arta kalan değerlerin hala okunabildiği yönünde. Bunda bir gerçeklik payı varsa, yine verilerin üzerine bir kez yazmak yeterli değil. İşin doğrusu, bu söylentiler gerçek. Ama disketler için; sabit diskler için değil. Sabit disklerde izler geride "artık" bırakacak kadar büyük değil. Üstelik disk kasası içindeki ısı değişimleri, manyetik alanı değiştirerek, üzerine yazmanın güçlendirme ya da zayıflatma etkisini değiştiriyor. Bu da yetmezmiş gibi, sabit diskler zaten yıllardır analog sinyalleri 1:1 oranında okumuyorlar, çünkü yüksek veri yoğunluğu, sinyal gücünün daha düşük olmasını zorunlu kılıyor. Daha yüksek veri yoğunluklarıyla başa çıkabilmek için diskin DSP'si (Dijital Sinyal İşlemcisi) belirli bir prosedüre uyarak okuma verilerini çözüyor. Bu yöntem, örneğin EPRML (uzatılmış kısmı tepki / maksimum benzerlik) olabilir. Bu sırada DSP sinyalin tepe noktalarını ele almaktansa, birçok ölçümden yararlanıyor ve bu yüzden de sinyalin tepe noktaları bir rol oynamıyor. Adli veri uzmanı Craig S. Wright'ın yakın zamanda, çağdaş bir manyetik güç mikroskobunu okuma aygıtı şeklinde kullanarak yürüttüğü bir deney, şunları doğruluyor: Wright, üzerine sadece bir kez yazılmış bir biti, eski içeriğinin o ya da 1 olduğunu önceden bilmek şartıyla %56 olasılıkla okuyabiliyor. Bu değer, sizin de gördüğünüz gibi yazı tura atmanın %50'lik

oranından ancak biraz yüksek. Tam bir byte'ın değerini öğrenmeye sıra gelince, olasılık %0,97'ye geriliyor. Bir başka deyişle, üzerine yazılan bitin eski değeri bilinmedikçe en iyi donanım bile çaresiz kalıyor.

Yedi silici program karşılaştırmalı testte

Bu da şu anlama geliyor: Veri siliciler karşısında suç soruşturma birimlerinin, hatta gizli servisin bile eli kolu bağlı. Kroll Ont-rack laboratuvarına gönderdiğimiz diskteki verilerin üzerine sadece bir kez gelişigüzel rakamlarla yazılmış olmasına rağmen, uz-

manlar hangi aracı kullanırlarsa kullansınlar tek bir dosyayı bile kurtaramadılar.

Kroll sadece verileri silmek için hangi yöntemin tercih edildiğini bulabildi. Siliciler boş alanda bile (grafiğe bakınız) veri bırakmamış, böylece disk güvenliğinin en zayıf halkasını ihmal etmemişlerdi. Bu yüzden test katılımcılarımızın performansı iyi ile mükemmel arasında değişiyor. Yine de birkaç sorun yok değildi. Disk Doctor'un veri silicisi, O&O SafeErase ve Space Eraser adlı ücretsiz ürün, Ana dosya tablosundaki (MFT) dosya ve dizin isimlerini olduğu gibi bırakmıştı. Yani elinde basit bir veri kurtarma yazılımı bulunan herkes, hangi dosyala-

Flash sabit disklerdeki verileri yok etme

SSD'lerde veri saklama elektriksel olarak gerçekleşiyor, bu yüzden de farklı yöntemlere başvurmak şart

Katı Hal Diskleri (SSD'ler) giderek yaygınlaşıyor; zira bunlar daha hızlı ve sağlam, ayrıca taşınabilir bilgisayarlar için daha uygun. Ancak, diskin hangi bölümüne fiziksel olarak veri yazılacağını bilemeyen veri silicilerin işini yokuşa sürüyorlar.

YAZILIMLAR ÇARESİZ:

Bir flash diskin bellek hücreleri belirli sayıda üstüne yazma işlemine izin verdiği için, denetçi yonga bunları eşit şekilde hücrelere dağıtıyor. Bu bir SSD'nin ömrünü uzatıyor uzatmasına, ancak hangi bilginin hangi kümede yer aldığını sadece denetçinin bilebileceği anlamına da geliyor ve bu konuda Windows bile çaresiz.

Böylece, kullanıcı istediği dosyaları tek tek yok edemiyor ya da kullanılmamış disk alanının üstüne yazmıyor. Bu, sürücü sınırlarının da ötesine uzanıyor. Windows verileri disk bölümlerine ayırda da, SSD orali bile olmuyor.

Bu da bir veri silme programına tek bir çözüm bırakıyor: Tüm sabit diski silmek. Böylelikle, sizin için önemli olan verileri silmek için SSD disklerde tek yapabileceğiniz diskin tamamını temizlemek.

Derginizle gelen DVD'ye bu iş için CBL firmasının Data Shredder aracını koyduk. DOS sürümü bir yazılabilir CD'den çalışabiliyor ve diske dışarıdan erişim içindekileri yok edebiliyor.

CHIP DVD İÇERİĞİ

Veri yok ediciler

Eraser ► Verileri hızlı ve güvenli şekilde siliyor

Space Eraser ► Boş alanın üstüne yazıyor

CBL Data Shredder ► Sabit disk yok ediyor

Recuva ► Veri silicinin işini yapıp yapmadığını görmek için

► **CHIP DVD'DE:** İlgili araçlara CHIP-Code **SİLME ARAÇLARI** ile ulaşabilirsiniz.

rın silinmiş olduğunu öğrenebilirdi. Space Eraser'ın işlev kapsamı zaten çok değil; zira program sadece kullanılmayan disk alanını, bir diğer deyişle diskin veri içermeyen kısmını silmek için. Bu araçları kullanmak için ilk yapmanız gereken, ortadan kaldırmak istediğiniz her şeyi Geri Dönüşüm Kutusu'na göndermek ve bu kutuyu boşaltmak.

Sorunlu alanlar: Korunan veriler

Bir diğer sorun ise "System Volume Information" dizini. Windows, sistem kurtarma amacıyla yarattığı dosyaları burada saklıyor. Bununla birlikte, hassas veriler genel-

likle burada yer almıyor çünkü sistem kurtarma, sadece çalışma için gerekli değişiklikleri, örneğin DLL dosyalarını ya da kayıt dosyası girişlerini saklıyor. Eğer Vista'nın Ultimate sürümünü kullanıyorsanız işler değişiyor çünkü bu sürüm, dosyalardaki değişiklikleri de kaydediyor. Durum buysa, Space Eraser'dan uzak durmanızı öneriyorum çünkü yazılım sadece kullanılmayan disk alanını siliyor ve yedek dosyalarına karışmıyor. Bu dosyalar elle silinemedikleri için, kendiliğinden kullanılmayan disk alanına da eklenmiyor. Diğer yandan, Space Eraser dışındaki tüm araçlar "System Volume Information" dizinine erişip içeriğini silebiliyorlar. Sistem disk bölümlerini silmek de hiç kolay değil. Windows programları kendi işletim sistemlerini ek bir şey gerekmeden silebilse de, bunu çok iyi yapamıyorlar. Disk Doctors'un silicisi ve Freeware Eraser böyle bir işlev barındırmıyor. Kullanıcının eski diskin sistem bölümünü silmek için bir başka disk bölümünde olması gerekiyor. Diğer tüm araçlar ise Windows disk bölümü de dahil tüm sürücüyü silmek için yeniden başlama gerektiriyor. Sadece ArchiCrypt bu iş için ayrı bir önyükleme ortamı kullanılmasına izin veriyor. İlke bakımından bu tür araçlar daha çok SSD'ler için uygunlar. SSD'ler soldaki kutudan da göre-

ceğiniz üzere, ancak tümüyle silinebiliyor. Eski dosyaların gizlenebileceği bir diğer yer de eski bir disk bölümünden kalma verileri içerebilen bölümlenmemiş alan. SafeErase, programın içinden doğrudan bu kısmı silebilen tek yazılım. Diğer araçlarda öncelikle bölümlenmemiş alanı mevcut bir diske atmanız gerekiyor. Bu işlemi Windows'un disk yönetimi kısmından, herhangi bir ek yazılım gerekmezsiniz yapabilirsiniz.

Hız: Akıl almaz fark

Programların dosyaları silme hızları arasında akıl almaz bir uçurum gözlemledik. Bu da çok şaşırtıcı, çünkü araçların yapmaları gereken tek şey, bir disk bölümünün kümelerine gelişigüzel bir desenle, bir defa veri yazmak. Disk Doctors'un veri silicisinin 2 GB'lık bir disk bölümünün üstüne yazmak için 20 dakika gerektirmesine akıl sır erdiremedik. Bu araca 1 terabyte kapasiteli diskinizi emanet ederseniz 166 saat beklemeniz gerekiyor. En hızlı araçlar, 2 GB verinin üstünden geçmek için 1,5 dakikadan biraz fazlasını gerektiren iki ücretsiz yazılımdı. Bununla birlikte, zaman sıkıntınız yoksa hangi aracı kullandığınız çok da fark etmiyor. Hepsisi de bilgisayarınızdaki en hassas verileri güvenilir şekilde silebiliyor. □

balkim@chip.com.tr

Silme garantisi: Üstüne veri yazılan dosya geri gelmiyor

SIRALAMA	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	6. SIRA	7. SIRA
Ürün	SystemUp Eraser 2009	abylon Shredder	ArchiCrypt Shredder	Heidi Eraser	O&O SafeErase	Disk Doctors Data Shredder	Space Eraser
Üretici	zoneLink	abylonsoft	ArchiCrypt	Heidi Computers	O&O Software	Franzis	Patrick Hollerbach
İnternet	www.systemup.de	www.abylonsoft.com	www.archicrypt.com	www.heidi.ie	www.oo-software.com	www.diskdoctors.net	www.holliesoft.de
Fiyatı (yaklaşık)	30 Euro	25 Euro	25 Euro	Freeware	30 Euro	30 Euro	Freeware
Toplam puan	97,6	97,4	96,4	95,2	93,2	86,6	86,0
Lab. Kont. Dosyalar	silinmiş	silinmiş	silinmiş	silinmiş	silinmiş	silinmiş	silinmiş
Lab. Kont. İsim / dizin	silinmiş/silinmiş	silinmiş/silinmiş	silinmiş/silinmiş	silinmiş/silinmiş	-/-	-/-	-/-
Lab. Kont: Artan alan silinmiş mi?	●	●	●	●	●	●	●
Silme süresi (dakika)*	2:29	1:05	6:28	0:43	1:34	20:33	0:34
Boş alanı silme	●	●	●	●	●	●	●
Sistem bilgisini silme	●	●	●	●	●	●	-
Sistem dosyalarını silme	-	-	●	●	-	●	-
Sabit diskleri / disk bölümlerini silme	●/●	●/●	●/●	-/-	●/●	-/-	-/-
Bölümlenmemiş alanı silme	-	-	-	-	●	-	-
Açılış CD'si oluşturma	-	-	●	-	-	-	-

2,1 GB'lık, 554 MB yer kaplayan 6326 dosyalı bir disk bölümünün silinmesi

● Zirve sınıfı (100-90)
● Orta sınıf (74-45)
● Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

● Üst sınıf (89-75)
● Tavsiye edilmez (44-0)

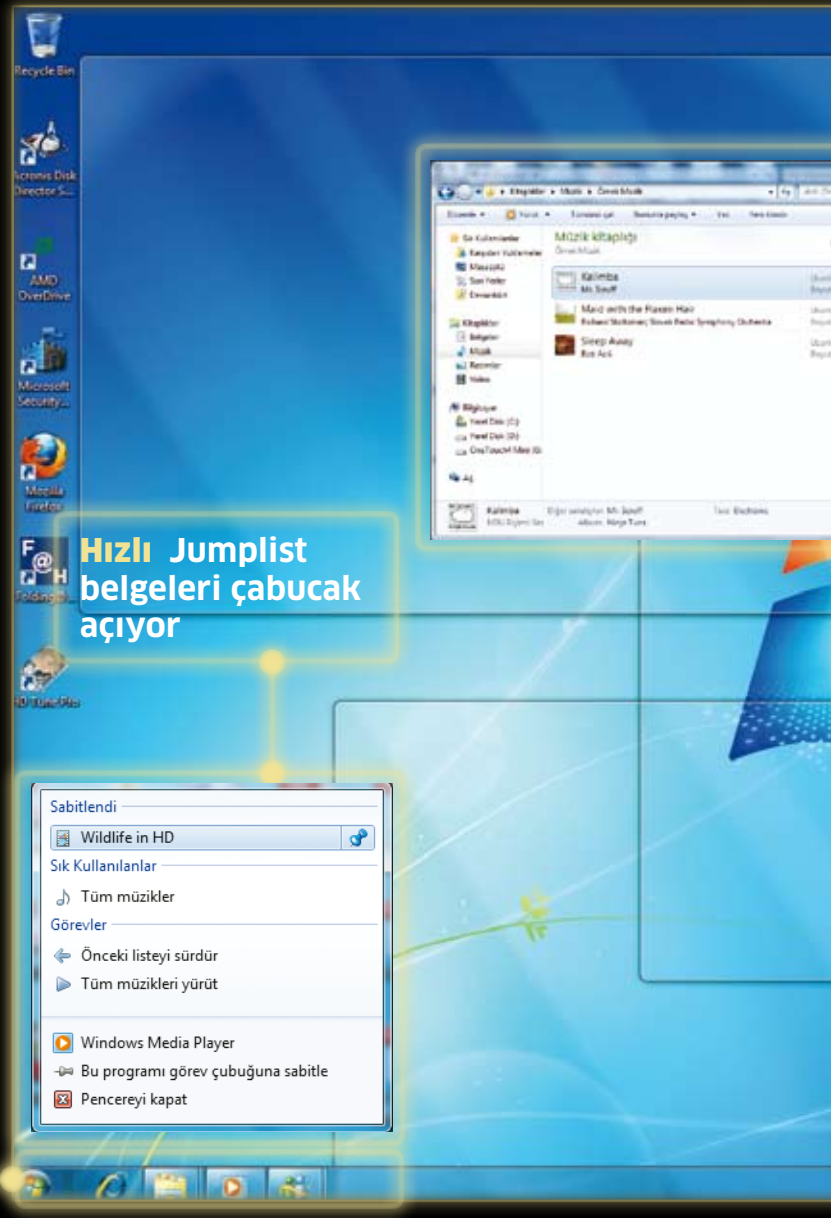
● Var
● Yok

Windows 7 ne kadar iyi?

Windows 7 hakkında çok şey söylendi. CHIP, yeni işletim sisteminin final sürümünü test ederek Windows 7'nin **GERÇEKTE NE KADAR İYİ** olduğunu ve neleri daha iyi yapabildiğini açıklıyor.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU - DH

**Derli toplu
Görev çubuğu
elden geçirilmiş**

Vista'nın başarısızlığa uğramasından sonra, doğrusu şöyle bir durumu hiç düşünmemiştik: Microsoft yeni bir işletim sistemi çıkarıyor ve tüm dünya yeni Windows'tan oldukça etkilenmiş görünüyor. Kritiği seven en sert testçiler bile Windows 7'nin beta ve çıkmaya aday sürümlerini oldukça başarılı bulmuştu.

Ancak şimdi gerçeğe yüzleşme vakti geldi: CHIP, Vista takipçisinin final sürümlerini test etti. Yani işletim sisteminin pazara çıkacak Türkçe sürümlerinin son halini. Testte, Microsoft'un yeni işletim sisteminin çok mu iyi olduğunu, yoksa Vista o kadar kötü olduğu için mi iyi görüldüğünü açıklıyoruz.

Daha hızlı çalışma

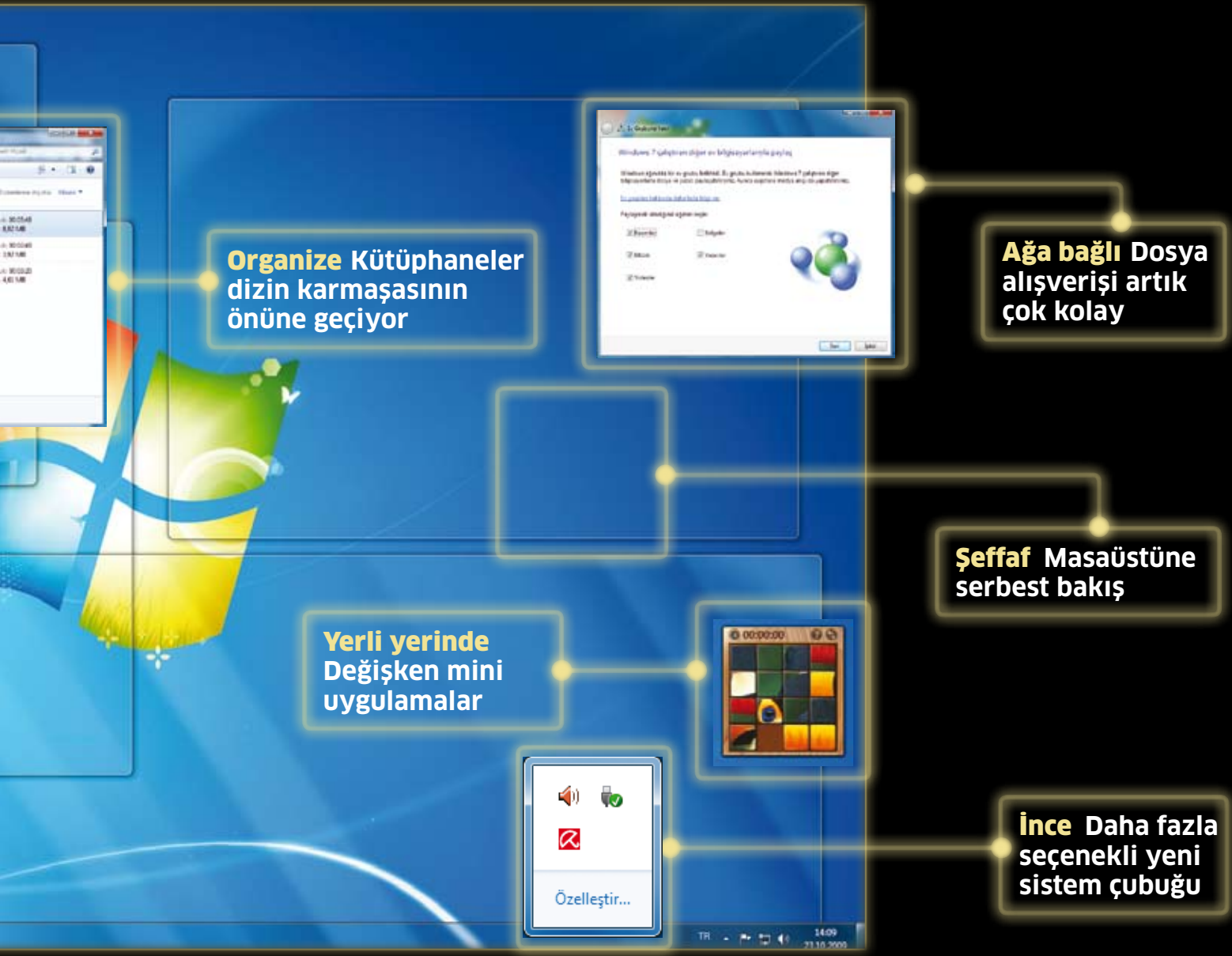
Microsoft, Vista'yı çıkarırken yaptığı hatalardan ders almış: Geliştiriciler PC kullanıcılarıyla laboratuvarlarda çalışmışlar ve onlar çalışırken PC'yi nasıl kullandıklarını iyice

gözlemlemişler. Edindikleri izlenimlerle Windows ile çalışmayı optimize ederek daha verimli bir hale getirmişler. Kullanıcıları yıllardır rahatsız eden işlemler bu sayede ortadan kaldırılmış. Yazılım devi bunun için Aero Snap ve Aero Shake gibi özellikleri Explorer'a entegre etmiş ve bu sayede ortaya yepyeni bir pencere yönetimi çıkmış. Artık küçük fare hareketleriyle pencereleri küçültmek, tekrar açmak veya sürükleyip bırak yöntemiyle ekranın bir yarısını doldurmak mümkün.

ARAYÜZ: Önceki sürümlerden bildiğimiz "Masaüstünü Göster" düğmesi artık yok. Bunun yerine ekranın sağ alt köşesindeki bir düğmeyle Aero Peek fonksiyonunu çağırabiliyorsunuz. Fareyle bunun üzerine geldiğinizde, tüm pencereler transparan bir şekilde gösteriliyor. Şimdi masaüstünü ve buradaki simge ve dokümanları görebiliyorsunuz. Bu şık transparan efekti işlemciyi yormuyor, zira Windows 7 pencerelerle bu tip çalışma yükünü tamamen

ekran kartına havale ediyor. Bu sayede PCMark05'te Windows 7 test sistemimiz, tüm dünyada toplam 8949 puanla orta sıralarda yer almayı başardı. "Pencere açma ve kapatma" kategorisinde ise Windows 7 dopinginin etkisiyle en hızlı XP sistemine 1347 puan fark atarak 2391. sırada yer aldık (toplam puan 25.224).

GÖREV ÇUBUĞU: Daha basit bir çalışma için yeni "Superbar" düşünülmüş. Bu sayede ekranın alt kenarı daha derli toplu görünüyor, daha fazla fonksiyon sunuyor ve bunları daha iyi ayarlayabiliyorsunuz. Apple OS X'in Dock'unu hatırlatıyor biraz. Mesela internet tarayıcıda çok sayıda pencere açtığınızda Superbar'da sadece bir simge görünüyor. Fareyle bunun üzerine geldiğinizde Windows 7 pencere içeriklerini önizleme penceresinde gösteriyor, tüm bunlar da şık bir görsel Aero arayüzü altında gerçekleşiyor. Mesela MP3 dosyalarını sürükleyip bırak yöntemiyle Windows Media Player'ın görev çubuğundaki

Microsoft, Windows 7 ile imaj tazeledi

simgesinin üzerine taşıdığınızda ise maa-
lesef parça açılmıyor.

KISAYOL MENÜLERİ: Windows 7'nin yeni bir özelliği olan Jumplist, ilk bakışta biraz uğraştırıcı gibi görünse de aslında faydalı bir özellik. Superbar'daki bir program simgesine sağ tuşla tıkladığınızda programla ilgili bir kısayol (bağlam) menüsü açılıyor. Bu sayede mesela en sevdiğiniz şarkıları Media Player'a veya Internet Explorer'a yer imleri (sık kullanılanlar) ekleyebiliyorsunuz. Bunu bir defa yaptığınızda Jumplist mantıklı bir özellik ve zamandan ve gereksiz tıklamalardan tasarruf ettiriyor.

KÜTÜPHANELER: Çoğu kişinin en büyük problemlerinden biri olan dosya kaosu

bir başka özellik çözüm sağlamayı amaçlıyor: kütüphaneler. Bunlar klasik dosya yönetimini rafa kaldırıyor, bunun yerine PC'de dağınık bir şekilde bulunan klasörlerle ilişkilendirmeler oluşturuyor. Bu da mesela tüm fotoğrafların merkezi bir şekilde yönetilmesini sağlıyor veya filmlerinizi düzene sokuyor.

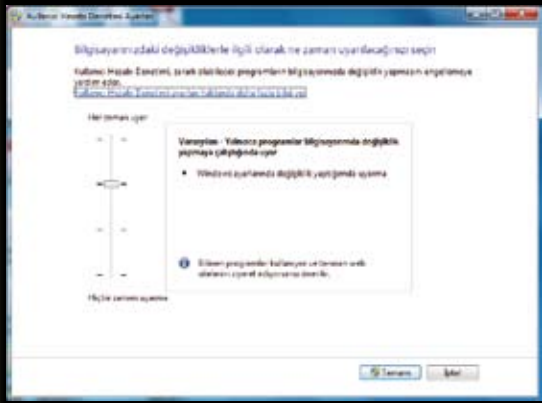
Buradaki bir diğer pratik özellikse şu: Kütüphane, klasörler başka yerlere taşındığında bunu fark ediyor ve kısayolları buna göre yeniden ayarlıyor. Bir başka avantaj da, Vista gibi Başlat menüsünde bulunan Windows araması, kütüphaneleri otomatik olarak endeksliyor. Yani buralarda kayıtlı olan dosyaları aradığınızda, Windows 7 yıldırım hızında size sonuçları ulaştırıyor.

Programlar elden geçirilmiş

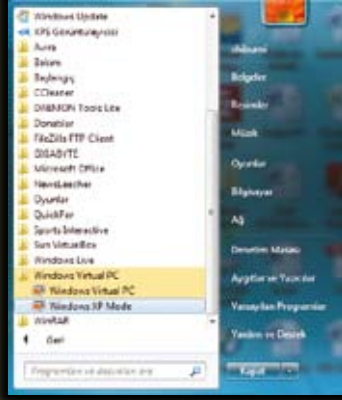
Arama fonksiyonu bir başka, elden geçirilmiş pratik bir özellik sunuyor: Bilgisayarı sadece en kısa zamanda taramakla kalmıyor, aynı zamanda Explorer ile masaüstün-

den internette sayfa aranmasını da sağlıyor (sunucu buna izin verdiği sürece). Bunu bazı sayfaların download'a sunduğu OSDXF formatındaki Searchconnector dosyası mümkün kılıyor. Bu sayede www.deviantart.com fotoğraf veritabanını kendi sabit diskimizdeymişçesine hızlıca tarayabiliyoruz. Bir fotoğrafa tıkladığımızda Windows kendi aracıyla dosyayı görüntülüyor ve galeriyi büyük formatta gezabiliyor veya dosyaları PC'mize kopyalayabiliyoruz.

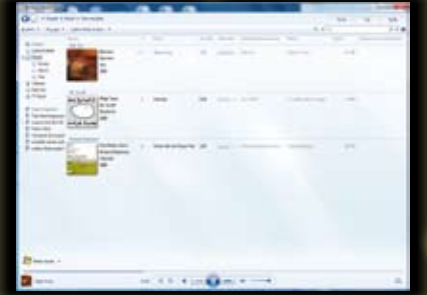
MEDIA PLAYER: Windows Media Player 12 de oldukça elden geçirilmiş. Çoğu Vista ve XP kullanıcısı, internetten indirdikleri DivX filmleri izleyebilmek için çok amaçlı VLC medya oynatıcısını kurmuşken, Windows 7 ise AAC veya H.264 gibi yaygın tüm codec'leri sunuyor. Son zamanların en popüler formatı Matroska ve AC3 filtresini de kurduktan sonra Windows 7'de VLC Player'dan tamamen vazgeçebiliyorsunuz. Sistemin kendi Media Player'ını kullanmanın en büyük avantajı şu: İşlemciye HD vi-

Sanallaştırma XP moduyla Windows 7 altında eski araçları da çalıştırmak mümkün

Sınırlama Dört seviyeli bir ayarla Vista'dan bildiğimiz can sıkıcı UAC pencerelerini azaltabiliyoruz

deolarda bile fazla yük binmiyor ve testimizde CPU kullanımı %10'un altında seyretti. Buna karşın video işlerini ekran kartına devredemeyen VLC Player ise testte buna karşın %30 işlemci kullanımının altına hiç düşemedi.

GADGET'LAR: Bir başka değişiklik ise kenar çubuğunun artık ortadan kalkması. Bunun yerine "mini uygulamalar" var. Bu küçük uygulamalar masaüstünde mesela saati, CPU kullanımını, RSS beslemelerini veya hava durumunu görüntülüyor. Vista'daki kenar çubuğundan farklı olarak bunları ekranın istediğiniz yerine yerleştirebiliyorsunuz. Bu özellikle küçük netbook ekranlarında pratik bir özellik, zira eski kenar çubuğu bunlarda çok fazla gösterim alanı işgal ediyor.

Yeni özgürlükler

Kullanıcı hesabı denetimi (UAC), Vista altında daha fazla güvenlik sunması için düşünülmüştü. Ancak bu denetim kullanıcılar tarafından pek beğenilmedi. Windows 7 şimdi dört farklı ayar sunuyor. Mesela kullanıcı kendisi bilgisayarda değişiklik yaptığı zaman çıkan uyarı mesajlarını iptal edebiliyor.

Bu durumda Windows sadece programlar işletim sisteminde değişiklik yapmak istediği zaman uyarılıyor. Yaptığımız testte yeni konseptin UAC pencerelerini yaklaşık %30 oranında azalttığını gözlemledik. Ancak sinir katsayınız düşer-

ken bunun bedelini daha düşük bir güvenlikle ödüyorsunuz. Zira kısıtlamalar yumuşatıldığında ortaya zayıf noktalar çıkıyor ve kötü amaçlı skriptler bu açıklardan faydalanıp sisteminize zarar verebiliyor. Bu durumda hacker'lar mesela bilgisayarınız üzerinde sistem yöneticisi (Admin) haklarına sahip olabiliyor.

TARAYICI: Windows 7 çıkmadan önce Microsoft'un, Internet Explorer'ı standart kurulu olarak sunup sunmayacağı tartışıldı. Sonuç: Kullanıcı "Ballot Screen" ile hangi tarayıcıyı sistemine kuracağını seçebiliyor. Internet Explorer'ın yanında Firefox, Google Chrome veya Opera gibi bilindik seçenekler var. Avrupa Birliği'nden farklı olarak Türkiye'de satışa sunulan sürümlerde Internet Explorer hazır kurulu halde geliyor.

XP EMÜLASYONU: Windows 7, uyumluluğuyla da öne çıkıyor. Tüm Vista sürücülerini yeni işletim sistemi altında da çalışıyor. Özellikle XP programlarında Microsoft şık bir çözüm sunuyor: XP modu. Ancak bu mod da sadece Professional, Ultimate ve Enterprise sürümlerinde sunuluyor. Bu sayede sanallaştırma ile aslında Windows 7 ile uyumlu olmayan ve çalışmayan uygulamaları çalıştırmak mümkün.

Sanal ve ücretsiz XP görünmez olarak işletim sistemine kendini entegre ediyor. Görsel olarak da bunun farkına varmıyorsunuz, zira programlar sanal makinelerde tipik olduğu üzere bir çerçeveye sahip değil.

Ayrıca saf XP kurulumlarına göre bir performans farkı da gözlemlemedik. Bu host sistemi tamamen şeffaf ve başarılı bir şekilde çalışıyor. Araçları XP modunda, sanki standart Windows 7 programıymış gibi Başlat menüsüne ekleyebiliyorsunuz. XP emülasyonu ile donanım ihtiyaçları da artıyor: 2 GB RAM ve AMD-V veya Intel VT sanallaştırma fonksiyonlarını destekleyen bir PC işlemcisi gerekiyor. Donanımınızın ve BIOS'un bunu destekleyip desteklemediğini ve BIOS'un düzgün ayarlanıp ayarlanmadığını, SecureAble adlı freeware araçla (www.grc.com/securable.htm) öğrenebilirsiniz.

XP altsistemli Windows 7, Vista'nın tek başına ihtiyaç duyduğundan daha az kaynakla yetinebiliyor. Microsoft da bu yüzden 1 GHz hızında bir işlemci ve 1 GB RAM öneriyor.

HİSSEDİLEN HIZ: Vista kullananlar, aynı sistemde Windows 7 kullandıklarında yeni işletim sistemini daha çevik ve hızlı bulacaklar. Bunun sırrı şu: Vista açılışta 45'ten fazla hizmeti yüklerken, takipçisi Windows 7 ise sadece 30 civarında hizmeti devreye sokuyor (bir zamanlar XP'de olduğu gibi).

Pratik fonksiyonlar

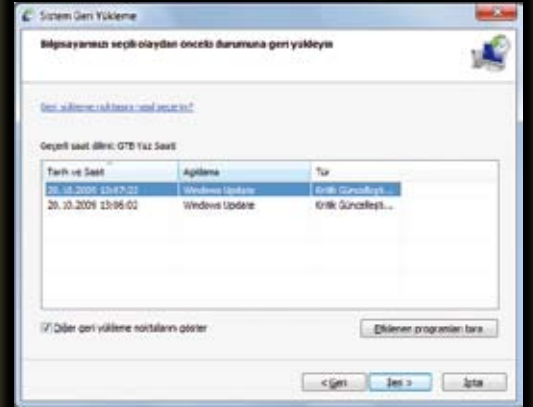
Windows 7 amatör ağ yöneticileri için büyük bir kolaylık sunuyor. Zira ev ağı grupları fonksiyonuyla problemsiz bir şekilde birden çok PC'yi birbirine bağlayabiliyorsunuz. Birkaç tıklamayla bilgisayarlar arasında ko-

Daha ince Media Player
12 daha ince ve daha çok
codec'e sahip

Webde arama Explorer
ile artık webde de fotoğraf
aramak mümkün

Tamir Yeni mod, Windows
sorun çıkardığında devreye
girişiyor ve hataları düzeltiyor

BİLGİ

İkinci sistem olarak Windows 7

Vista takipçisi her ne kadar etkileyici görünse de, herkes hemen sorunsuz çalışan XP veya Vista işletim sistemini çöpe atmak istemez. Bu yüzden Windows 7'yi öncelikle ikinci bir sistem olarak kurmanızı öneriyoruz. Böylece sahip olduğunuz donanımların Windows 7'nin taleplerine cevap verip vermediğini görebilirsiniz.

DİSK BÖLÜMLEME VE KURULUM:

Windows 7'nin problemsiz bir şekilde çalışması ve programlar için yeterince yer kalması için, yaklaşık olarak 25 GB boş sabit disk alanına ihtiyaç var, bunun ayrı bir disk bölümünde olması en iyisi. Ayrı bir disk bölümünüz yoksa "Bilgisayar"a sağ tuşla tıklayıp "Yönet" ile ve "Depolama - Disk Yönetimi" ile mevcut bir disk bölümünü küçültebilirsiniz. Disk üzerinde sadece bir disk bölümünüz varsa, Paragon Partition Manager gibi tam sürüm araçları kullanmanız gerekiyor. Bu yazılımı daha önce DVD'mizde vermiştik. Windows 7 kurulum DVD'sini sürücüye yerleştirin, PC'nizi boot edin ve kurulum için boş disk seçin. Yaklaşık 20 dakika kurulum süresinden sonra Windows 7'yi kullanmaya başlayabilirsiniz. Windows boot yöneticisi de her PC açılışında bu sistemi mi, yoksa eski sistemi mi açmak istediğinizi soracaktır.

layca müzik, video ve doküman transferi yapmak mümkün. Tek şart, tümünde Windows 7'nin kurulu olması. XP kullanıcıları maalesef bundan faydalanamıyor. Vista için, ev ağlarına katılmasını sağlayacak bir güncellenmenin yakında çıkması bekleniyor.

AĞ KONFIGÜRASYONU: Kurulum oldukça basit: »Ağ ve internet« altında yeni bir ev ağı grubu oluşturun ve hangi verileri paylaşmak istediğinizi belirleyin. Şimdi 10 haneli bir şifreye sahip olacaksınız. Diğer bilgisayarlar bu şifreyi girdiğinizde gruba katılabilirler. XP ve Vista altında da benzer seçenekler vardı, ancak bunun için daha fazla uğraşmanız gerekiyordu.

Bir diğer yenilik de ağ dizinlerinde dosya aramanın artık gerekli olmaması. Windows 7 bunları düzenli bir şekilde Explorer'da gösteriyor, tıpkı bir harici diskte olduğu gibi. Hatta Windows Media Player paylaşım açılan şarkıları ve videoları oynatabiliyor. Ağ yazıcılarının karmaşık kurulumu da artık sona eriyor. Windows 7 altında donanımları sadece bir defa kuruyorsunuz. Tüm grup üyeleri bu durumda otomatik olarak sürücüye sahip oluyor ve sanki USB'den bağlanmış gibi ağ yazıcısını hemen kullanabiliyorlar. Ofiste kullandığı dizüstü bilgisayarını evde de kullananlar işyerindeki PC bir domain'e bağlı olsa da, ev ağı grubuna dahil olabiliyorlar.

SİSTEM GERİ YÜKLEME: PC'niz çöktüğünde Windows 7 yeni bir işleyle size yardımcı oluyor. Boot sırasında F8 tuşuna basarak çağı-

rabildiğiniz bilgisayarı tamir etme fonksiyonu artık bir arayüze sahip ve kullanıcı daha kolay bir şekilde sistem geri yükleme noktalarını seçip yükleyebiliyor veya sistemin komple yedeğini (image) geri yükleyebiliyor.

Vista Ultimate, Business ve Enterprise sürümlerinde gölge kopyaları gibi pratik bir fonksiyon sunmuştu. Bununla eski sürümleri geri yüklemek mümkündü. Vista Home kullanıcılarına bu fonksiyon sunulmazken, neyse ki Windows 7'nin "küçük" sürümünde de bu fonksiyon sunuluyor.

Özetle

Microsoft, Windows 7 ile öncülü Vista'ya göre daha az kaynak harcayan, iyi düşünülmüş ve hızlı bir işletim sistemini piyasaya sürüyor. Yani XP veya Vista'dan Windows 7'ye terfi etmek her durumda mantıklı. Normal kullanıcılar için Home Premium sürümü (145\$) en uygunu; ev ağı grupları aracı veya Media Center gibi önemli bileşenleri içeriyor. XP uyumluluk modu, BitLocker veya sanal sürücülerden boot etme imkanı gibi olanaklardan feragat etmek istemeyen profesyoneller ise Ultimate sürümünü (250\$) tercih etmelidir. Hangi sürümü tercih ederseniz edin, Windows 7 ile hızlı bir işletim sistemine sahip olabilirsiniz. Vista'dan sonra Microsoft, Windows 7 ile kullanıcılarının gönlünü tekrar kazanacak gibi görünüyor.

uyaman@chip.com.tr

Eyvah, virüs kaptım!

Şimdi ne olacak?

PC'niz güvende sanıyorsunuz, ancak her güvenlik programı bilgisayarınızı casuslara, virüslere, Truva atlarına ve korkunç rootkit'lere karşı koruyamıyor. CHIP 20 virüs tarayıcıyı test etti ve **HANGİLERİNİN İŞE YARADIĞINI**, hangilerinin gerçekten "bedavaya" geldiğini araştırdı.

BARIŞ EMRE ALKIM / CM

Keyifle PC'nizin karşısına kuruldu-
nuz, internette sörf yapıyor veya
e-posta yazıyorsunuz. Ansızın tu-
haf şeyler olmaya başlıyor. Kullan-
dığınız kelime işlemci çöküyor, ta-
rayıcınız tanımadığınız bir sayfayı kendi
kendine açıyor ve bilgisayarınız yeniden
başlatılıyor. Sanki PC'nizin içine kötü bir
ruh girmiş gibi. Bu benzetme boşuna değil;
internet mafyası artık bilgisayarınızın diz-
ginlerini eline almış durumda ve uzaktan
kumanda ediyor. Bunu, saldırganlar kamuf-
laja zahmet etmediği için fark edebilirsiniz.
Oysa en tehlikeli Truva atları ve rootkitler
PC'nizde kendini belli etmeden çalışarak
tüm bilgilerinizi internet mafyasına gönde-
riyor. Siz "Bana bir şey olmaz, virüslere karşı
korunuyorum," deseniz de, acaba kullandığ-
ınız araç gerçekten güncel mi? PC'nizdeki
her türden zararlı kodu tanıyabiliyor mu?
İşte yanıt CHIP'te. En bilinen 20 virüs ta-
rayıcıyı, etken ya da edilgen durumdaki virüs-
leri ve rootkit'leri bulup silebiliyorlar mı di-
ye test ettik.

Bu testin önemini belirtmek için birkaç
rakam verelim. Anti virüs üreticileri her ay
bir milyondan fazla yeni sayısal haşereyi
kaydediyor. Webroot güvenlik uzmanları
buna karşılık kullanıcıların %40'ının hala
zararlılara karşı güncel bir korumaya sahip

olmadığını belirtiyorlar.

Bu testte sadece programları karşılaştı-
makla kalmıyoruz, size yardımcı olmak için
de dergi DVD'sinde bu araçlardan bir kısmı-
nı ve başka güvenlik yazılımlarını veriyö-
ruz. Eğer bilgisayarınızın temiz olup olma-
dığını merak ediyorsanız ücretsiz çevrimiçi
tarayıcılardan da faydalanabilirsiniz. Nere-
deyse her anti virüs üreticisinin bu tür bir
hizmeti var. Sağ alttaki kutuda bununla ilgi-
li bilgi bulacaksınız. Eğer mafyanın kurbanı
olduysanız, bilgisayarınızı temizleyecek bir
program satın almanız elzem, çünkü pro-
gramların internetten kullanılan sürümleri
çoğu zaman virüsleri silmiyor. Testimizde
buna en uygun yazılımların ve ücretsiz
programların da adını veriyoruz.

Güvenlik: Zararlı kodlara geçit yok

Anti virüs test uzmanlarımız, test için şu
farklı yöntemlerden yararlanan on virüs
kullandı: parola çalan casus, internetten za-
rarlı kod indiren Truva atı, e-postayla yayı-
lan solucan ve kendini sistemin derinlikle-
rine gizleyen rootkit. İyi bir virüs tarayıcı-
nın bunların hepsini bulabilmesi ve çok
özenli bir şekilde temizleyebilmesi gereki-
yor. Zararlıların saptanma ve temizlenme
oranları, toplam puanımızı belirleyen tek
ölçüt olmanın yanı sıra, kaynak tüketimin-

Kusursuz virüs katili Test galibi Norton
AntiVirus bilgisayarınızı zararlılara karşı
koruyor ve etkin virüsleri silebiliyor.

den ya da kullanıcı dostu tasarımdan ba-
ğımsız olarak size gerçekten yarar sağlayan
tek şey.

İdeal şartlar altında bir anti virüs progra-
mının zararlı kodları daha bilgisayara ku-
rulmadan önce yakalaması gerekiyor. O
yüzden, test katılımcılarımızı önce piyasa-
da yaygın olarak karşılaşılan 3.194 virüsü
içeren bir veritabanıyla yüz yüze getirdik.

CHIP DVD İÇERİĞİ

Virüsten koruma paketi

F-Secure Internet Security 2009 ► Kapsamlı koruma çözümünün tam sürümü. Sadece CHIP'le bedava!

Avast 4 Home Edition ► Tehlikeli rootkit'leri silebilen ücretsiz tarayıcı

AVG Anti Virus Free ► Testlerde başarılı bir ücretsiz virüs tarayıcı

AVG LinkScanner ► Web bağlantılarını test ediyor

Gmer ► Küçük ama güçlü rootkit silici

NoScript ► Zararlı JavaScript'lere karşı koruma

Recuva ► Silinen dosyaları geri getiriyor

SpyBot Search & Destroy ► Casuslara karşı koruma

► **CHIP DVD'DE:** Güvenlik araçlarına CHIP-Code **VİRÜS TARAYICILAR** ile erişebilirsiniz

BİLGİ

Çevrimiçi virüs tarayıcılar

Eğer sisteminizde anti virüs yoksa ya da güncel değilse, taramanın en kolay yolu bir çevrimiçi tarayıcı kullanmak. Bunların birçoğu Internet Explorer'la çalışırken Trend Micro ve F-Secure, Firefox'u da destekliyor. Eğer tek bir dosyayı kontrol etmek isterseniz VirusTotal sitesine yükleyin; dosyalar burada 41 farklı tarama motoruyla inceleniyor.

<http://housecall.trendmicro.com>

<http://security.symantec.com>

www.bitdefender.com/scanner/online/free

www.f-secure.com/en_EMEA/security

www.kaspersky.com/virusscanner

www.pandasecurity.com/activescan

www.virustotal.com

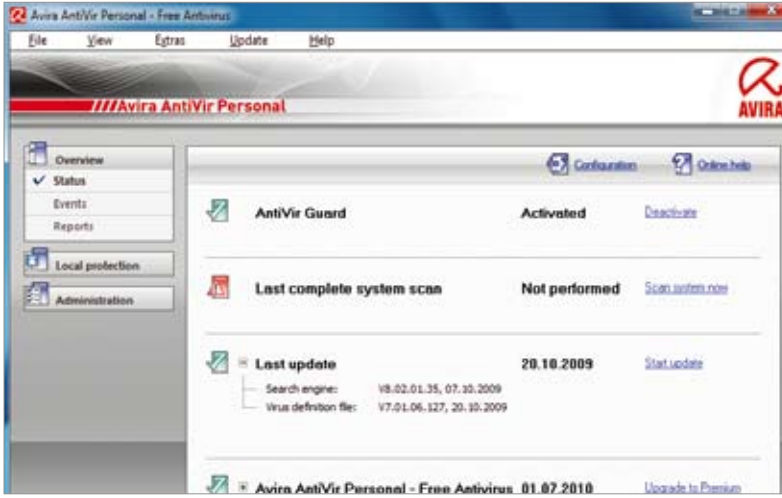
Böylece programların bu virüsler için imza ya sahip olup olmadığı ya da buluşsal (heuristik) yöntemle zararlıları tanıyıp tanımadığı ortaya çıkıyor. Katılımcılarımızın pasif haldeki zararlıları önce tarayıcılarıyla, sonra da bellekte sürekli hazır bekleyen nöbetçileriyle yakalaması gerekti. Programların birçoğu bu temel işlevleri başarıyla yerine getirdi. İçlerinden on ikisi tek bir virüsü bile kaçırmadı. Diğer yandan, Ashampoo'nun tarayıcısının yetersiz nöbetçisi, aynı programın tarama kısmının yakaladığı virüsleri elinden kaçırdı. Açık Kaynak kodlu tarayıcı ClamWin ise 500'den fazla virüsü yakalayamadığı için sınıfta kaldı; bu neredeyse hiç korunmamakla aynı şey.

Derin tarama: Etkin saldırıların peşinde

Bunun ardından sapla samanı birbirinden ayırt eden test geldi: Virüslü bir bilgisayarı temizlemek. Virüs silicinin zararlıların tüm bileşenlerini, yani hafızadaki süreçlerini ve işletebilir dosyalarını da silmesi gerekiyor. Çünkü, sözgelimi zararlı kodun kurucu

programı sabit diskte kalırsa virüs tekrar tekrar etkinleşebiliyor. Çözüm, kayıt defteri girdileri gibi kalıntıları da temizlemek. Bu gibi kalıntılar normalde zararsız da olsa sistemi gereksiz yere şişiriyor. Bu aşamada adaylarımızdan hiçbiri tam puan alamadıysa da, içlerinden on beşi tüm virüsleri bulup etkisiz hale getirdi.

Norton Antivirus, Microworld eScan ve Spyware Doctor virüslerin dördünü tamamen ortadan kaldırdı. Spyware Doctor söz konusu olduğunda bu ilginç bir sonuç zira programın tarama motorunun virüs saptama oranı, sistemden kaldırılmış virüsleri bulmada sondan ikinci sırada (%98,31 ile). Ücretsiz tarayıcılar arasında sadece Avira beş virüsün beşini de silebildi, ama geride izler bıraktı. Diğer yandan, Avast ve AVG sistem araçlarına erişimi engelleyen ve virüs tarayıcıların güncellemelerini durduran Rontokbro adlı e-posta solucanını silemedi. ClamWin yine işe yaramadı. Program beş zararlıdan üçünü buldu ama hiçbirine dokunamadı! Bu zararlılardan Banload virüsü hepsinden tehlikeli. Söz konusu Truva

Ücretsiz koruma Ücretsiz tarayıcılar her virüsü silemiyor; ama Avira AntiVir Personal gibi araçlar yine de bedava iyi performans sunuyor.

atı internetten zararlı kodları birbiri üstüne indiriyor ve bilgisayarı göz açıp kapayana kadar tepeden tırnağa işgal edebiliyor. Bu durumda Windows'u yeniden kurmaktan başka hiçbir çare kalmıyor.

Rootkit'ler: Çetin ceviz

Testimizin ikinci etabında anti virüslerin rootkit'leri bulup silmesi gerekiyordu. Rootkit'ler kendilerini Windows süreçlerinin, hatta bazen işletim sistemi çekirdeğinin içine gizledikleri için son derece tehlikeli. Bu şekilde kendilerini çok iyi gizleyebildikleri için korsanlarla haberleşmelerini saptamak da zor oluyor. Bunlar yetmezmiş gibi, rootkit'leri temizlemek çok ama çok zor. Bu rootkit'lerden biri olan, NTRootkit adlı Truva atı test katılımcılarına resmen kök söktürdü. Çalıştırdıktan sonra hafızaya yerleşen ve bir arka kapıdan gelecek komutları bekleyen bu zararlıyı silmede, anti virüslerin neredeyse yarısı başarısız oldu.

Ashampoo'nun AntiVirus ürünü rootkit testinde sona kaldı. Araç, rootkit'lerin etkin olmayan kurucularını yakalasa da, rootkit'lerin sisteme kurulmuş halini tespit edemiyor. Diğer sekiz program ise çok daha başarılı bir tablo çizdi. Rootkit'leri etkin – edilgen demeden yakaladılar ve sildiler. Bunların arasında bir tek ücretsiz program var, o da Avast. Testimiz sırasında çok ilginç bir de durumla karşılaştık: Birkaç tarayıcı, etkin durum-

da olmayan bir rootkit'i kaçırdılar ama etkinleşir etkinleşmez yakaladılar. Bu aslında çok tuhaf, çünkü rootkit kendini sadece etkinken gizleyebiliyor. Örneğin Panda, parola hırsızı Infostealer'ı pasifken yakalayamadı. Bunun nedeni, kimi tarayıcılarda zararlıların hem etken hem de edilgen halleri için imza bulunmaması ve zararlıları buluşsal yöntemle veya davranışlarını gözetleyerek saptayabilmeleri.

KARAR: Bu testin güzel yanı, katılımcıların yarısından fazlasının mükemmel sonuçlar ortaya koymasıydı. Ama bunların hepsi de ticari yazılımlar; ücretsizler ne yazık ki bir gömlek aşığı. İlk altı sırayı işgal eden yazılımlar, özellikle de Norton ve Trend Micro geride zararsız kalıntılardan başka hiçbir şey bırakmıyor. Yine F-Secure Anti Virus da (eski sürümü dergimizle verdiğimiz internet güvenlik paketinin parçasıydı) başarılı yazılımlardan.

Eğer bu iş için harcayacak paranız yoksa Avira AntiVir ve Avast gibi başarılı ücretsiz programlara da bakabilirsiniz. Bu bedava yazılımlar, para ile satılanların bir kısmından daha başarılı. Hatta hepsi Dr. Web ve Ashampoo ürünlerinden daha iyi koruma sunuyor; tek istisna Açık Kaynak kodlu ClamWin. Eğer sisteminizi bu programla koruyorsanız vay halinize; internet mafyası şimdiden bu oyunu kazanmış demektir.

balkim@chip.com.tr

SIRALAMA 1-10	1. SIRA	2. SIRA
Ürün	Norton AntiVirus 2009	Trend Micro Internet Security 2009
Sürüm	16.5.0.134	17.1.1250
Sağlayıcı	www.symantec.com	www.trendmicro.com
Fiyat (Yaklaşık)	30 Euro	50 Euro
Toplam puan	98,6	97,2

Sistemden kaldırılmış zararlıları tespit (toplam 3.194 zararlı)

Tarayıcı	% 100,00	% 100,00
Nöbetçi	% 100,00	% 100,00

Kurulu zararlıları silme

(tarama / etkin bileşenleri silme / eksiksiz temizlik)

Win32/Autolt	●/●/●	●/●/●
Win32/Autorun	●/●/●	●/●/●
Win32/Banload	●/●/●	●/●/●
Win32/Mytob	●/●/●	●/●/●
Win32/Rontokbro	●/●/●	●/●/●

Kurulu rootkit'leri silme

(etkin olmayan rootkitleri saptama / etkin rootkit'leri saptama / etkin rootkit'leri silme)

Win32/Hupigon	●/●/●	●/●/●
Win32/Infostealer	●/●/●	●/●/●
Win32/NTRootkit	●/●/●	●/●/●
Win32/Pigeon	●/●/●	●/●/●
Win32/PolyCrypt	●/●/●	●/●/●

SIRALAMA 11-20	11. SIRA	12. SIRA
Ürün	Panda Antivirus Pro 2009	Avira AntiVir Personal - Free Antivirus
Sürüm	8.00.00	9.0.0.403
Sağlayıcı	www.pandasecurity.com	www.free-av.com
Fiyat (Yaklaşık)	40 Euro	Freeware
Toplam puan	91,8	89,4

Sistemden kaldırılmış zararlıları tespit (toplam 3.194 zararlı)

Tarayıcı	% 100,00	% 100,00
Nöbetçi	% 100,00	% 100,00

Kurulu zararlıları silme

(tarama / etkin bileşenleri silme / eksiksiz temizlik)

Win32/Autolt	●/●/●	●/●/●
Win32/Autorun	●/●/●	●/●/●
Win32/Banload	●/●/●	●/●/●
Win32/Mytob	●/●/●	●/●/●
Win32/Rontokbro	●/●/●	●/●/●

Kurulu rootkit'leri silme

(etkin olmayan rootkitleri saptama / etkin rootkit'leri saptama / etkin rootkit'leri silme)

Win32/Hupigon	●/●/●	●/●/●
Win32/Infostealer	●/●/●	●/●/●
Win32/NTRootkit	●/●/●	●/●/●
Win32/Pigeon	●/●/●	●/●/●
Win32/PolyCrypt	●/●/●	●/●/●

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75) ● var
 ● Orta sınıf (74-45) ● Tavsiye edilmez (44-0) ● yok
 Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	6. SIRA	7. SIRA	8. SIRA	9. SIRA	10. SIRA
	BitDefender Antivirus 2009	BullGuard Internet Security	NOD32 Antivirus 4	F-Secure Anti-Virus 2010	eScan Anti-Virus Edition	Kaspersky Anti-Virus 2009	G DATA Anti-Virus 2010	VirusScan Plus 2009
	12.0.12.1	8.7.1.17	10.0.977.409	5.3.161	10.0.977.409	8.0.0.506 (a.b)	20.0.4.9	13.3 Build 127
	www.bitdefender.com	www.bullguard.com	www.eset.com	www.f-secure.com	www.microworld.com	www.kaspersky.com	www.gdata.com	www.mcafee.com
	25 Euro	45 Brit. Pfund	30 Euro	30 Euro	25 Euro	30 Euro	25 Euro	40 Euro
	95,8 	95,8 	94,4 	94,3 	93,5 	93,3 	93 	91,9

	% 100,00	% 100,00	% 100,00	% 100,00	% 100,00	% 100,00	% 100,00	% 100,00
	% 100,00	% 100,00	% 100,00	% 99,97	% 99,97	% 100,00	% 100,00	% 100,00

	13. SIRA	14. SIRA	15. SIRA	16. SIRA	17. SIRA	18. SIRA	19. SIRA	20. SIRA
	avast! 4.8 Home Edition	AVG Anti-Virus Free 8.5	Spyware Doctor mit Antivirus	VirusBuster Professional Home	VIPRE Antivirus + Anti-spyware	Dr.Web Anti-Virus	Ashampoo AntiVirus	ClamWin Free Antivirus
	4.8.1335.0	8.5.374	6.0.1.445	5.3.161	3.1.2775	5.0.1.06018	1.61	0.95.2
	www.avast.com	http://free.avg.com	www.pctools.com	www.virusbuster.com	www.sunbeltsoftware.com	www.drweb-av.de	www.ashampoo.com	http://de.clamwin.com
	Freeware	Freeware	40 Euro	25 Euro	30 Dollar	20 Euro	30 Euro	Freeware
	89,3 	84,5 	83,8 	81,8 	75,8 	64,4 	66,6 	20,8

	% 99,97	% 100,00	% 98,31	% 100,00	% 99,12	% 98,50	% 100,00	% 83,50
	% 99,97	% 100,00	% 98,31	% 100,00	% 99,06	% 98,47	% 98,18	-

Donanım TESTLERİ

CHIP TEST MERKEZİ olarak, piyasadaki yeni ürünleri test ediyor ve sizlere tanıtıyoruz. Bu sayfalarda en ilginç ürünlerin incelemelerini bulabilirsiniz.

RECEP BALTAŞ, ŞAHİN EKŞİOĞLU, UFUK YAMANKILIÇOĞLU

Bu ay yine birbirinden farklı ürünleri incelediğimiz sayfalarımızda özellikle bazı ürünlerin güç tasarrufu ve çevreye duyarlılığı dikkat çekiyor: Güç tasarrufu için internete bağlanmadığınızda otomatik kapanan Linksys WAG54G2 ADSL 2+ Modem, %50 daha az malzeme kullanılarak üretilmiş Cilence XQ işlemci, soğutucu ve daha düşük güç tüketimiyle karşımıza çıkan yeni PlayStation 3 Slim. Dizüstü bilgisayarlar da güç tüketimi ve pil süresinin daha da önem kazanmaya başladığı bu günlerde MSI'nın X600 modeli bu eğilime ayak uydururken MacBook Air'e benzeyen ya-

pısı ile dikkat çekiyor. Melez TV kartlarının yeni bir çağı başlatan AverMedia'nın yeni ürünü CaptureHD ise görülmeye değer bir ürün. Oyuncular için de bu ay test merkezimizde Creative Fatal1ty MK II ürününü inceledik. Rahatlığı, ses kalitesi ve özel ses algılama teknolojisi ile gelen bu ürün kulaklıkların da aslında ne kadar gelişebileceklerini gözler önüne seriyor. Kulaklık demişken Samsung'un spor yapanlar için tasarladığı Bluetooth kulaklığı SBH700'e de mutlaka göz atmakta fayda var.

recep@chlp.com.tr

BİLGİ

DEĞERLENDİRME

Test + Teknoloji sayfalarında, ürünler hakkında detaylı bilgi ve ürünleri puanlandıran bir not sistemi bulabilirsiniz. Puanlama sisteminin karmaşık olmaması için iki kategori oluşturduk. Bunlar "Toplam CHIP Puanı" ve satın almada önemli bir rol oynayan "Fiyat/Performans Oranı". Tüm ürünleri daha önce belirlediğimiz test platformu ve test kriterlerine uygun olarak inceleyip değerlendiriyoruz. Böylece önceki aylarda yer alan benzer ürünleri de birbirleri ile karşılaştırma fırsatını yakalayabilirsiniz.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■□	(89-75 Puan)
orta	■■■□□	(74-60 Puan)
vasat	■■□□□	(59-45 Puan)
kötü	■□□□□	(44-20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19-0 Puan)

FİYAT PERFORMANS

çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■□	(89-75 Puan)
orta	■■■□□	(74-60 Puan)
vasat	■■□□□	(59-45 Puan)
kötü	■□□□□	(44-20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19-0 Puan)

İÇİNDEKİLER DONANIM

- 91 İşlemci:** AMD Athlon II X4 620
Dijital fotoğraf makinesi: Canon Digital Ixus 200IS
Docking Station: Digitus DC DOCK6
- 92 HDMI Switch:** Digitus DC-42304
Monitör ayağı: Ergotron Neo-Flex LCD Kol
Anakart: Gigabyte GA-MA785GT-UD3H
- 94 Cep telefonu:** Samsung S8300 Ultra Touch
MP3 çalar: Sony NWZ-E443
Flash bellek: Team Supreme 64 GB
- 96 Üçayak:** Vanguard Alta+224 CP
Melez TV kartı: AverMedia AverTV CaptureHD
Test cihazı: Eurosoft QA+WIN32 & PC-Check
- 98 Kablosuz ADSL modem:** Linksys WAG54G2
Dizüstü bilgisayar: MSI X600
Cep telefonu: Samsung GT-S5603 Preston
- 100 Fotoğraf makinesi çantası:** Vanguard Uprise 48
Güç kaynağı: High Power Absolute Power 700W
Kablosuz erişim noktası: ZyXEL NBG-417N
- 102 Sabit disk:** Western Digital RE4 2 TB
Kablosuz ağ adaptörü: ZyXEL NWD-270N
Oyun konsolu: Sony PlayStation 3 Slim
- 104 Kablosuz USB adaptör:** Aztech WL851USB
Bellek kiti: Corsair TR3X3G1333C9
USB bellek: Victoria V520T
- 106 CPU soğutucu:** Xilence XQ LGA 775
Masaüstü bilgisayar: Casper NEO-I750-4M65R
Kulaklık: Creative Fatal1ty MK II
- 108 Bluetooth kulaklık:** Samsung SBH700
Ses sistemi: Sonic Gear Enzo 500
Çizim tableti: Uc-Logic LaPazz TWA60

İŞLEMÇİ	DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNESİ	DOCKING STATION
AMD ATHLON II X4 620	CANON DIGITAL IXUS 200IS	DIGITUS DC DOCK6
		
CHIP PUANI ■■■■■■	CHIP PUANI ■■■■■■	CHIP PUANI ■■■■■■
FİYAT/PERFORMANS ■■■■■■	FİYAT/PERFORMANS ■■■■■■	FİYAT/PERFORMANS ■■■■■■
FİRMA Boğaziçi Bilgisayar BİLGİ İÇİN (212) 331 10 00 WEB www.bogazici.com.tr FİYAT 110 \$ + KDV	FİRMA Canon Eurasia BİLGİ İÇİN (216) 571 68 00 WEB www.canon.com.tr FİYAT Euro + KDV	FİRMA Bimel BİLGİ İÇİN (212) 347 75 40 WEB www.bimel.com.tr FİYAT Belli değil
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Soket AM2+ / AM3 Çalışma frekansı / Çekirdek sayısı 2.6 Ghz / 4 Üretim teknolojisi 45 nm Bellek kontrolcüsü DDR2 1066 MHz, DDR3 1333 Ön bellek Çekirdek başına 512 KB L2 Nominal voltaj /Güç tüketimi 1.4V / 95 W	Algılayıcı 1/2.3" CCD, 12,3 Megapiksel Maksimum çözünürlük 4000 x 3000 piksel Video 720p, 30 Kare/sn (Maks. 4 GB) Lens 24-105 mm (5x zum), f2.8-5.9 LCD 3", 230.000 piksel Boyutlar ve ağırlık 100 x 53 x 23 mm, 130 gr	Arabirim USB 2.0 B Dişi Depolama girişleri eSata, 2x USB A Kart okuyucu SD/Mini/MMC/TF/MS/M2/MS DUO/CF/MD Ağ arabirimi 10/100 Mbps Ses girişleri Mikrofon/Hoparlör Diğer Güç girişi

HERKESE DÖRT ÇEKİRDEK: Intel'in pahalı Core i7'lerinden sonra ekonomik fiyata işlemci arayan kullanıcılara hitap etmeyi amaçlayan i5 işlemcilerinin fiyatının da nispeten yüksek olması AMD'nin ekmeğine yağ sürer nitelikte. Core i3 işlemciler de henüz piyasada yokken AMD bombayı patlattı ve nerdeyse 100 dolara satılan dört çekirdekli işlemcisini kullanıcıların beğenisine sundu. 2.6 Ghz hızında çalışan Athlon II X4 620'yi ilk olarak 3DMark Vantage ile test ediyoruz. Aldığımız sonuçlara göre üç çekirdekli Phenom II X3 720 Black Edition'dan hızlı olan ürün çok ufak bir farkla kendinden 50 dolar daha pahalıya satılan dört çekirdekli rakibi Q8200'un gerisinde kalıyor. wPrime'ı 32M seçeneğiyle çalıştırdığımızda ise 16.38 sn skor alan Q8200'e karşın 620, 14.10 sn ile liderliğini ilan ederek Phenom II X4 965 BE ile aynı skoru alıyor. Ses dönüştürmede de geride kalan 620, video dönüştürme söz konusu olduğunda rakibi Q8200'ü kolayca geride bırakıyor. Photoshop CS4, Cinebench R10 ve Blender ile yaptığımız testlerde az farkla rakibinden geride kalan 620, dosya sıkıştırma ve HD çözünürlükte oyun söz konusu olduğunda liderliği göğüsliyor.

SONUÇ ► Sunduğu performansla rakibini kolayca geride bırakan 620 sayesinde herkes dört çekirdeğin performansını yaşayabilecek.

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Düşük güç tüketimi
- ⊕ Uygun fiyat

CEPTEKİ FOTOĞRAFÇI: Bağımsız kaynaklarca kompakt sınıftaki en iyi seçeneklerden biri kabul edilen Canon Digital Ixus 200IS, Test Merkezi'mizce yapılan testlerden de alınının akıyla çıkmasını bildi. Kompakt bir makineden beklenmeyecek kadar iyi fotoğraf kalitesine ek olarak giriş hatta orta seviye video kameraları aratmayan video çekim kalitesiyle, doğrusunu isterse bu makine bizi oldukça etkiledi. Ixus 200IS'te manuel kontroller oldukça sınırlı fakat bu durum ürünün amacıyla çalışmıyor. Pantolon cebinize sığabilen bu makineyle fotoğraf çekmek istediğiniz kareleri basitçe deklanşöre basarak ölümsüzleştirmeniz öngörülmüş. Gerekli ayarlamaları zaten makine sizin yerinize yapıyor. Üstelik çok da iyi yapıyor. Yuvarlak hatlar ve şık görünümüyle tasarım açısından da dikkat çekici bir tablo çizen Canon Digital Ixus 200IS'teki optik imaj sabitleme, pratikte oldukça işe yarıyor ve düşük ışık şartlarında çekim sırasında elde oluşacak titremenin fotoğrafınızı kötü etkilemesine engel oluyor. Canon Digital Ixus 200IS ayrıca 24mm'ye denk geniş açılı lens, dokunmatik ve çizimlere dayanıklı parlak 3" LCD ekranı ile de dikkat çekiyor.

SONUÇ ► Bu makine söz verdiği işi yani kolayca kaliteli fotoğraf çekebilmeyi başarılı bir şekilde yapıyor. Bütçeniz uygunsa kaçırmayın.

- ⊕ Mükemmel fotoğraf ve video kalitesi
- ⊕ Başarılı tasarım, kolay kullanım
- ⊖ Yüksek fiyat

HEPSİ BİR ARADA: Farklı ürünleri ve geniş ürün yelpazesi ile firmalardan kişisel kullanıcılara kadar çok geniş bir pazarı hedef alan Digitus bu defa hem dizüstü hem de masaüstü bilgisayarlar ürettiği Docking Station ürünüyle test merkezimize konuk oldu. Özellikle dizüstü bilgisayar kullanıcıların en büyük sorunu evden işe gittiğinizde bilgisayarınıza taktığınız ağ kablosu, ses sistemi, harici diskler ve diğer aksesuarlardır. Digitus'un bu ürünü ise bütün bu ürünleri tek bir cihazda birleştirerek sizi her defasında bu ürünleri dizüstü bilgisayarınıza takıp çıkarmaktan kurtarıyor. 480Mbps hızındaki USB 2.0 arabirimi ile PC'ye bağlanan ürünün arka panelinde seri port, PS2 klavye fare portu, 2 adet USB portu, eSata portu, RJ 45 Ethernet Portu ve açma kapama tuşu yer alıyor. Ürünün ön kısmına baktığımızda ise kart okuyucu, USB portları ve mikrofon ile hoparlör girişlerini görüyoruz. Beraberinde bir güç adaptörü ile gelen ürün bu sayede bağlanılan cihazları sorunsuz bir şekilde çalıştırabiliyor. Cihazın ön kısmında çalışma durumu ile ilgili bilgi veren bir LED ışığı olduğunu da belirtelim. Son olarak ürün Windows XP, Vista ve Windows 7'de sorunsuz çalışıyor.

SONUÇ ► Sürekli bilgisayarınıza cihaz takıp çıkarmaktan bıktıysanız Digitus Docking Station ile bu soruna bir son verebilirsiniz.

- ⊕ Zengin bağlantı
- ⊕ eSata portu
- ⊕ Windows 7 uyumlu

HDMI SWITCH
DIGITUS DC-42304

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Bimel
BİLGİ İÇİN (212) 347 75 40
WEB www.bimel.com.tr
FİYAT 75 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	HDMI 1.3b
Giriş sayısı	5
Çıkış sayısı	1
Yayın desteği	480i, 480p, 720i, 720p, 1080i, 1080p
HDCP	Var, 1.1
Çözünürlük	VGA, SVGA, SXGA, UXGA

MONİTÖR AYAAĞI
ERGOTRON NEO-FLEX LCD KOL

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Akortek Bilişim
BİLGİ İÇİN (212) 210 97 99
WEB www.akortek.com
FİYAT 139 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Yükseltme	20 cm
Dikey/Yatay döndürme	180 derece
Montaj Tipi	Kelepçe, Maks. 46mm masa kalınlığı
Ağırlık	4.1 kg
Taşıma kapasitesi	8.2 kg
Uyumlu cihazlar	Maks. 22" LCD, VESA çizim tabletleri

ANAKART
GIGABYTE GA-MA785GT-UD3H

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Kont, Arena
BİLGİ İÇİN (216) 499 62 99
WEB www.kont.com.tr
FİYAT 110 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX
Yonga seti	AMD 785G + SB710
İşlemci yuvası	Socket AM3 Phenom II, Athlon II
Ses desteği	Realtek ALC889A, 7.1, S/PDIF
Bellek yuvası	Çift Kanal DDR3 1800 + Maks. 16 GB
Depolama arabirimi	6 x SATA 3Gb/s, 1 x IDE

KABLO KARMAŞASINA SON: HDMI standardı artık hayatımızın bir parçası olmaya başlarken ve çok sayıda cihaz bu bağlantıyı kullanmasına karşın halen birçok televizyonda bir veya iki HDMI girişi bulunması büyük bir sorun teşkil ediyor. Söz konusu evinizde oyun konsolu, BluRay oynatıcı, HD uydu alıcısı ve HD video kamera varsa dört adet HDMI bağlantısına sahip bir TV'ye ihtiyacınız var demektir. Eğer TV'nizde bu kadar bağlantı yoksa da sorun değil zira Digitus'un HDMI Switch'i tam da bu noktada çoklu bağlantı seçeneği ile bu soruna bir çözüm getiriyor. Ön kısımda dört adet, arka kısımda ise iki adet (Biri çıkış) HDMI bağlantısıyla toplamda beş adete kadar HDMI aygıtını destekleyen ürün tüm bu aygıtları bir adet HDMI çıkışı ile kolayca TV'nize iletebiliyor. HDMI Switch'in en önemli özelliklerinden biri ise uzaktan kumandası sayesinde cihazlar arasında kolayca geçiş yapabilmeyiz. İsterseniz cihaz üzerindeki tuşlar sayesinde de yapabileceğiniz bu işlem ile istediğiniz cihazın görüntüsünü TV'nize aktarabileceksiniz. HDCP 1.1 ve HDMI 1.3b standardını destekleyen ürün 1080p yanında 1280x1024 ve 1600x1200 gibi çözünürlükleri de destekliyor.

SONUÇ ► Oturma odanızdaki bütün cihazların TV'niz ile olan bağlantısını bir kumanda ile kontrol etmek Digitus HDMI Switch ile artık mümkün.

- ➕ Çoklu cihaz desteği
- ➕ Uzaktan Kumanda
- ➕ Ufak boyutlar

SAĞLIĞINIZ İÇİN: Akortek bilişim tarafından test merkezimize gönderilen Ergotron LCD kolu özellikle bütün işi bilgisayar başında geçen kullanıcılar için düşünülmüş ve adından da anlaşılabilirliği gibi ergonomik bir ürün. Monitörlerle ilgili standartları belirleyen VESA'nın yaratıcısı Harry Sweet tarafından kurulan Ergotron'un ürünleri, piyasadaki neredeyse bütün monitörler ile uyumlu. Ürünün kurulum ve kullanımından bahsedecek olursak ilk olarak masanızın herhangi bir yerine ayağını sabitlemeniz gerektiğini belirterek başlayalım. Ürünün ayağını tercihen masanızın arka kısmına sabitleyebilirsiniz zira Ergotron, esnek yapısı ile monitörünüzü çok geniş bir alanda hareket ettirmenize olanak tanıyor. Ayağı sabitledikten sonra ürünün kutusundan çıkan siyah plakayı LCD monitörünüzün arka kısmına monte etmeniz gerekiyor. Bu işlemden sonra LCD monitörü Ergotron ayağına monte edebilirsiniz. Tüm bu işlemlerden sonra ise LCD monitörünüzü sağlığınız için uygun bir konuma getirmeniz ve ayağın bağlantı noktalarını sıkılaştırmanız yeterli. Sağlığınız için monitörün üstü göz hizanızın biraz altında olmalı ve monitör ile aranızda en az 50cm mesafe bulunmalı.

SONUÇ ► Her şeyden önemli olan sağlığınız söz konusu olduğunda Ergotron, LCD monitörlerin sunamadığı esnekliği sunuyor.

- ➕ Pivot modu
- ➕ Sağlam yapı
- ➕ Standartlara uygun

HEM OYUN HEM EĞLENCE: Gigabyte, test merkezimize konuk olan yeni 785 GT yonga setli anakartıyla bütünleşik ekran kartlarının performansına yeni bir boyut getiriyor. Üzerindeki DirectX10.1 ve Shader Model 4.1 destekli HD 4200 ekran kartı ve HDMI 1.3, DVI ve VGA çıkışlarını bir arada sunmasıyla öne çıkan ürün, özellikle HTPC sistem kurmayı düşünen kullanıcıların iştahını kabartıyor. 2 adet PCI-E16x yuvasıyla bütçesi olanlar için CrossFireX imkanı da sunan anakart, aynı zamanda HD 2400 veya 3400 AMD ekran kartları ile birlikte kullandığında ATI Hybrid CrossFireX grafik teknolojisini kullanmanıza olanak tanıyor. Tamamen katı kapasitörlere sahip olan ürün yine enerji tasarrufu, çift BIOS, PCB içinde 2 ons bakır tabaka gibi Gigabyte'a özgü diğer gelişmiş teknolojilere de sahip. Kolay overclock için yine firmanın Easy Tune 6 yazılımını da kullanabilirken güç tasarrufu için de Easy Energy Saver aracından faydalanaabilirsiniz. Gigabyte'ın sunduğu tüm bu yazılımların Windows 7'nin hem 32 hem de 64 Bit sürümünü desteklemesi ise firmanın ürünlerine ve güncellemeye verdiği önemi ortaya koyuyor. Ürününün tek eksiği ise SidePort belleğinin olmaması.

SONUÇ ► AM3 işlemcileri DDR3'ün performansı ile birleştirirken kaliteli bir görüntü istiyorsanız MA785GT-UD3H tam size göre.

- ➕ Yüksek grafik performansı
- ➕ Hybrid CrossFireX desteği
- ➕ Çoklu ekran çıkışları

CEP TELEFONU
SAMSUNG S8300 ULTRA TOUCH

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Samsung Electronics
BİLGİ İÇİN (212) 444 77 11
WEB www.samsung.com.tr
FİYAT **505 \$ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	2.8" AMOLED 240 x 320 Piksel
Bellek	80 MB, 1 GB, MicroSD
Frekans bandı	850/900/1800/1900
Boyut ve ağırlık	110 x 51.5 x 12.7 mm, 105 gr
Kamera	8.0 Megapiksel
Diğer	3G, WAP, MP3, Radyo, Video, Bluetooth

MP3 ÇALAR
SONY NWZ-E443

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Sony Eurasia
BİLGİ İÇİN 0 444 SONY (7669)
WEB www.sony.com.tr
FİYAT **141 \$ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Kapasite	4 GB
Ekran	2" TFT QVGA (240 x 320)
Ses biçimleri	MP3, AAC WMA (DRM) ve L-PCM
Video biçimleri	H264/AVC, MP4, WMV (DRM)
Şarj / Pil süresi	2 Saat / 30 Saat Müzik 10 Saat Video
Ekolayzır	5 Bant

FLASH BELLEK
TEAM SUPREME 64 GB

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Akortek Bilişim
BİLGİ İÇİN (212) 210 97 99
WEB www.akortek.com
FİYAT **199 \$ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Kapasite	64 GB
LED gösterge	Yok
Arabirim	USB 2.0
Ağırlık	17gr
Garanti	5 Yıl
Diğer	Çift kontrolcü

MEGAPIKSEL SAVAŞLARI: Cep telefonu üreticileri arasında bir yandan dokunmatik ekran savaşı devam ederken bir başka taraftan da en yüksek çözünürlüklü kamerasa sahip telefonu üretme yarışı hız kazanmış gibi gözüküyor. Test merkezimize gelen Samsung'un S8300 Ultra Touch modeli her ne kadar ilk bakışta 8 megapiksel kamerası ile dikkat çekse de daha yakından incelediğimizde diğer özellikleriyle de beğenimizi kazanan bir ürün. Ultra Touch'un 2,8"lik AMOLED ekranı, göz alıcı canlılıkta renkler ve çözünürlük sunarken başarılı dokunmatik ekran teknolojisinin de kullanımı kolaylaştırdığını söylemeliyiz. Enerji tasarrufu açısından da önemli bir ol oynayan AMOLED ekranı yukarıya kaydırıldığında ise cihazın nümerik tuş takımına ulaşıyorsunuz. Yüksek çözünürlüklü kamerasının gülücük yakalama özelliği de bulunan Ultra Touch yine "Geo-tagging" özelliği sayesinde çekilen fotoğraflara, o yerin coğrafi koordinatlarını otomatik olarak kayıt edebiliyor. S8300, beraberinde gelen Route66 programı sayesinde ise sizi gitmek istediğiniz adrese tamamen ücretsiz olarak yönlendiriyor. Yeni nesil iletişime hazır olan ürünün 3G kamerası da mevcut.

SONUÇ ► Yüksek çözünürlüklü kamerasına karşın ince yapısıyla dikkat çeken S8300 AMOLED ekranıyla görüntüde yeni bir çağ açıyor.

- ➕ AMOLED ekran
- ➕ Ücretsiz navigasyon
- ➕ Başarılı kamera

İNCE VE ZARIF: Kasetçalar yerine Walkman kelimesinin kullanıldığı zamanları çoğu kişi hatırlıyordur. Her ne kadar bu dönem geride kaldıysa da Sony yeni nesil Walkman'leriyle kullanıcıların farklı ihtiyaçlarını karşılamaya devam ediyor. Test merkezimize gönderilen NWZ-E443 4 GB kapasitesi, 2" LCD ekranı, uzun pil süresi ve en önemlisi yüksek ses kalitesi ile dikkat çeken bir ürün. Clear Stereo, Clear Bass ve DSEE dijital ses geliştirme teknolojilerini barındıran ürün yine ön tanımlı Heavy, Pop, Jazz, Unique ve bir de kişiselleştirilebilir ekolayzır seçeneği ile müziklerinizi istediğini şekilde dinlemenize olanak tanıyor. PC ile eşleştirme konusunda da başarılı bir tablo çizen ürün, beraberinde gelen yazılım sayesinde sürükleyip bırak yöntemi ile istediğiniz içeriği kolayca hafızasına aktarabilme ve video dosyalarını otomatik dönüştürme özelliğine sahip. Ayrıca ürüne içerik aktarabilmek için Media Player 12, iTunes® veya Windows Gezgin'i kullanabilmeniz de bir başka kolaylık. Ürünün radyodan kayıt ve ses kaydı da yapabildiğini belirtelim. Kesintisiz olarak 30 saate kadar müzik dinleyebilmenize olanak tanıyan ürün 10 saate kadar da video oynatabiliyor ve USB arabiriminden şarj oluyor.

SONUÇ ► 2 Saat içinde şarj olduktan sonra 30 saat kaliteli müzik çalabilen NWZ-E443 ihtiyaçlarınızı fazlasıyla karşılayabilen bir ürün.

- ➕ Uzun pil ömrü
- ➕ Yüksek taşınabilirlik
- ➕ Kaliteli ses performansı

CEP HERKÜLÜ: İnternet bağlantımızın hızlandığı şu günlerde bilgisayarımızdaki kapasite önemli bir rol oynamaya başlarken yanımızda taşıyabildiğimiz verinin miktarı da artmaya başladı. Taşınabilir sabit diskler her ne kadar çok güzel bir çözüm gibi gözükse de flash bellekler özellikle boyutları ve hafiflikleriyle göz dolduruyorlar. Şimdiye kadar tek sorun ise bu belleklerin kapasitesi idi. Fakat test merkezimize konuk olan Team'in Supreme modeli sayesinde kapasitenin de artık sorun olmaktan çıktığını görüyoruz. 64 GB kapasiteye sahip olan ürünün okuma hızı saniyede ortalama 27,5 MB iken yazma hızı da yine saniyede ortalama 10 MB. Belleğin erişim hızına baktığımızda ise 0,6 ms değerini gördük ki Flash bellekler için gayet normal bir değer. Bu değerlere bakarak ürünün ortalamanın üstünde bir performansa sahip olduğunu ve bu sayede istenilirse ReadyBoost için de rahatlıkla kullanılabileceğini söyleyebiliriz. Ürünün fiziksel boyutlarının küçük olması, baktığımızda insanın aklına içerisinde 64 GB veriyi nasıl taşıdığı sorusunu getiriyor. Öyle ki ürün yan tarafındaki USB portlarını bile etkilemeyecek kadar küçük.

SONUÇ ► Çift kontrolcüsü ile performansta herhangi bir düşüş olmadan çoklu dosya aktarımına imkan tanıyan Supreme, yüksek kapasite sunuyor.

- ➕ Yüksek kapasite
- ➕ Hızlı aktarım
- ➕ Ergonomik kapak

ÜÇAYAK	MELEZ TV KARTI	TEST CİHAZI
VANGUARD ALTA+224 CP	AVERMEDIA AVERTV CAPTUREHD	EUROSOFT QA+WIN32 & PC-CHECK
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Vanguard Türkiye Ülker Kırtasiye BİLGİ İÇİN (212) 513 21 55 WEB www.vanguardtr.com FİYAT 380 \$ + KDV	FİRMA Multimedia BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46 WEB www.multimedia.com FİYAT 140 \$ + KDV	FİRMA Egemen Bilgisayar BİLGİ İÇİN (212) 608 01 18 WEB www.muhandispc.com FİYAT Yıllık 200 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Gövde materyali Magnezyum Uzayabilir ayak sayısı 3 Kapalı boyutlar 485 mm Açık boyutlar 1300 mm Ağırlık 1.28 kg Diğer İki yönlü su terazileri, taşıma askısı	Yayın desteği Analog, DVB-T, FM Radio Platform desteği XP/Vista/Windows 7 MCE Girişler Anten, HDMI, 10-in-1 Kayıt desteği HDMI/HDPC 1080i/720p Kayıt biçimi MPEG2, H.264 Arabirim PCI-Express x1, Low profile	Paket içeriği CD, Kılavuz, USB Dongle Test ekipmanı CD/DVD, Geri Besleme Aparatları Yükseltme 1 Yıl Ücretsiz Teknik destek Lisansa dâhil Boot seçenekleri CDROM, USB, Floppy, PXE Network Yazılım sürümleri PC-Check 6.2.1, QA+WIN32 9.3.0.0

HEM SAĞLAM HEM HAFİF: İlk defa tüm optik ekipmanınızı çantanıza doldurup fotoğraf çekmeye çıktığınızda fark edeceğiniz bir nokta ağırlığın ne kadar önemli olabileceğidir. Orta halli bir objektif koleksiyonunuz bile olsa çantayla birlikte sırtınızda ciddi bir yük olacaktır. Üstüne üstlük bir de ağır bir üçayağın sizi zorlamasını istemezsiniz. Vanguard Alta+ 224 CP, tam da bu amaçla üretilmiş profesyonel bir üçayak. Sertleştirilmiş magnezyum gövde sağlamlığı garanti ederken hafiflikten de ödün vermiyor. İki eksenle kolayca hareket ettirebileceğiniz bu üçayak, ekipmanınıza pratikte oldukça akıcı bir hareket olanağı sunuyor. 25, 50 ve 80 derecelik açılarla bağımsız bir şekilde hareket edebilen kilitli ayaklar sayesinde güvenliği elden bırakmadan her türlü arazi şartlarında fotoğraf çekmek mümkün. Özellikle üçayağınızı yanınızda taşıyan biriyse kesinlikle dikkate almanız gereken bir ürün olan Vanguard Alta+224 CP'nin tek dezavantajı yüksek fiyatı. Yüksek kalite ve taşınabilirliği bir arada sunan ürün genel olarak profesyonel fotoğrafçılıkla uğraşan yüksek bütçeleri kullancıları hedefliyor.

SONUÇ ► Esnek kullanımı, sağlamlığı ve hafifliğiyle beğenimizi kazanan bu üçayak göz atmanız gereken seçenekler arasında.

- ⊕ Sağlam ve hafif gövde
- ⊕ Mükemmel kafa tasarımı
- ⊖ Yüksek fiyat

KOMPLE ÇÖZÜM: TV Kartı denilince ala ilk gelen firmalardan biri olan AverMedia yeni ürünü AVerTV CaptureHD ürünü ile artık hayatımızın her alanına girmeye başlayan HD biçimindeki videolara el atıyor. 1080i formatına kadar HD kayıt yapılabilmesine izin veren ürünün üzerinde bir adet HDMI girişi yer alıyor. Özellikle kamera ve benzeri cihazlardan kayıt yapmanız için tasarlanan ürün ile şifresiz fakat koruma sinyaliyle sahip HDTV yayınlarını kaydetmeniz kendi yazılımı ile mümkün değil. Ürünü diğer görüntü yakalama kartlarından ayıran belki de en büyük özellik ise üzerinde analog, DVB-T ve FM radyo alıcısının yer alması. Yani CaptureHD aslında tamamen melez bir kart. AVerTV'yi inceledikçe AverMedia'nın kendi geliştirdiği teknolojilere hayran kalıyoruz. Söz konusu ürünün üzerindeki 10-in-1 girişi sayesinde S-Video, kompozit, ses ve uzaktan kumanda kablolarını tek bir giriş üzerinden ürüne bağlamış oluyorsunuz. Kayıt biçimi olarak MPEG2 ve H.264 video sıkıştırma teknolojilerini destekleyen ürünün Windows 7 ve Media Center ile uyumlu olmasının yanında HTPC'ler için kutusunda bir de low profile aparat geldiğini belirtelim.

SONUÇ ► H.264 biçiminde HD video kaydı, DVB-T ve analog yayın desteği ile özellikle HTPC sahiplerinin incelemesi gereken bir ürün.

- ⊕ HDMI Girişi
- ⊕ Gelişmiş PIP
- ⊕ Windows 7 uyumu

KAPSAMLI ANALİZ: Egemen Bilgisayar tarafından test merkezimize gönderilen Eurosoft QA+WIN32 test merkezimize konuk olan ilk sistem analiz ve stres testi yazılımı. USB bellek üzerinde yer alan bu yazılımların biri MS-DOS üzerinden çalışıyor ve bugün Dünya üzerindeki bilgisayarların birçoğunda yer alan Award BIOS'un programcıları tarafından kodlanan bir yazılım. USB bellek ile gelen bir başka yazılım ise ürünün adından da anlaşılabilir gibi Windows tabanlı bir test yazılımı. Özellikle bilgisayar bileşenleri üreten firmaları hedef alan ürün sayesinde sistem veya herhangi bir bileşen hakkında ayrıntılı bilgi edinmenin yanında optik sürücünün odaklama süresi gibi çok gelişmiş testler gerçekleştirmek de mümkün. Dünya'da anakart, işlemci, ekran kartı, bellekler ve optik okuyucuyu aynı anda stres testine tabi tutabilme özelliğine sahip tek yazılım olan ürün kapsamlı hata analizi sayesinde üretim sonrası olası problemlerin önüne geçmenizi sağlıyor. Windows'un aksine herhangi bir hata olduğunda sistem mavi ekrana düşmeden hatayı belirten ve raporlayabilen PC-Check bu sayede zamandan da tasarruf etmenize olanak tanıyor.

SONUÇ ► Sunduğu kapsamlı test araçlarının yanında gelişmiş raporlama özellikleriyle dikkat çeken ürün, kalite kontrol için biçilmiş kaftan.

- ⊕ MS-DOS ve Windows Desteği
- ⊕ Windows 7 uyumlu
- ⊕ Gelişmiş testler

KABLOSUZ ADSL MODEM
LINKSYS WAG54G2

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Cisco
BİLGİ İÇİN (212) 335 02 28
WEB www.linksys.com.tr
FİYAT 65 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Bağlantılar	4 x Ethernet, 1 x DSL
Kablosuz ağ	802.11b/g
ADSL Standartı	ADSL2+
Kablosuz güvenlik	WEP, WPA, WPA2, MAC
Türkçe arabirim	Var
Diğer	Güç tasarruf ayarı

DİZÜSTÜ BİGİSAYAR
MSI X600

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Datagate, Koyuncu, Kont
BİLGİ İÇİN (216) 581 55 00
WEB www.kont.com.tr
FİYAT Belli değil

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	15.6" 1366x768 LCD
İşlemci, Bellek	1.4 GHz Core 2 Solo U3500, 4 GB DDR2 800
Sabit disk	320 GB SATA II
Kablosuz erişim	802.11a/g/n, Bluetooth 2.0
İşletim sistemi	Vista Home Premium (32-bit)
Ağırlık	2.164 Kg

CEP TELEFONU
SAMSUNG GT-S5603 PRESTON

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Samsung Electronics
BİLGİ İÇİN (212) 444 77 11
WEB www.samsung.com.tr
FİYAT 465 TL + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	2,8" 240 x 320 Piksel TFT 16 Milyon Renk
Bellek	80 MB, 2GB, MicroSD Yuvası
Frekans bandı	850/900/1800/1900
Boyut ve ağırlık	102,8 x 54,8 x 12,9 mm, 95 gr
Kamera	3,15 Megapiksel, 3G
Diğer	3G, WAP, MP3, Radyo, Video, Bluetooth

FATURANIZ KABARMASIN: Cisco tarafından üretilen Linksys'in ADSL2+ destekli modemi WAG54G ilk olarak şık tasarımı ile dikkat çeken bir ürün. Ağ teknolojileri konusunda Dünya'daki lider şirketlerden biri olan Cisco, yeni ürünlerinde güç tasarrufu ile ön plana çıkmayı amaçlıyor. Ürünü kurmadan önce ilk olarak beraberinde gelen CD'yi bilgisayarınıza takıp çalıştırmanız isteniyor. Türkçe dil desteği ile gelen CD sayesinde adım adım hangi bağlantıları yapmanız gerektiği gösteriliyor. Tüm bu işlemleri tamamladıktan sonra yazılım modem ile iletişim kuruyor ve ADSL ayarlarınızı girmenizi istiyor. Burada ülkemizdeki servis sağlayıcıların yer aldığını görmemiz açıkçası beğenimizi kazandı. Servis sağlayıcınızdan aldığınız bilgileri girdikten sonra karşınıza bir ayar ekranı geliyor. Burada modemi kullanmadığınız zaman kendini otomatik kapatma seçeneği yer alıyor. Örneğin buradaki ayara 30 dakika verdiğinizde modem eğer 30 dakika boyunca bilgisayarınızdan internet için herhangi bir istek almazsa interneti otomatik olarak devre dışı bırakıp enerjiden tasarruf sağlıyor. Ürün, ileri kullanıcılar için Türkçe arabirimi ile sunulan gelişmiş ayarlara da sahip.

SONUÇ ► İçerisinde Cisco tarafından tasarlanmış özel anteni sayesinde kablosuz modülü de gayet başarılı olan zengin özellikli bir ürün.

- ➕ Türkçe arabirim
- ➕ Kolay kurulum
- ➕ Enerji tasarrufu

SİYAH İNCİ: Apple'ın Macbook Air modelinden sonra başlayan hafif ve ince dizüstü bilgisayar furması teknolojinin de gelişmesiyle büyük hız kazanmışa benziyor. Söz konusu ürünlerden biri de Test Merkezimize konuk olan MSI'nin X600 modeli. 15,6" ekrana sahip olmasına karşın sadece 2,16 kg ağırlığında olan ürün ilk bakışta eksik olan optik sürücüsü ile dikkat çekse de günümüzde artık optik sürücüye olan ihtiyaç tartışıldığı için bunu büyük bir dezavantaj olarak düşünemeyiz. Ürünün tasarımına baktığımızda kıvrımlarının Macbook Air ile birebir aynı olduğunu görüyoruz fakat dış kaplamasına baktığımızda MSI'nin alüminyum yerine parlak plastik kaplamayı tercih ettiğini görüyoruz. 2,5 cm kalınlığında olan ürün buna karşın Macbook Air'de olmayan birçok bağlantıya sahip. Söz konusu ses giriş çıkışları, VGA çıkışı, eSata, HDMI, Ethernet ve üç adet USB portunun yanında kart okuyucusu ile MSI standart bir dizüstü bilgisayardan beklediğimizi fazlasıyla sunabiliyor. X600'ün teknik özelliklerine baktığımızda 1.4 Ghz hızında çalışan düşük güç tüketimli Core 2 Solo U3500 işlemci, 4 GB bellek ve DirectX 10 destekli HD 4330 harici ekran kartı olduğunu görüyoruz.

SONUÇ ► 720p HD videoları rahatlıkla izlemenize olanak tanıyan MSI X600, hafif, ince ve şık yapısı ile MacBook Air'e çok iyi bir alternatif.

- ➕ Parlak şık tasarım
- ➕ Uzun pil ömrü
- ➕ Başarılı video deneyimi

EKONOMİK 3G: Cep telefonunuzda bir 3G kamerası yoksa 3G'nin görüntü konuşma özelliği sizin için pek bir anlam ifade etmeyecektir. Bu durumda varolan telefonunuzu 3G destekli yeni bir model ile değiştirmeyi düşünüyorsanız, Samsung Preston'un uygun fiyatı ve sunduğu özelliklerle sizi cezbedebileceğini söyleyebiliriz. Samsung Preston'un ilk öne çıkan özelliği Widget'ları, yani Facebook, YouTube, Google, Yahoo ve Samsung Fun Club gibi servislere doğrudan telefonun bekleme ekranındaki bir menüden bağlanmanıza yarayan hızlı uygulamaları. Yine FM radyoya, resimlerinize ve müziklerinize de buradan hızlı bir biçimde ulaşmak mümkün. 3G-HSDPA desteği ile internete 7,2 Mbps hızında bağlanabilen ürünün 80 MB dâhili hafızası bulunuyor. Fakat bu hafıza size yetmiyorsa Preston'un 16 GB'a kadar microSD kartları desteklediğini de belirtelim. Preston'un eksikleri de yok değil. Örneğin telefonun işletim sisteminin olmayışı dolayısıyla sadece Java uygulamaları çalıştırabildiğini belirtelim. Fakat bu konuda internette inanılmaz bir kaynak bulabileceğinizi de ekleyelim. Öte yandan üründe Wi-Fi desteği de mevcut değil fakat bu fiyata satılan bir ürün için bu kabul edilebilir bir durum.

SONUÇ ► Ekonomik bir çözümle 3G dünyasına adım atarken telefonunuzun da nitelikli olmasını istiyorsanız Preston'a mutlaka bir göz atın.

- ➕ Zengin uygulamalar
- ➕ Kolay kullanım
- ➖ İşletim sistemi yok

FOTOĞRAF MAKİNESİ ÇANTASI	GÜÇ KAYNAĞI	KABLOSUZ ERİŞİM NOKTASI
VANGUARD UPRISE 48	HIGH POWER ABSOLUTE POWER 700W	ZYXEL NRG-417N
		
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA Vanguard Türkiye Ülker İthalat Ltd.	FİRMA Akortek Bilişim	FİRMA Penta
BİLGİ İÇİN (212) 513 21 55	BİLGİ İÇİN (212) 210 97 99	BİLGİ İÇİN (212) 444 11 50
WEB www.vanguardtr.com	WEB www.akortek.com	WEB www.zyxel.com.tr
FİYAT 175 \$ + KDV	FİYAT 145 \$ + KDV	FİYAT 60 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Gövde materyali Polyester	Forma faktör ATX	WiFi standardı 802.11b/g/n
İç boyutlar 300 x (130+60) x 250 mm	Maksimum güç 700 Watt	Bağlantılar 4 x LAN, 1 x WAN, Güç, Anten
Dış boyutlar 350 x 300 x 515 mm	Fan 135 mm	Anten 1 x 5dB, 1 x 2dB
Kapasite 1xDSLR, 1xdizüstü, 5x objektif, uçayak v.s.	Bağlantılar 1x 20+4, 1x 4+4, 2x PCI-e, 4x molex, 6x SATA	Boyutlar ve ağırlık 140(G)x110(K)x30(U) mm, 190 g
Ağırlık 2270 gr	Verimlilik %80	Güç tüketimi Maks. 6 Watt
Diğer Toz geçirmez gövde, yağmurluk	Güç çıkışları 2x 12V: 50A , +5V 25A , +3.3V 25A	Güvenlik WEP, WPA/WPA2, Mac

DİZÜSTÜ PC VE SLR EKİPMANINIZ BİR

ARADA: Dijital fotoğrafçılık bu kadar gelişmişken DSLR makineler ve PC'ler de birbiriyle yakın bir ilişki içinde olmak durumunda kaldılar doğal olarak. Vanguard da bu alandaki eksikliği fark ederek piyasaya sürdüğü Uprise 48 ile hem DSLR ekipmanınıza hem de 15,6 inç kadar olmak üzere dizüstü PC'nize ev sahipliği yapıyor. Kadife kaplı iç bölmeleri istediğiniz gibi dekore edebiliyorsunuz. Battery grip'li ve kit objektifli bir DSLR'a ek olarak 5 adet objektife daha yer bulabileceğiniz Uprise 48 içinde aksesuarlar için de bölmeler bulunuyor. Yata bir şekilde yerleştireceğiniz DSLR'nıza çantanız sırtınızdayken yan taraftan özel olarak açılan bölmesiyle dikey olarak erişip anında çıkarabiliyorsunuz. Böylece çantanızı tamamen açmanıza gerek kalmıyor ki ekipmanınızın güvenliği için bu büyük önem teşkil ediyor. Ön taraftaki büyük cep kısmı, ek bir fermuar yardımıyla oluşturulan körük yapısıyla, isteğe bağlı olarak daha yüksek bir kapasite sunabiliyor. Ayrıca yan kısımdaki özel cepte saklı olan yağmurluk ve onun üstünde bulunan özel üç ayak tutucu kemer, çantanın işlevlerini artıran diğer öğeler.

SONUÇ ► Vanguard'ın patentli yeni özellikleriyle donatılmış olan Uprise 48, dizüstü PC'sini de taşımak isteyen SLR kullanıcıları için ideal.

- ➕ Kolay erişilebilirlik
- ➕ Dayanıklı yapı
- ➕ Dizüstü PC bölmesi

MUTLAK GÜÇ: Küresel ısınmanın giderek daha büyük bir sorun olmaya başladığı şu günlerde High Power'ın 700 Watt güç kaynağı sunduğu % 80 üstü verimlilikle harcadığımız enerjiyi son elektron'una kadar tasarruf ediyor. Ürün bu başarısı ile güç kaynaklarının verimlilik sertifikasyonu olan "80 Plus" programından "80 Plus" sertifikasını almaya hak kazanmış. Ürünü daha yakından incelediğimizde günümüzde artık bütün güç kaynaklarında görmeye alıştığımız modüler yapı gözümüze çarpıyor. Ürünün bir başka dikkat çeken özelliği ise golf topu ile benzer yüzeye sahip olan fanı. Ürünün %20 daha sessiz çalışmasını sağlayan bu fan oyun oynarken sizi rahatsız etmeyi amaçlıyor. Düşük voltaj, yüksek voltaj, yüksek akım, yüksek güç, yüksek sıcaklık ve kısa devre korumasına sahip olan ürün yanlış montajdan doğacak sorunlarda hem parçalarınızı hem de kendini güvenceye almış oluyor. High Power'ın beraberinde Türkçe kullanım kılavuzunun yanında bir de kablo taşıma çantasının gelmesi ise beğenimizi kazanan bir başka ayrıntı oldu. Son olarak ürünü kullanırken yine beraberinde gelen güç kablosunu kullanmanızı tavsiye ediyoruz.

SONUÇ ► Sunduğu 700 Watt verimli güç, sessiz çalışması ve modüler yapısı ile dikkat çeken Absolute Power oyuncular için ideal.

- ➕ Verimli çalışma
- ➕ Sessiz fan
- ➕ Modüler yapı

"N" PERFORMANSLISI: ZyXel'in bu ay test merkezimize konuk olan bir başka ürünü de kablosuz erişim noktası NRG-417N modeli idi. Model numarasının sonundaki N takısından da anlaşılabilceği gibi cihaz 802.11n standardı ile uyumlu. 150 Mbit hıza ulaşabilen ürün hızlı ve güvenli bir kablosuz ağ kurulumu için Kablosuz Güvenlik Yapılandırması yani WPS desteğine de sahip. Artan enerji tüketiminden sonra küresel ısınmaya da parmak basan ZyXel geçtiğimiz ay incelediğimiz P-660HW-T1 v3'te olduğu gibi bu üründe de kablosuz ağ takvim oluşturma özelliğiyle cihazın çalışma süresini kendinizin belirlemesine imkan tanıyor. Söz konusu özellikten yararlanıp cihazı kullanımınıza göre bir takvim oluşturduğunuzda, cihaz bu takvime göre kablosuz ağı açıp kapatarak enerji tasarrufu sağlayabiliyor. NRG-417N'in kutusuna baktığımızda ise beraberinde gelen 5 dB'lik ek anten sayesinde standart 2 dB'lik antene göre çok daha geniş bir kapsama alanına ulaştığını gözlemledik. Hem Türkçe hem de İngilizce arabirime sahip olmasının yanında beraberinde Türkçe kullanım kılavuzunun da gelmesi ise beğenimizi kazanan bir başka ayrıntı oldu.

SONUÇ ► 3 yıl garanti ve 7/24 destek ile satılan ZyXel NRG-417N ufak boyutları, 5 dB anteni ve N standardı ile çok başarılı bir ürün.

- ➕ Geniş kapsama alanı
- ➕ 5 dB anten
- ➕ Kullanım takvimi

SABİT DİSK	KABLOSUZ AĞ ADAPTÖRÜ	OYUN KONSOLU
WESTERN DIGITAL RE4 2 TB 	ZYXEL NWD-270N 	SONY PLAYSTATION 3 SLIM
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA Index, Infronic, Logosoft BİLGİ İÇİN (212) 331 21 21 WEB www.westerndigital.com FİYAT Belli değil	FİRMA Penta BİLGİ İÇİN (212) 444 11 50 WEB www.zyxel.com.tr FİYAT 35 \$ + KDV	FİRMA Sony Eurasia BİLGİ İÇİN (216) 633 98 00 WEB www.sony.com.tr FİYAT 600 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Form 3.5 inç Arabirim SATA II Dönüş hızı 7200 RPM Önbellek: 64 MB Kapasite 2 TB Garanti 36 ay	Arabirim USB 2.0 Kablosuz standardı IEEE 802.11b/g/n 11/54/150 Mbps İşletim sistemi Windows XP, Vista, 7 - 64 Bit Boyutlar ve ağırlık 2.32"x 0.94"x 0.51", 12 g Güvenlik WEP, WPA/WPA2, WPS Diğer Wi-Fi Multimedia (WMM) desteği	CPU Cell Broadband Engine Sabit disk 120 GB, 2.5" SATA Bellek 256 MB XDR + 256 MB GDDR3 VRAM Kutu içeriği Dual Shock Kablosuz kontrolcü, Güç kablosu, Video/Ses kablosu, USB kablosu, SCART soket Boyutlar ve ağırlık 290 65 290 mm, 3.2 kg

KAPASİTEDE YENİ BOYUT: İnternet bağlantı hızları yükseldikçe sabit disk kapasitelerimiz bize yetmez oldu. Bunun üstüne oyun ve arşivleme merakı da eklenince zavallı sabit disklerimiz isyan bayrağını çekti. Artık her ay sayfalarımızda yer vermeye başladığımız Western Digital diskler, biz inceledikçe hız rekorları kırmaya devam ediyorlar. Bu defa da 2 TB'lık devasa kapasiteli Western Digital RE4 WD2003FYYS'i inceledik ve gerek performans gerek kapasite konusunda getirdiği yeni standartlara şahit olduk. WD RE4'ün Dünya'nın ilk çift çekirdekli sabit diski olduğunu belirterek başlayalım incelememize. Çift çekirdek ve devasa önbellek sayesinde yüksek girdi çıktı yükünün üstesinden kolayca ilenebiliyor ve diskin performansı artmış oluyor. HD Tach ile başladığımız testlerde 115,1 MB/s ortalama transfer hızına ulaştığımız RE4, 97,2 MB/s transfer hızına sahip rakibi Seagate Barracuda LP'yi açık ara geride bırakıyor. Enterprise yani firmalara özgü bir depolama çözümü olan RE4 yine Western Digital'ın Caviar Green 2 TB'lık modelinden de %42 daha yüksek bir performansa sahip. HD tune ile yaptığımız testte de 108,6 MB/s yazma hızına ulaşan ürün üstün performans sunuyor.

SONUÇ ► Kapasite ihtiyaçlarını karşılarken performans, güvenlik ve güç tasarrufu isteyen firmalar için Western Digital RE4 biçilmiş kaftan.

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Düşük erişim süresi
- ⊕ Düşük güç tüketimi

HER YERDE N: ZyXEL'in ADSL modemlerindeki başarısına geçen ay test merkezimizde incelediğimiz P-660HW-T1 v3 modeli ile şahit olmuştuk. Bu ay da test merkezimize NWD-270N kablosuz USB adaptörü ile konuk olan firmanın bu ürününü yakından inceliyoruz. İlk olarak ürünün teknik özelliklerine baktığımızda 802.11b/g/n standartlarını desteklediğini görüyoruz. Her ne kadar günümüzde satılan birçok dizüstü bilgisayarda N standardına uygun kablosuz ağ adaptörleri yer alsada da özellikle eski dizüstü bilgisayarlarda ve masaüstü bilgisayarlarda hem kablosuz ağ hem de N standardı için USB adaptörler kullanılabilir. Yaptığımız denemede Windows 7 64 Bit yüklü sistemimizde, sistemin otomatik sürücü bulma özelliği sayesinde, beraberinde gelen CD'ye gerek olmadan ürünü anında kullanmaya başlayabildik. NWD-270N'nin çekim gücüne baktığımızda ufak boyutlarına ve dahili antenine göre iyi bir performans sergilediğini fakat dizüstü bilgisayarımızın dahili kablosuz ağ adaptörü kadar iyi bir performans sunmadığını gözlemledik. Öte yandan ürünün kutu içeriğinde yer alan şık bir taşıma kılıfı ve bir de USB uzatma kablosu beğenimizi kazanıyor.

SONUÇ ► Masaüstü ve dizüstü bilgisayarınızı hızlı bir kablosuz ağ yeteneğiyle donatmak istiyorsanız ZyXEL NWD-270N'i tercih edebilirsiniz.

- ⊕ 802.11n desteği
- ⊕ Ufak boyutlar
- ⊖ Düşük kapsama alanı

DAHA İYİ BİR PS3: Oyun konsolları arasındaki rekabet tüm hızıyla devam ederken, üreticiler bir yandan da yeni teknolojilerle ürünlerini sürekli güncelliyor. Sony de PlayStation 3'ün maliyeti düşürüp, optimize ederek güncellemiş durumda. Sony Eurasia tarafından Test Merkezi'mize yollanan Sony PlayStation 3 Slim, gerçekleştirdiğimiz güç tüketimi testlerinde eski sürüm PS3'e nazaran şaşırtıcı derecede başarılı sonuçlara imza attı. PS3 Slim'in daha verimli çalışmasının altında büyük oranda 65 nm'lik üretim teknolojisinden 45 nm'ye geçen Cell işlemcisi var. Örnek vermek gerekirse, eski sürüm PS3'te oyun oynarken 200 Watt'a ulaşan güç tüketimi, PS3 Slim'de 100 Watt'ın altında kalıyor. Ayrıca artan verimlilik sayesinde daha az ısınan konsolda fanlar da daha düşük devirde çalıştığı için gürültü de çok düşük. Bekleme modunda 0.6 Watt çeken PS3 Slim'de oyun oynarken ortaya çıkan gürültü 0.8 Sone ki bu değer, gece yarısı herkes mışıl mışıl uyurken bile oyun oynayabileceğiniz anlamına geliyor. Piano Black yüzeyi mat kaplamayla değiştirilen yeni PS3 Slim, eski sürüm oranla %33 daha küçük ve %36 daha hafif, üstelik daha uygun fiyata satılıyor.

SONUÇ ► Dahili Blu-Ray oynatıcısı, zengin içeriği ve ücretsiz indirebileceğiniz onlarca demo oyunla PS3, Slim versiyonuyla daha da iyi.

- ⊕ Düşük güç tüketimi
- ⊕ Düşük gürültü
- ⊕ Blu-Ray sürücü

KABLOSUZ USB ADAPTÖR	BELLEK KİTİ	USB BELLEK
AZTECH WL851USB	CORSAIR TR3X3G1333C9	VICTORIA V520T
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Albim BİLGİ İÇİN (216) 469 23 00 WEB www.albim.com FİYAT 56 \$ + KDV	FİRMA Dijital Trend BİLGİ İÇİN (212) 266 87 70 WEB www.dijitaltrend.com.tr FİYAT 80 \$ + KDV	FİRMA MobiArts BİLGİ İÇİN (216) 348 80 18 WEB www.mobiarts.com FİYAT 57 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Arabirim USB 2.0 Kablosuz standardı IEEE 802.11b/g/n 11/54/270 Mbps Frekans aralığı 2.4~2.4835GHz Boyutlar ve ağırlık 93.5(G)x26(K)x11mm(U), 23 g Güvenlik WEP, WPA, WPA2 İşletim sistemi Win. 2000/XP/Vista32/Vista 64	Bellek tipi DDR3 Kapasite 3 GB (3X1024) Hız 1333 Mhz Gecikme süresi 9 - 9 - 9 - 24 Voltaj 1,5 V Garanti Ömür boyu	Arabirim USB 2.0 Kapasite 8 GB Parmak izi okuyucu 192x16 Piksel 508 DPI İşletim sistemi Windows 2000, XP, Vista Boyutlar ve ağırlık 80x228x107, 8 g Diğer Uzatma kablosu

KABLOSUZ HIZ: Albim tarafından test merkezimize gönderilen Aztech WL851USB bu ay incelediğimiz ikinci N destekli USB adaptör. Ürünü incelemeye başladığımızda ilk olarak ZyXEL'den daha büyük boyutlara sahip olduğunu görüyoruz. Ürünün işletim sistemimize taktıktan sonra her ne kadar Windows 7 sürücüsünü otomatik olarak yüklemese de CD içerisindeki Setup programını çalıştırarak sürücüyü yüklemeye başlıyoruz. Microsoft tarafından imzalanmamış olan bu sürücüyü kurmak için ufak bir uyarı penceresinde "kurulumu devam et" demeniz gerekiyor. Sürücü kurulduktan sonra sorunsuz bir şekilde çalışmaya başlayan ürün, yaptığımız ilk testlerde boyutuna karşın düşük bir kapsama alanı sunuyor. Burada ZyXEL ile aynı performansı sunan ürün benzer şekilde dizüstü bilgisayarımızın dâhili kablosuz ağ adaptöründen daha az sayıda kablosuz ağ tespit ediyor. Ürünün boyutlarına göre üzerinde ek bir anten girişi olabilirdi ki bu da çekim alanını artıracaktı. Hem kutu içeriğinde hem de CD'de Türkçe kullanma kılavuzu bulunamayan ürünü kurmak bazı kullanıcılar için zor olabilir. Öte yandan ürünle gelen kaliteli ve uzun USB kablosu ise çok başarılı.

SONUÇ ► Eski dizüstü veya masaüstü PC'nize kablosuz ağ yeteneği kazandırıp kablo karmaşasına son vermek için tercih edilebilir.

- ⊕ 802.11n ile 270 Mbit
- ⊕ Uzun USB kablo
- ⊖ Büyük boyutlar

PERFORMANS VE EKONOMİ: Intel'in X58 ve P55 yonga setleriyle beraber artık DDR2'den DDR3'e geçiş hızlanmaya başladı. Tabii ki DDR3 bellek fiyatlarının düşmesi de geçişi hızlandıran bir başka neden. DijitalTrend tarafından test merkezimize gönderilen Corsair'in XMS3 bellek kiti de DDR3 1333 Mhz hızında çalışan 3 adet 1 GB'lık modülden oluşuyor. Kingpin gibi Dünya çapında ünlü hız aşırma profesyonelleri tarafından çok sık tercih edilen Corsair, TR3X3G1333C9 modeli ile ekonomik fiyata yüksek performanslı fakat düşük güç tüketimli DDR3 bellekleri kullanıcıların beğenisine sunuyor. Ürünün performansını test etmek adına hız aşırma yapabilmek için ilk olarak çalışma voltajını 1,5'ten 1,6'ya çıkardık. Gecikme süresini CL8'e aldıktan sonra 1490 Mhz frekansına kadar ulaşmayı başardık. Yine 1,6v fakat CL9 gecikme değerlerinde ise 1730 MHz değerine ulaştık ki bu gerçekten de belleğin ne kadar performanslı olduğunu açıkça ortaya koyar nitelikteydi. Her ne kadar voltajı artırıp daha yüksek frekanslara ulaşma mümkün olsa da bu işlem için belleklere ek soğutma takviyesi yapmanız gerekebilir. Son olarak CL6 gecikme ile belleğin 888 Mhz'de çalıştığını belirtelim.

SONUÇ ► Yüksek performansı ve hız aşırma potansiyeline karşın uygun fiyata bulabileceğiniz bu kit çok esnek bir hız aşırma sunuyor.

- ⊕ Hız aşırma potansiyeli
- ⊕ Düşük CL değerleri
- ⊕ Uygun fiyat

VERİLERİNİZ GÜVENDE: MobiArts tarafından test merkezimize gönderilen Victoria V520T, 8 GB kapasiteye sahip olan ve verilerinizi güvenli bir biçimde depolamayı amaçlayan bir USB bellek. Fakat Victoria'yı piyasadaki diğer USB belleklerden ayıran birkaç önemli özellik mevcut. Bunlardan ilki cihazın üzerindeki parmak izi okuyucusu. 508 DPI tarama yapabilen bu okuyucu yüz bin okumada bir hata oranı ile verilerinizin ne kadar güvende olduğunu kanıtlar nitelikte. Ürünü kutusundan ilk çıkardığınızda kendi parmak izinize göre bir kurulum yapmanız gerekiyor. Burada elinizdeki istediğiniz parmağı kullanabilirsiniz. Daha sonra seçtiğiniz parmak taranıyor ve kaydediliyor. Bundan sonraki işlemlerinizi USB belleği bilgisayarınıza veya başka bir bilgisayara taktıktan sonra parmak izinizi okutmanız ve verilerinize güvenli bir biçimde ulaşmanız sağlanıyor. Parmak izine ek olarak isterseniz şifre ile de giriş yapılabiliyorsunuz bu güvenli alana. V520T içinde bazı portatif ve kendine özgü uygulamaları da barındıran bir ürün. Taşınabilir e-posta istemcisi, internet tarayıcısı, sıkıştırılmış dosya deposu, bilgisayar kitleme ve veri yedekleme gibi araçlar da V520T'de mevcut.

SONUÇ ► Her ne kadar okuma ve yazma hızlarında mükemmel bir performans sunmasa da güvenlik ve ek özellikleriyle çok başarılı bir ürün.

- ⊕ Parmak izi güvenliği
- ⊕ Taşınabilir uygulamalar
- ⊕ Bilgisayar kitleme

CPU SOĞUTUCU

XILENCE XQ LGA 775

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Dijital Trend
BİLGİ İÇİN (212) 266 87 70
WEB www.dijitaltrend.com.tr
FİYAT 20 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Soket desteği	LGA 775
Boyutlar	110 x 110 x 65 mm
Fan hızı	PWM, 3000 RPM ±10%
Gürültü oranı	19dB (typ.) / 0.6 Sone
Ağırlık	323 g
Çalışma voltajı	6~13,8 VDC

MASAÜSTÜ BİLGİSAYAR

CASPER NEO-I750-4M65R

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Casper
BİLGİ İÇİN (216) 528 66 66
WEB www.casper.com.tr
FİYAT 1089 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	22" geniş ekran LCD 1680x1050
İşlemci, Bellek	Core i5 750 2.66 Ghz, 4 GB DDR3-1333
Sabit disk	Western Digital 640 GB Green
Ekran kartı	Sapphire HD 4730 128 Bit GDDR5
İşletim sistemi	Vista Home Pre. 32 Bit (Ücretsiz Win. 7)
Ağırlık	Kasa 9,3 Kg, Monitör 4,7 Kg

KULAKLIK

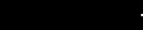
CREATIVE FATAL1TY MK II

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Kont, Koyuncu
BİLGİ İÇİN (216) 528 88 88
WEB www.creative.com
FİYAT Belli değil

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	3.5mm Altın Kaplama Stereo
Frekans aralığı	20Hz-20KHz
Giriş empedansı	32 ohm
Hassasiyet	105dB/mW
Mikrofon empedansı	~2.2K ohm
Mikrofon frekans aralığı	80Hz-16KHz

ÇEVREYE DUYARLI: Bugüne kadar test merkezimize konuk olan devasa, tamamen bakır ve ışıklı CPU soğutuculardan Xilence XQ'nun tamamen farklı bir tablo çizdiğini belirterek başlıyoruz incelememize. Küresel ısınmadan dolayı yok olmaya doğru ilerleyen Dünya'mızda bir işlemci soğutucunun bile bu gidişata dur demeye çalışması gerçekten de ilginç fakat bir o kadar da beğenimizi kazanan bir durum. Xilence XQ maddeden fırlamışçasına bakır değil, göz alıcı bir ışıklandırması yok ve alüminyum fabrikasından da çıkmamış. Fakat Xilence XQ belki de Intel'in işlemcileri ile birlikte gönderdiği soğutucularda bile başaramadığı bir şeyi başarıyor: çevreye duyarlılık. XQ standart fanlara oranla %50 daha az materyal kullanarak tasarlanmış bir fan. Sadece beş adet fakat geniş fan yaprağı bulunmasına karşın standart işlemci fanlarından çok daha iyi bir performans sunan bu ürün fiyatıyla da ekonomik krize inat bir tablo çiziyor. LGA 775 işlemciler için tasarlanmış olan XQ Xilence firmasının Green IT yani yeşil bilişim sektörü programı kapsamında üretilmiş. PWM özelliği sayesinde kademeli şekilde hızlanan bu fan aynı zamanda gürültü kirliliği de yapmıyor.

SONUÇ ► Çevreye duyarlı insanlar tarafından çevreye duyarlı kişiler için üretilen Xilence XQ beklenenden çok daha ötesini sunuyor.

- ⊕ Sessiz çalışma
- ⊕ Çevreye duyarlı
- ⊕ Uygun fiyat

WINDOWS 7'YE HAZIR: Casper tarafından test merkezimize gönderilen NEO-I750-4M65R ilk olarak Intel'in yeni işlemcisi Core i5 750 ile dikkat çekiyor. Geçen ay incelediğimiz bu işlemci özellikle performans olarak nerdeyse i7'ye yakın bir tablo çiziyor ve çok yüksek bir hız aşırma potansiyeline sahip. Casper'ın üründe anakart olarak Intel'in Micro-ATX DP55WB modelini kullandığını görüyoruz. 4 GB DDR3 1333 Mhz bellek ile gelen üründe işletim sistemi olarak Windows Vista Home Premium 32 Bit kullanılması ise biz hayal kırıklığına uğrattı zira bu işletim sistemi en fazla 3.25 GB bellek adresleyebiliyor. Yine belleklerin gecikme süresi de daha iyi olabilirdi. Ürünün üzerindeki DirectX 10.1 destekli orta sınıf Sapphire HD 4730 ekran kartı tatminkar bir performans sergilerken yüksek bellek ihtiyacı olan GTA IV gibi oyunlarda yine 32 Bit'in limitlerine takılabiliyorsunuz. Samsung SH-S223B Sata DVD yazıcı, piyasadaki neredeyse bütün kartları destekleyen kart okuyucu, FSP 400 Watt güç kaynağı ve 640 GB Western Digital sabit disk ise Casper Neo'nun beğenimizi kazanan bileşenleri oldu. Son olarak ürünle birlikte gelen monitörde DVI bağlantısı olması iyi olurdu.

SONUÇ ► Ücretsiz Windows 7 yükseltme seçeneği ile gelen Casper NEO-I750-4M65R yeni nesil teknolojilere sahip bir bilgisayar.

- ⊕ Performanslı Core i5
- ⊕ Windows 7 yükseltme
- ⊖ Vasat monitör

SES VE KONFOR: Creative tarafından test merkezimize gönderilen Fatal1ty MK II profesyonel oyuncular için tasarlanmış bir kulaklık seti. Daha önceki modellere nazaran birçok yenilikle karşılaştığımız Creative MK II ilk olarak rahatlığı ile dikkat çeken bir ürün. Dönebilen esnek iskeleti sayesinde her türlü kafa yapısına kolayca oturan ürün diğer kulaklıkların aksine kulağı çevreleyerek kulağınıza baskı yapmıyor. Kulağınızı kapladığında klavyeye bastığınızda çıkan tuş sesi dâhil bütün dış sesleri izole eden ürün mükemmel bir yalıtıma sahip. Silencer yani susturucu adında bir teknolojiye sahip olan MK II'nin sökülebilir mikrofonunda iki adet ses algılayıcı yer alıyor. X-Fi Titanium ses kartı ile kullanıldığında sizin sesiniz hariç diğer bütün dış sesleri bloke eden ürün oyun esnasında takım arkadaşlarınızla kurduğunuz iletişimin mükemmel yakın olmasını amaçlıyor. Yaptığımız denemelerde farka açık bir biçimde şahit olduğumuzu belirtmeliyiz. Söz konusu ses kalitesi olduğunda 20Hz ila 20KHz frekans aralığında çalışan 40 mm Neodymium sürücülerini bizi etkilediğini söylemeliyiz. MK II'nin sadece oyun değil müzik, ses ve diğer alanlarda da beğenimizi kazandığını belirtelim.

SONUÇ ► Kulağı çevreleyen yapısı ile rahat oyun oynamanıza imkan tanıyan MK II ile artık konuşmalarınız da daha berrak iletiliyor.

- ⊕ Yüksek ses kalitesi
- ⊕ Rahat kullanım
- ⊕ Sökülebilir mikrofon

BLETOOTH KULAKLIK	SES SİSTEMİ	ÇİZİM TABLETİ
SAMSUNG SBH700	SONIC GEAR ENZO 500	UC-LOGIC LAPAZZ TWA60
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Samsung BİLGİ İÇİN Telpa (212) 371 11 00 WEB www.samsung.com.tr FİYAT 46 \$ + KDV	FİRMA Nova Elektronik BİLGİ İÇİN (216) 645 99 00 WEB www.novaelektronik.com.tr FİYAT 57 \$ + KDV	FİRMA Akortek Bilişim BİLGİ İÇİN (212) 210 97 99 WEB www.akortek.com FİYAT 179.00 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Bağlantı Bluetooth 2.0 Ses çıkışı Stereo Mikrofon Dahili Güç Harici adaptör ile şarj Konuma/Bekleme süresi 8/140 Saat Ağırlık 38 g	Hoparlörler 1 Subwoofer, 2 uydu Toplam çıkış 50 Watt RMS Uydu çıkışları 2 x 12,5 Watt Subwoofer çıkışı 25 Watt Kumanda Kablolu Kontroller Ses, Bass	Arabirim USB 2.0 Aktif alan 254 x 158 mm Çözünürlük 4000 lpi Yüzey malzemesi FR-4 cam epoksi Kalem eğim algılama Maksimum 60° - Dikey Doğruluk +/- 0.25 mm

SPOR YAPANLAR İÇİN: Her ne kadar çoğu-muz cep telefonları için çoğunlukla mono Bluetooth kulaklıkları sevsen de söz konu-su müzik dinlemek olduğunda stereo bir kulaklığa hayır demeyiz. Sizi sadece kukla-lığın kablo karmaşasından kurtarmakla kalmayacak olan bu tip bir cihaz, parkta koşarken veya spor yaparken de büyük ko-laylık sağlayacaktır. Günümüzde satılan birçok müzik telefonun stereo Bluetooth desteğiyle gelirken yine satılan stereo ku-laklıklar ile arama yapabilmek de mümkün. Samsung SBH-700 de bunlardan biri ve özellikle spor aktiviteleri düşünülerek üre-tilmiş bir ürün. Gelen çağrıları alabilen ürün aynı zamanda müzik yayınlarını da aktarabiliyor. Kafanızın arkasından dola-şan ürün özellikle hareket halindeyken sağlam bir tutuş sunarak kulaklarınızdan düşmüyor. Ürünün en kalın kısmı 5" uzun-luğunda, 0,5" kalınlığında ve ensenize denk gelen pilinin yer aldığı gövde kısmı oluyor. Gümüş ve kırmızı tasarımlı gövde kuklalığın her iki tarafında da yer alırken bu bölümden sonra esnek kablolar geliyor. Kulaklıkların kendisi ise kulağı kaplaması için "U" şeklinde tasarlanmış ve kişisel ih-tiyaca göre ayarlanabiliyor.

SONUÇ ► Sekiz saat konuşma ve müzik dinle-me süresinin yanında 140 saat da bekleme sü-re-sine sahip olan başarılı bir ürün.

- ⊕ Kaliteli ses
- ⊕ Esnek yapı
- ⊕ Çalma kontrolü

GÜÇLÜ PERFORMANS: Test merkezimizde mercek altına aldığımız Sonic Gear'in Enzo 500 modeli daha önce incelediğimiz 2.1 sis-temlerden farklı olarak sınıfının üstünde bir çıkış gücüne sahip. Toplamda ortalama 50 Watt RMS çıkış sunabilen ürün (12,5W x 2 uy-dular, 25W subwoofer) yaklaşık 98 dB ses çı-kışına sahip. En yüksek performansta ise ürün yaklaşık 60 Watt'a kadar güç tüketebi-liyor. Genel olarak baktığınızda güç tüketimi açısından bu değerler kabul edilebilir sınır-lar içerisinde kalıyor. 5.25" boyutlarında olan subwoofer'in yan kısmında ise bir hava çıkış tüneli yer alıyor. Bass'ları güçlendiren bu tü-nel ve ahşap materyal sayesinde Enzo 500'ün başarılı bir bas performansı sundu-ğunu gözlemledik. Masaüstü kullanım için tasarlanmış ürün maalesef duvara monte için gerekli kitlelere veya vida girişlerine sahip değil. Ürünün uydu çıkışlarına verdiği gücü kısırtmalı bağlantılar ile sağladığını görüyo-ruz ki bu ilerde bazı sorunlara yol açabilir. Ürünle beraber gelen kablolu kumanda sa-yesinde ürünü rahatça kullanabiliyorsunuz. Bunun yanında yine aynı kumanda üzerin-de bulunan auxiliary, kulaklık girişleri saye-sinde kasanızın arkasına eğilmekten kurtu-luyorsunuz.

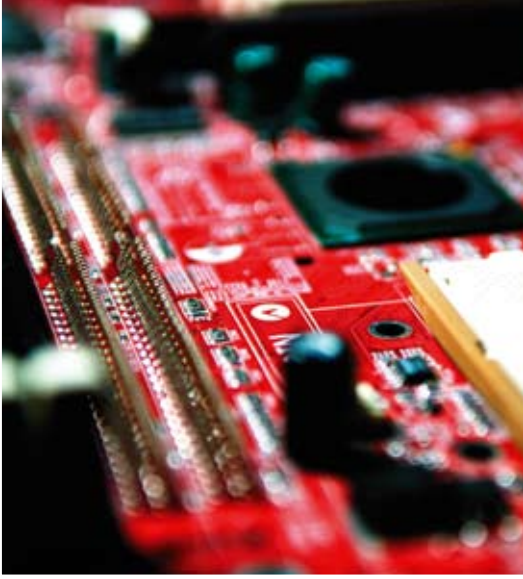
SONUÇ ► Sonic Gear Enzo 500 piyasadaki rakiplerine nazaran özellikle bas performansı ile öne çıkan başarılı bir ürün.

- ⊕ 50 Watt RMS
- ⊕ Kaliteli baslar
- ⊖ Koaksiyel yok

YARATICILIK ELİNİZDE: 2006 yılından beri ülkemizde en çok tercih edilen grafik tablet markalarından biri olan UC-Logic'in yeni nesil 22" ve üstü geniş ekran monitörlerle uyumlu TWA60 modeli test merkezimize konuk oldu. İlk olarak 200 rps yüksek rapor-lama hızı ve 1024 kademe basınç hassasiye-tiyle dikkat çeken ürün "geniş A5" olarak ta-nımlanabilecek 25,4 x 15,8 cm boyutu ile geniş ekran monitörlerle uyumlu bir çalış-ma sergiliyor. Yazılımın kurduktan sonra daha rahat çalışabilmeniz için çizim alanını ekrandaki görüntüyle birebir eşleştiren UC-Logic TWA60 grafik tablet, aynı zamanda çift ekran ile çalışan kullanıcılar için de ge-niş yapısı sayesinde daha fazla hareket alanı sağlıyor. Tam 1024 seviye basınç hassasiyeti sayesinde fareden farklı olarak siz bastırdık-ça koyulaşan çizgiler oluşturmanız müm-kün. 200 rps raporlama hızına sahip olan ürün çok hızlı el hareketleri gerektiren çalış-malarınızı en ayrıntılı şekilde bilgisayarını-za aktarmanıza da olanak tanıyor. Bilekleri-nizi dik konumda tutarak çalışabileceğiniz ürün sayesinde bileklerinizi rahatlıyor ve fa-re kullanımı sebebiyle zaman içerisinde or-taya çıkan RSI gibi sağlık sorunlarından da etkilenmiyorsunuz.

SONUÇ ► Özellikle geniş ekranlı LCD moni-törler için ideal olan TWA60, yüksek raporlama hızına sahip başarılı bir yeni nesil grafik tablet.

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Mac ve PC desteği
- ⊕ Yardımcı yazılımlar

TEST CİHAZLARI
Donanımların performanslarını ölçmek için hazırlanan cihazlar sayesinde birçok ürünü test etmek mümkün.

CHIP Top 10

En başarılı donanım ürünleri CHIP TOP 10 tablolarında listeleniyor. TOP 10 tabloları satın alma kararınıza yardımcı olacak.

CHIP TOP 10 tablolarında her ay kendi kategorisinde en iyi on donanımı yayınlıyoruz. Gerçekleştirilen testlerde birçok ürün inceleniyor ve test prosedürümüz doğrultusunda değerlendiriliyor. Değerlendirdiğimiz ürünleri bir veritabanında toplayarak sizlerle paylaşıyoruz. Burda önemli olan bu ürünleri güncel ve doğru olarak yayınlamak. Hazırladığımız bu tabloların en büyük farkı her ay güncellenmesi. CHIP TOP 10 tabloları test tablolarından biraz farklı. TOP 10 tablolarında önemli ve kısa bilgiler yer alıyor. Donanım inceleme bölümümüzde yer alan ürünleri ve piyasaya yeni çıkan ürünleri aynı kriterlerle ölçüp TOP 10 tablolarındaki yerlerine koyuyoruz. Testi veya incelemeyi kaçırın okurlarımız ürünleri TOP 10 tablolarından takip edebiliyorlar. Böylece aylar önce çıkan bir ürün ile yeni çıkan bir ürünü kıyaslayabilme şansımız oluyor. Ürünleri ayırırken kategorilerine ve performanslarına göre değerlendiriyoruz. Kategori seçimi çok önemli. Eğer bir ürün yanlış bir katego-

ride yer alıyor ise bu tüm tabloyu etkiliyor. Bunun için tabloları tekrar tekrar kontrol ediyoruz. TOP 10 tablolarında fiyat performans oranlarına da yer verdiğimiz için bu bilgileri satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oranın yalnızca o ayki tablodaki ürünler arasındaki bir oran olduğunu unutmayın. Yani performansı iyi olan bir ürünün fiyatı da uygun ise diğer tüm Fiyat/Performans puanını değiştirebilir. Ürünlerin performans değerlerini bir bakışta görebilmeniz için renk kodları kullanıyoruz. Yeşil renk test ve incelemede çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Sarı renk, test ve incelemede iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Turuncu renk, ortalama performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor.

DEĞERLENDİRME: CHIP her TOP 10'u şu sınıflara ayırıyor.

- Zirve sınıfı (100-90 puan),
- Üst sınıf (89-75 puan)
- Orta sınıf (74-45 puan)

CHIP TOP 10

Donanım listeleri

- 111 DSLR Fotoğraf Makineleri
- 111 Dijital Fotoğraf Makineleri (Giriş seviyesi)
- 111 Dijital Fotoğraf Makineleri (Genel çözüm)
- 111 Dijital Fotoğraf Makineleri (Mega-Zoom)

- 112 Dijital Video Kameralar (600 \$'a kadar)
- 112 Dijital Video Kameralar (High definition)
- 112 Cep Telefonları (İş telefonları)
- 112 Cep Telefonları

- 114 Yazıcı (Çok fonksiyonlu renkli lazer)
- 114 Yazıcı (Çok fonksiyonlu mürekkep püskürtmeli)
- 114 Ev Sineması Projektörleri
- 114 Televizyon (LCD 32 inç)

- 115 Televizyon (42 inç LCD)
- 115 AMD Anakartlar
- 115 INTEL Anakartlar
- 115 100 \$ - 200 \$ Arası Ekran Kartları

Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyatlarını güncelliyoruz. Ürünleri, ay içerisindeki değişiklikler nedeniyle daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat/Performans puanını 5'lik not sistemine göre hesaplıyoruz. Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor.

DSLR FOTOĞRAF MAKİNELERİ ► 1800 DOLAR'A KADAR

Sony Alpha 380

14 megapiksel, çok iyi görüntü kalitesi, görece hafif, HDMI çıkışı, tutma yeri çok küçük

▶ 1800 DOLAR A KADAR

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/perf.	Donanım/Kullanım (%40)	Foto kalitesi (%40)	PI süresi (min./max. kare sayısı)	Deklanşör gecikmesi (Hz) (%15)	Seri çekim (kare/s)/kare sayısı	Elektrik megapiksel	ISO değeri	İmaj sabitleyici	Bellek medyası	Ağırlık (g)	
1	Sony Alpha 700	91.8	1300 \$	orta	88	98	560/1.210	91	0.31	4,9/17	12.2	100-6.400	•	CF I/II, MS	770
2	Canon EOS 500D	91.7	1400 \$	orta	100	91	530/1.020	75	0.35	2,9/8	15.1	100-12.800	—	SD-Card	520
3	Nikon D90	91.3	1400 \$	orta	94	98	1.250/1.850	70	0.5	2,9/9	12.2	100-6.400	—	SD-Card	710
4	Canon EOS 50D	91.3	1800 \$	iyi	91	90	770/1.230	99	0.3	6,2/17	15.1	100-12.800	—	CF I/II	820
5	Olympus E-30	90.4	1500 \$	orta	82	100	650/1.230	86	0.39	5,0/14	12.2	100-3.200	•	CF I/II, xD-Card	745
6	Nikon D5000	90.3	1200 \$	orta	99	92	1.040/1.270	67	0.61	4,0/5	12.2	100-6.400	—	SD-Card	620
7	Canon EOS 40D	89.3	1200 \$	orta	86	89	1.190/2.340	100	0.28	6,0/28	10.1	100-3.200	—	CF I/II	820
8	Olympus Pen E-P1	87.2	1400 \$	orta	93	91	270/540	65	1.25	3,1/12	12.2	100-6.400	•	SD-Card	385
9	Sony Alpha 380	86.9	1150 \$	orta	93	84	450/670	77	0.3	2,4/26	14	100-3.200	•	SD-Card	540
10	Pentax K20D	86.1	1150 \$	orta	80	99	730/1.580	73	0.28	2,2/16	14.5	100-6.400	•	SD-Card	800

YENİ

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ ► GİRİŞ SEVİYESİ

Samsung NV9

Ucuz, ortalama donanım özellikleri, sınıfına göre çok iyi bir fotoğraf kalitesi ve 161 gram ağırlığıyla sınıfının en hafif fotoğraf makine-lerinden biri

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/Perf.	Pi süresi (min./max. kare sayısı)	Foto kalitesi (%40)	Donanım (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi	Flaşsız / Flaş 5 kare (s)	Etkerit megapiksel	Odak aralığı (mm)	İmaj sabitleyici	Bellek medyası	Ağırlık (g)
1	Fujifilm FinePix S8100fd	72.8	420 \$	iyi	70	85	370/1.110	53	0.62	10,1/11,8	10	27-486	•	SD/xD-Card	525
2	Sony Cyber-shot DSC-H10	72.6	420 \$	iyi	76	64	180/570	90	0.26	6,4/10,0	8	38-380	•	Memory Stick Duo	290
3	Samsung NV24 HD	70.1	420 \$	iyi	82	62	110/350	63	0.56	8,5/13,9	10	24-86,5	•	SD-Card	170
4	Samsung NV9	68.7	250 \$	çok iyi	84	53	120/430	73	0.41	8,2/20,1	10	38-190	•	SD-Card	161
5	Kodak EasyShare Z8612	66.5	290 \$	iyi	72	67	190/620	54	0.44	14,3/22,4	8.2	36-432	•	SD-Card	360
6	Canon Digital Ixus 970	66.2	380 \$	orta	76	52	190/1.820	80	0.35	8,6/20,9	10	37-185	•	SD-Card	184
7	Canon PowerShot SX100	66	280 \$	iyi	69	65	220/660	62	0.5	9,4/25,1	8	36-360	•	SD-Card	310
8	Panasonic Lumix DMC-TZ5	65.5	480 \$	kötü	79	63	150/490	35	0.8	8,9/14,2	9	28-280	•	SD-Card	240

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ ► GENEL ÇÖZÜM

Sony Cyber-shot DSC-W300

Uygun fiyatlı, 13,4 megapiksel, iyi fotoğraf kalitesi, hafif, ancak geniş açı yok ve yüksek ISO değerlerinde bozulmalar oluyor

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/Perf.	Pi süresi (min./max. kare sayısı)	Foto kalitesi (%40)	Donanım (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi	Flaşsız / Flaş 5 kare (s)	Etkerit megapiksel	Odak aralığı (mm)	İmaj sabitleyici	Bellek medyası	Ağırlık (g)
1	Canon PowerShot G10	78.9	870 \$	orta	90	68	240/2.120	81	0.41	7,3/12,2	14.6	28-140	•	SD-Card	400
2	Panasonic Lumix DMC-LX3	71.4	700 \$	orta	80	75	150/480	41	0.75	8,1/13,8	10	24-60	•	SD-Card	255
3	Canon PowerShot D10	69.8	600 \$	iyi	92	48	150/470	72	0.5	8,3/14,8	12	35-105	•	SD-Card	220
4	Fujifilm FinePix F200EXR	69.5	400 \$	çok iyi	91	52	140/400	62	0.48	9,0/14,0	12	28-140	•	SD/xD-Card	197
5	Canon PowerShot G9	67	700 \$	orta	72	69	150/1.330	50	0.6	10,8/18,6	12	35-210	•	SD-Card	350
6	Sony Cyber-shot DSC-W300	66.7	400 \$	çok iyi	79	50	150/530	80	0.33	7,1/14,7	13.4	35-105	•	Memory Stick	187
7	Panasonic Lumix DMC-FX500	66.5	520 \$	iyi	78	59	130/410	52	0.67	7,3/13,7	10	25-125	•	SD-Card	176
8	Sony Cyber-shot DSC-T300	66.5	420 \$	çok iyi	73	52	130/390	91	0.26	7,6/15,7	10	33-165	•	Memory Stick	175
9	Sony Cyber-shot DSC-T2	65.5	400 \$	çok iyi	73	48	120/370	93	0.25	6,3/15,1	8	38-114	•	Memory Stick	151

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ ► MEGA-ZOOM

Panasonic Lumix DMC-FZ28

Hesaplı, çok iyi donanım özellikleri, harika bir objektif, akıllı otomatik modlar, ancak yüksek ISO değerlerinde bozulmalar oluyor

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/Perf.	Pi süresi (min./max. kare sayısı)	Foto kalitesi (%40)	Donanım (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi	Flaşsız / Flaş 5 kare (s)	Etkerit megapiksel	Odak aralığı (mm)	İmaj sabitleyici	Bellek medyası	Ağırlık (g)
1	Fujifilm FinePix S100FS	90.2	850 \$	orta	100	91	130/410	66	0.56	7,2/10,0	11.1	28-400	•	SD/xD-Card	965
2	Sony Cyber-shot DSC-HX1	88.1	800 \$	orta	90	93	230/920	79	0.43	6,0/7,6	9	28-560	•	Memory Stick	520
3	Nikon Coolpix P90	85.8	600 \$	iyi	97	96	110/360	54	0.61	8,4/9,8	12	26-624	•	SD-Card	485
4	Panasonic Lumix DMC-FZ28	84.4	560 \$	iyi	82	96	210/740	63	0.55	8,5/8,7	10	27-486	•	SD-Card	410
5	Canon PowerShot SX10 IS	84.3	640 \$	iyi	75	100	450/1.480	74	0.47	7,7/10,3	10	28-560	•	SD-Card	675
6	Casio Exilim EX-FH20	83.4	820 \$	orta	84	93	280/1.070	62	0.54	6,4/7,2	9	26-520	•	SD-Card	605
7	Canon PowerShot SX1 IS	83	850 \$	orta	76	96	270/920	72	0.51	5,8/15,8	10	28-560	•	SD-Card	675
8	Casio Exilim EX-F1	81.7	1120 \$	çok kötü	80	91	350/1.230	68	0.52	5,8/6,6	5.9	36-432	•	SD-Card	760
9	Canon PowerShot G10	78.9	900 \$	kötü	90.4	68.1	240/920	81	0.41	7,3 / 12,2	14.6	28-140	•	SD-Card	400
10	Sony Cyber-shot DSC-H50	78.2	570 \$	iyi	68	88	170/610	85	0.26	6,8/13,2	9	31-465	•	Memory Stick	445

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

DİJİTAL VIDEO KAMERALAR
► 600 DOLAR'A KADAR

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/performans	Görüntü kalitesi (%35)	Donanım ergonomisi (%20)	Ses kalitesi (%20)	Pil süresi (%15)	Bellek medyası	Optik zoom	CCD (megapiksel)	Fotoğraf çözünürlüğü (piksel)
1	Canon FS10	94.3	540 \$	iyi	100	100	81	92	Flash bellek (8 GB)/SD/SDHC	37x	1.1	1.152 x 864
2	Sony DCR-DVD310E	93.1	560 \$	iyi	93	97	100	85	DVD/Memory stick	25x	1.1	1.152 x 864
3	Canon Legria FS200	90.3	400 \$	çok iyi	96	94	77	88	SD/SDHC	37x	1.1	1.024 x 768
4	JVC GZ-MG330EX	90	400 \$	çok iyi	92	88	97	84	Sabit disk (30 GB)/Micro-SD/SD/SDHC	35x	0.8	640 x 480
5	JVC GZ-MG130E	85.5	420 \$	iyi	85	91	88	84	Sabit disk (30 GB)/SD/SDHC	34x	0.8	640 x 480
6	Panasonic SDR-SW20EG	84.2	530 \$	iyi	89	92	90	80	SD/SDHC	10x	0.8	640 x 480
7	Sony DCR-HC51E	82.3	250 \$	çok iyi	83	95	78	89	Mini-DV	40x	0.8	-
8	Sony DCR-SX30E	81.2	350 \$	iyi	86	83	75	81	Flash bellek (4 GB)/Memory Stick	60x	0.8	640 x 480

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Sony DCR-DVD 310 E

DVD'ye veya kart üzerine kayıt yapıyor, çok iyi görüntü kalitesi, surround ve stereo ses, kızılötesi gece çekimi, fiyatı biraz yüksek

DİJİTAL VIDEO KAMERALAR
► HIGH-DEFINITION

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/performans	Görüntü kalitesi (%35)	Donanım ergonomisi (%20)	Ses kalitesi (%20)	Pil süresi (%15)	Bellek medyası	Optik zoom	CCD (megapiksel)	Fotoğraf çözünürlüğü (piksel)
1	Canon XH-A1E	92.3	3.400 €	çok kötü	90	100	90	85	Mini-DV/SD/SDHC	20x	3 x 1,67	1.920 x 1.080
2	Sony HDR-FX7E	91.4	4.400 \$	çok kötü	90	99	83	96	Mini-DV/Memorystick	20x	3 x 1,12	1.440 x 810
3	Sony HDR-XR520VE	90.8	1.930 \$	iyi	100	88	98	85	Sabit disk (240 GB)/Memorystick	12x	6.631	4.000 x 3.000
4	Panasonic HDC-HS 300	89.3	1.300 €	iyi	94	90	92	83	Sabit disk (120 GB)/SD/SDHC	12x	3 x 3,05	3.984 x 2.656
5	Canon HG21	88	1.100 \$	çok iyi	88	87	100	89	Sabit disk (120 GB)/SD/SDHC	12x	3.31	2.048 x 1.536
6	Sony HDR-CX11	87.2	1.250 \$	çok iyi	85	87	87	96	Memorystick	12x	5.66	3.680 x 2.760
7	Canon HG10	85.6	920 \$	çok iyi	84	85	87	100	Sabit disk (40 GB)/Mini-SD	10x	2.96	2.048 x 1.536
8	Canon Legria HF S10	85.1	1.900 \$	orta	93	75	90	89	Flash bellek (32 GB)/SD/SDHC	10x	8.56	3.264 x 2.456
9	Canon HF100	82.7	920 \$	çok iyi	85	91	84	96	SD/SDHC	12x	3.31	2.048 x 1.536
10	Sony HDR-SR10E	80.7	1.280 \$	iyi	77	83	89	82	Sabit disk (40 GB)/Memorystick	15x	2.36	2.304 x 1.728

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Panasonic HDC-HS 300

Odak ayar düğmesiyle elle netleme, akıllı kontrast ayarları, tele-makro, ancak kötü ışık koşullarında rahatsız edici görüntü bozulmaları

CEP TELEFONLARI
► İŞ TELEFONLARI

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/performans	Ergonomi (%25)	Organizasyon (%20)	İnternet (%20)	Konuşma süresi (saat)	Donanım özellikleri (%20)	İşletim sistemi	Dokunmatik ekran	Ekran çözünürlüğü (piksel)	Ekran boyutu (mm)	Kamera (mp)	SAR değeri	GSM bandı	UMTS/HSDPA	WLAN (802.11)	Açıklık GPS
1	Nokia N97	94.9	900 \$	orta	95	97	97	4:45	4:35	87	Sym. 9.4	• 77 x 43	360 x 640	5	0.7	4	•/3,6	g	• 149
2	Nokia E75	87.6	600 \$	iyi	100	90	87	4:05	3:50	79	Sym. 9.3	• 36 x 48	240 x 320	3.1	1.2	4	•/3,6	g	• 141
3	Nokia E90 Communicator	86.9	600 \$	iyi	97	100	83	12:05	4:25	93	Sym. 9.2	• 91 x 40	800 x 352	3.1	0.6	4	•/3,6	g	• 215
4	Nokia E71	85.6	480 \$	çok iyi	94	87	70	19:00	4:35	100	Sym. 9.3	• 48 x 36	320 x 240	3.1	1.3	4	•/3,6	g	• 130
5	HTC Touch Diamond2	85.1	880 \$	orta	90	94	96	2:50	2:35	70	WM. 6.1	• 42 x 69	480 x 800	4	0.6	4	•/7,2	g	• 119
6	HTC Touch Pro	84.5	980 \$	orta	96	87	90	3:20	3:15	86	WM. 6.1	• 42 x 56	640 x 480	3.1	0.6	3	•/7,2	g	• 162
7	HTC Touch HD	84.2	840 \$	orta	71	98	100	3:25	3:00	90	WM. 6.1	• 49 x 82	480 x 800	5	0.7	4	•/7,2	g	• 146
8	Sony Ericsson Xperia X1	83.7	800 \$	orta	89	86	95	3:55	3:30	82	WM. 6.1	• 39 x 65	480 x 800	3.1	0.8	4	•/7,2	g	• 160
9	Samsung SGH-i780	81.3	570 \$	iyi	93	77	80	7:00	6:00	98	WM. 6.0	• 45 x 45	320 x 320	1.9	0.5	3	•/3,6	g	• 122
10	RIM BlackBerry Storm 9500	80.6	690 \$	orta	85	91	79	4:05	3:35	82	özel	• 49 x 65	360 x 480	3.1	0.6	4	•/7,2	-	• 158

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

HTC Touch HD

Büyük dokunmatik ekran, HSDPA, HSUPA, WLAN, GPS, 5 megapikselli kamera, çok kaliteli bir tasarıma sahip, ancak USB üzerinden veri transferi yavaş

CEP TELEFONLARI

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/perf.	Telefon fonksiyonları (%20)	Multimedya (%30)	Ergonomi (%25)	Mesajlaşma/veriler (%20)	Açıklık (G)	Özel GSM standartları	Ekran çözünürlüğü (piksel)	Kamera çözünürlüğü (mp)	Mikaz çalar UMTS	Veri fonksiyonları
1	Samsung i8910 HD	94.5	870 \$	orta	100	91	87	152	100	Quadband, GPRS	360 x 640	• • 8	E-Mail/Bluetooth/USB/ser.	
2	Nokia 5800 XpressMusic	93.8	430 \$	çok iyi	97	96	83	114	99	Quadband, GPRS, HSCSD	640 x 360	• • 3.1	E-Mail/Bluetooth/USB	
3	Samsung i8510 innov8	93.1	520 \$	iyi	92	93	92	141	96	Quadband, GPRS	240 x 320	• • 8	E-Mail/Bluetooth/USB	
4	Sony Ericsson W995	92.5	400 €	orta	97	95	87	115	90	Quadband, GPRS, HSCSD	240 x 320	• • 8	E-Mail/Bluetooth/USB	
5	Nokia N96	91.3	710 \$	orta	90	98	83	125	96	Quadband, GPRS, HSCSD	240 x 320	• • 5	E-Mail/Bluetooth/USB	
6	Sony Ericsson C905	90.7	400 €	orta	92	93	86	135	91	Quadband, GPRS, HSCSD	240 x 320	• • 8	E-Mail/Bluetooth/USB	
7	Nokia 6700 classic	90.5	400 \$	iyi	88	92	93	116	90	Quadband, GPRS	240 x 320	• • 5	E-Mail/Bluetooth/USB	
8	Samsung i7110 Pilot	90	300 €	iyi	88	92	88	129	93	Quadband, GPRS	240 x 320	• • 4.9	E-Mail/Bluetooth/USB	
9	Nokia N86 8MP	89.9	650 \$	orta	93	93	80	148	94	Quadband, GPRS, HSCSD	240 x 320	• • 8.1	E-Mail/Bluetooth/USB	
10	LG KM900 Arena	89.8	350 €	iyi	97	90	78	109	98	Triband, GPRS	480 x 800	• • 5	E-Mail/Bluetooth/USB/ser.	

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Nokia 5800 XpressMusic

Yüksek çözünürlüklü dokunmatik ekran, pratik S60 kullanıcı arayüzü, uzun pil süresi, seslerde başarılı, GPS navigasyon desteği

YAZICI

► ÇOK FONKSİYONLU RENKLİ LAZER

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/perf.	Baskı kalitesi (%30)	Ekonomi (%20.5)	Gör. tüketim (stand-by hariç)	Donanım özellikleri (%10)	Ekran maliyeti (cent)	Ekran çözünürlük (ppi)	Arabirimler	Faks		
1	Canon i-Sensys MF8450	83.6	1300 \$	orta	97	65	40.8	67	88	1.7	7.1	2.400 x 600	USB 2.0, LAN	S/B
2	Epson AcuLaser CX21NF	83.3	650 \$	çok iyi	93	92	18	74	69	3.4	10.6	600 x 600	USB 2.0, LAN	Renkli
3	Brother MFC-9840CDW	79.1	1400 \$	orta	85	60	28.3	80	100	1.8	7.9	2.400 x 600	USB 2.0, LAN, WLAN	Renkli
4	Lexmark X560n	76.3	1200 \$	orta	90	55	33	71	85	1.5	6.9	2.400 x 600	USB 2.0, Paralel, LAN	S/B
5	HP Color LaserJet CM2320nf MFP	76.1	850 \$	iyi	84	77	23.1	86	65	2.4	8.9	600 x 600	USB 2.0, LAN	S/B
6	Samsung CLX-3175FN	75.2	530 \$	çok iyi	87	100	11.2	43	84	2.6	9	2.400 x 600	USB 2.0, LAN	Renkli
7	Brother MFC-9440CN	71.1	1300 \$	orta	79	62	19.9	89	84	2.3	10.2	2.400 x 600	USB 2.0, LAN	Renkli

*Baskı maliyeti dahil

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

* Baskı maliyeti dahil

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

HP Color LaserJet CM2320nf MFP
2,4 inçlik ekran, hızlı yazdırma ve yama, kolay toner değişimi, faks özelliği, uyku modunda sadece 6 watt güç tüketimi, ancak biraz sesli (12 soneye kadar)

YAZICI

► ÇOK FONKSİYONLU MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/perf.	Baskı kalitesi (%20)	Görüntü kalitesi (%20)	Donanım özellikleri (%10)	Ekran boyutu (cm)	Ekran çözünürlüğü (ppi)	Arabirimler	Faks					
1	HP Officejet Pro 8500 WiFi	87.3	420 \$	iyi	100	86	84	76	100	57	97	100	81	6,8 / 5,0 / 0,1 Watt	USB 2.0, LAN, W-LAN	renkli faks
2	Canon Pixma MX700	83.8	380 \$	iyi	72	98	93	96	68	83	74	85	89	6,2 / 4,3 / 0,8 Watt	USB 2.0, LAN	renkli faks
3	Canon Pixma MX860	81.7	350 \$	iyi	61	99	88	95	43	97	60	95	91	7,3 / 4,6 / 1,2 Watt	USB 2.0, LAN, W-LAN	renkli faks
4	Canon Pixma MP970	80.6	380 \$	iyi	57	100	69	100	92	98	75	92	85	5,1 / 2,1 / 0,6 Watt	USB 2.0, LAN	-
5	Canon Pixma MP630	78.9	210 \$	çok iyi	46	99	80	93	60	100	81	71	100	4,7 / 1,7 / 0,2 Watt	USB 2.0	-
6	HP Photosmart Premium	78.9	340 \$	iyi	61	97	65	90	95	50	100	100	79	6,4 / 5,1 / 0,3 Watt	USB 2.0, LAN, W-LAN	renkli faks
7	Epson Stylus Photo RX685	76.7	200 \$	çok iyi	53	99	78	95	58	90	84	66	89	9,4 / 3,2 / 0,3 Watt	USB 2.0	-
8	HP Photosmart C8180	75.8	290 \$	iyi	69	95	67	90	64	55	56	86	82	8,4 / 6,6 / 4,8 Watt	USB 2.0, LAN, W-LAN	-
9	HP Photosmart C7280	74.6	340 \$	iyi	61	90	72	81	63	49	57	97	84	6,7 / 6,2 / 4,5 Watt	USB 2.0, Paralel, LAN, W-LAN	renkli faks
10	Epson Stylus Photo RX585	73.5	150 \$	çok iyi	51	99	67	88	58	96	43	66	93	3,4 / 1,1 / 0,0 Watt	USB 2.0	-

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Canon Pixma MX700
Uygun fiyatlı, kaliteli çıkışlar, taramalar, fotokopiler ve renkli faks sunuyor, tüketim konusunda tasarruflu, taramada hızlı ancak baskıda biraz yavaş

EV SİNEMASI PROJEKTÖRLERİ

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/perf.	Donanım özellikleri	Ekonomi (%20)	Enerji tüketimi	Görüntü kalitesi	Kontrast	Çözünürlük	Ekran boyutu (en az - en çok)	Projeksiyon mesafesi (en az - en çok)	24p	
1	Mitsubishi HC5500	92.2	1800 €	orta	95.8	100	90.2	53.4	4.912:1	1.1	1.920 x 1.080	1,3 - 6,4	1,6 - 8,0 m	•
2	Sanyo PLV-Z3000	92	2150 €	kötü	98.8	83.3	82.5	97.3	8.073:1	2.2	1.920 x 1.080	1 - 7,6	1,2 - 18,4 m	•
3	Sanyo PLV-Z700	91.1	1580 €	orta	89.4	88.9	100	71.3	2.378:1	1	1.920 x 1.080	1 - 7,6	1,2 - 18,4 m	•
4	Epson EH-TW5000	90.4	2.270 €	kötü	100	89	70	96	11.864:1	1.6	1.920 x 1.080	0,8 - 7,6	0,88 - 19,14m	•
5	Epson EMP-TW2000	88.9	1780 €	orta	100	83.3	70.5	82.8	9.697:1	2.3	1.920 x 1.080	1,2 - 5,9	0,9 - 9,6 m	•
6	Sony Bravia VPL-HW10	88.5	1820 €	orta	95.1	77.8	90.3	46.6	4.455:1	1.2	1.920 x 1.080	1 - 7,6	1,4 - 14,3 m	•
7	Epson EMP-TW980	86.7	780 €	çok iyi	96	83.3	72.2	82.7	4.177:1	3.1	1.920 x 1.080	0,8 - 3,8	0,9 - 9,6 m	•
8	Epson EMP-TW700	86.3	790 €	çok iyi	95	94.4	65	74.4	7.619:1	2.8	1.280 x 720	0,8 - 7,6	0,9 - 9,6 m	•
9	Panasonic PT-AX200E	85.7	1000 €	iyi	92.7	88.9	71.5	76.8	3.438:1	2.2	1.280 x 720	1 - 5	1,2 - 12,4 m	-
10	BenQ W500	82.6	630 €	çok iyi	83.5	88.9	71.7	100	5.299:1	2.6	1.280 x 720	0,6 - 7,6	1,5 - 9,0 m	-

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Epson EH-TW5000
Full-HD ev sineması projektörü, mükemmel görüntü kalitesi, yüksek maksimum kontrast, düşük güç tüketimi (stand-by), ancak biraz sesli çalışıyor, pahalı

TELEVİZYON

► LCD, 32 İNÇ

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/perf.	Görüntü kalitesi (%30)	Baskı kalitesi (%25)	Parlaklık (cd/m²)	Ergonomi (%20 %)	Uzunluluk (piksel)	Ölçüler (cm)	HDMI	SCART	YUV	VGA		
1	Philips 32PFL9604H	96	1,100 €	orta	97	100	185:1	441	100	< 0,1	1.920 x 1.080	78 x 56 x 22	4	2	1	1
2	Sony KDL-32V5500	95.4	730 €	iyi	97	100	215:1	389	96	< 0,1	1.920 x 1.080	80 x 58 x 26	4	2	1	1
3	Samsung LE32A659	94.2	550 €	iyi	100	98	194:1	592	91	< 0,1	1.920 x 1.080	81 x 58 x 25	4	2	1	1
4	Sharp Aquos LC-32DH77E	93.5	700 €	iyi	97	97	197:1	418	95	< 0,1	1.920 x 1.080	76 x 57 x 24	3	2	1	1
5	Philips 32PFL7403D	88.1	460 €	çok iyi	78	99	181:1	511	100	< 0,1	1.366 x 768	82 x 58 x 22	4	2	1	-
6	Toshiba 32XV556D	87.3	400 €	çok iyi	89	89	168:1	491	98	< 0,1	1.920 x 1.080	79 x 57 x 26	3	2	1	1
7	LG 32L6000	86.9	470 €	iyi	92	93	153:1	449	79	< 0,1	1.366 x 768	81 x 66 x 32	4	2	1	1
8	Panasonic TX-32LX85F	86.2	460 €	iyi	87	91	134:1	468	93	< 0,1	1.366 x 768	82 x 57 x 25	3	2	1	1
9	Samsung LE-32A456	85.2	390 €	iyi	91	99	173:1	438	66	0.6	1.366 x 768	80 x 57 x 27	3	2	1	1

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Sony KDL-32V5500
Çok yüksek kontrast, çok iyi TV, video ve görüntü kalitesi, analog Full-HD, ancak sadece otomatik ışık sınırlandırıcı (sensör yok)

TELEVİZYON

► LCD, 40/42 İNÇ

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/performans	Donanım özellikleri (%30)	Performans (%35)	Kullanım kolaylığı (%25)	Yongaseti	Ekran kartı yuvası	Entegre grafik	İDE/SATA bağlantıları	Firewire (dahili/harici)	Ses çıkışı
1	Sony KDL-40WE5	93.5	1,300 €	iyi	100	95	203:1	353	86	< 0,1	1.920 x 1.080	99 x 68 x 30	4 2 1 1
2	Samsung UE40B7090	92.4	1,550 €	orta	90	98	181:1	439	96	< 0,1	1.920 x 1.080	100 x 70 x 26	4 1 1 1
3	Samsung UE40B6000	91.8	1,230 €	iyi	100	96	197:1	314	92	< 0,1	1.920 x 1.080	98 x 69 x 26	4 1 1 1
4	Sony KDL-40Z4500	89.8	1,240 €	iyi	93	100	203:1	261	77	< 0,1	1.920 x 1.080	100 x 70 x 28	3 2 1 1
5	Samsung LE40B650	89.7	970 €	çok iyi	90	93	185:1	487	94	0.6	1.920 x 1.080	99 x 70 x 26	4 2 1 1
6	Sony KDL-40W4500	88.2	950 €	çok iyi	94	95	167:1	543	81	< 0,1	1.920 x 1.080	99 x 68 x 28	3 2 1 1
7	Loewe Connect 42 Media Full HD+ DR+	87.8	3,390 €	kötü	96	88	176:1	384	71	< 0,1	1.920 x 1.080	107 x 76 x 28	3 2 1 1
8	LG 42LH5000	87.7	990 €	çok iyi	100	88	182:1	427	80	< 0,1	1.920 x 1.080	106 x 72 x 27	4 2 1 1
9	Philips 42PFL9703D	85.6	1,300 €	orta	83	90	158:1	461	90	< 0,1	1.920 x 1.080	105 x 73 x 26	4 2 1 1
10	LG 42LH7000	84.4	1,000 €	iyi	91	94	163:1	467	78	0.5	1.920 x 1.080	101 x 78 x 33	4 2 1 1
TEST DEĞERLERİ													
TEKNİK VEİLER													

Samsung UE40B6000
İnce ekran, küçük yazıflıklara rağmen çok iyi görüntü kalitesi, yüksek satranç tahtası kontrastı, ışık sensörü yok, açma kapama düğmesi yok

AMD ANAKARTLAR

► AM2

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/performans	Donanım özellikleri (%30)	Performans (%35)	Kullanım kolaylığı (%25)	Yongaseti	Ekran kartı yuvası	Entegre grafik	İDE/SATA bağlantıları	Firewire (dahili/harici)	Ses çıkışı		
1	Asus Crosshair II Formula	98.3	220 \$	iyi	98	99	98	nVidia nForce 780a SLI	4/2	3	•	2	1/6	1/1	7.1
2	Foxconn Destroyer	96.4	300 \$	orta	100	99	88	nVidia nForce 780a SLI	4/1	4	•	2	1/8	1/1	7.1
3	Asus M3N-HT Deluxe	95.6	235 \$	iyi	96	100	89	nVidia nForce 780a SLI	4/2	3	•	1	1/7	2/-	7.1
4	Gigabyte GA-MA790GP-DS4H	94.6	190 \$	iyi	89	98	100	AMD 790GX	4/2	2	•	1	1/6	2/1	7.1
5	Gigabyte GA-MA790X-UD4	94.1	130 \$	çok iyi	87	98	100	AMD 790X	4/2	2	-	1	1/6	1/2	7.1
6	Gigabyte GA-MA780G-UD3H	93	105 \$	çok iyi	88	96	97	AMD 780G	4/2	2	•	1	1/6	2/1	7.1
7	MSI K9N2 SLI Platinum (MS-7374)	92.7	135 \$	çok iyi	90	99	89	nVidia nForce 750a SLI	4/2	2	•	1	2/8	1/1	7.1
8	MSI K9A2 Platinum	92.5	175 \$	iyi	92	98	86	AMD 790FX	4/2	4	-	1	1/8	1/1	7.1
9	Foxconn A79A-S	91.9	140 \$	iyi	93	99	81	AMD 790FX	4/1	4	-	2	1/8	1/1	7.1
10	Gigabyte GA-MA770-UD3	91.7	90 \$	çok iyi	85	99	92	AMD 770	4/2	1	-	1	1/6	1/2	7.1

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Gigabyte GA-MA780G-UD3H
Çok iyi performans ve ses sistemi, HDMI ve DVI çıkışlara sahip, AM3 uyumlu, Hybrid-CrossFireX teknolojisini destekliyor, WLAN yok

INTEL ANAKARTLAR

► SOCKET 775

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/performans	Donanım özellikleri (%40)	Performans (%35)	Kullanım kolaylığı (%25)	Yongaseti	Ekran kartı yuvası	Entegre grafik yuvası	IDE/SATA bağlantıları	USB 2.0 çıkışları	Firewire (dahili/harici)	Ses çıkışı	
1	Asus Rampage Extreme	98.2	415 \$	orta	100	100	94	Intel X48	4/2	2	2	1/9	12	1/1	7.1
2	Asus Striker II Extreme	97.2	345 \$	orta	96	98	98	nVidia nForce 790i Ultra	4/2	3	2	1/8	10	1/2	7.1
3	Asus Maximus Extreme	95.6	370 \$	orta	96	99	90	Intel X38	4/2	3	2	1/8	12	1/1	7.1
4	Foxconn BlackOps	94.2	250 \$	iyi	87	98	100	Intel X48	4/3	3	2	1/8	12	1/1	7.1
5	Asus P5Q Premium	93.2	260 \$	iyi	100	94	81	Intel P45	4/2	4	2	1/10	14	2/-	7.1
6	Gigabyte GA-EP45T Extreme	93.2	195 \$	iyi	86	98	98	Intel P45	4/3	3	2	1/6	12	3/-	7.1
7	Asus Maximus II Formula	92.9	235 \$	iyi	91	96	91	Intel P45	4/2	2	2	1/9	12	1/1	7.1
8	Gigabyte GA-EP45-UD3P	92.8	150 \$	çok iyi	86	97	98	Intel P45	4/2	2	2	1/8	12	1/2	7.1
9	Asus P5Q Deluxe	92.6	180 \$	iyi	93	97	86	Intel P45	4/2	3	2	1/9	10	1/1	7.1

Asus P5Q Premium
Çok iyi donanım özelliklerine sahip enerji tasarruflu anakart, dört tane PCI-Express ekran kartı yuvası, 2 x Firewire, 10 x SATA, Express Gate SSD, uygun fiyatlı

100-200 \$ arası ekran kartları

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perform.	Fiyat (\$ + KDV)	38 performans	Birlikte gelenleri	Birlikte gelenler	Bellek	Bellek tipi	Bellek aralığı	Bellek saat hızı (MHz)	Üretim teknolojisi	Güç girişi	Çıkışlar
1	Gigabyte GV-R4850C-1GH	95	69	199	98	90	70	1 GB	GDDR3	256 bit	993 MHz	55 nm	1x6 pin	2 x DVI, S-Video
2	Sapphire HD 4850 Toxic	93	68	199	95	80	100	512 MB	GDDR3	256 bit	1100 MHz	55 nm	1x6 pin	2 x DVI, S-Video
3	Palit GTS250	87	63	199	88	90	50	1 GB	GDDR3	256 bit	1100 MHz	65 nm	2x6 pin	DVI, D-Sub, HDMI
4	MSI HD R4850 T2D512	83	69	175	88	70	70	512 MB	GDDR3	256 bit	993 MHz	55 nm	1x6 pin	2 x DVI, S-Video
5	Gigabyte GV-R485MC-1GH	83	60	199	86	75	70	1 GB	GDDR3	256 bit	960 MHz	55 nm	1x6 pin	2 x DVI, S-Video
6	Asus EN9600 GT TOP	73	67	159	71	75	95	512 MB	GDDR3	256 bit	1000 MHz	65 nm	1x6 pin	2 x DVI, S-Video
7	Powercolor AX4830	72	100	105	76	65	40	512 MB	GDDR3	256 bit	900 MHz	55 nm	1x6 pin	DVI, D-Sub, HDMI
8	Sapphire HD 4830	72	96	109	76	60	60	512 MB	GDDR3	256 bit	900 MHz	55 nm	1x6 pin	2 x DVI, S-Video
9	Gigabyte GV-NX96T512HP	72	92	114	73	70	70	512 MB	GDDR3	256 bit	1008 MHz	65 nm	1x6 pin	2 x DVI, S-Video
10	Sparkle 9600GT	69	72	139	67	80	60	512 MB	GDDR3	256 bit	900 MHz	65 nm	1x6 pin	2 x DVI, S-Video

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

GIGABYTE GV-R4850C
Yüksek performans Gigabyte GV-R4850C oldukça hızlı çalışıyor.

SSD için Windows'a ince ayar

Flash sabit diskler hem hızlı hem de çok sağlamlar. Ancak doğru olmayan Windows ayarları bu avantajı ortadan kaldırdığı gibi SSD'lerin çökmesine de yol açıyor. Bu yazıda yeni nesil depolama ünitenizin **ÖMRÜNÜ NASIL ARTIRACAĞINIZI** bulabilirsiniz

MAHMUT KARSLIOĞLU / MM

Önceleri denklem çok basitti: hızlı işlemci hızlı bir PC anlamına geliyordu. Günümüzde ise çok çekirdekli işlemciler o kadar hızlı ki dar boğaz bu sefer de sabit disklerde meydana gelmeye başladı. Dolayısıyla denklemi şu şekilde değiştiriyoruz: hızlı sabit disk eşittir hızlı bir PC. Sonuç olarak Solid State Disk'ler (SSD) yüksek fiyatlarına rağmen ideal bir seçim halini aldı. Veri elektronik olarak depolanıyor ve onları yavaşlatacak bir mekanik aksam bulunmuyor. Dahası, aynı anda birçok flash belleğe yazıp okuyabildiği için çok etkileyici erişim süreleri sunabiliyor.

Peki hiç mi sorun yok? Tam değil. Neticede işletim sisteminin de bu yeni teknolojiye adapte olması gerekiyor. Yeni gelecek Windows 7'yi kullananlar için bir sorun yok. Ancak geriye kalanların bir şeyler yapması gerekiyor. Windows XP ve Vista hala SSD'nin tam olarak ne olduğunu anlamakta zorlanıyor. Onun yerine basitçe normal bir sabit diskmiş gibi davranıyorlar. Bu SSD'yi yavaşlatacağından hiç de iyi bir fikir değil. Dahası: doğru olmayan Windows ayarları SSD'nin erkenden çökmesine sebep oluyor. İşte bu

yüzden bu ay XP ve Vista'ya flash diskler için nasıl ince ayar yapabileceğinizi anlatan ipuçlarına yer vermeye karar verdik. Ayrıca artık kesinlikle uzak durmanız gereken sistem araçlarını da (► **S. 118**)deki kutuda bulabilirsiniz. Ancak her şeyden önce isterse- nizi Windows'un flash bellekler ile neden problem yaşadığına kısaca bir bakalım.

Flash hücreler: Sınırlı servis ömrü

Bir SSD üzerindeki en küçük birime hücre (cell) adı verilir ve bunların içinde elektrik yükü depolanır. Bu hücreler temel olarak ikiye ayrılır: Tek katmanlı (Single Level Celles:SLC) ve çok katmanlı (Multi Level Cells: MLC) hücreler. SLC'ler 0 ve 1 olarak da nitelendirebileceğimiz iki farklı yük tutabilirler, örneğin: 1 bit. Diğer taraftan MLC'ler dört değişik yük taşıyabilirler, örneğin 2 bit. Böylece aynı hafıza alanında 2 kat daha fazla veri depolayabilirler. Ancak bu iki kat depolama yoğunluğunun SLC'ye göre bazı dezavantajları da vardır. Yazma işlemi 3 katı kadar uzun sürer. Ek olarak flash hücrelerin ömrünü de dramatik olarak azaltır. SLC minimum 100.000 yazma işlemi ile başa çıkabilirken MLC bunun sadece onda birine da-

yanabiliyor. 10.000 yeterince büyük bir rakam gibi görünebilir, ancak Windows otomatik olarak sayısız yazma işlemi gerçekleştiriyor ve SSD birkaç ay içinde tamir edilemeyecek şekilde hasar görüyor. İşte bu yüzden SSD denetçisi tüm hücrelere eşit sayıda yazdırılmasına ve bunun sık olmamasına özen gösterir. Bu yıpranma dağıtımı (sağdaki diyagrama bakınız) SSD'lerin ortalama servis ömrünü birkaç yıl artırır.

Yıpranma dağıtımı: Eş zamanlı kullanma

Yıpranma dağıtımı için SSD denetçisi iki tabloya erişir: Dosya tablosu mantıksal hafıza bölümlerinin fiziksel olanlara çevrimini içerir. Diğer tablo ise silme tablosu olarak bilinir ve bir bağımsız bloğun üzerine ne sıklıkla yazıldığının bilgisini içerir. SSD üzerine yeni bir dosya depolanacağı zaman denetçi silme tablosu üzerinde en az yazılmış blokları arar. Ancak bu tek başına yeterli değildir. Örneğin, eğer Windows altında Photoshop gibi bir yazılım kurarsanız, program dosyaları her zaman aynı blok içinde kalacaktır. Diğer taraftan fotoğrafları depoladığınız bloklar daha sık kullanılacak ve daha hızlı yıpranacaktır. Denetçi her zaman az kullanılan bloklardaki veri ile sık kullanılanların yerini değiştirecektir. Sadece bu iki metot birlikte kullanıldığında yıpranmayı tüm bloklarda eşit olarak dağıtabilir. Yıpranma dağıtımı SSD denetçisinin verileri otomatik olarak düzenleyeceğini varsayar. Manyetik veri ortamlarından farklı olarak, Windows'un verilerin fiziksel konumları hakkında hiçbir kontrolü yoktur.

Yazma: Sistem kaynaklı frenleme

Bir SSD yeni veriyi sadece içeriği daha önceden silinmiş flash hücrelere yazabilir. Manyetik sabit disklerden farklı olarak doğrudan üzerine yazması mümkün olmaz. Bu

BİLGİ

Windows 7: SSD ile tam uyumlu

	Windows 7	Vista	XP
SSD'yi tanıma	●	—	—
TRIM-komutu desteği	●	—	—
Doğru disk bölüm sıralaması	●	●	—
Ready Boost'u devre dışı bırakma	●	—	desteklenmiyor
Prefetch özelliğini devre dışı bırakma	●	—	—
Superfetch özelliğini devre dışı bırakma	●	—	desteklenmiyor
Disk birleştirmeyi devre dışı bırakma	●	—	gerekmiyor

XP ve Vista ile karşılaştırıldığında Windows 7, sabit diskin SSD olduğunu tanıyabiliyor. Ardından manyetik disklerin performansını artırmaya yönelik tüm özellikleri devre dışı bırakıyor.

yazdırma işlemini anlayabilmek için ilk olarak SSD'nin organizasyon yapısını bilmek gerekir: Bağımsız bit'ler içeren flash hücreler SSD'lerin çeşitlerine göre 2KB ile 4 KB oluşturan sayfalara ayrılır.

Sayfalar 128Kb ile 512Kb arasında değişen blokların parçalarıdır. Her ne kadar SSD bağımsız olarak her sayfaya yazabilse de ancak tüm bir bloğu silebilir. Ancak dosyalar sadece dosya sisteminde silinmiş olarak görünür. Sonuç olarak her ne kadar SSD'deki veri, sayfaları işgal etmeye devam etse de bu bölümler Windows içinde boş alan olarak değerlendirilecektir. SSD denetçisi sadece ilgili sayfalara veri yazmak istediği zaman bloğu temizler. Yazma işlemi sırasında disk denetçisi blokları araştırır; silinmemesi gereken sayfaları geçici bir hafıza alanına taşır ve ardından ilgili bloğun flash hücrelerini siler. Ancak ondan sonra boşaltılmış alana yeni veriyi ve tabii ki taşınan eski verileri yazar. Bu dolambaçlı işlem çok iyi SSD'lerde bile yazma işlemini %40'lara varan oranda yavaşlatır. Bu performans kaybı içinde hala yazılmamış bu sayfalar olduğundan sadece yeni flash disklerde fark edilmeyecektir. Ancak çok kısa bir süre sonra sabit disk yıpranma dağıtımı yüzünden kapasitesini dolduracaktır. Bunun üstesinden gelmek için üreticiler, sabit disk üzerinde normal olarak işletim sistemi tarafından görülemeyen ve içinde boş sayfalar olan ek hafıza alanları da sağlıyorlar. Yine de bu metod ile yazma hızındaki yavaşlama sadece bir süre daha geciktirilebiliyor. Bu gizemin çözümü sabit disk özellikleri içinde bulunan TRIM komutunda yatıyor. Bu silme komutunu kullanarak işletim sistemi sildiği bloklar hakkında sabit diske bilgi verir. SSD denetçisi bir sonraki yazma işleminden önce sık sık ilgili blokları temizler.

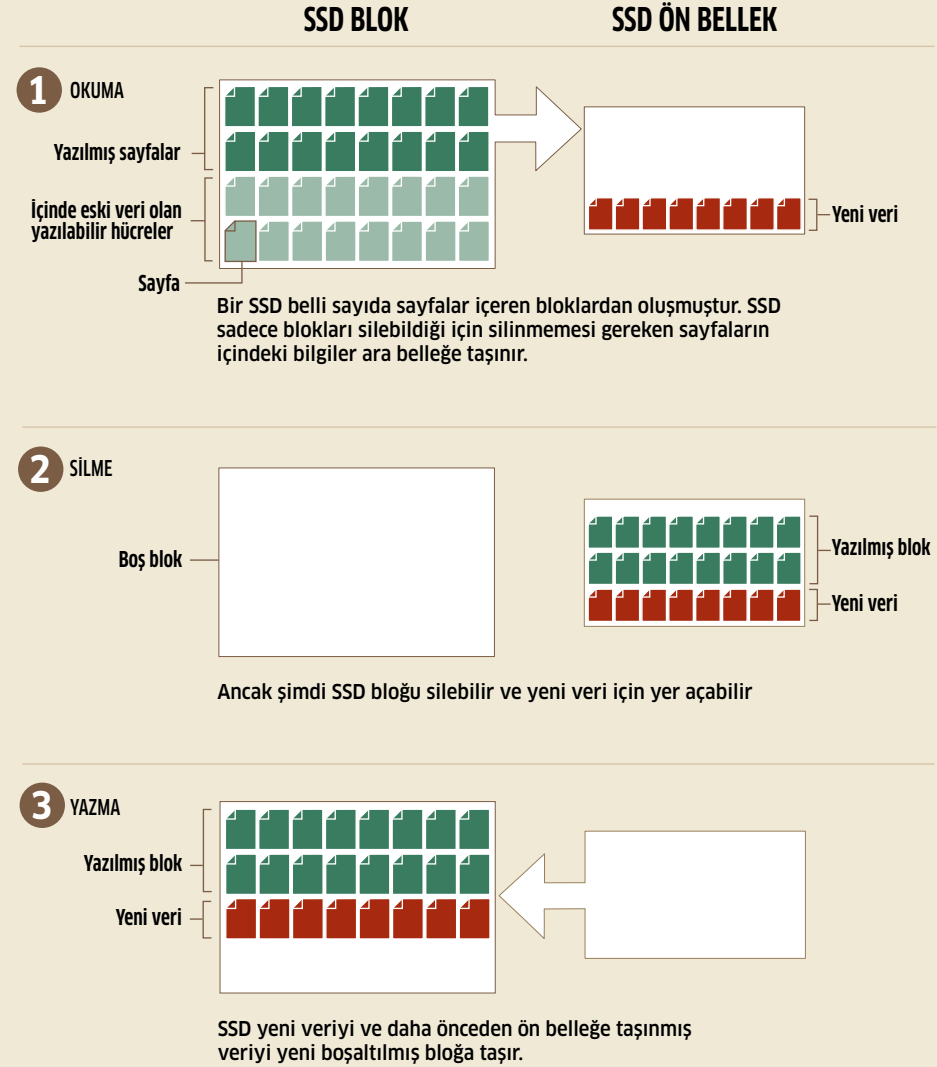
Windows 7 TRIM'e aşına olsa da Vista ve XP bu komutu anlayamıyorlar. Dahası bu, SSD sabit disklerin firmware'inde çok nadir olarak bulunuyor. Ancak Intel, Windows 7 ile birlikte yeni SSD'leri için TRIM destekleyen bir firmware güncellemesi yayınlayacağını çoktan duyurdu bile. Intel ayrıca XP ve Vista için de bağımsız olarak araçlar sunmayı planlıyor.

Sıralama: Disk bölümlerine ince ayar

Windows 7'nin aksine Vista ve XP SSD'ler gibi çalışmadığı için böyle bir araca gerek duyulacaktır. Örneğin, Windows XP, sistem disk bölümünü sabit diskin 126. sektöründen başlatır. Ancak bu bir SSD için bir sayfanın ortasına denk gelmesi demektir. XP pratikte birçok dosyada sayfaların sadece yarısına yazacağı için bu kabul edilemez. Bu ge-

Problem: Silme işlemi sırasında SSD yıpranır

Bir flash hücre ancak belirli sayıda silme işlemine dayanabilir. Yine de denetçi ne zaman dolu bir hücreye yazmak istese önce içeriğini silmek zorundadır. Manyetik disklerden farklı olarak SSD verileri doğrudan üzerine yazamaz.

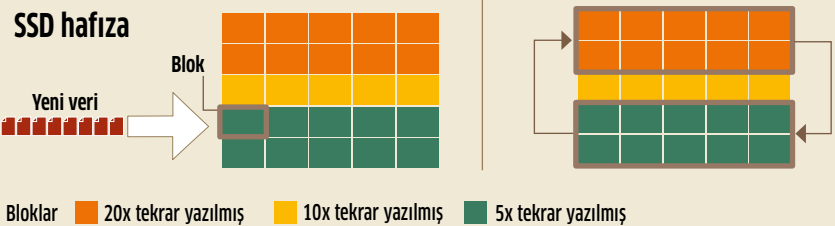

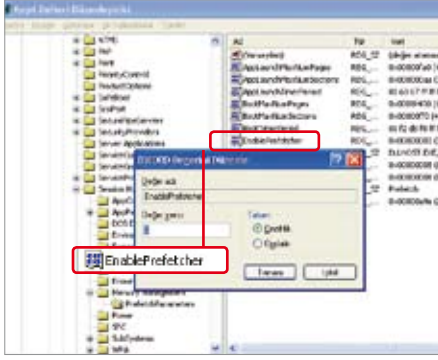
Çözüm: Yıpranma dağıtımı flash hücreleri koruyor

Denetçi flash hücrelerin eşit sayıda ve düzenli aralıklarla yazıldığından emin olmak zorundadır. Bunun için iki yıpranma dağıtımı metodu kullanır:

Dinamik: SSD denetçisi işletim sisteminden her ne zaman veri yazma isteği alırsa, üzerinde en az yeniden yazma işlemi gerçekleştirilmiş blokları arar.

Statik: SSD sık kullanılan bloklardaki (örneğin: Temp klasörü) verilerin yerlerini daha az kullanılanlarla (örneğin: Program Files) düzenli olarak değiştirir.

Prefetch Sık kullanılan programların bakımı kayıt defterinden kapatılabilir.

reksiz okuma ve yazma işlemine neden olmaktadır. Microsoft'a göre SSD'ler bu yüzden %50 oranında yavaşlıyorlar. XP içinde sistem disk bölümü için başlangıç sektörünü 4KB'lık NTFS cluster'ları SSD sayfalarına uyacak şekilde ayarlamamız gerekir. Bu ayarlama disk biçimlemeden önce yapılır. Tüm veri okunamaz duruma geleceği için bu yöntem sadece yeni SSD diskler için geçerlidir. Vista içinde disk bölümlerinin limitleri sayfalar ile uyum gösterir. Eğer XP için disk bölümünü Vista altında yaparsanız sorunu çözmüş olursunuz. Eğer sadece XP'niz varsa Microsoft'un web sayfasından indirebileceğiniz Diskpart aracını kurun. SSD'nizi bilgisayarıma ikinci bir disk olarak bağlayın ve "Başlat/Çalıştır/Diskpart" komutu ile aracı başlatın. Şimdi şunları girin:

```
list • disk
```

Bu araç bağlı veri medyalarını görüntüleyecektir; SSD genellikle "Disk 1" olur. Eğer öyleyse şunu yazın:

```
select • disk • 1
```

Araç veri medyasını kayıt eder etmez disk bölümlenme seviyesine geçin:

```
list • partition
```

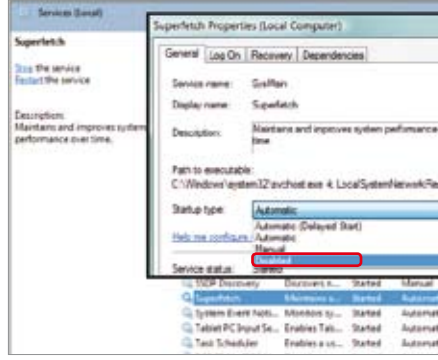
Diskpart hiçbir bölüm bulunmadığını belirtecektir. Şimdi 128. sektör ile doğru hizalanacak yeni bir bölüm oluşturabilirsiniz:

```
create • partition • primary • align=64
```

Diskpart şimdi SSD için ince ayarlanmış bir bölüm oluşturacaktır. Ancak yine de hemen aktif hale getirmeniz gerekir

```
active
```

ancak bundan sonra SSD de başlangıç bölümünüz olarak tanımlanacaktır. Şimdi

Superfetch Hızlı SSD disklerde Vista servisini güvenli bir şekilde devre dışı bırakabilirsiniz.

Windows'un kullanmaya çalışırken SSD'nize zarar vermeyeceğine emin olmak için birkaç ayar daha yapmamız gerekiyor.

Windows: Sistem servislerini engelleme

İlk olarak Windows disk birleştirmeyi devre dışı bırakarak başlayabiliriz. Bu servis performansı artırmayacağı halde gereksiz yazma işlemleri yapmaktadır. Başlat menüsünde "Tüm Programlar/Donatılar/Sistem araçları" altında "Disk birleştirici"ye tıklayın ve burada SSD'niz üzerindeki tüm disk bölümlerinin başındaki onay işaretini kaldırın. Prefetch servisinin bile SSD'nin okuma işlemlerine pek bir faydası yoktur. Bunun yardımı ile XP ve Vista sık kullanılan programları belirleyerek hafızaya daha hızlı yüklenmesini sağlarlar. Prefetch servisini kayıt defterinden iptal edebilirsiniz. Başlat menüsünden Çalıştır seçeneğini seçin ve burada "regedit" yazıp çalıştırın. Ardından "HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\Session Manager\Memory Management\Prefetch-Parameters" anahtarını bulun ve "Enable Prefetcher" DWORD değerini "0" olarak değiştirin. Vista da bu tür gereksiz sistem işlemlerine yol açan iki servis içermektedir: Superfetch ve Readyboost. Bu iki servisi de "Bilgisayar Yönetimi/hizmetler" altından kapatabilirsiniz. Bunun için ilgili servis üzerine tıklayıp "Özellikler" altından "Başlangıç türünü" "Devre dışı" olarak ayarlayın. CHIP DVD'sinde hem XP hem de Vista için bu kayıt defteri ayarlarını sizin için otomatik olarak yapacak REG dosyalarını bulabilirsiniz. Üzerlerine çift tıklamanız yeterli olacaktır.

Yazılım: Ekstraları devre dışı bırakın

Windows üzerinde ince ayara devam ederek yazma erişimini gözle görülebilir bir şekilde azaltmaya devam edebilirsiniz. Ancak bu ipuçlarının konfor ve güvenlik konusunda sizi bir miktar sınırlayacağını da unutmayın. Eğer düzenli(!) bir şekilde harici bir veri

taşıyıcısına verilerinizi yedekliyorsanız Windows'un sistem geri yükleme özelliğini devre dışı bırakabilirsiniz. Dahası özellikle Windows Ultimate altında Volume Shadow Copy servisinin etkinliğini biraz kısıtlayabilirsiniz. Burada Windows sistem ile ilgili verileri, kurulmuş programları ve hatta dosyaları koruma altına alır. Servisi devre dışı bırakarak bir kez daha SSD'nin kısa zamanda kapasitesini doldurmasını ve yazma hızlarında düşme yaşanmasını engelleyebilirsiniz. İnternet gezginleri de otomatik olarak sabit diske bir çok veri yazarlar. Bunun önüne geçebilirsiniz: IE8 içindeki "Güvenlik/Inprivate filtreleme" ya da Firefox 3.5 içindeki "Tools/Start private browsing" özelliklerini kullanın.

Teknik olarak swap dosyasını kullanmadan da çalışabilirsiniz. Sadece çok az program bu dosya ile daha akıcı çalışmaktadır. Eğer 4GB hafızaya sahipseniz Denetim Masasından swap'i devre dışı bırakmayı deneyebilirsiniz. Eğer kullandığınız yazılımlardan biri sorun çıkarırsa tekrar basitçe geri alabilirsiniz. Bu tür ince ayarlar yaparken her zaman tek bir şeyi aklınızdan çıkarmamız gerekir: Hiç ince ayar yapmasanız bile bazı iyi SSD'ler manyetik sabit disklerden belirgin şekilde daha hızlı çalışır.

mkars@chip.com.tr

BİLGİ

SSD'ler için değersiz araçlar

Sistem uygulamaları içindeki programlardan flash sabit diskler için yararlı olanlar yok denilebilecek kadar az. Aşağıdaki araçlardan uzak durmalısınız:

DİSK BİRLEŞTİRİCİLER

SSD'lerde bu işlemin hiç bir anlamı yoktur. Hatta gereksiz yazma işlemi ile üstüne bir de zarar verirler.

VERİ ÖĞÜTÜCÜLERİ

Öğütücüler SSD üzerinde bir dosyanın üzerine yazılacağını garantisini veremiyor. Verinin tamamen kaldırılması için SSD'nin tamamen biçimlendirilmesi gerekiyor.

GERÇEK ZAMANLI YEDEKLEME

Sistem içindeki değişiklikleri gerçek zamanlı olarak izleyen ve anında yedekleyen araçlar sabit disk üzerine sürekli olarak veri yazar..

SABİT DİSK TESTLERİ

Bu araçlar sadece SSD'nin hızlı olduğunu doğrulamak için birçok yazma işlemi gerçekleştirirler. Ancak bunu zaten biliyorsunuz.

Veri kaybına son!

Sabit diskiniz için **BECERİKLİ VE ÜCRETSİZ ARAÇLARLA** diskinizi hızlandırabilir, daha güvenli ve stabil bir hale getirebilirsiniz. CHIP veri kayıplarını engellemek için neler yapmanız gerektiğini açıklıyor

UFUK YAMANKILIÇOĞLU - MH

Nihayet suçlu biz değiliz: DeepSpar adlı veri kurtarma uzmanının araştırmalarına göre tüm sabit disk problemlerinin sadece %12'si kullanıcı hatalarından kaynaklanıyor (www.deepspar.com/wpdata-loss.html). Ancak bu derin bir soluk alabileceğiniz anlamına gelmiyor. Zira araştırmanın işaret ettiği sonuçlara göre, sabit diskleri bekleyen sayısız başka tehlike daha var. Sabit disklerin çökme nedenlerinin %38'i donanım arızalarından kaynaklanıyor. %30 oranında ise kötü bir manyetik kaplama suçlu. Yazılım hataları ve virüs saldırıları ise disk çökmelerinin %13'üne neden oluyor.

Bu da demek oluyor ki, işleri sıkı tutmakta fayda var. Çok geç olmadan, hemen şimdi önleminizi alın! Sabit disk çökmelerine ve veri kayıplarına karşı kendinizi nasıl koruyabileceğinizi açıklıyoruz. Bunun için en iyi araçları da size sunuyoruz. Dergi DVD'sinde ticari alternatiflerini aratmayan shareware ve freeware programları bulabilirsiniz.

Kilitlenme? Sorun değil

Disk bölümlenme tehlikesiz değildir. Paragon Drive Backup ve Partition Manager bu yüzden bir kurtarma CD'sinin oluşturulmasını öneriyorlar.

KURTARMA DİSKİ OLUŞTURMA:

Paragon araçlarından birini çalıştırdıktan sonra alttaki uyarı mesajlarından »Create recovery CD« bağlantısına tıklayın. Alternatif olarak »Tools | Recovery Media Builder«a tıklayın. Sihirbazda »CD/DVD«yi ve »Typical« ayarını seçin. Böylece Paragon tarafından seçilmiş araçları içeren standart bir kurtarma diskiniz olacaktır.

KOLAY VERİ KURTARMA:

Felaket sizin de başınıza geldiyse, PC'yi kurtarma disketiyle açın. »Normal mode | Boot Corrector« veya geri yükleme sihirbazını seçin ve programın talimatlarını izleyin. Bilgisayarı yeniden başlattıktan sonra sisteminiz tekrar eski haline gelecektir.

Disk kontrolü: Veri medyalarını tarayın

İlk adım olarak her zaman sabit diskinizdeki fiziksel hataları taramalı ve bulunan hataları tamir ettirmelisiniz. Disk şimdiye kadar sorunsuz çalışıyorsa, CheckDrive 2009 (http://download.chip.eu/tr/download_tr_1673533.html adresinde bulabilirsiniz) ile diskinizi tarayın. Bu araç Microsoft NET-Framework 2.0'a ihtiyaç duyuyor. Bilgisayarınızda bu yüklü değilse, CheckDrive kurulum sırasında indiriyor ve kendiliğinden kuruyor. Windows'a aşına olanlar, bunun aslında elbette deneyimli kullanıcıların da alternatif olarak kullanabileceği Windows aracı »chkdsk.exe« için grafiksel bir arayüz olduğunu hemen fark edecektir. Kurulum sonrasında sadece üreticiden ücretsiz bir etkinleştirme kodu istemeniz gerekiyor. Daha sonra mevcut bir sabit diske tıklayarak hatalara karşı tarayabilirsiniz. »C:« diskinizi kontrol etmek için mesela »Check C:«ye tıklamalısınız. Hatalar bulunursa, bir sonraki pencerede »View error messages«a tıklayın. Yine aynı pencereden bulunan hataları »Repair error on system start« ile düzeltebilirsiniz.

Okuma hatalarıyla uğraşıyorsanız, alternatif olarak dergi DVD'sindeki DOS aracı Drive Fitness Test'i kullanın. Bu program disketten çalıştırılıyor ve Windows açılmadığında bile çalışıyor. Bunun için BIOS'ta disket sürücüsünü »First Boot Device« olarak seçmelisiniz. Disket sürücünüz yoksa alternatif olarak aracı CD'ye de yazabilir ve bu durumda da CD sürücüsünü »First Boot Device« olarak tanımlayabilirsiniz.

Araç açıldıktan sonra öncelikle mevcut sabit disk denetleyicisini soracaktır. Bunu bilmiyorsanız, her iki soruyu da Enter tuşuyla onaylayın. Şimdi bir sürü hata mesajıyla karşılaşacaksınız, sonunda da Drive Fitness Test çalışacak ve otomatik olarak sabit disk denetleyicisini arayacaktır. Tarama, tıpkı CheckDrive aracında olduğu gibi gerçekleşecektir. Çoğu durumda »Quick Check« yeterli olacaktır. Uzun süren »Advanced Check«i sadece aşırı okuma ve yazma hatalarında kullanın.

Sabit diskiniz Hitachi veya IBM markalıysa, bir de »Disposition Code« seçeneği çıkacaktır. Bu da, bir teknik destek çalışanıyla birlikte diski tekrar çalışır hale getirmek istediğinizde size yardımcı olacaktır.

Disk temizliği: Gereksiz çöpleri atın

Okuma hatalarını giderdikten sonra sabit diski en iyi CCleaner gibi araçla temizleyin. Daha sonra diski Disk Optimizer ile birleştir-

rin (defrag). Her iki aracı CHIP DVD'sinde bulabilirsiniz.

Araç çalıştırdıktan sonra sabit disklerinizi seçin ve isteğe bağlı olarak optimize edebilir veya birleştirebilirsiniz. CHIP olarak optimize etmeyi tavsiye ediyoruz, zira bu durumda dosyalar aynı zamanda otomatik olarak birleştiriliyor da.

Sabit disk şimdi ideal bir durumda bulunacaktır. Bunun hep böyle kalması için bir sonraki adımda diskin yedeğini almalısınız.

Geri dönüş bileti: Sabit diski yedekleme

DVD'mizdeki Paragon Drive Backup 9 PE ile çok hızlı ve rahat bir şekilde diskinizin yedeğini alabilirsiniz. Bu zahmete katlanmaya değer, zira birçok avantajı var: Sabit disk çökerse, verilerinizi kaybetmemiş olacaksınız. Windows, sürekli yeni araçların kurulumuyla artık stabil çalışmıyorsa, kolayca eski durumuna getirebilirsiniz.

Bu program da kayıt olunmayı gerektiriyor. Kayıt işlemi daha önce CheckDrive'da yaptığınız gibi gerçekleşiyor. Kurulum tamamlandıktan sonra Drive Backup'ı çift tıklamayla çalıştırın. Güvenlik nedenleriyle araç şimdi bir kurtarma CD'si oluşturulmasını tavsiye edecektir. Bunu hemen yapabilir, ya da sonradan Partition Manager'ın kurulumundan sonra yapabilirsiniz (sol üstteki Bilgi kutusuna bakınız).

Windows disk bölümünün yedeklenmesi oldukça basit: »Back up Disk or Partition« seçeneğine tıklayın ve sihirbazın talimatlarını izleyin. Önemli olan sadece yedeklenecek verilerin aynı sabit disk üzerinde olması. Zira disk uçarsa, yedeği de kaybetmiş olursunuz.

En iyisi harici bir disk olacaktır. İyi, hesaplı modellerden birini tercih edin. Verilerinizi çevrimiçi olarak yedeklemek istiyorsanız (mesela 25 GB yer sunan Windows Live SkyDrive'da <http://skydrive.live.com>, sihirbazda mutlaka »Change backup settings« seçeneğini işaretleyin. Böylece bir sonraki pencerede »Password protection« ile birlikte »Backup image options« menüleri çıkacaktır. Bu sayede yedek dosyasını daha güçlü sıkıştırabilirsiniz, bu da pahalı çevrimiçi disk alanlarında sizi ekstra masraftan kurtaracaktır.

Konforlu: Otomatik yedeklemeler

Verilerinizi ilk defa yedekliyorsanız, en azından artık biliyorsunuzdur: Yedek almak sinir bozucu, zaman alıcı ve sıkıcı bir iştir. Bunun ilacı ise bilgisayarın bu işi gelecekte tam otomatik olarak yapmasını sağlamak. Bunun için Drive Backup'ta ana menüde

CHIP DVD İÇERİĞİ

Sabit disk kontrolü

CCleaner ► Sabit diski temizler

Drive Fitness ► Test sabit disk hatalarını tespit eder

Disk Optimizer ► Sabit diski birleştirir

Defraggler ► Tek tek dosyaları da birleştirir

HDD Health ► Diski sürekli olarak gözetler

HDDLifeDVD ► Önceden veri kayıplarına karşı uyarır

SilentDrive ► Sesli diskleri daha sessiz yapar

MHDD ► Sabit disk hakkındaki tüm bilgileri gösterir

HDiskPerf ► Sabit diskin hızını ölçer

Deneme sürümleri
DVD'de: Bu ayki DVD'de Paragon'un Drive Backup 9 Personal Edition ve Partition Manager 9 Personal Edition yazılımlarını bulabilirsiniz

CHIP DVD'DE: Adı geçen tüm araçları CHIP-Code **KURTARMA** altında bulabilirsiniz.

»Schedule Backup"a tıklayın. Açılan sihirbaz, normal yedek alma sihirbazına benziyor. Sabit diskin siz çalışırken yedeklenmesini istiyorsanız, »Change backup settings«i seçin ve bir sonraki adımda »Hot Processing options | Enable hot processing | Paragon Hot Processing«i seçin.

Bu teknoloji sayesinde sabit disk siz çalışırken arka planda yedeklenecektir, disk Windows tarafından kilitlene bile. Bunun işleyebilmesi için Drive Backup geçici bir sürünün belirtilmesini talep eder, buraya verileri geçici olarak yedekler. Uygun bir disk bölümünüz yoksa yazının bir sonraki adımını öne çekin ("Hız") ve uygun bir disk bölümü kurun.

Disk bölümlenmeden sonra Drive Backup'a dönün ve yeni oluşturduğunuz çöp bölümünü geçici sürücü olarak belirleyin. Son olarak sihirbazda verilerin ne zaman ve hangi sıklıkta yedekleneceğini belirlemelisiniz. Bunun için basit bir kural var: Yeni uygulamaları ne kadar sık kuruyorsanız, yedekleme aralıkları da o kadar kısa olmalı.

Özellikle de son yöntemde artırımı (incremental) yedeklemeyle çalışmalısınız. Bu durumda sadece son yedeklemeden sonra değişen dosyalar yedeklenir. Bu da zaman ve yer tasarrufu anlamına gelir. Öncelikle sabit diskin tam yedeğini alın. Drive Backup, verileri karşılaştırabilmek için buna ihtiyaç duyar. Daha sonra üstte menü çubuğundan »Wizards | Advanced | Create Incremental File Archive«i seçin. Sihirbazda öncelikle tam yedeklemede oluşturulan arşiv dosyasını seçin. Daha sonra yedeklenen tüm dizinleri liste olarak görebilirsiniz. Şimdi artırımı yedeklemede dikkate alınacak dizinlere tıklayın. Geri kalan adımları kendiniz de kolayca yapabilirsiniz.

Hız: Sabit diski en iyi şekilde ayarlamak

Verileriniz yedeklendikten sonra, en tehlikeli işe koyulabilirsiniz: Sabit diskinizi birden çok disk bölümüne ayırın.

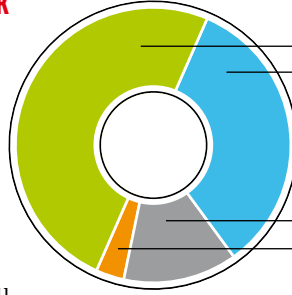
Bu işlem Windows'u daha temiz tutacak ve ki-

şisel verileriniz, işletim sistemi açılmadığında ulaşılabilir olacaktır. Sabit diskin kurulumu için dergi DVD'sindeki Paragon Partition Manager 10'dan faydalanabilirsiniz. Aracı çalıştırdıktan sonra »Wizards – Express Resize Partitions«u seçin. Kurtarma CD'si oluşturmadıysanız, bunu mutlaka şimdi yapın. Daha sonra sabit diski ihtiyaçlarınıza göre bölebilirsiniz.

Bunun için şunları bilmekte fayda var: Sabit diskteki boot sektöründe bulunan disk bölümlenme tablosu sadece dört bölüme izin verir. İşletim sistemleri genelde birincil disk bölümünde bulunur, zira ancak bu bölümden boot edebilirler. Bu da demektir ki, bir diskte en fazla üç tane işletim sistemini birlikte kullanabilirsiniz, partition tablosundaki dördüncü bölümü genişletilmiş bir disk bölümü olarak kullanabilirsiniz. Burada da 24 taneye kadar mantıksal sürücü atayabilirsiniz, Windows bunları ayrı sabit diskler gibi kullanır. Bu mantıksal sürücülere de uygulamalarınızı, kişisel verilerinizi, filmlerinizi ve hatta isterseniz veri çöplüğünüzü de atabilirsiniz.

Tipik bir 300 GB'lık diskin mantıklı dağılımı üstteki grafiğimizde de olduğu gibi şu şekilde olabilir: 100 GB uygulamalarla birlikte Windows XP veya Vista için, 150 GB

MÜKEMMEL BÖLÜNMÜŞ 300 GB DİSK ALANI

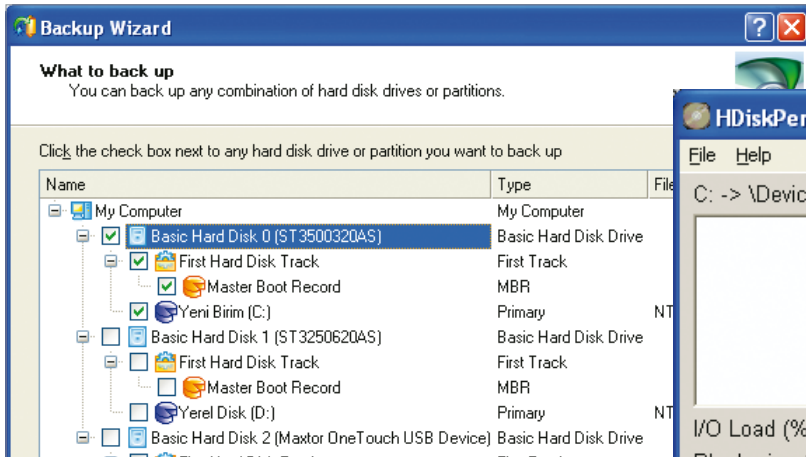
150 GB FİLMER, MÜZİK VE BELGELER
100 GB WINDOWS VE UYGULAMALAR

Veri kaybına karşı güvenli
Windows çökerse kişisel verilerinizi kaybetmemiş olacaksınız

40 GB GİZLİ DİSK BÖLÜMÜ
10 GB VERİ ÇÖPLÜĞÜ

müzik, film ve dokümanlar için, 10 GB çok hızlı silinebilmesi için veri çöplüğü için, kalan 40 GB da herkesin görmesini istemediğiniz diğer şeyler için ayrılabilir. Bu gizli disk bölümünü TrueCrypt (http://download.chip.eu/tr/TureCrypt_118801.html) gibi bir yazılımla şifreleyebilirsiniz. 40 GB'ı başka amaçlar için de kullanabilirsiniz. Mesela test bilgisayarımızda bu disk bölümünü yeni Linux dağıtımlarını test etmek için kullanıyoruz. 40 GB Linux için takas dosyası ve uygulamalarla birlikte fazlasıyla yeterli oluyor.

Partition Manager tüm sabit diskleri liste halinde gösterecektir. Sadece »C:« sürücüsünden oluşan tek bir diskiniz varsa, "Partitioning" menüsünde »Resize Partitions«a tıklayın. Bizim örneğimizde »C:« sürücüsünün boyutunu 100 GB'a düşürün. Sabit diskin kalan bölümü ise bölümlenmemiş disk alanı olarak gösterilecek ve burada da "Create Partition" ile yeni bir disk bölümü oluşturabilirsiniz. Birden fazla işletim sistemi çalıştırmak istiyorsanız, sihirbazda birincil disk bölümünü (primary partition) seçin. Dosyaları depolamak için mantıksal bir sürücü (logical drive) yeterli olacaktır. Partition Manager'da diskini bölümlediyseniz »View changes« ile ortaya çı-

Hazırlık Drive Backup'ın yedekleme sihirbazında kaynak ve hedef sürücüsünü seçin.

Performans ölçümü HDiskPerf erişim süresini ve ortalama transfer hızını gösteriyor.

kan disk bölümlene şablonunun doğru olup olmadığını kontrol edin. Daha sonra »Apply« ile yapılan değişikliklerin onaylanmasını sağlayabilirsiniz. Bu sırada bilgisayarınız yeniden başlatılacaktır, zira Paragon aracı, Windows sistem dosyası korumasını atlatmak için bir çeşit DOS modunda çalışıyor. Ancak bilgisayarı yeniden başlattıktan sonra yeni disk bölümlerini gerçekten de görebiliyorsunuz.

UYARI: »C:\« sürücüsünde çok sayıda uygulama kuruluysa, bir sihirbaz yardımıyla boş disk alanını yeniden dağıtabilirsiniz. Önce büyütülecek disk bölümüne tıklayın, daha sonra boş alanı sunacak bölüme tıklayın. Bu değişiklik PC yeniden başlatılmadan hemen yapıyor.

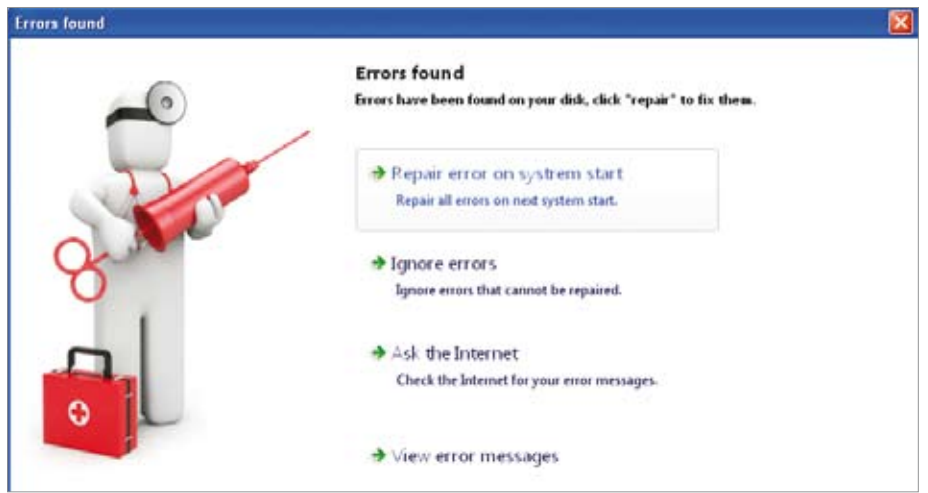
Takas: Windows inceliyor

Artık yeni disk bölümlerine verilerinizi depolayabilirsiniz. Bunu da Windows'un kendi araçlarıyla kolayca yapabilirsiniz. Mesela Windows XP'deki »Belgelerim« dizinini taşımak için dizine sağ tuşla tıklayın ve »Özellikler«i seçin. »Hedef« sekmesinde bir disk bölümünü belirtin ve »Taşı« düğmesine tıklayın, hepsi bu kadar.

Microsoft, Vista'da dizin yapısını biraz değiştirmiş. Burada Başlat menüsünde kullanıcı adınıza tıklayın. Şimdi resimler, dokümanlar ve benzerleri için dizinlerinizi göreceksiniz. Bunlardan birine sağ tuşla tıklayın ve »Özellikler«i seçin. Daha sonra konum olarak yeni oluşturduğunuz disk bölümünü seçin ve dizini taşıyın.

Yine benzer şekilde can sıkıcı geçici dosyalardan da kurtulabilirsiniz. Çöp diskinde »Temp« adında yeni bir klasör oluşturun. Şimdi sağ fare tuşuyla »Bilgisayarım«a ve sonra da »Özellikler«e tıklayın. »Gelişmiş | Ortam değişkenleri« ile geçici dizinlerin

İnce ayar Disk birleştirme araçları sabit diski optimize ediyor ve birleştiriyor.

Acil tamir CheckDrive kontrolden sonra bulunan hataların bir sonraki sistem açılışında giderilmesini öneriyor, bu teklifi sakın geri çevirmeyin.

Akıllı araçlar e-posta ile haber veriyor

dosya konumlarına ulaşabilirsiniz. Şimdi »Temp« ve »Tnp« değişkenleri için dosya yollarını, çöp sürücüsüne işaret edecek şekilde değiştirin. Disk bölümünü biçimleyerek geçici dosyalardan çok daha hızlı kurtulabilirsiniz.

UYARI: Geçici dosyaların çoğunu web tarayıcısı yaratır. Internet Explorer tarafından kullanılan »Temporary Internet Files«, »Temp«in bir alt dizini olduğu için, bu tarayıcı için sorunu zaten çözmüş oldunuz. Firefox kullanıcıları ise tarayıcının adres satırına »about:config« girerek sağ tıklamayla »browser.cache.disk.parent_directory« adında yeni bir string değeri oluşturabilirler. Bu değere çöp diskinde giden yolu gösterin. Burada iki değişik durum söz konusu: Sürücüde çift Backslash girmelisiniz, mesela »D:\\firefox-temp«. »Cache« adında bir alt dizin otomatik olarak oluşturulacaktır. Örneğimizde bu şekilde »D:\\firefox-temp\\cache« dizinine sahip olacaksınız.

Güvenlik: Sabit diski gözetleme

Son olarak da sabit diski sürekli olarak gözetleyen ve bir tehlike durumunda sizi hemen uyarın bir alarm sistem kurmalısınız. Bu amaç için de bu ayki DVD'mize bazı araçlar koyduk. XP kullanıcıları daha eski, ama halen güvenilir bir şekilde çalışan HDD Health'i kullanabilirler. Bu ücretsiz araç disk sıcaklığını ve sağlık durumunu gösteri-

yor. Bu verileri fare imlecini görev çubuğundaki aracın simgesinin üzerine getirerek çağırabilirsiniz. Sağ tıklamayla seçeneklere ulaşabilir ve burada mesela HDD Health'in olası tehlikeli problemlerde size e-posta ile haber vermesini sağlayabilirsiniz.

Vista altında en iyisi HDDLife adlı shareware programı kullanın. 15 günlük deneme sürümünü yine bu ayki DVD'mizde bulabilirsiniz. »File | Options | Warnings« ile bu aracın da e-posta ile alarm vermesini sağlayabilirsiniz. Görev çubuğuna alternatif olarak Vista'da sabit disk bilgilerinin sidebar gadget (kenar çubuğu mini uygulaması) olarak da gösterilmesini seçebilirsiniz.

Sabit diskin ne zaman ve neden yavaşladığını bilmek istiyorsanız, HDiskPerf (CHIP DVD'de) adlı yazılımdan faydalanabilirsiniz. Bu program disk kullanımı, blok boyutu, erişim süresi ve MB/s olarak veri transfer hızı gibi bilgileri gösteriyor.

Araç kurulum gerektirmiyor ve hemen çalışıyor. »C:\« gibi bir sürücü seçin ve »OK« ile onaylayın. Şimdi PC'nizde bir süre çalışın. Erişim süresi ve veri transferi için ortalama değerler verilecektir. Bu verileri disk üreticisinin verileriyle karşılaştırın. Çok yavaş çalışıyorsa, diski birleştirmeniz gerekebilir. Bu bir işe yaramıyorsa, ortada bir sürücü problemi olabilir. Aygıt Yöneticisi'ni açın ve burada »Disk Sürücülerini« açın. Sabit diskinize sağ tuşla tıklayın ve »Özellikler«i seçin. Windows burada »Aygıt durumu« altında bir hata mesajı veriyorsa bu problemi giderin ve HDiskPerf ile tekrar ölçün. Aksi halde »Sürücü« sekmesiyle sürücüyü güncelleştirin. Artık diskiniz mükemmel bir kondisyona sahip olacak ve hep öyle kalacaktır. ☑

uyaman@chip.com.tr

PC'nizi soğutun

Ucuz soğutma sistemleri PC ya da dizüstünüzü bozabilir. CHIP size **ISINMA SORUNUNDAN** nasıl kurtulacağınızı anlatıyor.

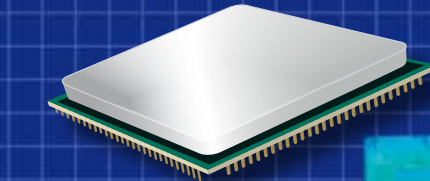
BERK ERGİN / CS

Yüksek ısı her bilgisayarın soğutma sistemini zora sokar. Küçük fanlar yeterince sessiz oldukları gibi farklı donanım bileşenlerinin çalışması için yeterli soğutma sağlar. Ancak bilgisayar ya da dizüstünüz çok ısındığında işler sıkıcı bir hal alır. Tam devir altında fanlar ulumaya başlar ve kendini güvenliğe alan işlemci, grafik işlemcisi daha yavaş çalışmaya başlar. En kötü durumda ise ısı bu bileşenlere zarar verir. Bu sayıda DVD'mizdeki araçlar bu sorunu çözmeye yardımcı oluyor.

PC'nizin konumunu ayarlayın

Bilgisayarınız genelde iyi çalışıyor ama oyunlar ya da video sıkıştırma işlemleri gibi uzun süreli işlemler sonrasında yavaşlamaya başlıyorsa, bu durum ısı sorununun nereden kaynaklandığını bulmamıza yardımcı olabilir. Böylesi durumlarda ilkin PC'nizin nerede bulunduğuna bir göz atmanızda yarar var. Cihazınız mümkün olduğunca rahat ama bir o kadar da korunaklı pozisyonda olmalı. En kötü senaryoda bilgisayarınız ya duvara yapışık ya da masanızın altında, etrafı çöp sepeti, çekmecelerle kapatılmış halde halının üzerinde duruyordur. Üzerinde de harici diskinizin bulunması olası. Peki bunda büyütülecek ne var? Kabul edin, masanın altında hava dolaşımı mümkün değil.

Bu yüzden bilgisayar tahliye ettiği sıcak havayı tekrar emmek zorunda kalıyor. Cihazın altında ve yanındaki yün halılar havanın kasaya girmesini engeller. Dahası bilgisayarın içine ince lif parçalarının dolmasına neden olur. Böylelikle soğutucu birim iç tarafından tıkanmaya başlar. Masanın üzerine yerleştirilen kasalar da genellikle emilmiş sıcak havanın dışarıya çıkmasına engel olacak etkenler arasındadır.

55,0 °C

İŞLEMCI

Yüksek performanslı soğutuculara burada ihtiyaç duyuluyor. İşlemci bu küçük alanda sıcak bir tabaktan daha fazla ısı üretiyor. Harici soğuk fan ısı resminde görülebiliyor. Turuncu renkli alan işlemcinin hala sıcak olduğunu gösteriyor. Yaklaşık 55 °C

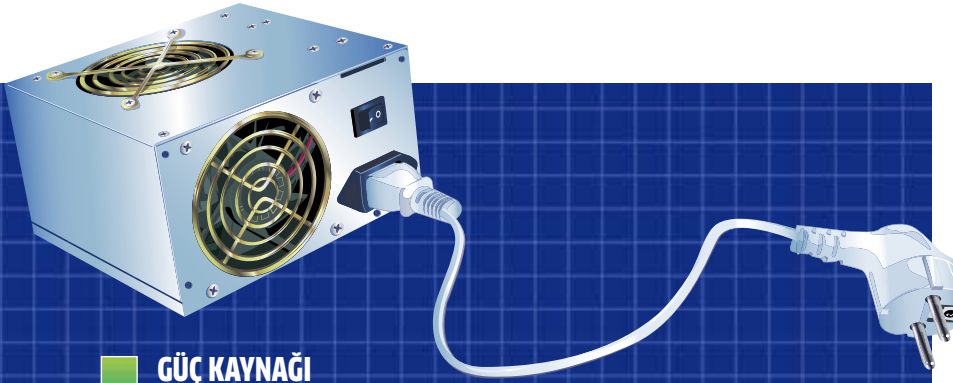
62,0 °C

EKRAN KARTI

Bu ekran kartı bölgesinde ısı 62 °C'ye kadar ulaşmasında herhangi bir sorun yok. Kart çekirdeği görece daha fazla ısıyı kaldırabiliyor. Yüksek performanslı kartlar fazla ısıyı ikinci bir yuva üzerinden kasa dışına atabiliyor.

62,0 °C

22,0 °C

GÜÇ KAYNAĞI

Güç kaynağı çok fazla enerji ürettiğinden PC'den çektiği havayı tahliye eden kendi fanına sahiptir. Eğer bu fanda tıkanıklık olursa aygıtın kullanım süresi azalacaktır.

35,0 °C

40,0 °C

RAM

Fotoğrafta sürücünün arkasına gizlenmiş RAM'in yeşil alanına bakıp aldanmanız, hız aşırma yapılmış yüksek performanslı bir RAM'e dokunduğunuz anda parmağınızı yakacağınız anlamına geliyor.

50,0 °C

SABİT DİSK

Sabit disklerin genellikle ısı üretmediği şeklinde yaygın bir kanı vardır. Kendi sürücü kasasından ürettiği fazla ısıyı tahliye eder. Ancak bunu yapabilmesi için üstten ve alttan yeterince hava almalıdır ve iki sabit disk üst üste bindirilmemelidir. En iyisi sabit disk, kasa fanının hava akışı hizasına yerleştirmek.

CHIP DVD İÇERİĞİ

Soğutma araçları

CPUCool ► CPU ve anakart ısını ölçüyor

Tam sürüm ► Everest Corporate Edition tüm sisteminizi denetleyip görüntülemek için ideal bir araç.

HDD Health ► Sabit diskinizin ısını gösterir

HDDlife ► Sabit diskinizin dayanıklılığını ölçer

Notebook Hardware Control ► İşlemciyi ayarlar

SiSoft Sandra Lite 2009 ► Analiz ve benchmark

SpeedFan ► İşlemci ve kasa fanlarını düzenler

SpeedswitchXP ► İşlemci hız çarpanını ayarlar

WebTemp ► Isı diyagramları oluşturur

CHIP DVD'DE: Tüm araçları CHIP-Code **SOĞUTMA** altında bulabilirsiniz

Çözüm: PC'nizin etrafında en azından 30 santimlik boş alanların oluşmasına izin verin, üstüne bir şeyler koymayın ve ahşap gibi sert zeminlerin üzerine yerleştirin. Ayrıca bilgisayarınızın içini de temizlemeniz kasa içindeki sıcaklığı düşüreceğinden daha az fan sesine yarayacaktır. Bunun için bilgisayarınızın güç kaynağı bağlantısını kesin, sol tarafı çıkartın ve işlemci, ekran kartı, anakart fanlarını bir vakum temizleyiciyle en düşük devirde temizleyin. Bu işlemi yaparken ya fan çarkını elinizle tutun ya da bir bantla pervaneleri sabitleyin. Temizleme işlemi sırasında bileşenlerin havalandırılmasını da unutmayın. Tozları püskürtmenin en iyi yöntemlerinden biri de size en yakın bir elektronik mağazasından 400 ml'lik bir basınçlı hava tüpü temin etmekten geçiyor (<http://tr.farnell.com>, yaklaşık 7 Euro).

Not: Temizlik sonrasında tüm bantları çıkarttığınızdan ve tüm kabloları yerlerine doğru taktığınızdan emin olmalısınız.

Bilgisayarınızdaki tüm fanların çalışıyor olması gerekiyor. Seri tıkırtılar ya da fazla uğultu sesleri ise o fanın artık miadını doldurduğuna işaret eden belirtiler.

Dizüstüler sıcağa gelemiyor

Özellikle ucuz alınmış eski dizüstüler yüksek ısıdan oldukça muzdarip: Bu cihazların enerji canavarı işlemcileri ve hemen tam yükte çalıştığından kolay bozulan ve gürültülü ucuz fanları bulunuyor. Yine de bu huysuz ihtiyarı çöpe atmadan önce yapabileceğiniz bir iki şey var. Bu sayımızdaki DVD'de yer alan SpeedswitchXP aracı saye-

sinde işlemcinizi ana görevleri yerine getirirken enerji tasarrufu modunda çalıştırabilir ve bu sırada da işlemci ısını kontrol altında tutabilirsiniz. Sabit kullanım sırasında ise Enermax'ın Aeolus CPO01G model fanı (www.sanalmarketim.com, 114 TL) cihazınızın alt kısmından da hava emmesine yarıyor. Donanım bileşenleriyle arası iyi olanlara hava fanı yerine işlemci fan pedleri tavsiye ediyoruz. Bu ürünler işlemcinizi beş ila on derece arasında soğutabildiği gibi daha fazla dayanıklılık ve daha az gürültü vaat ediyor.

Isıyı denetleyin

Oyun bilgisayarları gibi yüksek performans tüketen bilgisayarların çok fazla ısı ürettiği bir gerçek. Bu bilgisayarlarda genellikle yüksek devirde çalışan fanlar yer alıyor. Sistem sorun çıkartmadığı sürece bir sorun yok.

Ancak eğer bilgisayarınız doğru ayarlamalar yapılmaması ve fanların temizlenmemesi nedeniyle aşırı yüklenme ile karşı karşıya kalabilir. Böylesi durumlarla karşılaşmamak için fazla ısınan bölgelerin hangileri olduğunu tespit etmenizde yarar var. DVD'mizde yer alan Systeminfo Suite Everest'in deneme sürümü tüm gerekli ısı bölgelerini »Bilgisayar / Algılayıcı / Sıcaklıklar« altından gösteriyor.

Diğer araçları CHIP Code SOĞUTMA altından bularak bu sorunun çözümünde kullanabilirsiniz. Eğer bu yazılımlardan biri tüm algılayıcıları tespit edemezse, bir başkası bu görevi mutlaka yerine getirecektir.

Her donanım bileşeni için maksimum ısı değerleri üretici firmanın web sayfasından bulunabilir. Örneğin hali hazırda masaüstü işlemcileri için bu

değerler 62 santigrat (Intel Core 2 Quad Q6700, AMD Phenom II X4 955) ve 74 san-

tigrat derece (Intel Core 2 Duo E8400, AMD Athlon X2 7750). Ekran kartı işlemcileri daha yüksek ısılara dayanabiliyor. Örneğin nVidia'nın GeForce GTX 295 modeli 105 derece ısıya kadar çalışabiliyor. Sabit disk üreticisi Samsung, masaüstü PC'lerde kullanılan cihazları için 60 derecelik ısı sınırı belirliyor.

Görüntüleme araçları sayesinde eğer tüm donanım bileşenlerinizin yüksek seviyede ısındığını tespit ettiyseniz bu kasanın içinin genel olarak sıcak olduğu anlamına gelir. Tüm soğutucular yeterince çalışmamaktadır ve bilgisayarınızın içindeki hava yeterli değildir. Böylesi durumlarda kasa fanları imdadınıza yetişiyor. Bu aygıtları nasıl kasaya yerleştireceğinizi size aşağıdaki sayfalarda ayrıntılarıyla anlatıyoruz.

İşlemci ve GPU'yu soğutmak

Eğer yazılımlar size işlemcinizin aşırı ısındığını söylüyorsa ilk kontrol etmeniz gereken işlemcinize hız aşırması (overclock) yapıp yapılmadığını kontrol etmek olmalı. Bu özellikle internetten satın alınmış bilgisayar ya da dizüstü işlemcileri için geçerlidir. DVD'mizde yer alan Everest yazılımı tekrar imdadınıza koşuyor. İşlemci adı ve hali hazırda saat çarpanlarını »Anakart / CPU / CPU Bilgisi« altından görebilirsiniz. Eğer bu değer birkaç satır aşağıdaki »intended clocking« den fazla ise işlemcinize hız aşırma yapılmış demektir. Hız aşırma işlemini BIOS ayarlarında ya da doğrudan FSB çarpanı üzerinden geri alabilirsiniz.

Normal durumlarda işlemci ya da ekran kartının üzerindeki fanı değiştirmek için ısı sorunlarını beklememek gerekiyor. Ancak üreticinin sunduğu ürün yerine çok daha yumuşak, sık görümlü ve orijinal soğutuculardan daha başarılı cihazlar bulunuyor. Ancak bu cihazları PC'nize taktığınızda bu defa

DOĞRU KASA FAN MONTAJI

Fan süvarileri

PC'lerde ısı tıkanıklığı olduğunda en iyi fanlar bile işe yaramaz. Böyle durumlarda kasa fanları imdadınıza yetişiyor.

Kasa fanlarını iyileştirmek ısı sorununun çözümünde en mantıklı ve en hızlı yoldur. Kasanın içindeki sıcak havayı dışarı attıklarından genel olarak ısıda düşüş yaşanır. Ve bu genel ısı düşüklüğü sayesinde işlemci, ekran kartı ve anakart fanları çok daha etkin olarak çalışmaya başlar.

Oldukça popüler olan Sharkoon Silent Eagle fanları yaklaşık 11 Euro'luk fiyatlarıyla tercih edilebileceği gibi 30 Euro'luk Papst'ın pahalı fanlarını da kullanabilirsiniz.

Eğer tüm koşulları yerine getirdiyseniz montaj birkaç dakikanızı alacak. İlk yapmanız gereken kurulum için farklı seçenekler söz konusu olduğundan uygun fan boyutlarını kontrol edin (80 ya da 120 milimetrelik fan çapları bulunuyor).

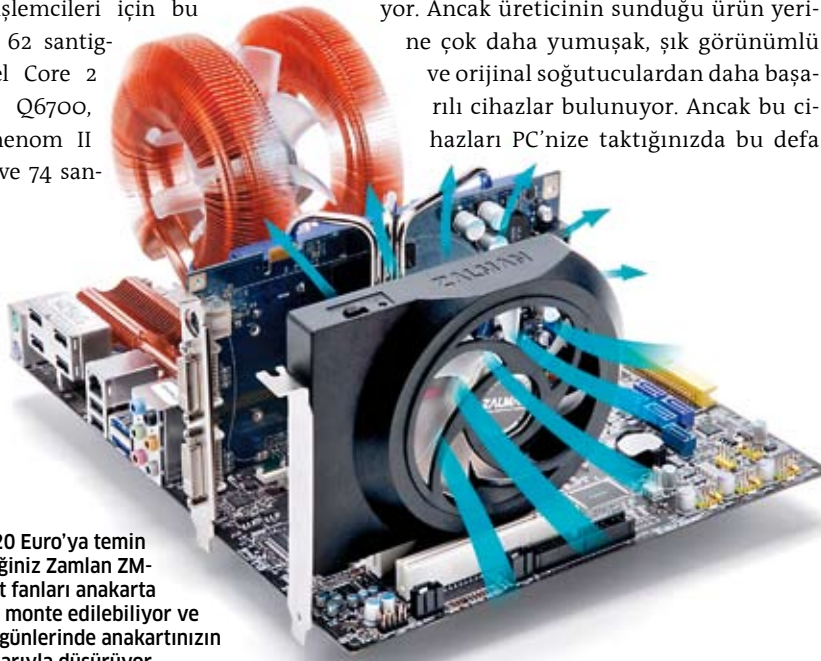
Düzenli mi düzensiz mi?

Fanları kontrol etmeniz için üç farklı yolu bulunuyor: Düzensiz fanlar sabit bir hızda çalışır ki gayet sessiz olduklarından bu çok da önemli değildir. Gücünü ise 5,25 inçlik kablolardan alır (Bk. Resim 3).

Harici kontrole sahip düzenli fanlar ana kartta üç pinli fan bağlantısına ya da işlemci fanı olarak dört pinli PWM bağlantısına sahip. Sonuncu kategoride ise kendi ısı algılayıcısına sahip kasa fanları bulunuyor ki bu fanlar kendi hızlarını ayarlayabiliyor.

Düzenli kasa fanları, artan hız ve ses oranlarıyla dar yerlerde çalışan yüksek kapasiteli sistemler için biçilmiş kaftan. Düzensiz fanlar ise evde kullanılan PC'ler için uygun.

Yeterli düzeyde soğutma sağladığı için düşük hızda çalışan işlemci ve ekran kartı fanları düşük hızda çalışabiliyor.

Yaklaşık 20 Euro'ya temin edebileceğiniz Zamlan ZM-SC100 slot fanları anakarta kolaylıkla monte edilebiliyor ve sıcak yaz günlerinde anakartınızın ısını başarıyla düşürüyor.

1. Doğru konum

Düzenleme Kasa fanı için en uygun konum duvara dönük olan üst kısımdır. İşlemci fanından toplanan ısı burada toplanır ve ekran kartının sıcak havası alt taraftan gelir. Eğer ikinci bir fana gereksinim duyarsanız bunu alt taraftaki bölgeye yerleştirmelisiniz.

2. Hava akışına dikkat edin

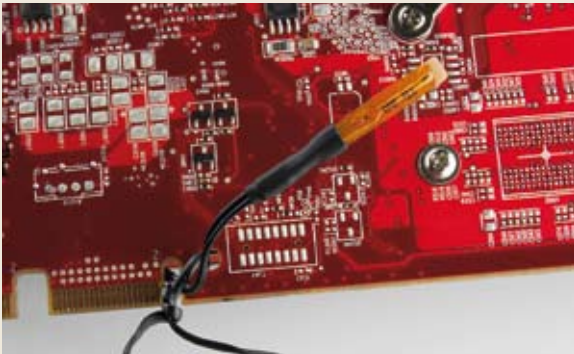
Çift taraflı Kasa fanları her iki tarafa da konulabiliyor. Şekildeki gibi yerleştirilmiş fan sıcak havayı emebiliyor. Buradaki 12 cm'lik fan 8 cm'lik fanlardan daha başarılı sonuç veriyor.

3. Doğru bağlantı

Üç çeşit Kasa fanlarında üç çeşit kablo karşınıza çıkar. Küçük üçlü pin fan bağlantıları kasa fanı bağlantısını ve küçük dört noktali soketler anakartın PWM bağlantıları için kullanılabilir. Resimdeki 5 voltluk güç kaynağı dört pinli 5,25 inçlik beslemeye sahip.

4. Isı algılayıcıları

Sorunlu bölge Pek çok kasa fanı bir kablo üzerindeki ısı algılayıcısıyla gelir. Bu algılayıcının konumu şeklindeki ekran kartında görüldüğü gibi kritik noktalardadır. 3B modunda ısındığı takdirde kasa fanının devri artacaktır. Bir başka uygun konum da çoğunun işlemciye gittiği voltaj aktarımının olduğu anakarttır. Algılayıcıyı yalıtkan bantla yanmalara karşı korumayı unutmayın.

da yüksek devir hızı gürültü sorununa yol açıyor ve bu hızı düşürmek için Intel'in SpeedStep (EIST) ya da AMD'nin Cool'n'Quiet gibi fan denetleme araçlarını BIOS'tan etkinleştirmeniz gerekiyor. Son dönem ekran kartlarında bu ayarların aygıtın sürücüsünden yapılabildiğini belirtmekte yarar var.

İPUCU: Eğer yeni kullanmaya başladığınız fan bir süre sonra gürültülü çalışmaya başlarsa, fan tekerinin üzerine damlatacağınız birkaç damla yağ büyük olasılıkla gürültü sorununuzun önüne geçecektir.

PC'nizdeki fazla ısıya doğrudan çözüm

Üreticiler, işlemcinizin ihtiyaç duyduğu soğutma düzeneğinin (TDP) karşılığını watt cinsinden belirliyor. Intel'in Core 2

PC aşırı ısınıyorsa radikal önlem şart

Duo işlemcileri ya da örneğin AMD'nin Athlon II X2 250'sinin TDP değeri 65 watt. Bu işlemcilerin soğutulmasını yaklaşık 15 Euro değerindeki Arctic Cooling Alpine 64 PWM ile sağlayabilirsiniz. Scythe Mugen 2 ya da Asus'un Silent Knight II'si gibi yaklaşık 60 dolara temin edebileceğiniz tepe fanları, Intel'in TDP değeri 130 watt olan Core i7 Extreme 975 gibi modellerini bile soğutabiliyor. İşlemci soketleri farklı olduğu için her cihazın montajı farklılık gösteriyor ama mutlaka iyi bir ısı iletkeni kullanmanız şart (örneğin 10 dolara alabileceğiniz Arctic Silver 5 termal macunu gibi). Burada dikkat etmeniz gereken bir nokta da işlemci fanını, kasa içindeki hava dolaşımını sağlayan diğer fanlarla aksi yönde çalışmaması olmalı. Ekran kartı fanını değiştirmek bazen meşakkatli olabilir. Genellikle orijinal fanı sökmek zordur. Ekran kartlarının boyutları farklılık gösterdiğinden çoğu zaman yeni fan kötü görünür ya da uymaz. Dahası fanı değiştirdiğinizde cihazın garantisi kalkar. Yine de bu riski almakta kararlıysanız size ekran kartlarıyla gayet uyumlu görünen 50 dolar fiyatındaki Zamlan VF900-Cu modelini tavsiye ediyoruz.

berk@chip.com.tr

İnternette isimsiz gezin

Dikkat, casus var! Korsanlar, şirketler ve yetkililer internetteki **SÖRF ALIŞKANLIKLARINIZIN** çetelesini tutuyor. Bu yazıda vereceğimiz ipuçları ve araçlar sayesinde hem e-postalarınız hem de gezdiğiniz internet siteleri meraklı gözlerden uzak olacak.

BARIŞ EMRE ALKIM / M5

Motosikletinizle yola kasksız çıkar mısınız? Çıkmazsınız. Peki, ya internete kendilerini koruyacak hiçbir tedbir olmadan girenlere ne demeli? Hala böyle yapan nice insan var. Söz konusu internet olduğunda hayat memat meselesi sayılmaz belki, ama bu sefer de mahremiyetiniz tehdit altında. Korunmadan internette dolaşanlar kişisel bilgilerini korsanlara, yetkililere, reklam firmalarına ve casuslara adeta gümüş tepside sunuyor. IP'den, kalıcı kullanıcı bilgilerinden (çerezlerden) ve tarayıcı ayarlarından yola çıkarak bir kullanıcının internet alışkanlıklarını takip etmek çocuk oyuncağı. Bu durumda devreye giren kimlik gizleyici yazılımlarla kendinizi savunabilirsiniz.

Karşılaştırmalı testimizde kimlik gizleyicilerin en son sürümlerinin iddia edildiği gibi kusursuz koruma sağlayıp sağlamadığını inceledik. Dahası, atölye bölümümüzde dergimizin DVD'sinde bulacağınız yazılım paketindeki araçlarla e-postalarınızı nasıl şifreleyebileceğinizi de anlatıyoruz. Bu paketteki Steganos Privacy Suite 2008 verilerinizi ve parolalarınızı güvenli bir kasada saklıyor.

Teknoloji: Kimlik gizleyiciler nasıl çalışıyor

Her biri farklı teknoloji kullansa da, tüm

kimlik gizleyicilerin ortak bir yanı var: Eğer kim olduğunuz anlaşılmadan internette sörf yapmak istiyorsanız, kime ait olduğu bilinmeyen bir IP adresine ihtiyacınız var.

Kullanıcı bu noktada üç yöntemden birini seçebiliyor: VPN (Özel Kişisel Ağ), Onion Routing (Katmanlı Yönlendirme) ve Mix Cascade (Karıştırma Şelalesi). Bunları sağdaki şekilde görebilirsiniz. VPN'de kullanıcının öncelikle kendilerini sisteme kaydeden ve ağa gönderilen bütün paketleri otomatikman önleyen bir istemci yazılımı kurmaları gerekiyor. Bu sayede, istekler öncelikle şifreli bir tünelden geçerek bir sunucuya varıyor; bu sunucudan da yeni bir IP ile istenen web sitesine gidiyor. Erişilen URL'yi hizmet sağlayıcı göremiyor ve web sitesi yöneticisine isimsiz bir IP iletiliyor.

VPN sunucuları normalde son derece hızlı çalışsa da, yapıları itibarıyla ciddi bir dezavantajları var. Kullanıcının, hizmet sağlayıcısına güvenmesi gerekiyor. Çünkü bu noktadan başlayarak kullanıcı kimliğini belli etmeden dolaşacağından, tüm veri alışverişi VPN hizmetinin sunucularında kalıyor. Şayet bir korsan bu sunucuya erişim sağlarsa, kullanıcının IP adresini, hatta VPN istemcisine oturum açmakta kullandığı parola ve kullanıcı adını ele geçirebilir. Hatta yetkililer de bu konuda baskı uyguluyor. Örneğin Almanya'da VPN operatörleri yasa

CHIP DVD İÇERİĞİ

Gizli sörf paketi

Deneme sürümü ►
Steganos Privacy Suite 2008 sayesinde güvenli veri kasaları yaratabilir, şifreli e-posta gönderebilir ve sabit diskleri geride iz bırakmadan silebilirsiniz.

CCleaner ► PC'nizi temizliyor

Cyberghost VPN (temel sürüm) ► Kimlik gizleyici

FoxyProxy ► Firefox için Tor eklentisi

Gpg4win ► Güvenli açık PGP anahtarı üretiyor

Hotspot Shield ► Halka açık WLAN'larda korunma

JAP/JonDo ► Kimlik gizleyici

JonDoFox ► Firefox için kapsamlı koruma

KeePass ► Güvenli parola üretici

Mozilla Thunderbird ► Konforlu e-posta istemcisi

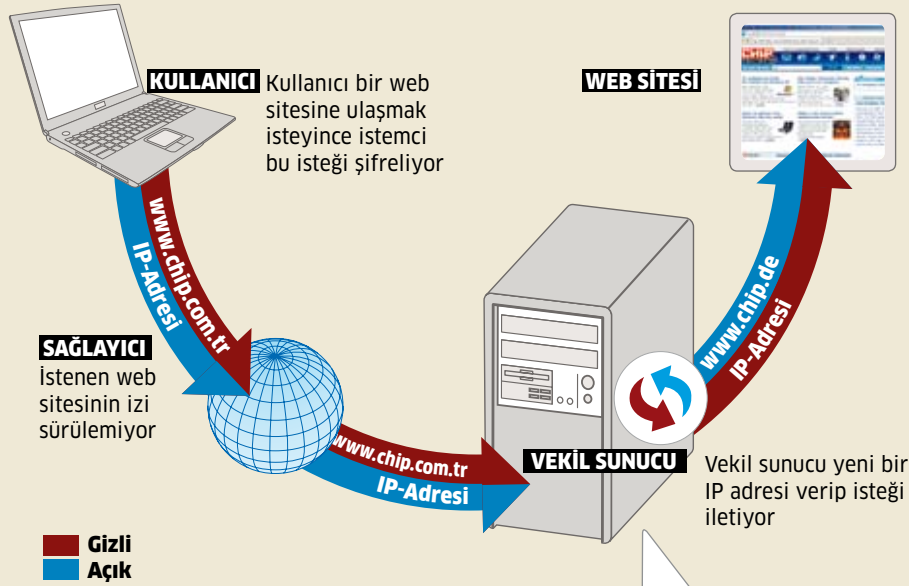
Tor & Privoxy & Vidalia ► Kimlik gizleyici

CHIP DVD'DE: Bu araçlara CHIP-Code **ANONİM** ile erişebilirsiniz.

IP gizleme nasıl çalışıyor?

Kullanıcı bir vekil sunucuya bağlanıyor, bu site de web sitesi sorgularını kendi göndererek kullanıcının IP'sini gizliyor.

KATMANLI YÖNLENDİRME:

Kullanıcı rastgele seçilmiş üç düğümden oluşan bir sunucu kombinasyonundan yönlendiriliyor.

VPN SUNUCUSU:

Belirli bir sağlayıcının bir sunucusu, şifreli VPN protokolü kullanarak istekleri iletiyor.

KARIŞTIRICI ŞELELE:

Kullanıcı isteği belirli bir sunucuya gönderiyor, sunucu da diğer karıştırıcılara yolluyor.

gereği IP adreslerinin kaydını tutmakla yükümlü. Bir kullanıcının IP adresinin hangi şartlar altında yetkili mercilere verilebileceği konusu ise henüz netlik kazanmış değil. Daha bundan birkaç ay önce yine Almanya'da bir mahkeme, kimlik gizleme hizmetlerinin kaydını tuttuğu müşteri bilgilerini çok ciddi suçlar haricinde yetkililere vermeye zorlanamayacağı hükmüne vardı.

İkinci yöntem olan Onion Routing (Katmanlı Yönlendirme) ise Tor ağı örneğinde görebileceğimiz gibi, VPN yaklaşımından çok daha farklı şekilde çalışıyor. Burada, kullanıcı sabit bir sunucudan değil de, herkesin hem kullanıp hem de işletebileceği ücretsiz vekil sunuculardan faydalıyor. Bir web sitesi isteği sürekli değişen ve her noktasında yeniden şifrelenen üç Tor sunucusundan geçerek iletiliyor. Bu ağda herhangi bir kullanıcının izini sürmek neredeyse imkansız. Ancak kullanıcı da bu sunucuların ardında kimin olduğunu bilemiyor. Eğer saldırganlar bu bağlantının ilk ve son ayağını ellerinde tutuyorsa her şey gözlemlenebiliyor. Fakat bu da bağlantı her on dakikada bir değiştirildiğinden eksiksiz bir profilin kötü ellere geçmesine yol açmıyor. Yine de on dakikalık bir oturumun kaydının tutulması bile hassas verilerin açığa çıkmasına yol açabilir.

Mix Cascade, yani karıştırma şelaleleri

de tıpkı katmanlı yönlendirme gibi yapılandırılıyor. Örneğin Jon-Do adlı uygulamada kullanıcı bir sunucuya (Karıştırıcı) bağlanıyor, sunucu da sorguyu şifreleyerek diğer sunuculara (şelalelere) iletiyor. Ama bu noktalar Tor'daki gibi ücretsiz değil, belirli sağlayıcılara ait. Aynı şelaleyi kullanan tüm kullanıcıların istekleri aynı rotayı izliyor. Böylelikle sunucu, kullanıcıların izlerinin tespit edilmesini zorlaştırmak için hepsinin bağlantı bilgilerini birbirine karıştırabiliyor.

Bununla beraber, verilerin saklanması karıştırma şelalesi yöntemi için de geçerli. Fakat kullanıcı eğer üç farklı sağlayıcının üç farklı sunucusunu kullanırsa kimlik tespiti çok zorlaşıyor. Dahası, bu sağlayıcılar da farklı ülkelerden seçilirse veri hırsızlarının kimlik tespiti yapması neredeyse imkansız bir hal alıyor.

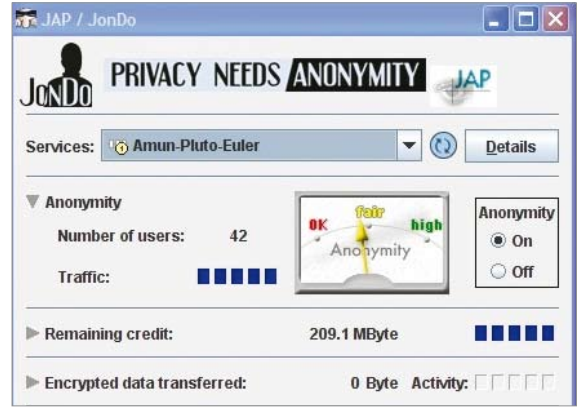
Test: Birkaç tıklamada görünmez olun

Teknolojiler farklı da olsa tüm kimlik gizleyiciler için test ölçütlerimiz aynı. İstemci yazılımın IP adresinin kimliğini başarıyla

gizlemesi, web tarayıcısını güvenceye alması ve kolay kullanımlı olması şart. Sörf hızına ayrı bir önem verdik, çünkü gezinemeyeceğiniz kadar yavaş olduktan sonra en iyi korumaya bile anlamsız.

Steganos, S.A.D ve ArchiCrypt'te kimlik gizleme işlevi tümüyle kendiliğinden. Yani programı kurup bilgisayarınızı başlatmanız yetiyor.

Tam aksine, Tor ve JonDo Premium'da vekil sunucu ayarlarını elle yapmak zorunda kaldık. Yine de JonDo kullanıcıya değişikliklerin nerede yapılacağını ilk çalıştırıldığında söylüyor. Dahası, JonDo-Fox adındaki ücretsiz eklenti paketini indirmeniz önerisinde de bulunuyor. Bu Firefox eklentisi, Adblock Plus, NoScript ve CS Lite gibi güvenlik araçlarını içeriyor. Böylece açılan reklam pencerelerini süzgeçlemeniz, çerezleri engelleniz ve JavaScript'i bir çırpıda devre dışı bırakmanız mümkün oluyor. Ayrıca eklenti paketi yeni bir de Firefox

Güvenli sörf JonDo Premium'un çeşitli süzgeçleri var. Kullanıcı hangi sunuculardan sörf yapacağını kendi seçiyor.

profili yaratıyor. Böylece tarayıcıyı çalıştırırken standart yapılandırmayla JonDo arasında seçim yapabiliyorsunuz.

Araçların kurulumu gerçekten kolay. Ancak internette sörf yaparken kimliğimizin ne kadar gizlendiği konusunda düş kırıklığına uğradık. Her program IP adresini gizlemeyi başarsa da, diğer bilgiler deşifre oluyor.

Başlık bilgilerinden hareketle, kullanılan tarayıcı, işletim sistemi ve dil ayarı gibi bilgiler gönderilen veri paketlerden okunabiliyor. Hatta depolanmış çerezler korunuyor ve yenileri de sorgusuz sualsiz kabul ediliyor. Halbuki çerezler kullanıcıların internet alışkanlıkları hakkında çok bilgi içeriyor. Bu yüzden, eğer gerçekten güvenli olmayı istiyorsanız tarayıcıyı elle yapılandırmanız. Bunun tek istisnası, eklenti sayesinde internette gerçekten iz bırakmadan ve çerezler olmadan dolaşmamıza izin veren JonDo. Ancak bunun için Firefox kullanıyor olmanız şart.

Bilgisayarınızın dışarıya açılan tek kapısı elbette tarayıcı değil. Torrent ve anında mesajlaşma uygulamaları da kişisel bilgileri açığa vurabiliyor. VPN yazılımları bu konuda hızlı koruma sağlıyor. Buna rağmen programlar testte farklı sonuçlar ortaya koydu. Bunu, farklı veri miktarlarıyla ve hızdaki dalgalanmayla açıklamak mümkün. Tor ve JonDo da benzer bir koruma sunuyor ama her program için kullanıcının yapılandırılmayı elle yapması gerekiyor. Bu da yeni bilgisayar kullanıcıları için güç olabilir.

Tüm kimlik gizleyicilerin yumuşak karnı, e-postalar. Eğer e-posta istemcinizi kullanacaksanız VPN programını devre dışı bırakmak ya da posta sunucusunun URL'sini "Exceptions" (İstisnalar) kısmına yazmak zorundasınız; aksi takdirde iletilerinizi gönderilemiyor. Üreticiler, sürü postaları engellemek için, isimsiz e-posta gönderilmesine izin vermiyor. Sadece Tor e-posta sunu-

BİLGİ

E-postaları şifreleme ve güvenle yollama

Korunmamış e-postaları herkes kolayca okuyabilir. İletilerinizin karşı tarafa güvenle ulaşmasını sağlamak için her bir e-postayı şifrelemelisiniz. Dergi DVD'siyle verdiğimiz Gpg4win sayesinde bu çok kolay. E-postalarınızı bir halka açık bir de özel anahtar yaratarak şifreliyorsunuz. Anahtarları yaratmak için program paketindeki WinPT'yi kullanabilirsiniz. Çalıştırdıktan sonra »Key / New« komutunu verip adınızı ve e-posta adresinizi girin. Bir parola belirleyin ve WinPT yedek yaratmak istediğinde kabul edin.

THUNDERBİRD KURULUMU:

Thunderbird'e anahtarları dahil etmek için yine DVD'mizde yer alan Enigmail aracı gerekiyor. Bunu Thunderbird'e kurmak için »Extras / Add-Ons / Install« seçeneğine tıklayın. İstemciyi yeniden başlattığınızda menüde "Open PGP" menüsünü göreceksiniz. Anahtar eklemek için »Extras / Accounts / OpenPGP security« kısmına gidin, burada »Activate OpenPGP support for this identity« ve »Use the email address of this account to identify OpenPGP key« seçeneklerine işaret koyun.

Bundan böyle mesajlarınız şifrelenecek. Bunları okuyabilmesi için alıcıya halka açık anahtarınızı yollamanız gerekiyor.

Bunu da Thunderbird'ün »OpenPGP / Manage key« menüsünü açıp »File / Send public key via email« seçeneğini işaretleyerek yapabilirsiniz. Eğer birisi size anahtarını gönderirse, üzerine sağ tuşla tıklayıp »Import OpenPGP key« e tıklayın.

OUTLOOK'U ENGELLEYİN:

OpenPGP'yi Outlook'a ya da Windows Mail'e entegre etme olanağı yok. Ancak Gpg-4win'in içindeki GpgOL aracını Outlook 2003'ün Service Pack 2 içeren sürümüne ekleyebilirsiniz. Yine de işlevler çok kısıtlı kalacaktır. Bunun yerine, Steganos Privacy Suite'in tam sürümünü kullanmanızı öneririz.

Programı çalıştırıp »Email encryption« a tıklayın. Privacy Suite içine mesajınızı yazabileceğiniz bir metin alanı gösterecek. İşinizi tamamlayınca »Send encrypted« düğmesine basıp bir parola belirleyin. Posta şimdi Outlook'a bir dosya eki olarak gönderilecek ve karşı tarafın bu mesajı okumak için sizin belirlediğiniz parolayı girmesi gerekecek.

Bunun yerine dergi DVD'sindeki GPGrelay yazılımını da kullanabilirsiniz. Program, posta istemcisi ile sunucu arasına yerleşiyor ama kurulumu biraz zahmetli.

cusu için kullanılabilir. E-posta hesaplarınızı meraklı gözlerden nasıl koruyabileceğinizi soldaki kutuda okuyabilirsiniz.

Yüksek hız: Sağlam bağlantı

Olabilecek en kötü şeylerden biri, jet hızındaki bağlantınızın kimlik gizleyici yüzünden çevirmeli modemli taş devrine dönmesi. Web sitelerinin nasıl yüklendiğini test etmek için üç karmaşık internet sitesini defalarca ziyaret edip ortalama bir değer elde ettik. Çok şaşırtıcı bir şekilde, ücretli yazılımların hiçbirinde, bu siteleri IP gizlemesi olmadan bu siteleri ziyaret etmek arasında fark edilebilir bir hız farkına rastlayamadık. Sadece ücretsiz Tor ağı inanılmaz derecede yavaştı. Kimi zaman bir web sitesinin yüklenmesi dakikalar sürüyordu. Bu, kimlik gizlemeyi arada bir kullananlar için bile kabul edilemez.

Eselden bu tür istemci yazılımların bağlantı kurmada yaşadığı türden sorumlular tümüyle giderilmiş görünüyor. Araçların hepsi de kusursuz ve kararlı bir şekilde çalıştı.

İşletim: Dağlar kadar fark var

İşlev kapsamı konusunda programdan programa ciddi bir fark yok. Hepsi de en temel özelliklerle donatılmış. S.A.D. adlı araç sadece IP ve bağlantı durumu gibi elzem bilgileri gösteriyor.

Otomatik oturum açma ve bağlantı kesildiğinde uyarı haricinde programların herhangi bir ayarı yok. Steganos ve ArchiCrypt'in arabirimleri ise çok daha cimri. İki araç da bunun dışında aynı sayılır. Üreticiler tıpkı VPN sunucuları gibi, arabirimleri de ortak kullanıyor. Buna rağmen programlar testte birbirinden uzak sonuçlar elde etti. Bu da veri miktarıyla ve sürekli oynayan hızla açıklanabilir.

JonDo harika bir iş çıkardı. İstemci biraz akıl karıştırırsa da, kullanıcı farklı sunucular arasında seçim yapıp istediği karıştırıcının ülkesini bir bakışta görebiliyor. Programların daha derinlerine indikçe, en az aktarım hızı gibi çeşitli süzgeçler de karşımıza çıkıyor.

KARAR: Kimliğini elinden geldiğince gizlemek isteyenlere ücretli JonDo yazılımını ve isteğe bağlı JonDoFox eklentisini öneriyoruz. Bu kadar çok ayara ve kendini belli etmeden çalışma özelliğine sahip başka bir istemci yok. Programın bir avantajı da karışım şelalelerinin farklı ülkelere dağıtılabilmesi. Böylece, ısrarlı casuslar bile izinizi süremeyecek. Ama JonDo'nun da zaafı yok değil. Kurulum otomatik olarak tamamlanmıyor, istemci bu kadar karışık olmak zorunda değil ve veri miktarı diğer rakiplere kıyasla çok düşük. Diğer ücretli yazılımlar arasında da fark mevcut. Mesela Steganos, S.A.D ve ArchiCrypt hızlı çalışıyor, kendini yapılandırıyor ve tüm veri trafiğini şifreliyor. Bununla birlikte, hiçbir internet taramıcısı için ayarlara sahip değil. Bu araçları kullanarak sörf yapanların JonDoFox gibi eklenti paketleriyle kendilerini güvenceye almaları kesinlikle şart. Çünkü IP'nizi gizlemek, internette kimliğinizi gizlediğiniz anlamına gelmiyor.

balkim@chip.com.tr

SIRALAMA	1. SIRA 	2. SIRA 	3. SIRA 	4. SIRA 	5. SIRA
Üretici	JonDo Premium + JonDoFox ²	Steganos Internet Anonym VPN	S.A.D. CyberGhost VPN ²	ArchiCrypt Stealth VPN	Tor
İnternet	www.jondos.de/en	www.steganos.com	www.cyberghostvpn.com	www.archicrypt.com	www.torproject.org
Fiyat (yaklaşık)	10 Euro (tek sefer)	12 Euro/Ay	10 Euro/Ay	12 Euro/Ay	Ücretsiz
Toplam puan	88,7	77,0	75,6	75,6	53,8
					
Güvenlik (%50)	87	63	63	63	66
Hız (%35)	99	94	90	93	35
Ergonomi (%15)	70	84	84	77	57
Güvenlik					
Vekil sunucular	Karıştırmalı şelale	Bireysel VPN sunucusu	Bireysel VPN sunucusu	Bireysel VPN sunucusu	Halka açık sunucu
IP şifreleme (tarayıcıda)	Elle	Otomatik	Otomatik	Otomatik	Elle
Başlık bilgisi (tarayıcı tanımı, dil ayarı)	Tüm verileri gizliyor	Hiçbir veriyi gizlemiyor	Hiçbir veriyi gizlemiyor	Hiçbir veriyi gizlemiyor	Hiçbir veriyi gizlemiyor
Dosya paylaşımı, sohbet, Messenger kurulumu	Elle	Otomatik	Otomatik	Otomatik	Elle
Çerez önleme		-	-	-	-
Flash ve Java'yı devre dışı bırakma		-	-	-	-
Şifreli e-posta yollama	-	-	-	-	
ftp ve https şifreleme					
Reklam önleyici		-	-	-	-
Hız					
Ortalama web sitesi yükleme	4,4 sn	4,9 sn	5,4 sn	5,0 sn	225,0 sn
Erişilebilirlik	Sorunsuz bağlantı	Sorunsuz bağlantı	Sorunsuz bağlantı	Sorunsuz bağlantı	Sorunsuz bağlantı
Ergonomi					
Arabirim	Basit, bazen karışık	Basit ve net	Basit ve net	Basit ve net	Basit ve net
Kurulum	Kullanıcı sunucuyu elle girmek zorunda	Tam otomatik	Tam otomatik	Tam otomatik	Kullanıcı sunucuyu elle girmek zorunda
Kişisel ayarlar	Çok	Neredeyse hiç	Neredeyse hiç	Neredeyse hiç	Az
Veri alanı	1,5 GB (toplam)	Ayda 50 GB	Ayda 40 GB	Ayda 25 GB	Sınırsız
Ek özellikler	-	-	2 GB çevrimiçi depolama alanı	-	-

¹ Şifresiz sayfa açılışı: 4,2 Saniye

² Ücretsiz hizmet sınırlı işlevli ve daha yavaş

 Zirve sınıfı (100-90)

 Orta sınıf (74-45)

Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

 Üst sınıf (89-75)

 Tavsiye edilmez (44-0)

 var

 yok

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.
mkars@chip.com.tr

“Windows 7 rekora koşuyor”

Windows 7 daha piyasaya çıkmadan rekor bir çıkış ivmesi yakalamıştı. Geçtiğimiz günlerde yapılan lansman ile artık kullanımda. Pek yakında işletim sistemleri arasındaki dengeler değişecek gibi duruyor.

3 Ekim 2009 Daha gerçekçi üç boyutlu oyunlara hazır mısınız?

Bütün oyunlar artık neredeyse 3 boyutlu olarak tasarlanıyor. Fakat ne yazık ki pek çok oyundaki modellemeler oyuncuları tatmin edecek kaliteden uzak. Özellikle de yüz modellemeleri bir insan yüzünden çok bir robot yüzünü andırıyor. Fakat eğer bir grup araştırmacının üzerinde çalıştığı proje başarılı olursa bu durum değişecek gibi duruyor. Abdul Sattar, Nicolas Stoiber, Renaud Seguyer ve Gaspard Breton adlı dört Fransız araştırmacı yeni geliştirdikleri bir teknikle, oyuncuların yüz ifadelerini gerçek zamanlı ve oldukça başarılı bir şekilde oyundaki karakterlere aktarabilmek için çalışıyorlar. Yapmaya çalıştıkları şey; televizyon ve bilgisayar monitörünüzün iki kenarına yerleştirilen kameralar sayesinde yüzünüzü taramak ve özel bir yazılım sayesinde yüz ifadelerinizi gerçek zamanlı olarak oyundaki karaktere aktarabilmek.

Araştırmacılar şu anda kadar büyük bir başarıyla devam eden projenin sadece oyun sektöründe değil, video konferans ve sinema gibi birçok farklı kullanım alanı da bulabileceğini belirtiyorlar.

7 Ekim 2009 Windows 7 rekora koşuyor

Bireylere ve kurumlara kendi gerçek potansiyellerini keşfetmelerini sağlayan yenilikçi teknolojiler sunan Microsoft, şimdi de geleceğin işletim sistemi Windows 7 ile hayatı kolaylaştırmaya hazırlanıyor. Windows 7 şu

Windows 7 lansmanı Yeni işletim sisteminin sunumu da kendi gibi renkli bir şekilde yapıldı

an itibari ile piyasada ama işletim sistemi, henüz daha piyasaya çıkmadan önce çoktan yeni rekorların sahibi olmuştu bile. Windows 7, netMarketShare.com'un yapmış olduğu bir araştırmaya göre dünyanın en çok kullanılan işletim sistemi sürümleri arasında % 1,18'lik pazar payıyla dördüncü sırada yerini aldı. Araştırmaya göre bilgisayar kullanıcılarının gözdesi olan önceki Windows sürümleri toplam % 90,59'luk pazar payıyla ilk iki basamağı paylaşırken, Windows 7, % 3,45 paya sahip rakip işletim sisteminin hemen ardından % 1,18'lik pazar payıyla dördüncülüğe yerleşti.

Windows 7'nin daha piyasaya çıkmadan önce bu kadar hızlı bir şekilde bu büyüklükte bir pazar payı elde etmesi uzmanlar tarafından önemli bir başarı olarak değerlendiriliyor.

9 Ekim 2009 Photoshop için etkileyici gelecek planları

Adobe, MAX konferansında Creative

Daha gerçekçi 3 boyut Yakın gelecekte mimikleriniz oyundaki karakterinize de yansıtılacak

Suite'in yeni sürümüyle ilgili henüz bir duyuru yapmadı. Ancak Photoshop'un yeni sürümünde yer alacak özelliklerle ilgili çeşitli görüntüler de yayınlanmadı değil. Böylece araştırma geliştirmesi devam eden birbirinden ilginç özelliklerle ilgili bilgi alma şansımız oldu. Yeni özellikler içerisinde fırça ve boya simülasyonu yer alıyor. Ayrıca yol işaretleri ve elektrik telleri gibi kötü görüntüleri de ortadan başarıyla kaldıracak araçlar da bulunuyor.

Yeni doğal 3B fırçalar sayesinde paletteki boyları karıştırırken boyların gerçek boya gibi karıştığını görmek mümkün. Bir fotoğrafı şuanda da artistik efekt filtreleri kullanarak tabloya dönüştürmek mümkün. Ancak artık Photoshop kullanıcıları ellerine dijital fırçalarını alıp bir fotoğrafın üzerinden gönüllürlence geçerek onu tablo görünümüne kavuşturabilecek.

Diğer bir dikkat çekici teknik olan "zeki boşluk doldurma" (Patchmatch) ise çevredeki alanı kopyalayıp silinen alanı doldurmak yerine, boşluğun çevresindeki bölgelere ve daha da uzak bölgelere bakarak bunları bir araya getiriyor. Böylece daha çok alandan, daha uygun bir doku oluşturuluyor. Bu, Microsoft'un Digital Image Pro'sundaki Smart Erase özelliğine benziyor.

Bu araçlar PhotoShop'a dahil edilecek kadar geliştirildiğinde ortaya çok daha etkileyici sonuçlar çıkabilir. Ancak Adobe, bu özelliklerin bir sonraki sürümde yer alacağını garanti etmiyor.

11 Ekim 2009 Office 2010 Starter tamamen ücretsiz

Rekabet, uzun zamandır Microsoft'u da en önemli ürünlerinden olan Office'de ücretsiz sürümler ve özellikler sunmaya zorluyordu. Dolayısıyla önümüzdeki yıl Windows bilgisayarlarında Microsoft Office Starter 2010 da yüklü olacak. Office 2010'un bu ücretsiz sürümünde Word ve Excel yer alıyor ve dokümanları tam Office 2010 paketiyle değiş tokuş etmek konusunda hiç bir kısıtlama yer almıyor.

Tabii ki bilgisayar üreticilerinin yeni PC'lere dahil edeceği Office 2010 sürümü olan Starter'ın çeşitli özellikleri, ücretsiz bir yazılımdan bekleneneği gibi azaltılmış.

15 Ekim 2009 200 Ücretsiz program cebinize sığar mı?

Siz de benim gibi gittiği her yerde ihtiyacı olan yazılımlar yanında ve kullanıma hazır olmasını isteyenlerden misiniz? USB belleğini kullanışlı programlarla doldurmayı seven; fakat hepsini teker teker kurmakla uğraşmak istemeyenler: işte size mükemmel bir çözüm.

LiberKey, USB belleğiniz için devasa bir program arşivi sunuyor. Set, sadece ücretsiz programları kullanıyor ve içerdiği araç sayısı birbirinden ayırt edilen üç farklı sürüm şeklinde sunuluyor: 200 programlı Ultimate sürüm, 100 programlı Standard sürüm ve en önemli araçlardan oluşan 30 programlı Basic sürüm.

Set, Office programlarından sistem araçlarına, multimedia programlarından web tarayıcılarına kadar birçok kategori içeriyor. Ek olarak LiberKey, programları hemen bulup başlatabileceğiniz bir hızlı başlatıcı da sunuyor. Tam donanımlı Ultimate sürümün kurulum dosyası 200 MB civarında; USB belleğe açıldıktan sonra ise 500 MB civarında yer kaplıyor. Zayıflatılmış standart sürüm ise en önemli programları içeriyor ve kurulum dosyası boyutu 50 MB. Farklı set sürümlerinin içerdiği programları gösteren karşılaştırmayı görmek ve yazılımı indirmek için www.liberkey.com web sitesini ziyaret edebilirsiniz.

200 program cepte Gerekli yazılımları yanınızda taşımak hiç bu kadar kolay olmamıştı.

EKİM 2009

Microsoft Yama Günlüğü

Microsoft her ay olduğu gibi bu ay da beklenen yama paketini yayınladı. Bu paket Microsoft'un bir günde yayınladığı en büyük paket olma özelliğini taşıyor ve Microsoft böylece Ekim yamalarıyla "Yama Rekoru"nu kırmış oldu. Çeşitli programlardaki güvenlik açıklarını kapatan yamalar, henüz piyasaya çıkmamış olan Windows 7'yi de ilgilendiriyor. 13 yama, 34 farklı açığı kapatıyor. Bu açıklar Windows, Internet Explorer, Silverlight, Office ve diğer ürünlerde yer alıyor. Bu yamalardan 6 tanesinin yüksek öneme sahip olduğu ve hemen kurulmaları gerektiği belirtiliyor. Bunlar kullanıcıların hackerlardan ve internet üzerinden indirilen zararlı yazılımlardan korunması için gerekli. Bu yamalardan 7 tanesi de Windows 7'yi etkiliyor. Windows 7'de yer alan güvenlik açıkları arasında bilgisayarın bir hacker tarafından ele geçirilmesi riski doğuran hatalar da mevcut. Ancak Windows 7 için bu kadar hızlı cevap verilip açıkların kapatılması ise sevindirici bir haber.

18 Ekim 2009 İnternetin kurucusu "pardon" dedi :)

World Wide Web Konsorsiyum'unun direktörü yani bir bakıma bilindik haliyle internetin kurucusu ve M.I.T. profesörü olan Tim Berners-Lee, bir röportajda karşılaştığı soruya çok ilginç bir yanıt verip herkesi şaşırttı. İnternetin mucidi olarak tanınan Tim'e "Her şeyi baştan yapacak olsan neyi farklı yapardın? Pişmanlıkların var mı?" sorusu yöneltildi.

Gülümseyerek cevap veren Lee, bugünkü aklı olsa bir değişiklik yapacağını söyledi ve küçük pişmanlığını ilk defa herkesle paylaştı. http'yi bugün yapacak olsa önündeki çift eğik çizgi (//) işaretinden bir tanesini çıkartacağını söyledi.

Çift eğik çizginin o günlerde bir programcılık standardı olduğunu, ancak sonradan bunun gerekli olmadığını anlaşıldığını da belirten Lee, aradan geçen sene zarfında, o küçük işaret fazlasının insanlara verdiği ek zahmetten ve kağıda yapılan baskıda kapladığı yer yüzünden, kesilen fazladan ağaçlar için vicdan azabı çektiğini de sözlerine ekledi. ☐

Ücretsiz yazılımlar

Her ay
YENİ

FREEWARE ► AÇIK KAYNAK ► GÜNCEL

CHIP, her ay yüzlerce ücretsiz yazılımı inceliyor ve en iyilerini sizlerle paylaşıyor. Bu ücretsiz araçlar pek çok ihtiyacınıza çözüm sağlıyor.

1 EASEUS TODO BACKUP

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL WINDOWS 2000/XP/VISTA
İNGİLİZCE

Backup imajları oluşturun

Sistem hatası uyarıları alıyor olmanız genel bir sorundur; özellikle de verilerinizin yedeklemesini yapmadıysanız. Easeus Todo aracıyla yedekleme işi, sabit diskin imajı alındığından çok kolay. Alternatif olarak tüm sabit diskinizi bir başka sabit diske yedekleyebilirsiniz. Yazılım 2 GB'dan 1,5 TB'a kadar IDE, SATA ve SCSI sabit diskleri, tıpkı USB ve Firewire sürücülerde olduğu gibi destekliyor. Zarar görmüş arşivinizi kurtarmanızın yanı sıra yedekleme için şifre özelliği de var. Böylelikle gereken dosyalarınızı tüm imajı çalıştırmaya gerek kalmadan kurtarabiliyorsunuz.

İpucu 1 ► Yerden tasarruf etmek isterseniz farklı bir sıkıştırma düzeyini »Tool / Option / Compression Level« altından değiştirebilirsiniz ancak bu yedekleme işlemi uzatıyor. Tabii bu özelliğin yedekleyeceğiniz dosyaların arasında JPG, MP3 ya da PDF biçimleri olmadığında etkili olduğunu bilmelisiniz.

Bilgi için: www.todo-backup.com

2 KANTARIS MEDIA PLAYER

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL WINDOWS 2000/XP/VISTA
TÜRKÇE

Pratik media player

Kantaris güçlü VLC media player üzerine kurulmuş olsa da daha iyi çözümler sunuyor. Yeniden basma yeteneği büyük biraderinden hiç de geri kalır değil: DVD, ses CD'si, MPEG, AVI, DivX, QuickTime, H.264, MKV, MP3, WMA... Açıkça konuşmak gerekirse Kantaris her tür medyayı çalıştırabiliyor. Dahası pratik ek özellikleriyle de göz dolduruyor: Media player doğrudan Last.fm radyo akışına bağlanabildiği gibi, alt yazı veri tabanına da ulaşıyor. Yazılım sayesinde ayrıca en son çıkan trailer'lar taranarak bulunabiliyor. Kantaris ayrıca açmak zorunda olmadığınız paketlenmiş RAR'lı medya dosyalarını da okuyabiliyor.

İpucu 1 ► Vista'da video gösteriminde resmi görüntüleyemiyorsanız, video çıkış mod'unu değiştirmeniz gerekiyor. Bunun için »Ayarlar / ses-görüntü / görüntü çıkışı« na tıkladığınızda karşınıza gelen menüdeki Görüntü Çıkış Modülü'nden DirectX'i Direct3D ya da OpenGL olarak değiştirin.

Bilgi için: www.kantaris.org

CHIP DVD İÇERİĞİ

Tüm programlar ücretsiz

- 1 **Easeus Todo Backup ►** Kolay yedekleme
- 2 **Kantaris Media Player ►** Her video biçimini destekliyor
- 3 **Smilla Enlarger ►** Küçük fotoğrafları kusursuzca büyütür
- 4 **Task Till Dawn ►** Başlangıç sırasını belirleyin
- 5 **Livestation ►** PC'de TV keyfi
- 6 **HDDScan ►** Sabit diske bakım
- 7 **Calibre ►** E-kitaplarınıza çeki düzen verin

Güncellemeler

- 1 **GPG4WIN 2.0.0**
- 2 **IRON 3.0**
- 3 **MIRO 2.5**

DVD'DE: Tüm bu ücretsiz araçları DVD'mizde CHIP CODE **FREEWARE** altında bulabilirsiniz.

3 SMILLA ENLARGER

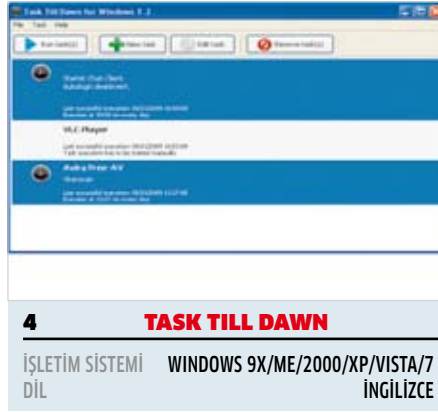
İŞLETİM SİSTEMİ WINDOWS 9X/ME/2000/XP/VISTA/7
DİL İNGİLİZCE

Mükemmel fotoğraflar

Görüntünün bozulmadan dijital fotoğrafları büyötmek için pahalı çözümlerden yararlanmak zorundasınız. Oysa Smilla Enlarger bu işi ücretsiz olarak yapıyor. Keskinlik gibi beş adet etkili parametreyle zoom seviyelerinde pikselleşme yaşamadan fotoğrafı büyütebiliyorsunuz.

İpucu ► Hedef klasörü değiştirmek için »Use Source Dir.«in önündeki işareti kaldırın ve altında beliren »Change Dir.«kutucuğundan yeri belirleyin.

Bilgi için: imageenlarger.sourceforge.net

4 TASK TILL DAWN

İŞLETİM SİSTEMİ WINDOWS 9X/ME/2000/XP/VISTA/7
DİL İNGİLİZCE

Başlangıç yazılımları

Eğer bilgisayarınızın açılışında hep aynı sırayla aynı yazılımları başlatıyorsanız, Task Till Dawn bu işi sizin yerinize yapıyor. Görev yöneticisi kısmından tercih edeceğiniz yazılımların, açılış aralıklarını belirleyebilirsiniz. Herhangi bir kurulumu gerek yok. Java'nın 6. sürüm ve yukarısı yeterli.

İpucu ► Araçla ertelenmiş görevler de atayabilmemiz mümkün. Böylelikle bir süre sonra internete bağlanan PC'lerde çalışmak daha pratik oluyor.

Bilgi için: www.oliver-matuschin.de

GÜNCELLEMELER

Buradan, popüler araçların son sürümleri, en iyi eklenti araçları ve ilginç Freeware projeleri hakkında bilgi alabilirsiniz.

GPG4WIN 2.0.0

Bu e-posta şifreleme paketi artık GpgOL eklentisi sayesinde MS Outlook'u da destekliyor. Open PGP standardının yanı sıra geliştiriciler S/MIME'yi de eklemiş.

Bilgi için: <http://gpg4win.org>

IRON 3.0

Chrome üzerine geliştirilen tarayıcı Iron, Chrome 3.0'in sunduğu özelliklerle geliyor ama bu yazılım kadar veriye ihtiyaç duymuyor. Özellikler arasında daha iyi eklenti sistemi, geliştirilmiş sekmeler ve kişisel kullanım için temalar yer alıyor.

Bilgi için: www.srware.net

MIRO 2.5

Yeni sürümde, TV-web sunucusu Miro, yeni ses podcast'leri, YouTube video indirmeleri gibi özellikleri tek tıklamayla dört kat daha hızlı sunuyor.

Bilgi için: www.getmiro.com

5 LIVESTATION

İŞLETİM SİSTEMİ WINDOWS XP/VISTA
DİL İNGİLİZCE

TV'yi PC'de izleyin

TV istemcisi Livestation ile internetteki TV yayıncılarının programlarını takip edebilirsiniz. Yasal kanallar arasındaki BBC ya da Deutsche Welle gayet stabil ve yüksek kalitede çalışıyor. Ayrıca kullanıcıların eklediği 3.000'in üzerinde kanalı destekliyor.

İpucu ► Livestation'a kanal ekleyin. Tek yamanız gereken web sitesine gidip »channel« yazan sekmenin altındaki URL'ye kanalı eklemek. Artık favori kanal ve programlarınızı günü gününe takip edebilir ve yayın akışlarını görebilirsiniz.

Bilgi için: www.livestation.com

6 HDDSCAN

İŞLETİM SİSTEMİ WINDOWS 2000/XP
DİL İNGİLİZCE

Sabit disk kontrolü

Yedeklenmiş medyalar sonsuza kadar korunmadığından ara sıra bakımının yapılması gerekir. HDDScan sabit disklerinizi tarıyor ve pek çok testle fiziksel bir hatası olup olmadığını denetliyor. Sonuçları iki farklı grafikte yansıtan araç, disklerinizin Sıcaklık değerlerini de görüntülüyor.

İpucu ► »New Task« butonuna tıklayın ve »Features« menüsünden disk güç birimi parametrelerini değiştirin. Veri kayıplarına karşı bu yazılımla zamanında önlem alabilirsiniz. Hemen diskinizi kontrol edin.

Bilgi için: <http://hddscan.com>

7 CALIBRE

İŞLETİM SİSTEMİ WINDOWS XP/VISTA
DİL İNGİLİZCE

E-kitaplarınızı yönetin

CleverCleaner, sabit diskinizi hızlı biçimde çöplük verilerden temizleyen küçük bir Java yazılımı. Araç eskimiş klasörleri, güncelleme dosyalarını ve sistem protokollerini temizliyor. Tarayıcıdaki çerezleri ve belleği de boşaltıyor. Yazılım herhangi bir kurulumu ihtiyaç duymuyor ve USB bellekten çalışabiliyor.

İpucu ► Araç ayrıca RSS beslemelerini de destekliyor. Bunun için »Call up messages / Add new message source«dan listenizi oluşturabiliyorsunuz. E-kitap yönetmek artık çok kolay.

Bilgi için: calibre.kovidgoyal.net

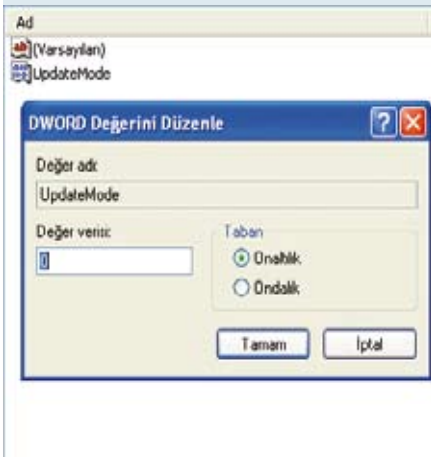
Tips + Tricks

DONANIM VE YAZILIM sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçası. CHIP, size sorunları kolayca çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor.

BURAK YÜCE

1. Windows XP: Windows Explorer'ın yenileme işlemlerini hızlandırmak

Yeni bir klasör oluştururken, kopyalarken veya taşıırken sistemin yeni değişiklikleri göstermesi uzunca sürüyor. Üstelik [F5] tuşuna basmak bile herhangi bir çözüm sunmuyor mu?

Daha hızlı: Kayıt Defterinde yapacağınız küçük bir işlem ile Windows Explorer'ın daha hızlı güncellenmesini sağlayabilirsiniz.

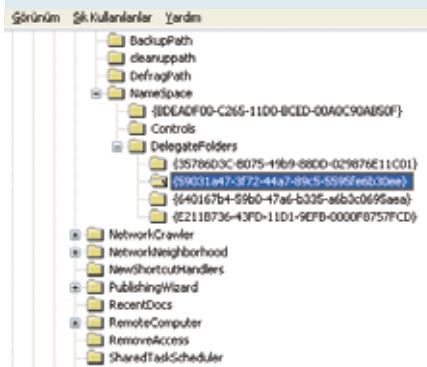
İPUÇU ► Daha fazla hız mı istiyorsunuz: “Başlat | Çalıştır” yolunu izleyerek “regedit” yazın ve “Enter” tuşuna basın. Açılan düzenleyicide sol taraftaki ağaç yapısındaki yerden “HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\Update” yolunu bulun.

Ardından sağ taraftaki pencereden “UpdateMode” değeri “o” olarak atanmış anahtarın üzerine çift tıklayın. Açılan diyalog kutusunda DWORD değerini “1” olarak düzenlemelisiniz. Yapmış olduğunuz işlemle “Tamam” a basarak onaylayın.

Kayıt Defteri’nde “Dosya | Çıkış” yolunu izleyerek programı kapatın ve bilgisayarınızı yeniden başlatın. Yapmış olduğunuz değişiklikler işletim sistemi tarafından Windows Explorer’ın hızlandırılmasını sağlayacaktır.

2. Windows XP: Bilgisayarım’ın görünüşünü iyileştirmek

Windows “Paylaşılan Dokümanlar” ve klasör ayarları gibi farklı kısayolları “Bilgisayarım” klasöründe referans olarak gösteriyor. Size göre bu kısayollar fazlasıyla gereksiz mi?

Gizleyin: Yukarıda görülen anahtar sildiğinizde, Windows diğer kullanıcıların klasörlerini göstermeyecektir.

İPUÇU ► Kayıt Defteri’ndeki bir girdi sayesinde, klasör referanslarından kurtulabilirsiniz : “Başlat | Çalıştır” yolunu izleyerek açılan komut satırına “regedit” yazın ve “Enter” tuşuna basın. Açılan düzenleyicide sol taraftaki ağaç yapısındaki yerden “HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\explorer\MyComputer\NameSpace\DelegateFolders” anahtarını bulun. Anahtar köşeli parantezle başlayıp köşeli parantezle biten birkaç gizli alt anahtar daha içeriyor. {59031a47-3f72-44a7-89c5-5595fe 6b30ee} anahtarını seçerek silin. İşletim sisteminin soracağı güvenlik sorusuna “Evet” olarak yanıt verin.

İşlemleri uyguladıktan sonra “Paylaşılan Dokümanlar” ve diğer kullanıcıların dosyaları “Bilgisayarım”ın görünümünden kaybolacaktır.

NOT: Eğer ileride tekrar bu kısayollara ihtiyaç duyarsanız “HKEY_LOCAL_MACHINE\

İçindekiler

WINDOWS ► SAYFA 136

1. **Windows XP:** Windows Explorer’ın yenileme işlemlerini hızlandırmak
2. **Windows XP:** Bilgisayarım’ın görünüşünü iyileştirmek
3. **Windows XP, Vista:** Windows Explorer’da varsayılan olarak ayrıntılı görünüm belirleme
4. **Windows XP, Vista:** Sistem klasörü olan „Bilgisayarım”ın ismini değiştirin
5. **Windows 7:** Unutulan Hızlı-Başlangıç çubuğunu aktif hale getirerek
6. **Excel 2003, 2007:** Formül içeren hücreleri ayrı ayrı koruma altına almak
7. **Pratik İpuçları**

UYGULAMALAR ► SAYFA 137

8. **Outlook XP, 2003, 2007:** Doğum günü, evlilik yıldönümleri gibi özel günleri unutmayın
9. **Pratik İpuçları**

İLETİŞİM VE İNTERNET ► SAYFA 139

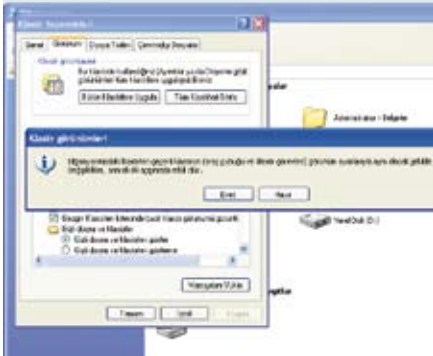
10. **Internet Explorer, Firefox:** Çalışan betikleri durum çubuğunda göstermek
11. **CHIP Online Forum’undan _AĞ:** WLAN üzerinde switch ve yönlendirici bağlama
12. **Firefox 2.x, 3.x:** İnternet sitesindeki aramalarınızda sinir bozucu uyarı tonundan kurtulmak

DİKKAT Program kodlarının verildiği bölümdeki çizgiler bir program satırını diğerinden ayırıyor. Komut satırını bu çizgiye gelene kadar [Enter] tuşuna basmadan tam olarak yazın. Kodu yazarken boşluklara dikkat edin. Boşluklar kod içerisinde kırmızı nokta (><) ile belirtiliyor.

SOFTWARE\Microsoft\Windows\Current-Version\Explorer\MyComputer\NameSpace\DelegateFolders” altında “Düzen | Yeni | Anahtar” yolunu izleyerek “{59031a47-3f72-44a7-89c5-5595fe6b30ee}” adındaki anahtarı oluşturun. Veya bu işlem yerine daha hızlı bir yol arıyorsanız, anahtarı silmeden önce menüden “Dosya | Dışarı aktar” yolunu izleyerek anahtarı REG dosyası şeklinde kaydedebilirsiniz. İleride eski ayarlara dönmek istediğinizde yapmanız gereken sadece REG uzantılı dosyaya çift tıklamak olacaktır.

3. **Windows XP, Vista:** Windows Explorer'da varsayılan olarak ayrıntılı görünüm belirleme

Windows Explorer'da klasörler içindeki objeler genellikle büyük semboller halinde gösterilir. Bu güzel bir görüntü sunsa da, dosyalar hakkında herhangi bir bilgi sunulmaz ve bazen de karmaşık bir görünüm halini alabilir. Görebildiğiniz tek şey sadece dosyanın ismidir. Her seferinde klasörün ayarlarına veya özelliklerine ulaşmak sıkıcı bir hal almaya başladıysa yazıyı okumaya devam edin.

Kişiselleştirin: Windows Explorer'ın klasör ayarlarından ön tanımlı görünüm ayarını değiştirerek, kendinize özel kişiselleştirme yapabilirsiniz.

İPUÇU ► Sistemin ön tanımlı görünüm de-
taylarını yeniden tanımlayabilirsiniz.
[WIN]+[E] tuş kombinasyonunu kullanarak
Windows Explorer'ın açılmasını sağlayın
ve “Görünüm | Seçenekler” yolunu izleye-
rek istediğiniz görünüm modunu aktif ha-
le getirebilirsiniz. Windows Vista’da ilk ola-
rak menü çubuğunu [ALT] ile gizlemelisi-
niz. Vista’nın bu kısıtlamasını izleyen tüm
menü komutları için uygulanabilir.

Ardından “Araçlar | Klasör Ayarları” yolunu izleyin. Açılan diyalog penceresinden “Klasör Görünümleri” sekmesi altındaki “Görünüm”e tıkladıktan sonra “Tüm klasörlere uygula” veya “Bu klasöre uygula”yı seçin. Açılacak olan güvenlik sorusuna “Evet” olarak yanıt verdiğinizde bilgisayarınızdaki tüm klasörlerin ayarlarını istediğiniz gibi düzenlemiş olacaksınız. Artık

“Tamam” a tıklayarak “Klasör Ayarlar” ından çıkış yapabilirsiniz.

Windows dizindeki tüm klasörlerin geçerli görünümlerini uygulamış olduğunuz talimatlara uyarak değiştirmeye başlayacaktır.

4. **Windows XP, Vista:** Sistem klasörü olan “Bilgisayarım”ın ismini değiştirin

Windows'ünüza kişisel bir görünüm vermek için hangi yolların olduğunu düşünüyor, bir sistem klasörü olan "Bilgisayarım"ın ismini değiştirip değiştiremeyeceğinizi öğrenmek mi istiyorsunuz?

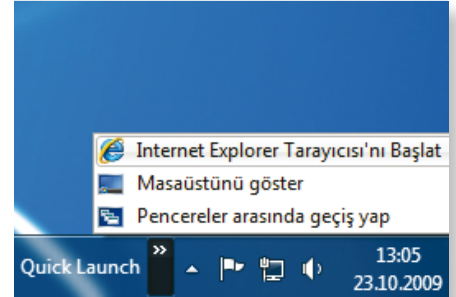
İnce ayar: Kayıt Defter'i yardımıyla "Bilgisayarım"ı yeniden adlandırmak mümkün.

IPUCU ► Kayıt Defteri'nde ince bir ayarla hızlıca ismi değiştirmeniz mümkün. “Başlat | Çalıştır” yolunu izleyerek komut satırına “regedit” yazın ve “Enter”a basın. Açılan editörün sol tarafındaki ağaç şeklindeki menüsünden “HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\ Explorer\CLSID\{20Do4FE0-3AEA-1069-A2D8-08002B30309D}” anahtarını bulun. Editörün sağ tarafındaki penceresinden “(Default)”u bularak üzerine çift tıklayın. Açılan diyalog penceresinden “Karakter dizisini düzenle”ye tıklayarak değer olarak örneğin “Test Bilgisayarı” gibi vermek istediğiniz ismi girebilirsiniz.

Ardından “Tamam” a tıklayarak işlemi-
nizi onaylayın ve “Dosya | Çıkış” yolunu
izleyerek editörü kapatın. Yapmış olduğu-
nuz ayarlar sadece giriş yapmış olduğu-
nuz kullanıcıyı etkileyecektir. Eğer diğ er
kullanıcılar için de aynı şekilde farklı isim
ayarlamaları yapmak istiyorsanız, düzen-
lemek istediğ iniz kullanıcının hesabıyla
giriş yaparak yukarıdaki işlemleri tekrarla-
malısınız.

5. Windows 7: Unutulan Hızlı-Başlangıç çubuğunu aktif hale getirmek

Yeni işletim sistemi Windows 7'yi kurduktan sonra hızlı başlangıç çubuğunun olmadığını fark ettiniz.

Uyarlamak: Gayet pratik olan hızlı başlangıç çubuğu Windows 7'de doğrudan kullanıciya sunulmuyor.

İPUÇU ► Hızlı başlangıç çubuğu ön tanımlı olarak desteklenmiyor, ama ek bir araç çubuğu olarak uyarlama yapabilmemiz mümkün. Görev çubuğunun üzerinde boş bir alana sağ tuşla tıklayarak “Toolbars | New Toolbars” yolunu izleyin. Giriş yapılan alana yani “Folder”a aşağıda gördüğünüz kodu yazarak “Ok”e tıklayın.

%USERPROFILE%\AppData\Roaming\Microsoft\Internet Explorer\Quick Launch

Bazı klasörler görünür olmadığından bu adımı uygulanması gerekli. Yeni araç çubuğunuz “Quick Launch” artık kullanıma hazır. Görev çubuğunda boş bir alana sağ tuşla tıklayarak “Lock Taskbar” seçeneğini etkisiz hale getirin. Kullanmış olduğunuz çubuğu sürükleyip bırak yöntemiyle sol tarafa doğru sürükleyerek bıraktığınızda, kullanmış olduğunuz eski çubuk sağ tarafa kayacaktır. Tekrardan çubuğun başlığına sağ tuşla tıklayarak “Display Text” ve “Display Title” in önündeki işaretleri silin. Böylece gösterilmesi gereksiz olan isimleri silmiş olacaksınız. Son olarak aynı komutu kullanarak araç çubuğunu kilitleyebilirsiniz.

6. Excel 2003, 2007: Formül içeren hücreleri ayrı ayrı koruma altına almak

Büyük hesaplamaların çoğu karmaşık formül tabanlıdır. Eğer yanlışlıkla bunlardan birini silerseniz veya üzerinde değişiklik yaparsanız başını ağrıyabilir. Bu yüzden karmaşık olan tüm hücreleri birbirinden bağımsız hücre koruması altına almak gibi bir seçeneğiniz var.

Seçim: İçerik seçim penceresindeki "Formüller" yardımıyla, sadece formül içeren hücreleri seçebilirsiniz.

İPUÇU ► Önemli çalışmalarınızdaki formülleri korumak için Excel'in belge korumasını kullanmalısınız. Genelde bu koruma etkinleştirildiğinde otomatikman tüm hücreler korumaya dahil edilecektir. Eğer herhangi bir bilgi-veri alanına bir şey girmek isterseniz, önce ilgili alanı serbest hale getirmelisiniz.

İlk olarak tablonun tümünü seçmek için ilgili çalışma alanının sol üst köşesine tıklayın. Ardından menüden "Biçim | Hücreler" komutunu seçin ve "Koruma" sekmesini aktif hale getirin. Buradan "Kilitli" seçeneğini etkisiz hale getirerek işlemi "Tamam"a veya "Enter" tuşuna basarak onaylayın. Şimdi formül içeren hücreler için engellemeye geçiş yapmalısınız. Diğer seçili hücreler için "Düzen | Git" yolunu izleyin. Açılan diyalog penceresinden "Özel..."e tıklayın ve "Formüller"i seçerek, işlemi "Tamam" tuşuna basarak onaylayın. Tekrardan "Biçim | Hücreler"i seçerek "Koruma" sekmesindeki "Kilitli" seçeneğini seçili hücreler için aktif hale getirin. Son olarak "Araçlar | Koruma | Sayfayı Korum"u seçtiğinizde işleminiz tamamlanacaktır.

8. Outlook XP, 2003, 2007: Doğum günü, evlilik yıldönümleri gibi özel günleri unutmayın

Geç kalınmış dilekler için mahcup duruma düşmeyi kimse istemez. Büyük bir şirkette çalışıyor, arkadaşlarınızın doğum günü ve evlilik yıldönümlerini zamanında hatırlamak istiyor olabilirsiniz. Yazının devamını okuduğunuzda, onca önemli tarihi hatırlamanın kolay bir yolunu bulacaksınız.

İPUÇU ► Outlook, hafızanızı geliştirmenize yardımcı olacak bir eklentiye sahip. Tabi bunun için kişi kartları içindeki kaydedilmiş bilgiler referans olarak alınacak. Ücretsiz bir eklenti olan "SmartTools Birthday Reminder v2.00"ı <http://www.add-in-world.com/> adresinden temin edebilir ve

7. Pratik ipuçları

REHİN FAREYİ ARINDIRIN

Eğer fare Microsoft Virtual PC içinde rehini kaldıysa [AltGr] tuşuna basabilir veya [Ctrl]+[Alt]+[Del] tuş kombinasyonunu kullanarak programlar arasında geçiş yapabilirsiniz.

WINDOWS'UN SÜRÜM BİLGİSİNİ GÖRÜNTÜLEMEK

"HKEY_CURRENT_USER\Control Panel\Desktop"da bulunan "PaintDesktopVersion=1" DWORD değeri masaüstünün sağ alt tarafında Windows'un sürüm bilgisini gösterecektir.

DIRECTX SÜRÜM BİLGİSİNE HIZLI ULAŞMAK

Bulgu-teşhis programı olan kurulu DirectX'e en hızlı yoldan ulaşmak için "Başlat | Çalıştır"a "dxdiag.exe" yazarak "Tamam"a tıklayın.

DOSYA İSMİNİ KOPYALAMAK

Bir dosyanın ismini panoya kopyalamak için ilgili girdiyi seçerek [F2], [Ctrl]+[C] ve [ESC] tuşlarına basın.

MEDIA PLAYER'DA EKRAN GÖRÜNTÜSÜ YAKALAMAK

[Ctrl]+[I] tuş kombinasyonu Windows Media Player'daki videonun ekran görüntüsünü panoya kopyalayacaktır. [Alt]+[Print] tuşları burada kullanılamıyor.

BAŞLAT MENÜSÜNÜ HIZLANDIRIN

"HKEY_CURRENT_USER\ControlPanel\Desktop" anahtarı altındaki "MenuShowDelay"ın değerini "0" olarak atayın. Menüler artık gecikme olmadan açılacaktır.

yaklaşan doğum günleri, yıldönümleri gibi özel günler için dileklerinizi sunabileceğiniz e-postalar gönderebilirsiniz. Programın son sürümünü internetten indirebileceğiniz gibi CHIP DVD'den de kurabilirsiniz. Eklenti Outlook 2007, 2003, XP ve 2000 ile uyumlu bir şekilde çalışıyor.

İnternet sitesine girdikten sonra "to Online-catalog" kısmına geçiş yaparak "Add-ins for Microsoft Outlook" bölümünden "SmartTools Birthday Reminders v2.00 for Outlook" yolunu izleyin. Listeyi alfabetik olarak sıralanmış bulacaksınız. Ardından listenin kontrol panelinde göreceğiniz "Download Full Version"a tıklayın. Açılan sayfaya geçerli bir e-posta adresinizi gire-

rek kayıt olmak için "Register"a tıklayın. "Download"a tıklayarak "gb-erinn.exe" isimli dosyayı sisteminize kaydedin. Kurulumla başlamadan önce eğer Outlook'unuz açıksa, önce programı kapatın ve sonra "gb-erinn.exe"nin üzerine çift tıklayarak kurulumu başlatın. Kurulum sırasında, daha önce internet sitesine girmiş olduğunuz e-posta adresinizi girmeniz istenecektir. Ayrıca e-posta adresinize gönderilen kayıt kodunu da istenildiğinde girmelisiniz.

DİKKAT: Vista'da kurulum esnasında hesabınıza yönetici haklarını vermezseniz, araç doğru olarak kurulamayacaktır. Kurulumdan sonra program otomatikman çalışıyor fakat ileride tekrar ulaşmak isterseniz "Başlat | Tüm Programlar | SmartTools | Birthday Reminders for Outlook | First Steps - SmartTools Birthday Reminders" yolunu izleyerek ulaşabilirsiniz.

Outlook'u açın ve "SmartTools | Birthday Reminders" yolunu izleyerek eklentiyi çalıştırın. Açılan diyalog penceresinden "Check automatically on starting for the first time in Outlook" seçeneğini aktif hale getirin. Eğer "Anniversaries" seçeneğini de dahil ederseniz, eklenti kişilerin doğum günleri dışında diğer önemli günleri de hatırlayacaktır. Son olarak hatırlanmasını istediğiniz özel günlerin hangi kişiler olacağını belirlemelisiniz. "Add folder to the list"e tıklayarak, açılan pencereden istediğiniz kişileri izlenme listesine eklemek için seçin ve "Tamam"a tıklayarak işleminizi onaylayın. Artık, "Check now!"a tıklayabilirsiniz. Ardından araç belirlemiş olduğunuz kişileri ve/veya kişi klasörlerindeki doğum günleri, yıldönümleri gibi özel günleri aramaya başlayacaktır. Eğer yaklaşan bir doğum günü varsa; kırmızı kalın harflerle yazılmış bir girdi göreceksiniz. Program yıldönümleri içinse pembe renkli bir yazı tipi kullanıyor. Girdiye tıkladığınızda sağ tarafta kişinin telefon ve faks numarası belircektir. Aynı zamanda kişinin e-posta ve posta adresi de gösteriliyor. E-posta adresinin üzerine tıklayarak otomatikman "Happy Birthday!" konulu bir mesaj göndermeniz mümkün. Eğer posta adresinin üzerine tıklarsanız, adres panoya kopyalanacaktır. Adresi bir zarfın üzerine bastırarak veya çevrimiçi alışveriş sitelerinden birinde hediye göndermek için kullanabilirsiniz. Kişiyi ait tüm bilgileri görmek için girdinin üzerine çift tıkladığınızda kişi kartı açılacaktır. Eklenti penceresinin üst tarafında farklı kişiselleştirme ayarları mevcut. Örneğin isterseniz hatırlatmaların, 3 gün öncesinden veya 1 hafta öncesinden size ulaşmasını sağlayabilirsiniz.

9. Pratik ipuçları

OUTLOOK ARAMAYA HIZLI ERİŞMEK

Gelişmiş arama sorguları, kriterler ve daha fazla seçenek belirleyerek arama yapmak için [Ctrl]+[Shift]+[F] tuş kombinasyonunu kullanabilirsiniz.

TEK FARE TIKLAMASIYLA SEKMEYİ KAPATMAK

Firefox sekmesinin üzerindeyken, farelinizin orta tuşunu kullanarak ilgili sekmeyi küçük çarpı işaretinin görünmediği zamanlarda daha hızlı kapatabilirsiniz.

BİLGİYİ GÖRÜNTELEMEK VE GİZLEMEK

Excel'de [Ctrl]+[9] tuşlarıyla satırları gizleyebilir ve [Ctrl]+[Shift]+[9] tuşlarıyla da görüntüleyebilirsiniz. Sütunlar içinse [9] tuşu yerine [0]'ı kullanmalısınız.

KELİMEYE ALT ÇİZGİ EKLEMEK

[Ctrl]+[Shift]+[U] tuş kombinasyonu seçili metine alt çizgi ekleyebilirsiniz. [U] yerine [W] tuşunu kullanarak, boşluklar olmadan sadece kelimelere alt çizgi ekleyebilir veya [D] ile çift alt çizgi eklenmesini sağlayabilirsiniz.

SLAYTLARI İŞARETLEMEK

PowerPoint slayt'ına sağ tuşla tıklayarak "İmleç ayarları"ndan "Kalem" veya "İşaretleyici"ye sağ tuşla tıklayarak, işaretleme işlemine başlayabilirsiniz.

TABLolar ARASINDA GEÇİŞ YAPMAK

[Ctrl]+[Page up] veya [Ctrl]+[Page Down] tuş kombinasyonlarıyla, Excel'deki önceki veya sonraki çalışma sayfasına geçiş yapabilirsiniz.

10. Internet Explorer, Firefox: Çalışan betikleri durum çubuğunda göstermek

Bazı internet siteleri arka planda çalışan betikler ile donatılmışlardır. Internet Explorer 8 ve Firefox 3.5 sessiz sedasız çalışan bu betikleri görüntülemiyor.

İPUÇU ► Durum çubuğunda çalışan betikler genellikle JavaScript'i kullanırlar ve bu özellik çoğu yeni tarayıcıda güvenlik nedeniyle iptal edilmiştir. Eğer bu özelliği aktif hale getirmek isterseniz, küçük bir betik uyarı yapmalısınız.

11. CHIP Online Forum'undan _AĞ: WLAN üzerinde switch ve yönlendirici bağlama

PINSCHI'NİN SORUSU:

İnternete erişmek için WLAN-yönlendirici kullanıyorum. Uzaktan ağıma erişerek farklı aygıtları ağa dahil etmek istiyorum. Yönlendirici WLAN'a bir switch eklemem mümkün mü? XBOX 360, dizüstü bilgisayar veya yazıcıma kablo ile switch'e bağlamak istiyorum. Böylece onlarda kendi aralarında veri paylaşımı yapabilir mi?

INCANUS'UN CEVABI:

Evet, bu mümkün. ALL-in-One (hepsi bir arada) çözümler bulabilirsin. Örneğin Netgear WGPS606 gibi. Aygıt radyo bağlantısı kullanıyor, kablosuz ağ köprüsü, iki USB bağlantısına sahip ve ayrıca dört farklı bilgisayarı ağa dahil edebilirsin.

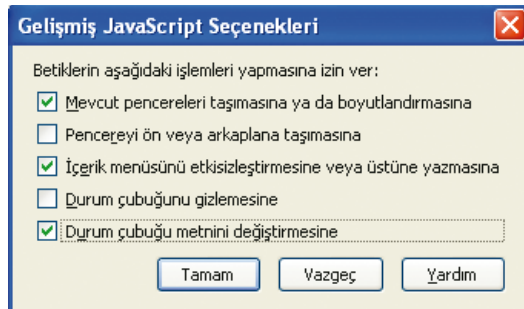
PINSCHI'NİN SORUSU:

Zaten "Bridge-Function"a sahip bir Access Point'im var. Bahsetmiş olduğum isteklerimi gerçekleştirmek için bunu kullanabilir miyim?

INCANUS'UN CEVABI:

İstersen WLAN Ethernet köprüsüyle bir switch'i bağlayabilirsin. Kablosuz ağındaki tüm aygıtlar ortak olarak bant genişliğini paylaşacaktır. Yani aynı anda farklı bilgisayarlar çevrimiçi olabilecekler, fakat bant genişliği dolayısıyla birbirlerinin hızını da etkileyeceklerdir.

INTERNET EXPLORER: Menüden "Tools | Internet Options" yolunu izleyerek "Security" sekmesine geçin. Ardından "Custom Level"a tıklayın. Ayarlar kısmından "Allow status row updates through script" altındaki "Scripting"i bulun. İlgili ayarı "Activate" olarak belirleyin ve işlemi "OK"a tıklayarak onaylayın. Çıkacak olan uyarı mesajı için "Yes"e tıklayın ve ardından

Haberdar olun: Tarayıcınızın çalışan betikleri durum çubuğunda göstermesini istiyorsanız, önce ilgili seçeneği aktif hale getirmelisiniz.

açılacak olan bilgilendirme sayfasında "Accept"e tıklayın ve işlemi "OK"a tıklayarak sonlandırın.

FIREFOX: Açık kaynak kodlu bir web tarayıcısı olan Firefox için menüden "Araçlar | Seçenekler" yolunu izleyerek "İçerik" sekmesine geçiş yapın. Sol taraftaki seçeneklerden "JavaScript'i etkinleştir"i kontrol ederek, eğer değilse aktif hale getirin. Hemen sağ tarafındaki "Gelişmiş" butonuna tıklayarak "Durum çubuğu metnini değiştirmesine" seçeneğini aktif hale getirerek işleminizi "Tamam"a basarak sonlandırın.

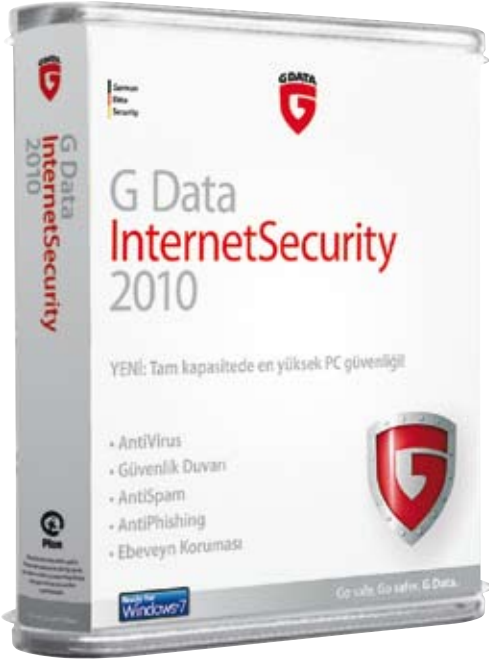
12. Firefox 2.x, 3.x: İnternet sitesindeki aramalarınızda sinir bozucu uyarı tonundan kurtulmak

Herhangi bir internet sitesinde aradığınız kelimeyi bulmak, tarayıcının sahip olduğu özelliklerinden birisi. Aradığınız terim renklendirilerek vurgulanacaktır. Fakat aradığınız terim yoksa tarayıcı pek de duymak istemeyeceğiniz bir uyarı sesi çıkartacaktır.

İPUÇU ► İşlemi gerçekleştirmek için Firefox'un gelişmiş ayarlarına ulaşarak yapılandırılmalısınız. Az sonra uygulayacağınız ayarları yaparken, yanlış bir işlem yapmamaya özen göstermenizi tavsiye ediyoruz. Zira ayarlamaların yapıldığı yer Firefox'un tüm detaylarının barındırıldığı bir yer ve burada yapacağınız yanlış bir işlem tarayıcınızın tutarsız çalışmasına neden olabilir. Adres çubuğuna "about:config" yazarak "Enter" tuşuna basın. Karşınıza çıkan güvenlik uyarısına "Söz veriyorum, dikkatli olacağım!" yanıtını verin. Ardından açılan sayfadaki "Süzgeç" alanına "typeahead" kelimesini yazarak ilgili ayarları listeleyin. Çıkan sonuçlar içinden "accessibility.typeaheadfind.enable_sound" girdisini bularak üzerine çift tıklayın. "Değer" alanını "false" olarak atayın. Artık rahatsız edici bip sesini duymayacaksınız.

Eğer uyarı tonunu kapatmak istemiyor ama farklı bir ses tonu kullanmak istiyorsanız bu da mümkün. Kullanmak istediğiniz ses dosyasının uzantısının WAV uzantılı olmasına dikkat edin. Az önce ayarlama yaptığımız sayfadan "accessibility.typeaheadfind.soundURL" girdisinin üzerine çift tıklayarak değerinin "true" olmasını sağlayın. Bip sesi yerine karakter dizisi olarak kullanmak istediğiniz ses dosyasının yolunu girin. İşlemlerinizi "Tamam"a basarak onaylayın ve konfigürasyon sayfasını kapatın.

buraky@chip.com.tr

Tam sürüm: G Data

Internet Security 2010

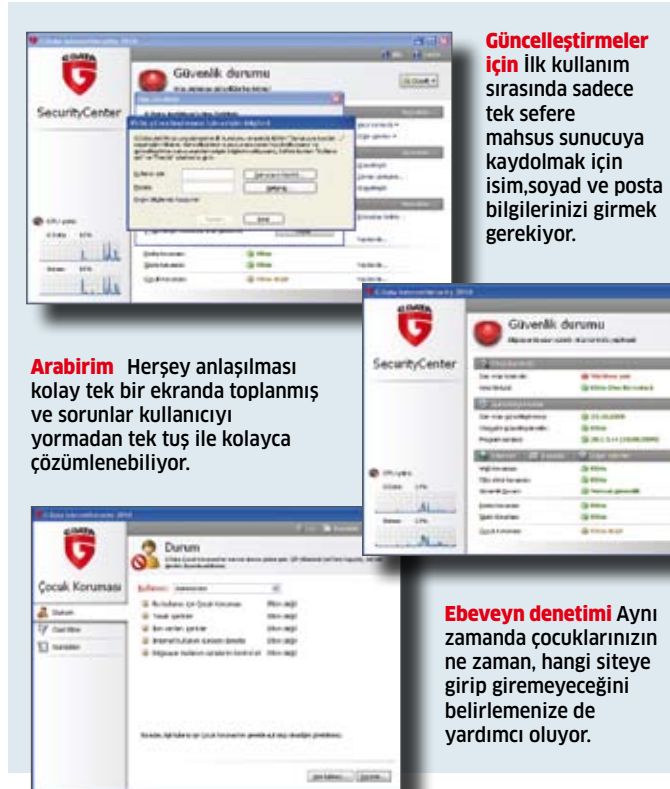
PC'nizi tam bir yıl boyunca her tür tehlikeye kapatacak, PC güvenliği için gerekli tüm bileşenlere sahip, tamamen Türkçe bir güvenlik yazılımı arıyorsanız bu paket tam size göre.

Güvenlik paketi antivirüs, antispam, güvenlik duvarı gibi standart özelliklere ek olarak, ebeveyn denetimi ile çocuklarınızı da koruyor. Ayrıca masaüstüne eklenen Öğütücü simgesi ile geri alınamayacak şekilde verilerinizi de güvenli şekilde saklayabilirsiniz.

1. Kurulum

Eğer makinenizde daha önce bir başka anti virüs yazılımı varsa ilerde olabilecek çakışma problemlerinin önüne geçmek için bunun kaldırılması gerekir. Eğer siz kaldırmadıysanız GData Internet Security kurulumuna başladığınızda bunu sizin yerinize yapacaktır. Kaldırma işlemi bitince devam edin ve önce lisans sözleşmesini onaylayın. Eğer virüslerle ilgili geri bildirim yapmak istemiyorsanız bir sonraki adıma devam etmeden önce üstteki seçeneğin işaretini kaldırın.

Tam kurulum seçeneği ile devam edin. Eğer çocuklarınızın da bilgisayar erişimi varsa bir sonraki ek seçenekleri de aktif duruma getirmek isteyebilirsiniz. Sonndan bir önceki adımda güncelleştirmelerle ilgili bilgiler yer alır. Saat başı virüs güncellemesi yapmak ve haftada bir PC'nizi taratmak için bu iki seçeneği de aktif hale getirin. Ardından Yükle ile kurulumu başlayabilirsiniz.

Arabirim Herşey anlaşılması kolay tek bir ekranda toplanmış ve sorunlar kullanıcıyı yormadan tek tuş ile kolayca çözümlenebilir.

Ebeveyn denetimi Aynı zamanda çocuklarınızın ne zaman, hangi siteye girip giremeyeceğini belirlemenize de yardımcı oluyor.

"Hızlı kayıt" seçili iken bilgileri doldurup "Kaydol" tuşuna basın. Güncelleştirmeler yüklenmeye başlayacaktır.

2. Herşey otomatik

Tüm özelliklere ve durum bilgisine ana ekran üzerinden kolaylıkla ulaşmak mümkün oluyor. Kullanmak çok kolay. Ekranda sadece yeşil renkli yazılar gördüğünüz sürece sorun olmadığına emin olabilirsiniz. Listede bir sorun olduğu zaman ise tek yapmanız gereken üstteki Güvenlik durumu bölümünden "Düzel" tuşuna tıklamak. Sorun otomatik olarak çözülecektir.

YENİLEME İÇİN

Tamamen Türkçe ve piyasada satılan en güncel sürüm olan 2010'u bir yıl boyunca kullanmak için 3 ayda bir kayıt yenilemeniz gerekiyor. Şubat 2010 sayımızda, kullanmaya devam etmek için ek bilgiyi bulabilirsiniz. Kullanmak için herhangi bir kayıt işlemine gerek yok.

Tam sürüm: Ashampoo WinOptimizer 2010

Bilgisayarınızın ilk günkü hızına kavuşmasını istiyorsanız ancak gereken ayarlamaları elle yapacak zamanınız yok. İşte size ideal bir çözüm!

Yeni kurulan bir PC, her zaman maksimum hızında çalışır. Ancak zamanla birçok farklı nedenden dolayı yavaşlayacaktır. Kriterler çok olduğundan bunun elle yapılması mümkün olsa bile uzun zaman alacaktır. İşte tam bu noktada WinOptimizer yardımınıza yetişiyor. Sadece tek fare tıklaması ile sistemi iyileştiriyor.

1. Kurulum

CHIP DVD arabiriminden kurulumu çalıştırın. Next düğmesi ile devam edin. "I accept the agreements" seçeneği ile anlaşmayı kabul ettikten sonra diğer adımları sırayla geçin. Kurulum enasında önemli olan »Get full version key« seçeneğinin işaretli olmasıdır. Bu seçenek sayesinde kurulumdan sonra uygulama Ashampoo web sitesine bağlanacaktır. Burada e-posta adresinizi

girdikten sonra tam sürüm lisansı, iletilecek olarak posta adresinize gönderiliyor. Posta kutunuza gelen bu seri numarasını yazılımı ilk çalıştırdığınız zaman karşınıza gelen pencerede »Enter Key« düğmesine tıklayarak kullanabilirsiniz. Artık yazılımı tam sürüm olarak kullanmaya devam edebilirsiniz.

2. Tek tıkla tüm sisteme ince ayar

Winoptimizer 2010 yazılımını çalıştırdığınız zaman sekmelerle ayrılmış kullanıcı dostu arabirim karşınıza gelecektir. Burada »Overview« sekmesine gelip »Quick Scan« ya da »Full Scan« tuşu ile sisteminizin hızlı ya da kapsamlı bir şekilde iyileştirmeler için taranmasını sağlayabilirsiniz. İşlemin tamamlanmasının ardından tavsiyeler orta bölümde sıralanacaktır. Seçenekle-

rin solundaki ok yardımı ile istemediklerinizi kapatabilirsiniz. »Start Optimization« iyileştirme işlemi başlatacaktır. Tüm modüllere »Modules«, yedekleme ile ilgili işlemlere ise »Backups« sekmesinden hızlı bir şekilde ulaşabilirsiniz.

Pratik arabirim: Tek bir pencere üzerinden yazılımın tüm fonksiyonlarına ulaşmak mümkün oluyor.

Tam sürüm: 1-abc.net Duplicate Finder

Sabit diskinizde yer kaplayan dosyaların bir bölümü de aynı dosyaların kopyalarıdır. Bu yazılım tümünü tek tek bulup sizi bu dertten kurtarıyor.

Internet bağlantısının hızı yüksek olunca indirilen şeylerin de sayısı fazla oluyor ve zaman içinde unutup aynı dosya tekrar indirip farklı bir klasöre yerleştirebiliyorsunuz. Bu tür dosyalar zamanla sabit diskinizde gereksiz yer kaplıyor ve elle ayıklamak da hiç kolay değil. İşte bu yazılım sizi bu zahmetten kurtarıyor ve tümünü tek bir fare tıklaması ile liste biçiminde önünüze getiriyor.

1. Kurulum

CHIP DVD arabiriminden kurulumu çalıştırın. »I agree« düğmesi ile devam edin. »Install« düğmesine tıkladığınızda kurulum başlayacaktır. Son kurulum ekranında tam sürüm seri numarasını almak için »Get free

full version key online« seçeneğini işaretledikten sonra »Finish« düğmesine tıklayıp kurulumu tamamlayın. Yazılım ile birlikte kayıt olacağınız web sayfası da açılacaktır. Burada ad,soyad ve e-posta adresinizi girecek kayıt olun. E-posta adresinize gönderilecek linke tıkladığınızda ikinci bir e-posta ile seri numaranız size yollanacaktır.

Bu seri numarasını yazılımın ana ekranında »Register« menüsü altında »Enter key« seçeneğini kullanarak girebilirsiniz.

2. Çift dosyaları bulun

Yazılımın tüm özelliklerine tek bir ekran üzerinden ulaşmak mümkün. Ana ekran üzerinden »Find duplicates« tuşuna tıklayarak işlemi başlatabilirsiniz. Bir süre

sonunda üst bölümde birden fazla bulunan dosyalar tüm kopyaları ile birlikte listelenecektir. »Delete« tuşu ile istediklerinizi silebilirsiniz.

mkars@chip.com.tr

Benzerleri bul Sadece tek bir tıklama ile sabit diskiniz fazlalıklardan temizleniyor.

Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini yorum@chip.com.tr e-posta adresine gönderin.

BERK ERGİN

1 www.suhaderbent.com

Fotoğraf piri

Ülkemiz sadece dijital fotoğraf makinelerinin çığınca satışına ev sahipliği yapmıyor aynı zamanda dünya çapında başarılı fotoğrafçıları da barındırıyor. Bu ustaların elinden çıkma fotoğraflara bakmaya da doyum olmuyor. İşte bu üstadlardan bir tanesi de Süha Derbent. Dünyaca ünlü doğa fotoğrafçımız Süha Derbent'in kendi sitesi, fotoğrafları kadar başarılı doğrusu. Dünyanın dört bir yanında vahşi yaşamdan görüntülediği karelerle sayısız ödüle sahip olan fotoğrafçımız, çalışmalarıyla internet dünyasını da renklendiriyor. Belirtmemiz gerekiyor ki Derbent, bu fotoğrafları herhangi bir blog'a da koysaydı bile yine ayın sitesi seçilmesi kesindi. Aslında sayın Derbent'in fotoğrafları, bir web sitesinde görsel estetiğin ne kadar önemli olduğunu ispatlayan bir site niteliğinde. Siteden Derbent'in fotoğraflarını izleyebilir, fotoğraf makinesi ekipmanlarını inceleyebilir, yayınladığı kitaplara göz atabilirsiniz. Ne diyelim, umarım bu site sayesinde bir köşeye attığınız dijital fotoğraf makinenizi tekrar elinize alırsınız.

2 www.kpssdershanesi.com

KPSS derdi

Devlette iş bulabilmeniz için ÖSS'de yüksek başarıyla girdiğiniz ve yüzlerce sınavdan sonra mezun olduğunuz üniversite kesinlikle yeterli değil. Aslında daha işin başındasınız çünkü sırada KPSS var. Siz de KPSS'ye hazırlanıyorsanız ve internette bu işe yönelik bir site arıyorsanız kpssdershanesi.com işinize yarayabilecek türden bir site. Ücretsiz konu anlatımları ve test sorularına bir göz atmanızda yarar var.

3 www.kursathoca.com

Her eve lazım

Okullarımızda öğrencilerine yardımcı olmaya duyarlı hocalarımızın web sitelerini sizlere tanıtmaktan gurur duyuyoruz. İşte kursathoca.com da Meslek Yüksek Okulu Bilgisayar Programcılığı'nda okuyan ve ders notları konusunda problem yaşayan öğrenciler için hazırlanmış gayet başarılı bir site. Söz konusu bölümde okuyanlar, bu siteden tüm öğretim şantıları boyunca yararlanabilecek.

4 www.arabamdayervar.com

Alternatif seyahat

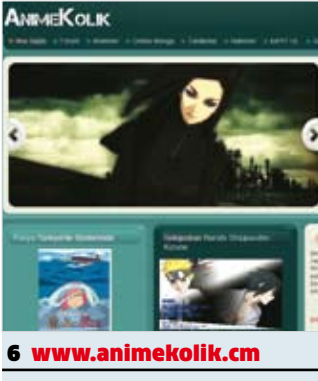
Şehirlerarası ya da şehir içi yolculuklarda toplu taşıma araçlarından bıktıysanız ve buna bir alternatif arıyorsanız, 2005 yılından bu yana yayın hayatında olan arabamdayervar.com bu iş için biçilmiş kaftan. Site sayesinde araç sahipleri gidecekleri güzergahların ilanlarını veriyor ve aynı istikamete gidecek yolcular, araçlardan kendilerine yer ayırtabiliyor. Birbirleriyle site üzerinden mesajlaşan kullanıcılar için seyahat kolaylaşıyor.

5 www.twilightturk.com

Yeni bir portal

Emocu gençliğin gotik gönlünde taht kuran bestseller uyarlaması Twilight filminin artık bir hayran sayfası var. Film hakkında yorumlar yapabileceğiniz, devam filmi hakkındaki beklentilerinizi forumlar üzerinden paylaşabileceğiniz twilightturk.com, sunduğu online dergiyle de dikkat çekiyor. Fotoğraflar ve videolarla zenginleştirilmiş portala, eğer Twilight hayranıysanız veya olmak istiyorsanız göz atmanızda yarar var.

Animeseverlere

Japon çizgi film sanatı "anime" dünyadaki salgınına her geçen gün daha da arttırarak sürdüren bir konsept. Kendi ekstrem duruşunun yanı sıra, Miyazaki gibi büyük sanat insanlarını da barındıran bu alanda hayli titiz hazırlanmış bir site animekolik.com. Başarılı site tasarımı, oldukça güçlü bir forumla desteklenmiş. Tanıtımlar kısmı da hayli bilgilendirici. Anime dünyasına girmek isteyenlere tavsiye edebileceğimiz bir site.

Valizi hazırlayın

Tatil ya da iş amaçlı olsun uzun yolculuğa hazırlanırken en büyük endişelerden biri de gerekli bir şeyleri unutmuş olmanızdır. Valizim.com bu endişenize son verecek yararlı bir site. Site üzerinden yanınıza almanız gerekenleri ya da almanız gerektiğini unuttuklarınızı işaretleyebiliyor ve bir liste halinde dökümünü yapılabiliyorsunuz. Valizi-nizi kapatmadan önce bu listenin çıktısıyla kontrol etmeniz de yarar var.

Kitap takası

Çok kitap okumaya vaktiniz var, korsana karşısınız ve okuduğunuz kitaplardan evinizde dekoratif amaçlı bir kütüphane oluşturmak istemiyorsunuz. O halde okuduğunuz kitapları, okumak istediklerinizle takas yapmaya ne dersiniz? Bunun için Takasx.com'a göz atmanız yeterli. Üyeliliğinizi gerçekleştirdikten sonra sizin gibi kitaplarını takas etmek isteyen kullanıcılarla iletişime geçebilir, her tür kitabı okuyabilirsiniz.

Trendler burada

Modacılar tasarım işini gerçekten çok iyi biliyor. Bunu sadece web sitelerini ziyaret ederek anlamanız mümkün. Medyamoda.com, başarılı site tasarımını, zengin moda içeriğiyle birleştirebilmiş başarılı sitelerden. Hemen her moda başlığında sayısız makale bulabileceğiniz site, köşe yazarları, fotoğraf galerileri ve videolarla zenginleştirilmiş. Işıl ışıl iç açan görünümüyle bu siteyi ziyaret etmenizi öneriyoruz.

Tecrübe paylaşımı

Her türlü ürün, hizmet ve işletme hakkında değerlendirmenizi paylaşabileceğiniz, başkalarının değerlendirmelerini okuyarak karar verebileceğiniz bir tecrübe paylaşım sitesi iyisikotusu.com. Yapılan yorumlara verilen oylar sayesinde yorumların doğruluğu da sağlanmış oluyor. Ayrıca sitede ürün veya firmalara da oy verebilmeniz de mümkün. Kategoriler sayesinde de fikir sahibi olmak istediğiniz konuya hızlıca ulaşabiliyorsunuz.

Alternatif

Eğer siz de büyük bütçeli, yıldızlı parlak kadrolu filmler arasında kendinizi kaybolmuş hissediyorsanız, bazen ucuz alternatifler de ilgi çekici olabilir. Özellikle 80'lerde sinema ve video klüpleri işgal etmiş ucuz B filmlerine ait eleştiri ve tanıtımlara yer veren otekisinema.com, sinema sanatıyla yakından ilgili izleyicilerin mutlaka göz atması gereken bir site. Alternatif film sevenlere şiddetle önerilir.

Türkçe desteği

Turkceyama.com, en popüler oyunlar ve programların Türkçe dil desteklerinin yayınlandığı bir arşiv sitesi. Eğer İngilizce-niz yeterli değilse artık üzülmenize gerek yok. Programınızın veya oyununuzun Türkçe dil desteğini burada bulmanız yüksek olasılık dahilinde. İsterseniz siz de Türkçeleştirdiğiniz bir programı kamu yararı için siteye yükleyebilirsiniz. Oyunlar konusunda sitenin oldukça başarılı olduğunu belirtelim.

Basketçilere

Basketbol sporu ülkemizde maalesef hala henüz hak ettiği ilgiye kavuşabilmiş değil. Özellikle de futbol kıstas alındığında. Ancak basketbolla ilgilenen okurlarımız yalnız değil. Basketbolseverler.com güncel haberleri, uzman yorumları, dünya liglerine bakışları ve videolarıyla oldukça etkin bir site. Üstelik başarılı site tasarımıyla da gayet pratik bir kullanım sunuyor. Bu spora meraklı olanlar mutlaka sık kullanılanlarına eklemeli. 📌

DVD'de göze çarpanlar

PC'NİZ İÇİN EN İYİ YAZILIMLAR Sizler için seçtiğimiz kullanışlı ve ilginç yazılımlara dair açıklamaları bu sayfalarda bulabilirsiniz.

ASHAMPOO WINOPTIMIZER 2010 Sistem doktoru

TAM SÜRÜM

Ashampoo WinOptimizer, sisteminizden en iyi verimi alabilmeniz için gerekli iyileştirmeleri yapar ve size daha stabil çalışan bir sistem sunar.

- 8,88 MB
- Windows 2K / XP / Vista

WINDOWS 7 CD

VLITE 1.2 FİNAL Sistem analisti

ÜCRETSİZ

Bu program ile bilindiği üzere kaynak tüketimi oldukça fazla olan Windows üzerinde bulunan gereksiz uygulamaları kaldırabilir ve sisteminizin daha hızlı çalışmasını sağlayabilirsiniz.

- 1,54 MB
- Windows 2K / XP / 2003 / Vista / 2008 / 7

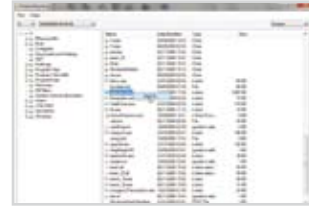

SHADOWEXPLORER 0.5 Kurtarma aracı

ÜCRETSİZ

Kazara kaybettiğiniz ya da üzerinde değişiklik yaptığınız dosyaları geri almak için ihtiyacınız olan tek şey ShadowExplorer.

- 912 KB
- Windows Vista

1-ABC.NET DUPLICATE FINDER Eş dosya avcısı

TAM SÜRÜM

Oldukça rahat şekilde çalışabilmeniz göz önünde bulundurularak basit bir tasarımla geliştirilmiş olan Duplicate Finder, sisteminizdeki eş dosyaları bulmanızı sağlar.

- 354 KB
- Windows XP / Vista

MICROSOFT SECURITY ESSENTIALS Güvenlik aracı

ÜCRETSİZ

Microsoft Security Essentials, bilgisayarınızın güvenliğini sağlayabilmeniz için Microsoft tarafından geliştirilmiş bir güvenlik aracıdır. DVD'de Microsoft Security Essentials'in hem x86, hem de x64 sürümlerini bulabilirsiniz.

- 4,71 MB
- Win. Vista / 7

SECUNIA PERSONAL SOFTWARE INSPECTOR 1.5.0.1 Yazılım dedektifi

ÜCRETSİZ

Bilgisayarınızda yüklü olan yazılımları tespit edip güncelliğini denetleyen bu program 4200'den fazla yazılımı algılayabiliyor.

- 699 KB
- Windows 2000 / 2003 / XP / Vista

G DATA INTERNET SECURITY Virüs yazılımı

ÜCRETSİZ

Bilgisayarınızı virüslerden korumak için geliştirilmiş, ödül kazanmış özellikleri bulunan bir güvenlik yazılımı.

- 164 MB
- Windows XP / Vista / 7

PC WIZARD 2009 1.9 Test aracı

ÜCRETSİZ

Bilgisayarınıza bağlı olan donanımlar üzerinde çeşitli testler yapabilmenize olanak tanıyan oldukça kullanışlı ve ücretsiz bir yazılım.

- 4,77 MB
- Windows XP / Vista

GMER 1.0.15.15163 Virüs yazılımı

ÜCRETSİZ

DVD içinde Virüs Tarayıcıları başlığı altında bulabileceğiniz GMER, bilgisayarınızda bulunan zararlı dosyaları tespit etmeye

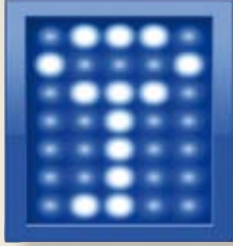
yarayan ve bunları temizlemenize olanak sağlayan başarılı bir yazılımdır.

- 347 KB
- Win. NT4 / 2000 / XP / Vista / 2003

TRUECRYPT 6.2A Sanal disk doktoru

ÜCRETSİZ

Ücretsiz bir yazılım olan Truecrypt ile sanal diskler oluşturabilir, bir sabit diski ya da taşınabilir diski kolaylıkla şifreleyebilirsiniz.

► **3,04 MB**
► **Windows 2000 / XP / Vista**

PROXOMITRON 4.5 Web tarayıcısı

ÜCRETSİZ

Web'de dolaşırken sayfalardaki reklamlardan, istediğiniz dışında açılan pencerelerden ve daha pek çok canınızı sıkacak olan durumdan kurtulmak

isteyenler için ideal bir program.

► **1,34 MB**
► **Windows 95 / 98 / ME / NT4 / 2000 / XP / Vista**

THUNDERBIRD 2.0.0.23 TÜRKÇE E-posta aracı

ÜCRETSİZ

Outlook Express'e benzer arayüzü, gelişmiş özellikleri ve kullanıcı dostu arabirimi ile bir kere denedikten sonra

bırakamayacağınız bir e-posta istemcisi.

► **6,35 MB**
► **Win. 9x / ME / 2000 / XP / NT / Vista**

KEEPASS PASSWORD SAFE PORTABLE 1.16 Şifre uzmanı

ÜCRETSİZ

Şifre veritabanınızı en güvenli şifreleme algoritmalarından olan AES ve Twofish ile koruyan KeePass ile tüm şifrelerinizi artık güvende.

► **1,19 MB**
► **Windows 98 / ME / NT4 / 2000 / 2003 / XP / Vista**

CHIP DVD'DE

TAM SÜRÜMLER ►

Ashampoo WinOptimizer 2010
1-abc.net Duplicate Finder
G Data Internet Security

WINDOWS 7 CD ►

vLite 1.2 Final
7-zip 4.65
Windows 7 için Windows Otomatik Yükleme Seti (WAIK)
Win7NetBook.zip
PC Wizard 2009 1.9
SiSoftware Sandra Lite 2009.9.15.124 SP4
Systeminformation for Windows
SecurAble 1.0.2570.1
Microsoft Security Essentials x86 (Vista)
Microsoft Security Essentials x64 (7)
VLC Player 1.0.0
Firefox 3.5.3

MAKSİMUM PC ►

Secunia Personal Software Inspector 1.5.0.1
ShadowExplorer 0.5
DriverAgent 2.2009.7.30
SUPERAntiSpyware 4.29.1004
PC Decrapifier 2.1.0
HDD Health 3.3 Beta
Revo Uninstaller 1.83
Startup Delayer 2.5 Build 138
Ditto 3.16.8.0
TweakUI Basic 1.0 Build 1115
Auslogics Disk Defrag 2.1.2.50
RivaTuner 2.24c
Cpu-Z 1.52.2

VİRÜS TARAYICILAR ►

avast 4 Home 4.8.1356
AVG Anti-Virus Free Edition 9.0
AVG LinkScanner
GMER 1.0.15.15163
NoScript 1.9.9.11
Nocuva 1.31.437
SpyBot - Search & Destroy 1.6.2.46
G Data Internet Security

SSD OPTİMİZASYONU ►

SSD XP Optimizasyon
SSD Vista Optimizasyon

ANONİM SÖRF ►

CCleaner 2.24.1010
CyberGhost VPN
Enigmail 0.96.0
Firefox 3.5.3
FoxyProxy 2.14
Gpg4win
GPGRelay 0.959
Hotspot Shield 1.30
JAP / JonDoFox 00.12.005
KeePass Password Safe Portable 1.16
Thunderbird 2.0.0.23 Türkçe
Operator 0.9.5.1
Proxomitron 4.5
Steganos Privacy Suite 2008 10.0.5.0
Tor & Privoxy & Vidalia-Paket 0.2.1.19
TrueCrypt 6.2a
Web Developer 1.1.8
Steganos Secure VPN 1.1.2
ArchiCrypt Stealth VPN 4.23.1
Tor

PC SOĞUTMA ►

CPUCool 8.0.9
EVEREST Corporate Edition 5.02 Build 1750
HDD Health 3.3 Beta
HDDlife Pro 3.1.167
Notebook Hardware Control 2.0 Pre-Release 6
SiSoftware Sandra Lite 2009.9.15.124 SP4
SpeedFan
SpeedswitchXP 1.52
WebTemp 3.29

VERİ KURTARMA ►

CCleaner 2.24.1010
Defraggler 1.14.159
IBM - Hitachi Drive Fitness Test 4.15

JAP / JONDOFOX 00.12.005 İz silici

ÜCRETSİZ

JAP ile internette ziyaret etmek istediğiniz sayfaya rastgele erişimli JAP sunucuları üzerinden giriş yaparsınız. Bu sayede ziyaret etmiş olduğunuz web siteleri takip edilemiyor.

► **34 MB**
► **Win. 95 / 98 / ME / NT4 / 2000 / XP / Vista**

MIRO 2.5.3 TV aracı

ÜCRETSİZ

Eski adıyla Democracy Player, yeni adıyla Miro yazılımı ile en iyi internet TV şovlarını ve videolarını hem izleyebilir, hem de bilgisayarınıza indirebilirsiniz.

► **27,4 MB**
► **Win. 2000 / XP / Vista**

Kablosuz elektrik

Yakında en son kablodan da kurtulacağız. Araştırmacılar enerjinin kablosuz iletimi konusunda başarılı oldular. CHIP bu yeni teknolojiye ışık tutuyor ve kablosuz enerjinin ne zaman **EVLERİMİZE GELECEĞİNİ** açıklıyor.

BARIŞ EMRE ALKİM / DW

MOBİL AYGITLAR

Dizüstü, cep telefonu ve fotoğraf makinesi bataryaları kablo kullanmadan kendiliğinden şarj olabilecek.

Yazı Dizisi: Yarının Yongaları

İlk mikro işlemcinin doğumundan 40 yıl sonra yongalar gündelik hayatın ayrılmaz bir parçası halini aldı. Buzdolabından cam sileceğine kadar silikonsuz çalışan hiçbir şey kalmadı. Bu yazı dizisinde sayısallaşmanın hayatımızı nasıl değiştirdiğini gösteriyoruz.

VE

TELEVİZYON

İnce ekranlı TV, elektrik kablosuna gerek bırakmayan geniş bir WREL alıcı sarımına sahip.

HOPARLÖRLER

Hoparlör kabinindeki WREL alıcı sarımları paneldeki manyetik alanı elektriğe dönüştürüyor.

KULAKLIK

Geleceğin kulaklıkları hem ses sinyalinin hem de elektriğin "havadan" alıyor.

OYNATICILAR

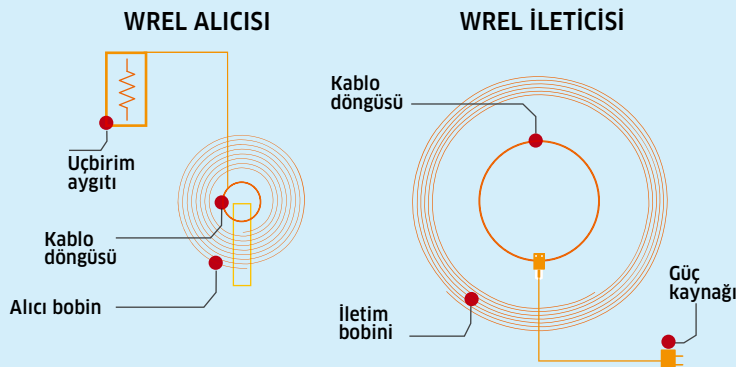
DVD/Blu-ray oynatıcılar, TV alıcıları ve konsollar artık kabloya ihtiyaç duymuyor.

WREL İLETİCİLERİ

Paneldeki geniş bir WREL iletim bobini odadaki tüm elektrikli ağıtlara kablolu enerji sağlıyor.

WREL ALICILARI

Alıcının boyu, aygıtın güç gereksinimine göre değişiyor ve sadece ihtiyacı olan enerjiyi kullanıyor.

WREL nasıl çalışıyor?

WREL (Kablolu rezonant enerji bağlantısı) teknolojisi, enerjiyi kablolu olarak uçbirim ağıtlarına taşıyabiliyor. Bunun için elektrik, başlangıç noktasında bir kablo döngüsünün içinden geçiyor ve iletim sarımında ortaya çıkan manyetik alan belirli bir frekansa getiriliyor. WREL alıcı sarımı ise belirli bir mesafeden enerjiyi havadan alıp hedef donanıma (tıpkı bir tel antende olduğu gibi) iletebiliyor.

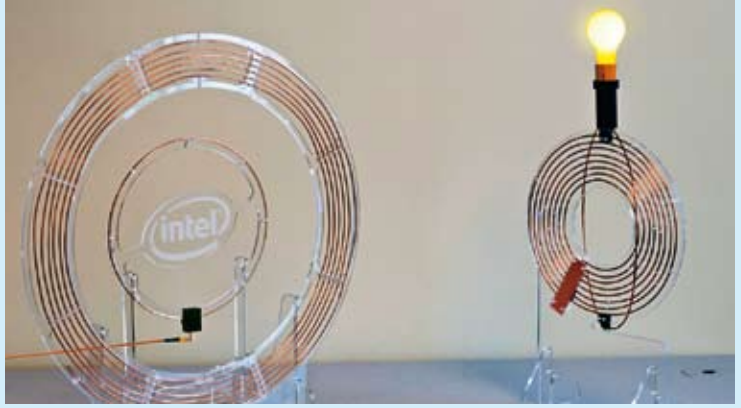
Kendinizi içinde bir tek kablo bile bulunmayan bir evde hayal edin. Televizyonunuz, müzik setiniz, DVD ya da Blu-ray oynatıcınız, kaliteli kulaklıklarınız ne pil ne de elektrik kablosu olmadan çalışabiliyor. Hatta dizüstü bilgisayar, cep telefonu ya da dijital fotoğraf makinelerinizin pilleri adınızı evden içeri attığınız anda, hiçbir kablo olmadan, kendiliğinden şarj olmaya başlıyor. Bu hayali gerçek kılacak teknolojinin temeli, dünyaca ünlü Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nde (MIT) atıldı. Teknoloji, 2006 yılından bu yana "Witricity" kod adıyla geliştiriliyordu. 2007'de Intel'in daha da ileri götürdüğü bu yöntemin birkaç yıl içinde piyasaya sunulmaya hazır olacağı söyleniyor. Intel kendi kablosuz enerji iletimi teknolojisi-ne "WREL" (Kablosuz rezonans enerji bağlantısı – Wireless Resonant Energy Link) adını vermiş. Bunu, rezonans yöntemiyle kablosuz enerji aktarımı olarak düşünmek mümkün.

Intel, söz konusu teknolojinin etkili şekilde çalıştığını geçen sene ispatladı. Intel'in Baş Teknoloji Sorumlusu (CTO) Justin Rattner, IDF'de (Intel Geliştiriciler Forumu) 60 watt'lık bir ampulü kablo kullanmadan bir metre öteden yakabildi. Intel o günden bu yana WREL'in bir netbook'u ya da ses sistemini elektrik kablosu olmadan çalıştırabilirdi, hatta müzik sistemine ses aktarımını da kablosuz olarak yapabildi.

Nasıl işliyor: Rezonans tel sarımları havadaki elektriği yakalıyor

İlk WREL tanıtım gösterisi izleyenler üzerinde WLAN iletiminde olduğu gibi bir etki bıraktı. İlk defa kablosuz internet kullanışınızı anımsıyor musunuz? Siz de bu muazzam teknolojinin kablo olmadan nasıl çalıştığını merak etmiş, içgüdüsel bir şekilde elinizi uzatıp bağlantıyı kesip kesemeyeceğinizi görmek istemiştinizdir. Ondan sonra da yavaş yavaş alışmışsınızdır. WREL kablosuz enerji iletiminin altında yatan, adına rezonans (ya da cınlama) denilen bir olgu. Bir WREL alıcısı, bir tel sarımı sayesinde iletinin yarattığı manyetik alandan, eğer frekansı tutuyorsa yine bir tel sarımı aracılığıyla enerji alabiliyor. İki taraftaki sarımların da en ideal empedans uyumunu sağlaması gerekiyor. Sonuçta bu teller tıpkı bir bisikletin vitesi gibi çalışıyor. Tepe yukarı tırmanırken enerjiyi verimli kullanmak için vitesi küçültmek, inerken de büyötmek gerekli. Alıcı, kendi boyutuna göre istediği voltajı ve akımı

Havadan gelen elektrik Intel'in bu WREL test düzeneğinde kısa bir mesafeden 60 Watt'lık bir ampulü yakmak mümkün.

ayarlayarak bir kargaşa oluşmasını engelliyor. Elektrikli dış fırçalarında ya da yeni cep telefonlarında, örneğin Palm Pre'nin "Touchstone" adlı şarj istasyonunda kullanılan yeni enerji iletim yöntemleri de var kuşkusuz. Ama bunlarda aygıtların birbirine çok yakın olması, hatta değmesi gerekiyor.

Oysaki WREL uzaktan da çalışabiliyor. Şu ana kadarki test düzeneklerinde (yukarıdaki resme bakınız) alıcı aygıt 20 santimetre ile 1 metre arasında uzaktan kullanılabiliyor. Intel, WREL alıcılarının güç temininde herhangi bir kesinti olmaksızın rahatça hareket ettirilebildiği bu bölgeyi "manyetik alan" olarak tanımlıyor.

Araştırmanın odak noktası: Daha verimli, daha büyük manyetik alan

Ama evdeki tüm elektrik kablolarını ve prizleri söküp atmadan önce biraz daha araştırma yapmak gerekiyor.

Zira önümüzdeki birkaç yıl içinde netleştirilmesi gereken bazı teknik ayrıntılar var. Intel laboratuvarlarının Seattle'daki araştırma ekibi verimliliği artırmak, yapı faktörü-

nü ve radyasyon korumasını iyileştirmek için ter döküyor. Intel'in şu ana kadarki deneyleri %75 gibi büyüleyici bir enerji verimini gösterse de, küresel enerji krizi düşünüldüğünde bu hala yetersiz. Intel'in Araştırma Müdürü Rattner, pillerin dolaylı şarjında gereğinden fazla enerjinin harcandığına işaret ederek "WREL'in başta gelen özelliklerinden biri olan yüksek verimlilik akıl almayacak kadar iyi," diyor.

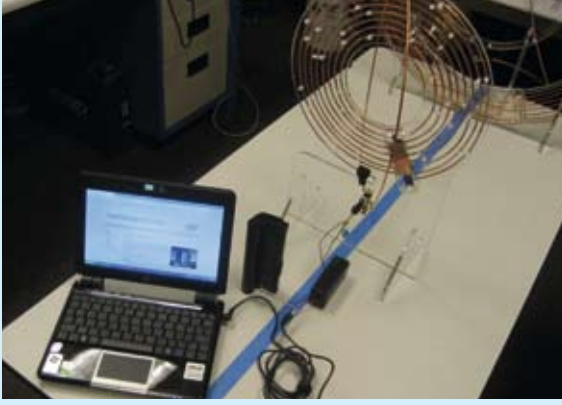
Ancak verimlilik bu sarımlı tellerin birbirine ne şekilde baktığıyla da ilişkili. Eğer alıcıyı yerinden azıcık oynatacak olursanız verim ciddi oranda düşüyor. Araştırmacılar, bu tel sarımlarının yerine manyetik alandaki rezonansı daha iyi ayarlayabilen algılayıcılar ve mikroyongalar üzerinde çalışıyor. "Belki de ilerde tüm enerji mutfak dolaplarınızdan yayılacak," diyor Justin Rattner. "O zaman mutfak aletlerinizi de kablosuz çalıştırabileceksiniz."

Evinizdeki tüm aygıtları aynı anda çalıştırmak için büyük bir WREL ileticisi kullanıp bu "büyölü alanı" genişletmek de mümkün. Böylece çalışma masanızdaki tüm elektrikli aletler aynı anda şarj olacak.

"WREL'in verimi akıl almayacak kadar yüksek"

Justin Rattner, Intel Teknoloji Müdürü

KAYNAK: ASSOCIATED PRESS'İN JUSTIN RATTNER RÖPORTAJI

Kablosuz elektrikle çalışan netbook
WREL alıcısı sayesinde laboratuvarında bir netbook çalıştırmak mümkün. Bilgisayarın çıkarılmış pilleri de kanıt olarak masada duruyor.

WREL'in kablo sarımları dizüstü bilgisayara sığabilecek, azalan güç tüketimi ve minyatürleşme sayesinde netbook'lar, dijital fotoğraf makineleri ve telefonlar da bu teknolojiyen faydalanacak. Ama radyasyon sorusu insanın zihnine takılıyor. Bu kadar çok enerjinin havadan iletilmesi sağlığa zararlı değil mi? Sorunun yanıtı temelde hayır, zira WREL insan vücuduna zararı olmayan manyetik dalgaları kullanıyor. Sadece 2,4 GHz sabit frekansa sahip elektromanyetik dalgalar suyu kaynatabiliyor ve bu yüzden mikrodalga aygıtlarında kullanılıyor.

Manyetik alanlar daima beraberlerinde elektromanyetik radyasyon tehdidini getiriyor. Intel laboratuvarlarında frekanslar en az elektromanyetik yükü oluşturacak manyetik alanlar oluşturacak şekilde ayarlanıyor. İlerde manyetik sabit diskler gibi son derece hassas elektronik aygıtlar da bu "büyülü alan" içinde kusursuz şekilde çalışabi-

lecek. WREL teknolojisi piyasaya ticari bir ürün olarak sürüldüğünde, insanlar için tamamen zararsız bir ürün olacak.

Sırada neler var?: Fişe, prize, kabloya son

WREL teknolojisi güvenli ve rahatça kullanılır hale gelir gelmez, kalp pilleri ya da yapay organ nakli gibi birçok alanda kullanılabilir.

Kablolu güç iletimi sadece ev aletlerinde değil yüksek teknolojide de kendine yer bulacak. Düşünün ki bilgisayarınızın mikro işlemcisi üzerindeki yüzlerce temas noktasından değil de sadece tek bir yerden WREL ile enerji alabilecek ve aynıys tüm PC bileşenleri için de geçerli olacak. Çok yakında kablosuz veri iletimi de en azından WLAN ile internet erişimi kadar yaygın bir hal alacak.

balkim@chip.com.tr

SÖYLEŞİ

"İlk WREL'li dizüstüler yakında çıkacak."

Joshua Smith, Intel Laboratuvarlarında baş mühendis

CHIP: WREL'in karmaşık işlevini en basit ne şekilde anlatabilirsiniz?

Smith: Bunu hep kadın opera sanatçılarına benzetiyoruz. Eğitilmiş bir şarkıcının çıkardığı ses dalgaları camın frekansı ile örtüşürse bir bardağı kırabilir. Yani cam, havadaki akustik enerjiyi öyle verimli bir şekilde alır ki, kırılır. WREL teknolojisi de benzer şekilde çalışıyor, ancak ses dalgaları yerine salınımlı manyetik sinyal iletiliyor.

CHIP: Hiçbir fiziksel güç bağlantısı olmadan çalışan elektronik aygıtları ne zaman görebileceğiz?

Smith: Kablosuz dış fırçaları gibi bazı

aygıtlarda bu zaten kullanılıyor. O kadar yaygınlaştılar ki artık insan yadırgamıyor. Ama çok yakında güç kablosu olmadan çalışabilen netbook'lar ve dizüstüler göreceğimize inanıyorum.

CHIP: WREL'in dünyamızı değiştirme potansiyeli olduğuna inanıyor musunuz?

Smith: Kablosuz enerji iletimini elektronik dış fırçaları kadar basit bir hale getirmeyi amaçlıyoruz. Böylece o hantal elektrik kabloları, prizler ve fişler de at arabaları ya da kurmalı gramofonlar gibi tarihe gömülecek.

Hedef kitle böyle yakalanmaz!

CHIP okurunu tanımiyorsanız işiniz Zor tabii...

CHIP okuru sadece "CHIP Okuru" değildir. O, aynı zamanda bir girişimci ruh, bir trendsetter, bir moda takipçisi, bir maceracı, bir teknoloji avcısı, bir sporsever, bir stil sahibi, bir iletişim kurdu ya da bir vizyonerdir... Yani CHIP okuru, Türkiye'dir; CHIP'te çıkan ilanlar Türkiye'ye ulaşır. CHIP kaliteli anlayışı ve özenli yayıncılığı ile okurları için tam bir referans kaynağıdır. O yüzden CHIP'te çıkan ilanlar tam hedefini vurur, yüksek etkilime gücüne sahiptir.

www.chip.com.tr

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhan Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr
Yayın Kurulu Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr
 Cem Sinanoğlu, cemsinanoglu@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
 Gökhan Bodur, gokhan@chip.com.tr
 Recep Baltas, recep@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkim, Ercan Uğurlu, Nazan Öztay-
 kutlu, Burak Yüce, Berk Ergin, Nedim Şahin, Garo
 Antikacıoğlu, Andy Ilmberger (AI), Fabian von
 Keudell (FvK), Markus Hermannsdorfer (MH), Martin
 Jaeger (MJ), Nicole Ott (NO), Thomas Littschwager
 (TL), Valentin Pletzer (VP)
Marka Müdürü Asu Bozyayla, abozyayla@doganburda.com
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Tüzel Kişi Temsilcisi Murat Köksal
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoglu

REKLAM

Grup Başkanı Cem M. Başar
Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici
CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
 Tel: 0 212 336 53 17, Faks: 0 212 336 53 93
 Şahika Şahinkaya, ssahinkaya@doganburda.com
 Tel: 0 212 336 53 14, Faks: 0 212 336 53 93
 Hatice Tarhan, htarhan@doganburda.com
 Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90
 Maya Akar Center Kat:7 Büyükdere Cad. No: 100 - 102
 34394 Esentepe / İstanbul

REZERVASYON

Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59
Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91
Yönetim Yeri Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli / İSTANBUL
 Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16
Baskı APA Uniprint Basım San ve Tic. A.Ş.
 Ömerli Köyü Mevkii 34555 Hadımköy / İSTANBUL
 Tel: 0 212 798 28 40
Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22
Yayın Türü Yerel, süreli, aylık

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından
 Vogel Burda Holding GmbH lisansı ile T.C. yasalarına uygun olarak
 yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve
 konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
 okurhizmetleri@doganburda.com

DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
 Faks: 0 212 410 35 12 - 13
 abone@doganburda.com
 www.doganburda.com
 Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında
 hizmet verilmektedir.

REKLAM İNDEKSİ

APC	19
ASUS	37
AVITEC	50-51
BIMEL	41
BIOMEEN	23
COMSIS	93
ÇÖZÜM	47
DSMART	95
GIGABYTE	43
HUNTKEY	31
KOYUNCU	*5-7
LCW	27
MEDİAMARKT	ARKA KAPAK
NIKON	29
PASİFİK BİLGİSAYAR	ARKA KAP.İÇİ
PİRANHA	49
SAMSUNG	15
SAMSUNG TV	11
SEGMENT	57
SONY	17
TRANSCEND	21
TTAF	101-103
TTNET	13
WESTERN DİGİTAL	ÖN KAP. İÇİ
ZYXEL	45
MARKET	
İSTANBUL BİLİŞİM	146-147

Windows 7'ye terfi

YAZILIM

Daha hızlı, daha fazla fonksiyon, daha az sorun. CHIP, yeni Windows 7'ye problemsiz bir şekilde terfi etmeniz için nelere dikkat etmeniz gerektiğini açıklıyor. Veya Windows 7 görselliğine ve özelliklerine XP ve Vista altında da sahip olabilirsiniz.

GPU CPU'ya karşı

DONANIM

Bugüne kadar PC'lerde sadece CPU hesaplama işlerinden sorumluydu. Bu durum artık sona eriyor. Ekran kartınızı daha verimli kullanabilir ve sisteminizi 10 katına kadar hızlandırabilirsiniz.

Diğerleri

► MEGA ZOOM'LU MİNİ KAMERALAR

En yeni dijital fotoğraf makineleri karşılaştırmalı testte

► TEST: İŞLETİM SİSTEMLERİ

Windows, Linux ve Mac Os'un yeni sürümlerini enine boyuna test ettik

► VERİ YEDEKLEME

Mükemmel veri yedekleme ve acil durumlarda geri yükleme için ipuçları

► ŞİFRELER TEHLİKEDE

Unuttuğunuz şifrelerinizi bulun ve daha güvenli hale getirin

Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

Tehlikeli yazılımlar

TEST & TEKNOLOJİ

Zararlı yazılımlar, bilgisayara bulaşabilmek için yaranmaya müsait programlara ihtiyaç duyar. Ve bunlardan da maalesef çok sayıda var. CHIP, en güvensiz 10 tane uygulamayı ve Firefox, Office ve benzerlerine yapılan saldırılardan nasıl kurtulabileceğinizi açıklıyor.